
JOHN WYNDHAM
ZIUA TRIFIDELOR

JOHN WYNDHAM

ZIUA TRIFIDELOR

The Day of the Triffids

1951

Traducere: SORIN VOINEA

CUPRINS

ANGLIA ÎN VREME DE CRIZĂ

John Wyndham (1903-1969) este un autor puţin cunoscut în România. Nici măcar pasionaţii de *science fiction* nu au avut ocazia să îl citească prea des. E drept, lipsa traducerilor din Wyndham (şi din alţi autori prestigioşi de SF) trebuie pusă şi pe seama cenzurii din perioada comunistă, mai ales că acest gen de scrieri implică foarte des consideraţii asupra destinelor unor comunităţi umane şi critici la adresa anumitor forme de organizare socială şi politică, iar comunismul n-a fost deloc scutit de asemenea critici – directe sau indirecte, însă nici după 1989, când valul de traduceri din spaţiul SF anglo-saxon a mai umplut golurile existente, John Wyndham n-a atras prea mult atenţia. De aceea, cititorul de la noi ar putea fi surprins să afle că în perioada de reconstrucţie de după cel de-al Doilea Război Mondial autorul britanic „a fost probabil mai citit decât orice alt autor de SF [...] cel puţin în Marea Britanie şi în Australia" sau că „din 1992, cărţile lui apar în mod sistematic în programele şcolare[1]". Informaţia e surprinzătoare şi dintr-un alt motiv: anii '50 au reprezentat o epocă de explozie a scrierilor SF şi fantastice, în special în Statele Unite, unde scriu şi publică texte valoroase clasici ai genului, autori ca Isaac Asimov, Ray Bradbury, Theodore Sturgeon, Robert Heinlein, Alfred Bester, Robert Sheckley etc. Iar perioada imediat postbelică a fost una extrem de fertilă pentru acest gen de naraţiune şi în spaţiul european. Este epoca în care debutează fraţii Arkadi şi Boris Strugaţki, Stanistaw Lem publică, printre altele, *Astronauţii* şi *Norul lui Magellan* (*Solaris* va apărea în 1961), iar în Franţa debutează şi se bucură de succes clasicii de azi Philippe Curval şi Gerard Klein.

Aşadar, este o epocă prolifică şi benefică pentru SF, iar sociologii literari ar putea găsi destule conexiuni între această înflorire a literaturii imaginarului şi sumbra realitate de care se eliberase omenirea după al Doilea Război Mondial, dar asupra

[1] John Ciute, Peter Nicholls (coord.), *The Encydopedia of Science Fiction*, Orbit, 1999, p. 1354.

căreia abia începea să mediteze. De altfel, Jacques Sadoul[2], în a sa *Istorie a SF-ului modern*, pune perioada 1950-1957 din SF-ul anglo-saxon sub un titlu de capitol relevant: „Proliferarea”. Dar, dat fiind contextul descris mai sus, cititorul român s-ar putea întreba care este poziţia lui Wyndham în această pleiadă de nume mari ale genului, în istoria *science fiction-ului* şi a literaturii în general.

Raritatea traducerilor româneşti din Wyndham ar putea legitima aceste întrebări. După căutări destul de sistematice, am descoperit doar două povestiri ale sale traduse la noi, ambele în *Almanahul Anticipaţia 1991* (apărut de fapt în 1990): „O simplă întâmplare” şi „Nod temporal”. Nu sunt printre cele mai reuşite texte ale autorului britanic. Cea mai valoroasă scriere a sa este, incontestabil, romanul *Ziua trifidelor*, apărut în Marea Britanie în 1951 şi tradus în limba română după mai bine de cincizeci de ani de la ediţia originală. În 1963 a fost ecranizat.

Ziua trifidelor este un roman SF tipic pentru un anumit scenariu al genului: Apocalipsa declanşată de un anumit eveniment, sfârşitul lumii sau al civilizaţiei umane aşa cum o cunoşteam. De obicei, aici se include şi renaşterea sau speranţa renaşterii civilizaţiei, urmând de fapt clasicul model al potopului biblic. Cu atât mai interesant va fi părut romanul lui Wyndham într-o vreme în care Marea Britanie, Europa şi întreaga planetă nici nu scăpaseră bine de perspectiva împlinirii unui asemenea scenariu, că se şi începuse construirea unuia nou, apocaliptic, bazat pe ideea războiului nuclear. Aşa s-ar putea explica – parţial – şi succesul imediat al cărţii în deceniul al şaselea al secolului trecut.

Subiectul cărţii este relativ simplu, iar povestea se desfăşoară liniar: pe la sfârşitul secolului XX, cerul planetei e străbătut de o ploaie de lumini – sau stele căzătoare – verzi, o feerie celestă pe care toţi locuitorii se reped să o admire. Eroul cărţii, William Masen, este frustrat de bucuria spectacolului, fiindcă abia a doua zi urmau să-i fie scoase bandajele de pe ochi, după un accident în care puţin lipsise să nu orbească. Însă ghinionul din ziua meteoriţilor – ce avea să devină chiar Ziua Trifidelor – se dovedeşte a fi un noroc chior, în sens literal,

---

[2] Jacques Sadoul, *Istoria SF-ului modern*, Editura Vremea, Bucureşti, 1997, trad. Slivia Colfescu.

fiindcă toţi cei care au privit fascinantele lumini verzi au orbit definitiv, iar fenomenul s-a petrecut la scara întregii planete. Concomitent, omenirea este ameninţată de un alt pericol, mult mai teribil: trifidele. Ciudatele creaturi se numără printre creaţiile memorabile ale imaginarului SF: rezultat al unor experienţe genetice, trifidele sunt în esenţă nişte plante crescute pentru uleiul de calitate pe care îl dau. Sunt înzestrate însă cu un fel de inteligenţă primară, se pot deplasa pe sol – din fericire, destul de lent – şi sunt nişte carnivore feroce. Pot ucide un om într-o clipită, de la o distanţă de câţiva metri, iar dacă acest lucru fusese relativ periculos înainte de ploaia de stele, devine letal pentru o omenire oarbă, neputincioasă în faţa înspăimântătoarelor plante. Puţini oameni n-au văzut ploaia de stele şi n-au orbit: ei sunt singurii care se mai pot apăra de trifide.

Pornind de la aceste premise imaginare, Wyndham îşi construieşte povestea cu pricepere şi farmec – un farmec desuet, ţinând cont că ne aflăm încă în epoca romantică a genului, în descendenţa lui Jules Verne şi mai ales a lui H.G. Wells. Autorul foloseşte retorica limpede şi odihnitoare a unor vremuri „clare”, dominate de încrederea în raţiune şi de o morală insulară britanică (perpetuată, măcar ca loc comun, până în zilele noastre). Subiectul central – care este de fapt, la nivelul societăţii, cel al crizei parcurse de Anglia şi de civilizaţia modernă ca urmare a utilizării necontrolate a descoperirilor ştiinţifice – şi modul cum se organizează personajele pentru perpetuarea lumii în care trăiesc le aminteau în mod cert cititorilor din anii ’50 de momentele comparabile din perioada asediului Angliei în cel de-al Doilea Război Mondial.

Nenorocirea ce se abate asupra Londrei, moartea locuitorilor oraşului, exodul din capitală şi eforturile de reorganizare întreprinse de grupurile de supravieţuitori sunt câteva din momentele cheie ale cărţii şi prilej pentru Wyndham de a-şi dovedi talentul narativ. Aici găsim pagini excelente, mai ales în descrierea Londrei afectate de dezastrul orbirii: oameni disperaţi, orbi, bâjbâind după mâncarea aflată la doi paşi de ei sau incapabili să deschidă o cutie de conserve şi murind de foame lângă ea. În orice caz, *Ziua trifidelor* se înscrie în tradiţia britanică a genului, iar legăturile cu opera clasicului H.G. Wells (pe care l-am pomenit mai sus) se remarcă nu doar la nivelul

stilului şi al perspectivei asupra omenirii, ci şi prin ideile utilizate, care, fără să le copieze pe ale faimosului autor al *Omului invizibil*, amintesc de acesta: ploaia de lumini verzi (presupuse resturi ale cozii unei comete) aminteşte imediat de *În zilele cometei*, iar confruntarea cu o formă de viaţă complet diferită de oameni e legată, în mod inevitabil, de *Războiul lumilor* (deşi la Wyndham nu avem de-a face cu extratereştri, ci cu produse ale experienţelor umane). Wyndham mai reuşeşte să combine foarte coerent tema reorganizării umane cu o poveste de dragoste ai cărei protagonişti sunt eroul central al cărţii, Bill Masen, şi tânăra Josella Playton, un alt supravieţuitor al ploii de stele, una dintre puţinele fiinţe umane care în acea noapte nu au privit cerul brăzdat de luminile verzi.

Original prin recuzita de gen folosită (trifidele rămân, cum am spus, antologice pentru imaginarul literaturii de gen), John Wyndham este un autor tradiţionalist nu doar prin modul cum îşi construieşte şi conduce naraţiunea, ci şi prin concepţiile morale din spatele acţiunilor personajelor. Lucru uşor de remarcat în descrierea pe care o face, pe parcursul cărţii, celor câteva forme de comunităţi umane reorganizate ici-colo în Anglia, pe baza unor principii şi idei diferite, ceea ce-i oferă ocazia să comenteze – indirect – asupra celei mai potrivite forme de organizare socială.

Începând cu perioada interbelică, la nivelul scriitorilor importanţi din *science fiction* se observă o diferenţă – nu foarte subtilă – între SF-ul clasic american promovat de revistele de gen, care au un stil mai senzaţional (ist), adesea mai monumental (imperial, galactic), şi SF-ul clasic european, mai „aşezat”, mai legat de tradiţia literară continentală şi, aş zice, adesea mai „real”, în sensul că, după acceptarea premiselor imaginare, acţiunea se desfăşoară natural în condiţiile date, creând un efect mai puternic de realitate. Aici, John Wyndham se apropie poate şi mai mult de Wells, dar şi de alţi autori europeni din epoca lui. De altfel, John Wyndham Parkes Lucas Beynon Harris (numele întreg al autorului) a publicat în perioada interbelică în revistele americane de gen, dar sub numele de John Beynon. În general, criticii îi împart creaţia în două perioade – cea americană, mai puţin relevantă, în care s-a semnat John Beynon, folosind ocazional şi alte pseudonime, şi cea britanică, de după cel de-al Doilea Război Mondial, când

devine mult mai cunoscut, dar sub numele de John Wyndham, cu care a cunoscut consacrarea. Această a doua perioadă a creaţiei lui Wyndham este, prin urmare, şi cea de referinţă, iar *Ziua trifidelor* rămâne opera lui de căpătâi.

Britanic prin temă şi prin modul de abordare, romanul *Ziua trifidelor* se încadrează în categoria scrierilor numite de prozatorul şi teoreticianul SF Brian W. Aldiss *cosy Apocalypse* – „Apocalipsa blândă” sau „Apocalipsa tihnită”. Se concentrează mai mult pe efectele sociale pe care dezastrul le provoacă omenirii decât pe efectele tehnice de tip senzaţional. Oricum, în amintita *Istorie a SF-ului modern*, Jacques Sadoul plasează cartea lui Wyndham printre romanele excelente ale epocii noastre, afirmând că „John Wyndham a reuşit să scrie un roman înspăimântător, în care caracterul minuţios al descrierilor asigură credibilitatea totală a povestirii”. În ceea ce priveşte dilemele morale implicate în carte, într-o Anglie şi o omenire aflate în criză, ele revin sistematic, sub o formă sau alta, în actualitate.

RADU PAVEL GHEO

I. ÎNCEPUTUL SFÂRŞITULUI

Când o zi de miercuri începe să arate ca una de duminică, nu cred să existe om căruia să nu-i treacă prin minte faptul că este ceva în neregulă.

Am avut acest sentiment de îndată ce m-am trezit. Şi totuşi, îndoielile au început să-şi facă apariţia odată cu funcţionarea mai clară a simţurilor, în fond, aveam toate şansele să fiu eu cel care se înşală şi nu cei din jurul meu – deşi nu vedeam cum ar fi fost posibil acest lucru. Drept urmare, am continuat să aştept, copleşit de îndoieli şi, în scurt timp, am avut şi prima dovadă: sunetul unui ceasornic îndepărtat, ce tocmai bătuse de ora opt. Am ascultat atent şi bănuitor. Imediat, un alt ceas sună şi el, dar mai puternic şi decisiv, confirmând fără grabă aceeaşi oră. În acea clipă *am înţeles* că lucrurile nu decurgeau aşa cum ar fi trebuit.

Faptul că-mi scăpase sfârşitul lumii – e drept, sfârşitul acelei lumi pe care o cunoscusem îndeaproape, timp de treizeci de ani – a fost un simplu accident; sau, mai degrabă, o chestiune de supravieţuire, dacă stau bine să mă gândesc. Stă în natura lucrurilor ca spitalele să fie mereu pline de oameni de ispravă, iar legea echilibrului natural hotărâse ca eu să mă alătur acestora cu numai o săptămână în urmă. Desigur, ar fi putut foarte bine să-mi vină rândul cu o săptămână mai târziu – iar într-o atare situaţie astăzi nu aş mai fi putut scrie nimic, pentru că n-aş mai fi fost aici. Dar şansa m-a ajutat nu doar să ajung la timp în spital, ci să am tot craniul înfăşurat în bandaje – motiv pentru care nu pot să nu-i fiu recunoscător sorţii. Numai că în acele momente eram destul de iritat şi mă întrebam ce se petrece în jurul meu, fiindcă stătusem acolo suficient de multă vreme pentru a şti că, imediat după infirmiera-şefă, ceasul este un obiect sacru în spital.

În lipsa ceasornicelor, spitalele nu pot funcţiona, deoarece clipă de clipă ceasurile trebuie consultate la naşteri, decese, administrarea medicamentelor, servirea meselor, aprinderea luminilor, pentru conversaţiile nocturne, pentru orele de muncă, de somn, de odihnă, de vizită, de îmbăiere şi primenire –

ultimele două activităţi începând pentru mine în fiecare dimineaţă exact la trei minute după ora şapte. Am apreciat rezerva în care fusesem internat tocmai pentru că, într-un salon comun, aceeaşi inestetică operaţiune ar fi trebuit să aibă loc cu o oră mai devreme. Dar iată că astăzi ceasornicele continuau să anunţe din mai multe direcţii ora opt şi totuşi, nimeni nu-şi făcuse apariţia.

Indiferent cât de mult îmi displăcea acel proces de igienizare cu buretele şi oricât de ineficient se dovedea în comparaţie cu îmbăierea în cadă, faptul că nu se producea era destul de neliniştitor. În plus, fiind o activitate premergătoare micului dejun, începuse să-mi fie puţin foame.

Probabil m-aş fi simţit la fel de nedreptăţit în oricare altă dimineaţă, dar astăzi, miercuri, 8 mai, este o zi foarte importantă pentru mine. Dorinţa şi nerăbdarea mea de a scăpa cât mai repede de rutina şi agitaţia dimineţii erau cu atât mai intense cu cât eram exact în ziua când urmau să-mi fie îndepărtate bandajele.

Bâjbâind puţin până să găsesc butonul de la sonerie, am apăsat fără întrerupere timp de cinci secunde, pentru a le face cunoscute infirmierelor sentimentele pe care le nutream.

În timp ce aşteptam reacţia de enervare pe care ar fi trebuit s-o provoace sunetele stridente ale soneriei, am continuat să ascult.

Afară, după cum mă aşteptam, atmosfera părea şi mai stranie. Zgomotele – sau mai bine zis lipsa lor – îmi dădeau impresia că este o zi de duminică, dar o duminică foarte specială – deşi toate calculele îmi spuneau clar că este miercuri, indiferent ce s-o fi întâmplat cu ea.

N-am putut înţelege niciodată de ce au ales fondatorii Spitalului St. Merryn să-şi ridice instituţia pe o stradă principală ce traversa o importantă zonă cu clădiri pentru birouri, supunând astfel nervii pacienţilor unei torturi aproape necontenite, însă, bolnavilor suficient de norocoşi, care nu sufereau de pe urma surescitării produse de zgomotele traficului, amplasarea spitalului le oferea privilegiul de a sta în pat şi de a nu pierde legătura, ca să zicem aşa, cu fluxul vieţii urbane. Zilnic duduiau pe şosea autobuzele ce goneau spre vest, încercând să prindă lumina verde a semaforului de la colţul străzii – tentative rămase fără sorţi de izbândă ori de câte ori

auzeam scârţâitul frânelor şi salvele de bubuituri ale eşapamentului. Apoi, odată cu reluarea traficului, motoarele începeau să huruie şi să se tureze în timp ce urcau panta. Din când în când, aveam parte şi de câte un interludiu: o tamponare ce ducea numaidecât la oprirea circulaţiei – situaţie extrem de chinuitoare pentru cineva aflat în situaţia mea, ale cărui suferinţe puteau fi măsurate numai după numărul de blasfemii rostite. Bineînţeles, niciunul din pacienţii spitalului nu trăia cu impresia că aceste reprize pot înceta, fie pe parcursul zilei, fie în cea mai mare parte a nopţii, şi asta doar pentru că el are nevoie de linişte şi de odihnă.

Însă dimineaţa aceea a fost altfel, tulburător de misterioasă. Nu auzeam scrâşnetele roţilor, nici vuietul autobuzelor – de fapt, nu se auzea niciun vehicul; nici zgomot de frâne, nici de claxoane, nici tropăitul cailor trecând ocazional pe stradă şi, aşa cum se întâmpla de obicei la această oră, nici chiar paşii grăbiţi ai celor care mergeau la muncă.

Cu cât ascultam mai atent, cu atât mi se părea mai straniu – şi cu atât îmi păsa mai puţin. În cele aproximativ zece minute de concentrare am perceput sunetul târşâit şi ezitant al unor paşi, trei strigăte confuze, îndepărtate, şi suspinele isterice ale unei femei. Nu reuşisem să aud gânguritul porumbeilor şi nici măcar ciripitul distant al vrăbiuţelor. Singurul murmur venea de la firele electrice care zbârnâiau în vânt…

Un fior îmi străbătu fulgerător întreaga fiinţă. Era aceeaşi senzaţie cunoscută, din copilărie, când îmi imaginam îngrozit armata de monştri ce mă pândea din colţurile întunecate ale camerei; când nu îndrăzneam să cobor din pat de teamă să nu fiu înşfăcat de picioare; când nu aveam curaj nici măcar să mă întind şi să aprind lumina, pentru ca nu cumva mişcările mele să provoace atacul fiinţelor întunericului. Am fost nevoit să lupt cu acest sentiment copleşitor aşa cum făceam în copilărie. Şi nu mi-a fost deloc uşor. Este inexplicabil cum aceste senzaţii persistă chiar şi într-un adult. Frica, temerile elementare continuau să mărşăluiască braţ la braţ în mine, aşteptându-şi şansa pe care nu o avuseseră niciodată şi care acum le surâdea mai mult ca oricând – din simplul motiv că ochii îmi erau bandajaţi şi traficul stradal încetase…

Imediat ce mi-am mai revenit puţin, am adoptat o atitudine mai raţională. *De ce* se opreşte traficul? Una din cauzele

principale o reprezintă închiderea drumului pentru reparaţii. Perfect logic. Aşa că mă aşteptam să aud în orice moment sunetul asurzitor al ciocanelor pneumatice, ca o modestă diversificare a repertoriului acustic oferit bolnavilor şi suferinzilor care încercau să-şi restabilească sănătatea. Problema însă o reprezenta faptul că judecata, raţionamentul meu merseseră cam departe. Ascultând şi mai atent, n-am reuşit să disting nici măcar şuieratul unui tren ori sirena unui remorcher. Absolut nimic – până când ceasornicele au început să anunţe ora opt şi un sfert.

Simţeam un imbold nestăvilit de a arunca totuşi o privire – atât cât să-mi fac măcar o vagă idee despre ce se petrece în jurul meu. Dar am reuşit să-mi înfrânez acest impuls. În primul rând, pentru că n-ar fi fost deloc simplă desfacerea bandajelor, însă, ceea ce era cel mai important, teama mă împiedica să încerc aşa ceva. Când vine vorba de propria vedere nu poţi să-ţi asumi vreun risc, mai ales dacă ai şi trăit mai mult de o săptămână asemeni unui orb. Astăzi, într-adevăr, urmau să-mi fie înlăturate feşele, dar operaţia respectivă ar fi fost efectuată într-o lumină foarte slabă, iar de pansamente aş fi scăpat definitiv doar în urma unui diagnostic favorabil. Şi nu puteam şti dinainte rezultatul lui. Era foarte posibil ca vederea să-mi rămână permanent afectată; sau chiar să nu mai pot vedea. Încă nu ştiam…

După câteva vorbe de ocară, am apăsat din nou butonul soneriei. Mă ajuta să-mi mai descarc nervii.

Din câte se părea, nimeni nu dorea să acorde atenţie apelului meu. Pe lângă faptul că eram îngrijorat, iritarea începuse şi ea să-şi spună cuvântul. Este umilitor să depinzi de cineva, dar şi mai grav este să nu ai pe cine te bizui. Ajuns la capătul răbdărilor, am hotărât să pun punct acestei situaţii. Dacă strig şi fac scandal pe hol, mai mult ca sigur că va apărea cineva, măcar pentru a-mi cere să mă potolesc.

Am dat la o parte cearşaful şi am coborât din pat. Nu văzusem niciodată rezerva în care stăteam şi, chiar dacă îmi formasem o idee despre poziţia uşii, nu mi-a fost prea uşor s-o găsesc. În cameră se aflau destul de multe obiecte stranii şi inutile, însă am reuşit să le depăşesc, cu preţul câtorva poticneli şi al unei răni uşoare la tibie. Am deschis uşa şi am scos capul pe hol.

— Heeei! am strigat. La camera patruzeci şi opt n-aţi adus micul dejun!

Pentru o clipă nu se auzi niciun sunet. Apoi, deodată, mai multe glasuri au început să strige. Cred că erau sute, dar niciun cuvânt inteligibil. Parcă aş fi pornit o înregistrare din timpul unei manifestaţii – era o rumoare generală care nu-mi suna deloc bine. Într-o fracţiune de secundă îmi străfulgeră prin minte o idee îngrozitoare şi am început să mă întreb dacă mai eram oare în spitalul St. Merryn, sau fusesem transferat în timpul somnului într-un spital de nebuni. Vocile acelea nu-mi păreau deloc normale. Aşa că am închis rapid uşa şi m-am întors bâjbâind în pat. În toată acea stranie atmosferă, singur patul îmi putea oferi confort şi siguranţă. Şi, exact când începusem să mă învelesc cu cearşaful, din stradă se auzi un urlet îngrozitor, sălbatic şi molipsitor de sinistru. Răcnetul răsună de trei ori, dar ecoul continuă să şuiere în aer mult timp.

Eram pur şi simplu înfiorat. Simţeam cum broboanele reci de sudoare mi se prelingeau pe frunte, pe sub bandaje. Îmi era clar că se petrecea ceva îngrozitor şi oribil, aşa că nu mai puteam rămâne mult timp în acea izolare şi neputinţă. Trebuia să aflu ce se întâmplă. Mi-am pus mâinile pe bandaje şi, pipăind încet, am ajuns cu degetele pe acele de siguranţă, moment în care m-am oprit…

Dacă tratamentul nu reuşise? Dacă exact când îmi scot pansamentele descopăr că tot nu pot vedea? Ar fi groaznic – ar fi de o sută de ori mai rău…

Îmi lipsea curajul să aflu de unul singur că doctorii nu reuşiseră să-mi salveze vederea. Şi chiar dacă ar fi făcut-o, era oare bine să-mi ţin ochii neacoperiţi?

Mi-am coborât palmele şi m-am lăsat pe spate, plin de ciudă faţă de propria-mi persoană dar şi pornit împotriva acelui loc, parcă blestemat.

În scurt timp mi-am recăpătat calmul şi luciditatea, încercând să găsesc o posibilă explicaţie pentru cele ce se petreceau. Nu am găsit niciuna, însă eram absolut convins că, în pofida tuturor paradoxurilor, era o zi de miercuri. Deoarece ziua anterioară fusese una remarcabilă, puteam să jur că între ele nu trecuse mai mult de o noapte.

Există documente oficiale care atestă că pe data de 7 mai, marţi, Pământul s-a intersectat cu rămăşiţele nebuloase ale unei

comete. Poate că aşa a fost, nu ştiu. Eu nu pot susţine niciuna din variante, fiindcă nu am avut posibilitatea să văd ce s-a întâmplat; însă mi-am format propriile opinii. Tot ce cunosc în legătură cu acest eveniment am aflat de la emisiunile de radio, unde nenumăraţi martori oculari relatau în direct şi descriau ceea ce ci considerau a fi cel mai uluitor spectacol celest înregistrat vreodată.

Şi totuşi, înainte de începerea respectivului fenomen, nimeni nu auzise nimic de presupusa cometă, ori despre rămăşiţele ei…

De ce transmiteau în direct, nu ştiu – fiindcă mai mult ca sigur toţi erau fie sub cerul liber, fie la ferestre şi balcoane, urmărind fascinaţi cel mai electrizant foc de artificii văzut vreodată. Important c că au transmis la radio evenimentul, lucru care m-a ajutat să înţeleg şi mai bine ce înseamnă să fii nevăzător. În acele momente îmi trecuse prin minte ideea că, dacă tratamentul eşuase, n-ar fi avut niciun rost să continui o viaţă trăită în întuneric.

Pe parcursul zilei, buletinele de ştiri anunţau că fulgerele şi misterioasele lumini verzi fuseseră observate cu o noapte înainte pe întreg cerul californian. Dar în California se petrec mereu tot felul de ciudăţenii, de aceea nimeni nu se aştepta ca aceste informaţii să reprezinte altceva decât simple fabulaţii; apoi, pe măsură ce soseau noi relatări, subiectul rămăşiţelor cometei se transformase într-un laitmotiv.

Comunicate sosite din întreg Pacificul descriau cum meteoriţii verzi transformă noaptea într-un ocean de lumină şi spuneau că „adeseori se revarsă în cantităţi atât de mari, încât întregul cer pare să se rotească în jurul Pământului”. Şi, dacă stau bine şi mă gândesc, chiar aşa trebuie să fi fost.

Deşi noaptea înainta spre apus, spectacolul de lumini nu scădea în intensitate. Ocazional, scânteierile verzi puteau fi văzute chiar şi înainte de lăsarea întunericului. Crainicul ştirilor de la ora optsprezece le spunea ascultătorilor că este o privelişte extraordinară, ce nu trebuie ratată pentru nimic în lume. Mai menţionase că fenomenul perturbă recepţionarea undelor scurte la distanţe mari, dar undele medii rămân în continuare neafectate, motiv pentru care pe frecvenţa lor va urma un reportaj, aşa cum se întâmpla deja la televiziune. N-ar mai fi trebuit să se deranjeze cu această informaţie, mai ales că entuziasmul general ce domnea în spital îi îndemna pe toţi să nu

piardă în niciun caz evenimentul – pe toţi, mai puţin pe mine.

Şi, de parcă n-ar fi fost suficiente comentariile radiofonice, asistenta care-mi adusese cina începu să-mi povestească şi ea.

— Cerul e plin de stele căzătoare, îmi spuse. Toate sunt de-un verde atât de strălucitor încât chipurile oamenilor arată înfiorător, ca ale unor cadavre. *Toţi* sunt afară şi le privesc, iar câteodată se luminează atât de puternic, de parc-ar fi ziuă – numai culoarea nu se potriveşte. Din când în când mai cade câte una, atât de strălucitoare, că nici nu te poţi uita la ea. E o privelişte splendidă. Toţi spun că nu s-a mai întâmplat niciodată aşa ceva. Ce păcat că nu puteţi vedea şi dumneavoastră, nu?

— Mda, am consimţit scurt.

— Am tras şi draperiile din saloane, ca să vadă spectacolul şi cei care nu pot ieşi, continuă infirmiera. Dacă n-aţi fi avut aceste pansamente, să ştiţi că, de aici, din cameră, privelіştea e într-adevăr magnifică.

— Ah… i-am răspuns.

— Dar cu siguranţă e mai bine afară. Sunt mii de oameni în parcuri şi mai ales în Heath[1], iar unii urmăresc totul de pe acoperişuri.

— Şi cât timp ar putea continua spectacolul asta? am întrebat, răbdător.

— Nu ştiu, dar am auzit că acum nu mai este la fel de luminos cum a fost prin alte părţi. Însă chiar dacă v-ar fi înlăturat astăzi bandajele, cu siguranţă că nu v-ar fi îngăduit să-l urmăriţi. Pentru a vă recupera trebuie să vă protejaţi, mai ales că unele lumini sunt extrem de strălucitoare şi… vaai!

— Ce înseamnă acest „vaai”?

— Tocmai a căzut una atât de sclipitoare – întreaga cameră a devenit verde pentru câteva momente. Ce păcat că n-aţi putut-o vedea!

— Chiar aşa, i-am răspuns. Acum, te rog, lasă-mă singur.

Am încercat apoi să ascult la radio, însă aceleaşi.. vaai” şi „aaah” repetate la nesfârşit şi completate de calificative de genul „un spectacol magnific” şi „un fenomen unic”, m-au făcut să mă simt ca fiind unica persoană neinvitată la această petrecere mondială.

Şi nici nu aveam altă posibilitate de divertisment, pentru că

[1] Hampstead Heath, parc de distracţii populare în Londra (n. tr.).

sistemul radiofonic al spitalului nu oferea decât un singur program. Însă, în scurtă vreme, spectacolul părea să se îndrepte spre final, deoarece crainicul îşi sfătuise ascultătorii să se grăbească şi să nu piardă această unică reprezentaţie, pentru că altminteri vor regreta întreaga viaţă.

Înţelesesem bine: toţi căutau să mă asigure că pierdeam exact acel lucru pentru care probabil mă născusem. În cele din urmă, m-am săturat şi am închis radioul; ultimele informaţii se refereau la faptul că intensitatea spectacolului de lumini scădea cu repeziciune şi că, în numai câteva ore, avea să înceteze definitiv.

Nu aveam nici o îndoială că evenimentul avusese loc cu o seară în urmă, pentru că dacă ar fi trecut mai mult timp, evident, aş fi fost mult mai înfometat decât eram. Aşadar, *ce* se întâmpla? Întregul spital, întregul oraş să fi petrecut atât de mult noaptea trecută, încât să nu-şi fi revenit nici până acum?

Şirul gândurilor mi-a fost întrerupt de un cor de ceasornice, anunţând de pretutindeni ora nouă. Am folosit pentru a treia oară soneria şi, în timp ce aşteptam, am auzit mai multe murmure în dreptul uşii. Era un amalgam de tânguieli, târşâieli şi foşnituri, întrerupte din când în când de câte o voce din depărtare.

Dar în cameră nu intră nimeni, în schimb, reveria îşi făcu din nou apariţia, laolaltă cu fanteziile nebuneşti ale copilăriei. M-am surprins aşteptând cu înfrigurare ca uşa să se deschidă şi fiinţe îngrozitoare să dea buzna în cameră – de fapt, nu eram foarte sigur că înăuntru nu era deja cineva care mă pândea din umbră…

De felul meu, nu cedez uşor în faţa unor astfel de copilării… Ceea ce mă irita erau bandajele acelea blestemate şi învălmăşeala de voci care-mi răspunsese prin urlete pe coridor. Simţeam cum în inimă mi se strecoară sământa terorii – iar odată ce avea să încolţească, ştiam că va începe să crească. Mă aflam deja în stadiul în care, fredonând un cântec, nu o mai puteam izgoni şi nici măcar ignora. Aşa că mi-am pus o întrebare cât se poate de directă – ce mă speria mai mult: faptul că-mi puteam periclita serios vederea prin scoaterea bandajelor sau că stăteam în continuare pe întuneric şi le permiteam buruienilor spaimei să-mi năpădească fiinţa?

Dacă totul s-ar fi întâmplat cu o zi sau două în urmă, nu ştiu

ce-aş fi făcut – probabil acelaşi lucru – dar în acea zi mă îmbărbătasem, spunându-mi: „Stai liniştit, pentru că nu poţi face prea mult rău, mai ales dacă acţionezi cu atenţie. În definitiv, astăzi oricum urmau să-ţi fie scoase pansamentele, aşa că poţi risca.”

Iniţial, am fost cât pe ce să le smulg dintr-odată, dar mi-am păstrat cumpătul şi am coborât mai întâi jaluzeaua, apoi am trecut la desfacerea acelor de siguranţă.

Când am înlăturat pansamentele şi am descoperit că pot vedea în întuneric, m-am simţit mai uşurat ca niciodată. Cu toate acestea, primul lucru pe care l-am făcut a fost să mă asigur că în cameră nu se află nici o persoană sau fiinţă periculoasă, şi am fixat un scaun sub clanţa uşii. Apoi, timp de o oră, nu am făcut altceva decât să mă obişnuiesc, încet-încet, cu lumina zilei şi, în final, am înţeles că, mulţumită unui prim-ajutor prompt şi unei îngrijiri medicale eficiente, ochii îmi funcţionează perfect.

În cameră însă nu încercase nimeni să intre.

Pe raftul cel mai de jos al măsuţei de la capul patului am găsit o pereche de ochelari negri; mi i-am pus cu grijă la ochi şi m-am îndreptat direct spre fereastră. Porţiunea de jos a geamului nu se putea deschide, ceea ce-mi reducea destul de mult perspectiva. Uitându-mă în jos, apoi în stânga şi în dreapta, am reuşit să văd vreo două persoane care rătăceau parcă fără ţintă în susul străzii. Dar ceea ce m-a frapat cel mai mult a fost claritatea şi limpezimea atmosferei şi a lucrurilor – puteam vedea până şi acoperişurile caselor foarte îndepărtate, în acel moment, am observat că nu ieşea fum din niciun coş, fie el mare sau mic…

Mi-am găsit hainele aranjate cu grijă într-un dulap şi, după ce le-am îmbrăcat, m-am simţit din nou ca un om normal. În portţigaret aveam câteva ţigări, aşa că mi-am aprins una şi am început să reflectez la motivele pentru care – deşi, într-adevăr, totul era cât se poate de straniu – fusesem cât pe ce să cedez în faţa panicii.

Nu-mi este deloc uşor să reanalizez acele zile, mai ales că astăzi trebuie să ne bazăm în special pe propriile noastre puteri. Însă, pe atunci, rutina era preponderentă, iar lucrurile erau strâns legate între ele. Fiecare dintre noi îşi îndeplinea sarcinile aproape orbeşte şi, din acest motiv, nici nu ne-a fost greu să

confundăm o viaţă simplă şi naturală cu obiceiurile şi deprinderile mecanice – obişnuinţe care, odată întrerupte, evident, nu puteau produce decât confuzie.

Când îţi petreci jumătate de viaţă într-o anumită rânduială, reorganizarea nu este în niciun caz o activitate care să poată fi efectuată în cinci minute. Privind la modul cum decurgeau pe atunci lucrurile, nu este doar uimitor, ci chiar şocant cât de ignoranţi şi de nepăsători eram. Eu, de pildă, nu ştiam mai nimic despre lucrurile banale din viaţă: nu ştiam cum îmi primesc hrana, de unde îmi vine apa potabilă, cum sunt croite veşmintele, cum este menţinută prin canalizare curăţenia şi igiena oraşelor. Viaţa noastră nu era altceva decât rezultatul muncii unui ansamblu de specialişti care-şi făceau treaba mai mult sau mai puţin eficient, aşteptând la rândul lor ca şi ceilalţi să acţioneze la fel. Din acest motiv, îmi era foarte greu să cred că haosul ar fi putut cuprinde peste noapte acel spital. Eram convins că undeva, cineva controla deja situaţia – dar, din nefericire, respectiva persoană uitase complet de camera 48.

Cu toate acestea, când am deschis uşa şi am privit pe coridor, am fost obligat să admit că, indiferent ce se întâmplase, afectat nu fusese doar singurul ocupant al rezervei 48.

Pe hol nu era nimeni, dar am auzit în depărtare un cor de murmure difuze, câţiva paşi târşâiţi şi, ocazional, câte o voce răsunând puternic pe coridoarele goale, însă nimic asemănător cu hărmălaia de mai devreme. De această dată n-am mai strigat, ci am păşit încet şi precaut – de ce, precaut? Nu ştiu. Ceva mă determinase să adopt această atitudine.

Îmi era foarte dificil să disting de unde provin sunetele în acea clădire plină de ecouri. În capăt, holul se termina cu un glasvand cu geamuri mate, în spatele cărora am putut distinge balustrada unui balcon, aşa că am luat-o în direcţie opusă. După colţ, am ieşit din aripa rezervelor, am pornit pe un coridor mai lat, ce-mi păruse gol, dar pe măsură ce înaintam am văzut ca prin ceaţă o siluetă. Era un bărbat îmbrăcat cu o haină neagră şi pantaloni dungaţi, iar pe deasupra purta un halat alb din bumbac. Părea să fie medic – însă curios era faptul că mergea foarte încet, pe lângă perete.

— Salut! i-am spus.

Oprindu-se brusc, se întoarse şi privi spre mine. Chipul îi era foarte palid şi înfricoşat.

— Cine eşti? întrebă şovăielnic.

— Masen, i-am răspuns. William Masen. Sunt pacientul din rezerva 48 şi am ieşit ca să aflu de ce…

— Poţi vedea? mă întrerupse precipitat.

— Bineînţeles. La fel de bine ca întotdeauna. Aţi făcut o treabă excelentă. Întrucât n-a venit nimeni să-mi scoată pansamentul, am decis să mi-l iau jos singur şi nu cred că am făcut rău, fiindcă…

Dar mă întrerupse din nou:

— Te rog, du-mă în biroul meu. Trebuie să telefonez de urgenţă.

Pricepeam mai greu, căci de când mă trezisem lotul mi se părea extrem de straniu şi neaşteptat.

— Unde se află biroul? am întrebat.

— Etajul cinci, aripa de vest. Pe uşă scrie numele meu – doctorul Soames.

— În regulă, i-am răspuns, oarecum surprins. Şi aici, unde suntem?

Bărbatul clătină din cap, iar chipul îi deveni tensionat şi exasperat.

— De unde naiba să ştiu eu? răspunse cu amărăciune. Tu ai ochi, foloseşte-i. Nu vezi că sunt orb?

Pe faţa bărbatului nimic nu-mi spunea că ar fi fost orb. Ochii îi erau larg deschişi şi privea direct spre mine.

— Aşteaptă puţin, l-am rugat. Căutând prin apropiere, am văzut un mare „5” pe peretele din faţa liftului, aşa că m-am întors şi i-am spus că ne aflăm la etajul cinci.

— Bine. Ia-mă de braţ şi mergi pe coridorul din dreapta liftului, apoi intră pe primul hol la stânga, a treia uşă este biroul meu.

I-am urmat instrucţiunile; până la cabinet nu am întâlnit pe nimeni. Înăuntru, l-am condus la birou, unde i-am înmânat receptorul. Bărbatul ascultă câteva momente, apoi coborî cu cealaltă mână pe firul telefonului şi apăsă nervos în furcă. Încet, expresia chipului i se schimbă, iar iritarea şi tulburarea dispărură, lăsând loc oboselii – extenuării, chiar. Punând receptorul pe birou, nu rosti niciun cuvânt şi privi pierdut spre peretele de vizavi. Se întoarse.

— Inutil – e mort. Mai eşti aici? întrebă.

— Da.

Pipăind cu degetele muchia biroului, mă întrebă:

— Ce se află în faţa mea? Unde-i blestemata aia de fereastră? mă întrebă foarte nervos.

— Chiar în spatele tău, i-am răspuns.

Se întoarse încet şi porni spre geam, ţinându-şi ambele braţe în faţă. Pipăi pervazul şi canaturile ferestrei, după care făcu un pas în spate şi, până să-mi dau seama ce are de gând, se aruncă, prăbuşindu-se în gol...

Nu m-am uitat pe geam. Nu avea rost – în definitiv ne aflam la etajul al cincilea.

Aşa că m-am aşezat greoi pe scaun, am luat o ţigară din cutia aflată pe birou şi, tremurând, mi-am aprins-o. Am stat acolo câteva minute bune, încercând să mă liniştesc. Când emoţiile s-au mai domolit, am ieşit şi am pornit către acelaşi loc unde-i întâlnisem pe doctor. Nu mă simţeam deloc bine când am ajuns acolo.

La capătul îndepărtat al coridorului am văzut uşile unui salon. Uşile aveau câte două ochiuri de geam la nivelul capului. Am pornit-o într-acolo, bănuind că trebuie să fie cineva de gardă, căruia să-i spun ce s-a întâmplat cu medicul.

Am deschis uşa. Era destul de întunecat înăuntru, fiindcă draperiile rămăseseră trase, probabil după ce spectacolul din noaptea trecută se încheiase.

— Soră? am întrebat încet.

— Nu-i aici, se auzi vocea unui bărbat. Şi n-a venit de ore bune. Nu înţeleg ce se întâmplă în spitalul ăsta. Te rog, nu vrei să ne faci şi nouă puţină lumină în cameră?

— O.K, i-am spus.

Chiar dacă întreaga instituţie se afla într-o uriaşă dezordine, nu vedeam de ce-ar fi trebuit să sufere sărmanii bolnavi şi să stea o zi întreagă pe întuneric. Aşa că am tras draperiile de la cea mai apropiată fereastră şi soarele inundă întregul salon. Era o cameră rezervată celor recent operaţi, un salon cu aproximativ douăzeci de pacienţi, ţintuiţi la pat. După cum observasem, toţi suferiseră intervenţii chirurgicale la membrele inferioare, dar erau şi câţiva cu amputări.

— Uite ce e, te rugăm să nu te mai joci cu noi şi să tragi o dată perdelele alea, spuse aceeaşi voce.

M-am întors şi am privit spre cel care vorbise. Era un bărbat

negricios şi corpolent, cu pielea aspră, arsă de vânt. Şedea în capul oaselor şi se uita direct spre mine – drept în lumina orbitoare a soarelui. Privirile parcă i se contopeau cu ale mele, la fel şi cele ale pacientului din dreapta şi ale următorului bolnav…

Timp de câteva secunde n-am făcut decât să ne holbăm unii la alţii. Atât de mult timp mi-a trebuit ca să înţeleg. Apoi:

— Ei bine… se pare că au rămas înţepenite. O să caut pe cineva care să rezolve problema – şi, spunând acestea, am ieşit imediat din salon.

Eram cuprins de un tremur din care numai o tărie cred că m-ar fi putut opri. După câte se părea, lucrurile erau într-adevăr grave. Cu toate astea, îmi era foarte greu să cred că *toţi* oamenii din salon orbiseră, la fel ca şi medicul, iar eu…

Liftul nu funcţiona, aşa că am pornit pe scări. Cu un etaj mai jos, mi-am făcut curaj şi am privit din pragul unui alt salon. Paturile erau nefăcute şi am avut impresia că locul era părăsit, dar mă înşelam: pe podea erau întinşi doi bărbaţi în cămaşă de noapte. Unul era într-o baltă de sânge provenit de la o incizie necicatrizată, iar celălalt părea să fi murit datorită unei congestii. În rest, toţi pacienţii plecaseră.

Am mai coborât un etaj şi am înţeles că vocile pe care le auzisem veneau de la etajele inferioare, fiindcă începeam să le disting din ce în ce mai clar. Am ezitat o clipă, dar ştiam că nu-mi rămâne altceva de făcut decât să cobor.

La următorul palier a fost cât pe ce să mă împiedic de cineva care-mi stătea în cale. Iar la capătul scărilor am dat de o persoană întinsă, de care se poticni primul individ şi, în cădere, am auzit cum îşi sparge capul de lespezi.

Ajuns pe palierul ce ducea spre ultimul şir de trepte, m-am oprit şi am privit în holul principal. După toate aparenţele, toţi cei capabili să se deplaseze căutaseră instinctiv această incintă, fie în ideea că acolo ar putea primi ajutor, fie pentru a ieşi afară. Câţiva şi ieşiseră, probabil, fiindcă una din uşile intrării principale era larg deschisă, dar nu toţi avuseseră norocul s-o găsească. Mulţimea compactă de bărbaţi şi femei, cei mai mulţi îmbrăcaţi în halate şi cămăşi de noapte, orbecăia neputincioasă, învârtindu-se în cerc – traseu care, inevitabil, îi împingea pe cei de pe circumferinţă în ungherele şi ornamentele din marmură

ale pereţilor. Din când în când, datorită presiunii din învălmăşeală, câte unul îşi pierdea cunoştinţa şi, dacă avea loc să se prăbuşească în masa compactă de corpuri, şansele de a se ridica erau aproape nule.

Scena arăta… ei bine, cine a văzut câteva din tablourile lui Gustave Dore, unde sunt portretizate suferinţele păcătoşilor în Infern, îşi poate face o idee. Însă Dore nu a putut introduce şi sunete în picturile sale: toate acele suspine, gemete şi, uneori, murmure chinuite…

N-am putut suporta priveliştea mai mult de un minut sau două şi am alergat înapoi pe scări.

Simţeam că trebuie să fac ceva pentru acei oameni. I-aş fi putut conduce în stradă, ori ar fi trebuit măcar să încerc să-i opresc din acea rotaţie ca a unei pietre gigantice de moară. Însă o singură privire a fost mai mult decât suficientă, pentru a înţelege că mi-ar fi fost practic imposibil să ajung la uşă şi să-i ghidez de acolo. În plus, chiar dacă aş fi putut să-i ajut să iasă – după aceea, ce-aş mai fi putut face?

M-am aşezat pe una din trepte şi mi-am prins capul în palme, încercând să-mi limpezesc gândurile şi să uit toate acele sunete infernale ce-mi stăruiau în urechi. Apoi, căutând o altă ieşire, am găsit o scară de serviciu, şi aşa am ajuns în curtea din spate a spitalului.

Este foarte posibil să nu relatez prea bine această parte a poveştii, dar situaţia a fost atât de neaşteptată şi de şocantă încât, în acele momente, am căutat în mod deliberat să nu-mi amintesc niciun detaliu. Simţeam că trăiesc un coşmar din care încercam cu disperare să mă trezesc şi nu reuşeam. Chiar şi după ce am ajuns în curte, refuzam pur şi simplu să cred ceea ce văzusem cu ochii mei.

Un lucru îmi era însă cât se poate de clar: indiferent că era realitate sau coşmar, ştiam că, de astă dată, aveam neapărată nevoie de alcool.

Pe străduţa de dincolo de porţile spitalului nu se afla nimeni, iar vizavi de ieşire era un mic bar. Îmi amintesc chiar şi numele acestuia: The Alamein Arms. Deasupra intrării atârna emblema Vicontelui Montgomery şi, dedesubt, una din uşi era deschisă.

Fără să mai stau pe gânduri, am pornit într-acolo.

De cum am trecut pragul barului, mi-am recăpătat într-o oarecare măsură liniştea. Interiorul era prozaic şi la fel de intim

ca toate celelalte de felul lui.

Deşi nu era nimeni în prima încăpere, din al doilea salon, de după colţ, se auzeau sunete. Cineva răsufla zgomotos. Imediat se auzi pocnetul dec al unui dop de plută, urmă o pauză şi, la scurt timp, o voce nemulţumită: „Gin, fir-ar să fie! La naiba cu ginul!”

Apoi se auzi un zgomot strident de sticlă spartă şi chicotele unui bărbat cherchelit binişor: „Aia a fost oglinda. Oricum nu mai sunt bune la nimic.”

Încă un dop pocni sec.

— Acelaşi nenorocit de gin, se plânse necunoscutul, supărat. La naiba cu ginul!

De această dată, sticla lovi ceva moale şi se rostogoli pe podea, de unde-şi vărsă, gâlgâind, conţinutul.

— Hei! am strigat. Aş vrea şi eu ceva de băut.

Urmă o tăcere de câteva momente.

— Cine eşti? se auzi vocea bănuitoare a străinului.

— Sunt de la spital, i-am răspuns. Aş vrea ceva de băut.

— Nu-mi amintesc de tine după voce. Poţi vedea?

— Desigur, i-am răspuns.

— Atunci, pentru Dumnezeu, doctore, du-te la bar şi adu-mi şi mie o sticlă de whisky.

— La asta sunt chiar mai bun decât un doctor, i-am răspuns.

Am urcat cele câteva trepte şi am intrat în al doilea salon. Un burtos roşu la faţă, cu mustaţă sură, pleoştită, în pantaloni şi maiou, stătea în mijlocul salonului, ţinând în mâini o sticlă pe care nu se hotărâse dacă s-o desfacă ori s-o utilizeze ca armă. Era beat.

— Dacă nu eşti medic, atunci ce eşti? întrebă el, bănuitor.

— Am fost pacient, dar acum am nevoie ca de aer de ceva de băut. Apropo, în mâini ai tot o sticlă de gin, am adăugat.

— Fir-ar!... gin! spuse bărbatul, aruncând sticla direct în geamul ferestrei.

— Dă-mi, te rog, tirbuşonul.

Am luat o sticlă de whisky de pe raft, am deschis-o şi i-am dat-o împreună cu un pahar, iar mie mi-am turnat o cantitate zdravănă de brandy, cu foarte puţin sifon. Apoi, după ce am mai luat încă o porţie, mâinile au început să-mi tremure mai puţin.

Mi-am privit noua cunoştinţă, care-şi consuma whisky-ul fără prea multă bătaie de cap – direct din sticlă.

— O să te îmbeţi, i-am spus.

Făcând o scurtă pauză, îşi întoarse faţa către mine şi mă privi. Aş fi putut jura că ochii lui pot vedea.

— Să mă-mbăt! La naiba, *sunt* deja beat, îmi răspunse dispreţuitor.

Avea atât de multă dreptate încât n-am mai avut e comenta. Apoi, reflectând preţ de câteva clipe, proclamă mândru:

— Trebuie să mă-mbăt. Tre’ să fiu şi mai beat de-atât.

Aplecându-se puţin spre mine, continuă:

— Şi ştii ceva? Sunt orb. Ăsta-s eu acum – orb ca o cârtiţă. Şi *toţi* sunt orbi. Mai puţin tu. De ce?

— Chiar nu ştiu, i-am răspuns.

— Îţi spun eu: din cauza blestematei de comete, d aia! Stele verzi nenorocite. Din cauza lor sunt toţi orbi. Tu nu le-ai văzut?

— Nu.

— Uite c-am dreptate. Nu le-ai văzut şi nu eşti orb. Cine le-a văzut, a orbit, continuă bărbatul, Făcând în acel moment un gest amplu cu mâna. Meteorii-s de vină.

Mi-am turnat a treia porţie de brandy, întrebându-mă dacă nu cumva are dreptate.

— Chiar *toţi* să fie orbi? am întrebat.

— Chiar aşa. Toţi. Şi cred că întreaga lume – mai puţin tu, adăugă el, după un scurt răgaz.

— Dar cum de bănuieşti asta? am întrebat.

— Simplu. Ascultă!

Am stat umăr la umăr, sprijinindu-ne de tejgheaua murdară a barului şi am ascultat. Într-adevăr, nu se auzea niciun sunet – cu excepţia unui tar ce foşnea pe strada pustie, în bătaia vântului. O tăcere atât de mormântală nu cred să mai fi existat în acele locuri de cel puţin o mie de ani încoace.

— Înţelegi? E evident, spuse bărbatul.

— Da, i-am răspuns încet. Da, înţeleg.

Hotărâsem că trebuie să merg mai departe – nu ştiam încotro, dar simţeam că trebuie neapărat să aflu ce se petrece.

— Eşti proprietarul barului? l-am întrebat.

— Şi dacă sunt, ce? întrebă, oarecum defensiv.

— Te întreb pentru că aş vrea să ştiu cui îi plătesc pentru cele trei porţii duble de brandy.

— Las-o baltă.

— Dar nu se poate...

— Te rog, lasă. Şi ştii de ce? Păi, gândeşte-te şi tu, la ce-i mai trebuie bani unui mort? Fiindcă asta-s acum, un hoit. Aşa că hai să mai bem ceva.

Îmi părea un individ destul de robust pentru vârsta lui, ceea ce i-am şi spus.

— Şi la ce bun să trăieşti în beznă? mă întrebă destul de agresiv. Aşa mi-a zis şi nevastă-mea – şi avea perfectă dreptate. Numai că ea a fost mai curajoasă decât mine. Când a aflat că şi copiii orbiseră, ştii ce-a făcut? I-a dus în pat, a dat drumul la gaz şi s-a întins alături de ei, iar eu n-am avut tăria să rămân lângă ei. O femeie cu adevărat curajoasă. Dar nu mai e mult şi o să mă alătur lor – aştept numai să fiu destul de beat.

Ce-aş fi putut să-i răspund? Tot ce-i spusesem până în acel moment nu făcuse decât să-l irite şi mai mult. În cele din urmă, fără să lase sticla din mână, dispăru bâjbâind pe scările ce duceau la etaj. Nu am nu încercat să-l opresc şi nici să-l urmez. L-am urmărit tăcui cum urcă încet scările, apoi am dat pe gât ultimii stropi de brandy şi am ieşit pe strada pustie.

II. APARIŢIA TRIFIDELOR

Acestea sunt însemnări personale, referitoare la o mulţime de lucruri ce astăzi nu mai există, şi despre ele nu pot vorbi decât folosind cuvintele cu care le descriam atunci. Dar, pentru a fi cât se poate de explicit, trebuie să mă întorc mult mai înainte de momentul de început al istorisirii mele:

În copilărie am locuit împreună cu părinţii mei într-o suburbie din sudul Londrei. Aveam o căsuţă pe care tatăl meu o susţinea financiar muncind conştiincios zi de zi în biroul său din cadrul administraţiei fiscale regionale, precum şi o mică grădină pe care o cultiva sârguincios tot timpul verii. Nu ne deosebeam cu nimic de cele zece-douăsprezece milioane de suflete trăitoare în acele vremuri în Londra şi în împrejurimile ei.

Tatăl meu era una din acele persoane care putea aduna în minte, dintr-o singură privire, un şir impresionant de cifre – şi, din acest motiv, era normal să spere că fiul său îi va călca pe urme şi va deveni contabil. Pe de altă parte, faptul că nu eram capabil să ajung de două ori la acelaşi rezultat când adunam chiar şi o coloană mică de cifre, a reprezentat pentru el o enigmă şi, în egală măsură, o mare dezamăgire. Însă aceasta era realitatea; una dintre ele. În plus, mulţimea de profesori care au tot încercat să mă ajute să pricep că rezultatele matematice derivau întotdeauna logic şi nu prin cine ştie ce revelaţii ezoterice l-au determinat să renunţe să-şi mai facă speranţe în privinţa mea. De fiecare dată când îmi examina calificativele şcolare, pe chip i se aşternea o tristeţe ce rareori mai putea fi văzută în alte situaţii. Raţionamentul său era, pare-se, simplu: nu-i merge mintea la matematică = nu va şti nimic despre finanţe = nu va avea bani.

— Chiar nu ştiu ce-o să ne facem cu tine. Ţie ce ţi-ar *plăcea* să fii? mă întreba.

Până la treisprezece sau paisprezece ani, conştient de faptul că isteţimea nu era una din calităţile mele, nu făceam decât să ridic din umeri şi să admit că nu ştiu.

Atunci, tata îşi clătina dezaprobator capul.

Pentru el, lumea era clar împărţită în oameni de birou, funcţionari care-şi folosesc creierul, şi muncitori de rând, cei care-şi câştigă pâinea cu sudoarea frunţii. Cum de reuşise să-şi menţină o asemenea viziune veche de-un secol nu ştiu, dar ea în a influenţat atât de mult în copilărie, încât abia umil mai târziu am reuşit să realizez că slăbiciunea în ale aritmeticii nu mă condamna implicit la o carieră de măturător sau de spălător de vase.

Pe atunci nu-mi puteam închipui că obiectul care mă interesa cel mai mult ar fi putut să mă ajute să-mi fac o carieră – iar părintelui meu ori nu i-a păsat, ori n-a observat că notele mele la biologie erau chiar foarte bune.

De fapt, apariţia trifidelor a clarificat această problemă, ba chiar a făcut mai mult decât atât. Trifidele m-au ajutat să-mi găsesc o slujbă destul de bine plătită şi tot ele erau de câteva ori să-mi ia viaţa. Pe de altă parte, trebuie să recunosc că m-au ajutat să supravieţuiesc, pentru că datorită înţepăturii unei trifide am ajuns în spital, cu puţin înainte de producerea nefastului eveniment numit „meteoriţii cometei”.

În cărţi există o mulţime de speculaţii referitoare la apariţia trifidelor, însă majoritatea nu sunt decât simple absurdităţi. Bineînţeles, trifidele nu au fost generate spontan, aşa cum cred cei mai mulţi. Nici nu pot să subscriu teoriei că sunt un fel de vestitori – emisari ce ne avertizau că trebuie să urmăm calea cea bună, pentru că altminteri sfârşitul ne va fi inevitabil. Nici nu au zburat prin spaţiu sub forma unor seminţe din care au apărut entităţi oribile al căror unic ţel ar fi invadarea şi cucerirea planetelor – eu, cel puţin, sunt mulţumit că nu s-a întâmplat aşa ceva.

Am învăţat foarte multe despre ele, mai mult decât ceilalţi, întrucât trifidele au reprezentat obiectul meu de lucru, iar firma pentru care am lucrat a fost direct interesată de apariţia acestora. În orice caz, originea lor reală rămâne încă necunoscută. Opinia mea, dacă are vreo valoare, este că trifidele sunt efectul mai multor încrucişări biologice foarte ingenioase – şi, bineînţeles, pur întâmplătoare. Dacă ar fi apărut într-o oricare altă regiune, fără îndoială că am fi avut o documentaţie bine pusă la punct. Dar, după cum au decurs lucrurile atunci, nu a existat niciun document oficial din partea celor în măsură să-l elaboreze. Motivul unei atare lipse de

profesionalism poate fi găsit, evident, în bizarele condiţii politice ale vremii.

Lumea în care trăiam era imensă şi, în cea mai mare parte, accesibilă tuturor. Şoselele, căile ferate, liniile maritime o străbăteau de la un capăt la altul şi ne puteau transporta la mii de kilometri distanţă, în deplină siguranţă şi confort. Cine dorea să călătorească mai rapid şi, desigur, îşi permitea să plătească mai mult, se putea deplasa cu avionul. În acele zile, nimeni nu purta arme şi nu îşi lua niciun fel de precauţii. Puteai merge oriunde şi nimeni nu te împiedica – singurele aşa-zise obstacole fiind cele câteva documente şi formalităţi de îndeplinit. O lume atât de paşnică şi de minunată pare acum o utopie. Totuşi, această situaţie era valabilă numai pentru cinci şesimi din planetă – pentru că în cea de-a şasea parte lucrurile stăteau altfel.

Tinerilor de astăzi trebuie să le fie foarte dificil să-şi imagineze o astfel de lume. Foarte posibil ca această descriere să le sugereze o societate a unei epoci de aur de mult apuse – deşi pentru cei care trăiau atunci, lucrurile nu stăteau chiar pe roze. Sau, la fel de bine, s-ar putea gândi că o planetă atât de ordonată şi de civilizată ar fi extrem de plictisitoare – nici această variantă nu se apropie de realitatea acelor vremuri. Aş putea spune mai degrabă că era un loc captivant – cel puţin pentru un biolog. An de an reuşeam să împingem tot mai spre nord hotarul plantaţiilor şi culturilor, obţinând noi terenuri fertile în zone ce timp de sute şi chiar mii de ani fuseseră stepe şi tundre neroditoare. În fiecare anotimp câştigam noi fâşii din deşert şi le transformam în păşuni şi ogoare cu holde mănoase. Hrana reprezenta problema noastră cea mai presantă, iar programele şi planurile de fertilizare a solului, precum şi ritmul în care înaintau lanurile şi culturile erau monitorizate pe hărţi cu acelaşi interes cu care generaţia de dinaintea noastră observa înaintarea trupelor pe câmpul de luptă.

Această neaşteptată reorientare a interesului general, de la săbii şi puşti la pluguri şi treierătoare, a reprezentat fără îndoială un progres social dar a fost totodată o greşeală din partea celor mai optimişti dintre noi, care susţineau că astfel s-a produs şi o schimbare în domeniul spiritual. Umanitatea a continuat să trăiască la fel ca înainte – nouăzeci şi cinci la sută dintre oameni doreau să convieţuiască în pace şi armonie, în

timp ce restul de cinci la sută se întrebau dacă ar merita să rişte o nouă schimbare la nivel mondial. Acalmia a continuat numai din simplul motiv că nimeni nu ar fi avut pe atunci şanse să izbutească într-o asemenea încercare.

Între timp, odată cu apariţia anuală a douăzeci şi cinci de milioane de noi guri de hrănit, raportul dintre cerere şi ofertă începea să se dezechilibreze tot mai mult şi, după câţiva ani de propagandă zadarnică, au fost suficiente două recolte stricate pentru ca populaţia să înţeleagă ce soartă o aşteaptă.

Sateliţii au reprezentat factorul care i-a impulsionat pe acei cinci la sută să mai întârzie cu dezgroparea securii discordiei şi războiului. Cercetările susţinute în domeniul construirii rachetelor au condus la atingerea unuia dintre principalele obiective ale oamenilor de ştiinţă, şi anume posibilitatea de a ieşi din câmpul gravitaţional al Pământului. Astfel, noile descoperiri tehnologice ne permiteau de-acum să lansăm rachete cu ajutorul cărora să putem plasa pe orbită sateliţi care să se rotească în jurul planetei, aparent inactivi şi inofensivi, până când, printr-o simplă apăsare de buton, puteau fi redirecţionaţi spre Pământ şi puteau să producă efecte devastatoare.

Mare a fost neliniştea publicului larg când o primă naţiune a anunţat cu surle şi trâmbiţe crearea unui satelit militar funcţional, dar şi mai mare a fost îngrijorarea opiniei publice când anunţul n-a fost urmat de declaraţii similare din partea altor naţiuni, despre care se ştia bine că au repurtat succese similare. În orice caz, nu era deloc plăcut să ştim că pe deasupra noastră se roteau nevăzute cine ştie câte obiecte de acest gen şi că, în orice moment, printr-un singur semnal puteau fi dirijate să se prăbuşească ori să atace – fără ca noi să putem face absolut nimic. Viaţa însă trebuia să meargă mai departe şi, vrând-nevrând, mai ales pentru că noutăţile nu au niciodată viaţă lungă, ne-am obişnuit cu această idee. Din când în când reapăreau protestele şi panica, imediat ce începeau să circule informaţii despre existenţa unor noi sateliţi – în afara celor cu focoase nucleare – respectiv chimici, radioactivi şi chiar biologici, capabili să distrugă vegetaţia, animalele sau doar oamenii, nu numai prin agenţii patogeni cunoscuţi, ci şi prin maladii şi virusuri necunoscute, create în laboratoare. Era într-adevăr îngrozitor să ştii că toate acele maşinării se roteau

necontenit în jurul planetei, dar nimeni nu putea şti cu siguranţă dacă un asemenea arsenal de distrugere în masă fusese sau nu propulsat pe orbita terestră. Totuşi, trebuie să amintesc că prostia şi nebunia nu au limite – în special când sunt rodul fricii. Unui microorganism virulent, suficient de instabil încât să devină inofensiv în numai câteva zile (şi cine ar putea susţine că nu este posibilă crearea unui asemenea germene?), i s-ar putea găsi o utilizare strategică, atâta vreme cât este plasat în locuri prielnice, care să-i permită răspândirea.

Guvernul Statelor Unite a privit cu seriozitate această aluzie şi a negat categoric supoziţia că ar deţine sateliţi capabili să năpustească un cataclism biologic direct asupra oamenilor. Încă una sau două naţiuni mai mici, pe care nimeni nu le bănuia că ar deţine vreun satelit, s-au grăbit să facă declaraţii similare. Celelalte puteri mondiale s-au abţinut de la orice comentariu. În faţa unor asemenea reticenţe prevestitoare de rele, opinia publică a dorit să afle de ce Statele Unite, spre deosebire de alte ţări, au neglijat să se pregătească pentru izbucnirea unui astfel de război – şi, desigur, ce anume înţelegeau guvernanţii prin „direct”? În acest stadiu, nimeni nu a mai a făcut nici o afirmaţie referitoare la sateliţi şi, printr-un efort susţinut, s-a încercat îndreptarea atenţiei publice către problema foametei, mult mai puţin stringentă dar totuşi la fel de importantă.

Legea cererii şi ofertei ar fi trebuit să le permită celor mai întreprinzători dintre noi să formeze monopoluri pentru produsele de larg consum, dar societatea, la scară mondială, respingea orice monopol. Cu toate acestea, sistemul de companii interdependente a funcţionat chiar foarte bine, fără să-i fie atribuite niciun fel de reproşuri, aşa cum s-a întâmplat în cazul Clauzelor Federaţiei. Marea masă de oameni nu auzea decât rareori despre micile probleme apărute în sistem, dificultăţi care, evident, urmau să fie rapid rezolvate. De exemplu, foarte puţini auziseră de Umberto Christoforo Palanguez. Eu, bunăoară, am aflat de existenţa sa după mulţi ani de activitate în acest domeniu.

Umberto provenea dintr-o familie de origine latină şi era de naţionalitate sud-americană. Prima sa intervenţie în rotiţele gigantului mecanism de producţie a uleiului comestibil a fost în ziua când, prezentându-se în birourile Companiei Arctico-Europene de Untură de Peşte, a încercat să le atragă atenţia

mai-marilor instituţiei cu o sticluţă de ulei, de culoare roz-pal.

Şefii concernului nu s-au arătat prea interesaţi de produsul său, întrucât afacerile le mergeau destul de bine. Totuşi, după un timp, au hotărât să analizeze mostra pe care le-o lăsase.

Primul lucru descoperit a fost că nu aveau de-a face cu ulei sau untură de peşte, ci era ulei pur vegetal – chiar dacă nu reuşiseră să-i identifice originea. A doua revelaţie a fost că, în comparaţie cu uleiul lui Umberto, untura lor de cea mai bună calitate arăta ca o vaselină. Alarmaţi, au trimis restul cantităţii la un laborator special, pentru o cercetare mai amănunţită, apoi au început să se întrebe dacă nu cumva domnul Palanguez se adresase şi altor companii.

Când Umberto s-a prezentat din nou la firmă, directorul general i-a acordat o cu totul altă atenţie.

— Ne-aţi adus un ulei cu totul special, domnule Palanguez, îl întâmpină directorul.

Umberto consimţi, dând din cap. În definitiv, îşi cunoştea cel mai bine produsul.

— Nu am mai văzut niciodată ceva asemănător, adăugă directorul general.

Umberto, cu chipul său brunet şi păr negru, lins, încuviinţă din nou.

— Fireşte, răspunse el, respectuos. Apoi, ca după o scurtă reflecţie, adăugă: Cred că veţi mai vedea, *senor*. Chiar din belşug. Părea să-şi cântărească bine cuvintele: Presupun că în vreo şapte sau poate opt ani se va găsi pe piaţă, continuă el zâmbind.

Directorului nu-i prea venea să creadă şi mărturisi:

— Este mult mai bun decât uleiul şi untura noastră de peşte.

— Aşa mi s-a spus şi mie, *senor*, admise Umberto.

— Şi aveţi de gând să-l lansaţi singur pe piaţă, domnule Palanguez?

Umberto zâmbi din nou.

— Credeţi că vi l-aş mai fi prezentat, dacă aş fi intenţionat acest lucru?

— Cu ajutorul lui am putea să ne aditivăm sintetic propriile noastre uleiuri, observă directorul, gânditor.

— Da, cu unele dintre vitaminele pe care le conţine, îi răspunse amabil Umberto. Dar ar fi mult prea costisitor să le sintetizaţi pe toate. În plus, din câte am înţeles, noul ulei va

putea înlocui fără niciun fel de probleme chiar şi cele mai bune uleiuri de peşte.

— Hmm… făcu directorul. În acest caz, domnule Palanguez, bănuiesc că aveţi un plan de afaceri. Vreţi să-l discutăm?

Umberto îi explică:

— Există două modalităţi de rezolvare a unei astfel de situaţii. Prima, folosită în mod curent, este să-i împiedici apariţia, sau măcar s-o întârzii, până când este recuperat capitalul investit în vechile echipamente de producţie. Acesta, desigur, reprezintă procedeul cel mai avantajos.

Directorul încuviinţă. Cunoştea foarte bine aceste lucruri.

— Însă, în cazul de faţă, deşi nu-mi face plăcere să vă spun, aşa ceva nu este posibil.

Directorul avea unele îndoieli, şi prima pornire fusese să-i răspundă: „Ai fi surprins să vezi de ce suntem în stare.” Dar rezistă acestui imbold şi se mulţumi să-şi arate scepticismul:

— Chiar aşa?…

— A doua posibilitate, sugeră Umberto, o reprezintă introducerea cât mai rapidă în producţie a noului produs, înaintea concurenţei.

— Ah! răspunse directorul.

— Cred, continuă Umberto, de fapt sunt sigur că aş putea să vă livrez primul lot de seminţe în aproximativ şase luni. Dacă nu veţi întârzia cultivarea lor, aţi putea începe producţia de ulei în cinci ani – sau chiar şase, dacă doriţi o recoltă îmbelşugată.

— Chiar mai devreme decât aţi estimat iniţial, observă directorul.

Umberto aprobă.

— Însă prima variantă ar fi mai simplă, adăugă directorul.

— Dacă ar fi posibilă, răspunse Umberto. Din nefericire, concurenţa este serioasă şi, desigur, deloc uşor de intimidat.

Convingerea lui îl făcu pe director să-l scruteze atent, preţ de câteva clipe.

— Înţeleg, spuse directorul în cele din urmă. Mă întreb… ăă… dacă nu cumva sunteţi cetăţean sovietic, domnule Palanguez.

— Nu sunt, răspunse Umberto. Întreaga mea viaţă am fost destul de norocos şi am reuşit să-mi fac o serie de relaţii…

Şi aşa ajungem la cea de-a şasea parte a lumii, respectiv regiunea ce nu putea fi vizitată la fel de uşor ca restul globului.

Într-adevăr, permisele de intrare în Uniunea Republicilor Socialiste Sovietice erau aproape imposibil de obţinut, iar libertatea celor care reuşeau totuşi să ajungă acolo era destul de îngrădită. Era o zonă învăluită în mod deliberat în mister şi foarte puţine din lucrurile ce se petreceau în spatele acelui văl de secretomanie patologică ajungeau să fie cunoscute de restul populaţiei globului. Şi, desigur, orice informaţie care răsufla era întotdeauna de natură îndoielnică. Totuşi, în spatele curioasei propagande ce răspândea numai ştiri ridicole, tăinuind orice detaliu, oricât de puţin important ar fi fost el, era sigur că succese existau în multe domenii de activitate. Unul din acestea era biologia. Rusia, după ce se alăturase restului lumii pentru rezolvarea problemei penuriei de alimente, acţionase cu eforturi susţinute pentru recuperarea terenurilor nefertile, cum erau deşertul, stepa şi tundra din nordul ţării, în perioada când schimbul reciproc de informaţii mai funcţiona încă, au existat declaraţii care confirmau realizări semnificative în acest sens. Ulterior, ca urmare a unor sciziuni şi disensiuni interne, biologia, sub conducerea unui cercetător numit Lysenko, a apucat-o pe un drum diferit şi, în final, a capitulat în faţa aceleiaşi secretomanii endemice. Obiectivele vizate rămâneau totuşi necunoscute şi mulţi le considerau nesănătoase, deşi nimeni nu ştia cu certitudine dacă lucrurile petrecute acolo erau fie încununate de succes, fie foarte stupide, fie extrem de bizare – sau toate acestea la un loc.

— Floarea-soarelui, spuse reflectând directorul general, ca şi cum ar fi vorbit singur. Întâmplător am aflat că are loc o nouă încercare de îmbunătăţire a untdelemnului din floarea-soarelui. Dar nu este acesta.

— Nu, răspunse Umberto. Nu este.

Directorul încercă să-l tragă de limbă.

— Seminţe, aţi spus. Ar putea fi cumva un nou soi? Fiindcă dacă vorbim de o specie puţin ameliorată, mai uşor de prelucrat…

— Am înţeles că este un soi nou, complet necunoscut.

— Adică nu aţi văzut despre ce este vorba? Totuşi, n-ar putea fi o varietate de floarea-soarelui?

— Am văzut o fotografie, *senor*. Dar nu spun că *nu* conţine şi floarea-soarelui. Nu spun că nu are şi ceva din napi. Nu pot spune că nu are şi ceva din urzici şi chiar din orhidee. Ceea ce

pot confirma este că, dacă toate aceste plante ar fi părinţii noii specii de care vorbim, niciuna nu şi-ar putea recunoaşte progenitura – şi nu cred că asta le-ar face prea multă plăcere.

— Înţeleg. Şi la ce sumă v-aţi gândit să vă oferim pentru a intra în posesia acestor seminţe?

Umberto rosti o cifră care-l făcu pe director să înghită în sec. Îşi dădu jos ochelarii, pentru a-şi privi mai îndeaproape interlocutorul. Umberto nu manifesta nici cea mai mică emoţie.

— Gândiţi-vă, *senor*, spuse el, numărând pe degete cifrele. Este foarte dificil. Şi extrem de periculos. Dar, deşi nu mă tem deloc, nu înseamnă că prefer să-mi asum acest risc doar de dragul aventurii. Mai există o persoană – un rus, pe care a trebuit să-l accept în joc, şi va trebui să-l plătesc cu vârf şi îndesat, pentru că, la rândul său, el trebuie să-i plătească pe alţii. De asemenea, va trebui să cumpăr un avion – unul cu reacţie, foarte rapid. Şi, evident, toate acestea costă. Vă spun că nu-i uşor, continuă Umberto. Trebuie să mă asigur că primiţi numai seminţe fertile, deoarece foarte mulţi germeni ai plantei nu pot încolţi. Astfel, înainte de orice, sortarea lor cu maximă atenţie este crucială. Şi, evident, sunt extrem de valoroase, întrucât în Rusia toate descoperirile sunt considerate secrete de stat, fiind păzite cu sfinţenie. Va fi dificil.

— Înţeleg, dar în acelaşi timp…

— Vi se pare prea mult, *senor*? Ce veţi spune peste câţiva ani, când ruşii îşi vor vinde uleiul peste tot în lume şi compania pe care o conduceţi va da faliment?

— O asemenea afacere necesită timp de gândire, domnule Palanguez.

— Sunt perfect de acord, *senor*, consimţi Umberto, zâmbind. Pot aştepta – nu mult. Dar mi-e teamă că nu pot lăsa deloc din preţ.

Şi nici nu a lăsat.

Descoperirile şi invenţiile reprezintă otrava ce ucide afacerile deja existente. Când un mecanism se gripează nu e mare lucru – pentru că este suficient să înlocuieşti piesele stricate, iar sistemul va funcţiona ca şi nou. Dar când într-un ansamblu de elemente organizate perfect îşi face apariţia un nou proces, o substanţă inovatoare, e ca şi cum însuşi diavolul şi-ar fi băgat coada sau chiar mai rău decât atât – drept pentru care apariţia lor nu poate fi permisă. Fiindcă riscurile sunt prea

mari. Aşa că, dacă nu poţi folosi metode legale, trebuie să încerci alte modalităţi.

Umberto nu luase în calcul decât jumătate de adevăr. Dezechilibrul concurenţial provocat de noul ulei, superior calitativ şi mai ieftin, nu ar fi dus la simpla falimentare a companiei arctico-europene şi a asociaţilor ei, ci ar fi avut efecte globale. Poate că nu ar fi fost fatal pentru întreprinderile producătoare de ulei din arahide şi alune, din măsline şi untură de balene, dar mai mult ca sigur ar fi primit şi ele o lovitură serioasă. În plus, repercusiuni violente s-ar fi resimţit şi în industriile adiacente – de producere a margarinei, săpunului şi a sute de alte produse, de la creme şi emulsii pentru ten, până la vopsele pentru clădiri. Aceasta fiind situaţia, odată ce mai multe concerne influente au înţeles consecinţele grave cu care aveau să se confrunte, au considerat chiar modeste clauzele şi termenii lui Umberto şi au încheiat acordul, mai ales că mostrele lui erau convingătoare – deşi restul condiţiilor învoielii părea destul de vag.

De fapt, pe cei interesaţi i-a costat mult mai puţin decât acceptaseră să plătească, pentru că după ce şi-a luat avansul şi a plecat cu avionul personal, pe Umberto nu l-a mai văzut nimeni.

Însă nu spun că nu s-a mai auzit de el.

Câţiva ani mai târziu, un individ pe nume Fedor, se prezentă în birourile Companiei Arctico-Europene de Ulei. (Între timp îşi schimbaseră denumirea şi eliminaseră cuvântul „peşte” atât din titulatură cât şi din obiectul de activitate.) Străinul spuse că este de naţionalitate rusă şi că doreşte niscaiva bani, dacă nu le este cu supărare bunilor capitalişti.

El le povesti că fusese angajat în prima staţie experimentală de trifide, în cartierul Elovsk din Kamceatka. Era un loc dezolant, ce-i producea oroare. Dorinţa de a părăsi regiunea l-a îndemnat să asculte sugestia unui alt lucrător, pentru a fi mai specific, tovarăşul Nikolai Alexandrovici Baltinov, care-şi susţinuse propunerea cu ajutorul mai multor mii de ruble.

Nu era o treabă prea dificilă. Tot ce avea de făcut era să scoată din stelaj una din cutiile cu germeni fertili şi să o substituie cu alta similară, dar în care se aflau seminţe neroditoare. Cutia şterpelită trebuia lăsată într-un anumit loc, la o anumită oră. Practic nu exista niciun risc, fiindcă ar fi durat

ani de zile până când să se descopere substituirea cu pricina.

Următoarea etapă era însă ceva mai complicată. La doi-trei kilometri depărtare de plantaţie trebuia să plaseze pe un teren deschis mai multe indicatoare luminoase. Apoi, într-o anumită noapte, când auzea în văzduh motoarele unui avion, nu trebuia decât să aprindă acele indicatoare, pentru a-i facilita aterizarea. Şi, în final, ultimul pas şi cel mai simplu era să-şi ia tălpăşiţa cât mai repede, înainte de sosirea echipelor de investigaţie.

Pentru aceste servicii urma să primească nu doar teancul de ruble promis, ci fusese încredinţat că, dacă reuşea să scape cu bine din Rusia, îl aştepta o adevărată avere în birourile companiei arctico-europene din Anglia.

După spusele sale, operaţiunea s-a desfăşurat conform planului. Odată ce avionul aterizase, Fedor nu a stat prea mult pe gânduri, a stins luminile de semnalizare şi a şters-o cât mai repede de la faţa locului.

Aparatul nu poposise mai mult de zece minute la sol. Imediat după decolare, vuietul motoarelor îl convinsese că aparatul urca aproape pe verticală. Un minut mai târziu, când zgomotul dispăruse, Fedor auzi alte sunete similare: câteva avioane, nu putea spune cu exactitate dacă erau două, trei sau mai multe, se îndreptau spre răsărit, unul după altul, străpungând văzduhul cu motoarele turate la maxim…

A doua zi, evident, tovarăşul Baltinov nu a mai fost de găsit. Deşi s-au iscat o sumedenie de probleme, în final, după ce se conchisese că Baltinov a acţionat de unul singur, Fedor scăpase de orice acuzaţie.

Aşteptase apoi prevăzător timp de un an, perioadă în care-şi cheltuise aproape toate rublele primite la încheierea învoielii. Fusese nevoit să-şi ia diverse slujbe dar, în cele din urmă, trecuse cu bine peste ultimele obstacole şi ajunse în Anglia, unde-şi ceru drepturile promise.

Între timp, circulaseră mai multe informaţii despre cele petrecute în Elovsk, iar data la care Fedor spusese că aterizase avionul se potrivea cu zvonurile, aşa că i-au oferit nişte bani şi o slujbă, spunându-i să nu sufle o vorbă despre cele petrecute. Era clar că Umberto, deşi nu le predase personal marfa, găsise totuşi soluţia de a le trimite seminţele semănându-le din zbor.

Şefii companiei arctico-europene nu făcuseră de la început legătura între apariţia trifidelor şi Umberto, iar poliţia din mai

multe ţări continua să-l caute. Asta până în ziua când un cercetător a reuşit să producă o mostră de ulei de trifide: au realizat atunci că substanţa era similară cu cea arătată de Umberto – se ţinuse aşadar de cuvânt.

Ce s-a întâmplat cu Umberto nimeni nu va şti exact. Părerea mea este că, undeva în stratosfera, deasupra Pacificului, el şi tovarăşul Baltinov s-au văzut atacaţi de avioanele pe care le auzise Fedor. Şi este foarte posibil ca ei să fi înţeles mult prea târziu că sunt atacaţi – probabil atunci când gloanţele avioanelor ruseşti de vânătoare începuseră deja să le sfârtece avionul.

Şi, de asemenea, mai cred că unul din gloanţe a spulberat cutia din furnir plină cu seminţe, un recipient cubic de numai treizeci de centimetri, asemănător unei mici lăzi pentru transportul ceaiului, după spusele lui Fedor.

Probabil, avionul lui Umberto a explodat, dezintegrându-se în mii de bucăţele. Dar indiferent ce s-a întâmplat cu aeronava, mai mult ca sigur că fragmentele acesteia, în cădere, înainte de a ajunge în apă, au lăsat în urma lor un nor dens de vapori albi.

Iar dâra cu pricina nu era o substanţă gazoasă, ci un nor de seminţe. Milioanele de germeni atât de minusculi încât puteau pluti în aerul rarefiat, asemeni unor funigei, erau acum libere să zboare oriunde le-ar fi purtat brizele lumii…

Trebuie să fi trecut săptămâni întregi sau chiar luni de zile până când seminţele au ajuns deasupra uscatului, lăsându-se înghiţite de pământ la mii de kilometri distanţă de punctul de plecare.

Dar, repet, este o simplă supoziţie. Cu toate acestea, nu văd să existe o altă explicaţie plauzibilă, fiindcă, la cât de bine era tăinuită existenţa plantei, a putut fi găsită deodată în aproape toate colţurile lumii.

Prima mea întâlnire cu o trifidă s-a petrecut destul de devreme. Întâmplarea a făcut ca în localitatea noastră să fim printre primii care să aibă una în grădină. Până să apucăm să-i observăm prezenţa, planta crescuse destul de mare, laolaltă cu alte buruieni, în spatele unui gărduleţ viu ce masca un morman de gunoi. Nu stătea în calea nimănui şi nu făcea niciun rău, aşa că, după ce i-am descoperit existenţa, o priveam din când în când – pentru a vedea cum îi merge – şi o lăsam în pace.

Cu toate acestea, o trifidă este o plantă într-adevăr deosebită, drept pentru care în scurtă vreme ne-a trezit interesul. Chiar dacă la început nu am fost probabil foarte curioşi, fiindcă întotdeauna există lucruri neobişnuite ce reuşesc într-un fel sau altul să-şi facă loc prin colţurile neîngrijite ale grădinilor, nu pierdeam ocazia să vorbim despre acel lucru pentru că devenea pe zi ce trece din ce în ce mai straniu.

Astăzi, când toţi ştiu foarte bine cum arată o trifidă, este destul de dificil să descriu cât de bizară şi de *străină* ni s-a părut această plantă. Din câte cunosc, în momentul apariţiei lor, nimeni nu a fost alarmat sau măcar îngrijorat. Presupun că toţi aveau aceeaşi părere – dacă-şi formaseră vreuna – ca şi tatăl meu.

Îmi amintesc foarte bine cum examina mirat exemplarul din grădină, când acesta împlinise aproape un an. Chiar dacă se afla la jumătatea dezvoltării, era până la cele mai mici detalii o copie identică a unei trifide mature – numai că, pe atunci, planta nu avea un nume şi, bineînţeles, nimeni nu văzuse una care să fi ajuns la maturitate. Tatăl meu se apleca deasupra ei, privind-o prin ochelarii cu rame din baga, îi pipăia lujerul şi răsufla încet printre firele roşcate ale mustăţii, aşa cum obişnuia să facă ori de câte ori cădea pe gânduri. Îi cerceta trunchiul drept şi lemnos din care creştea lujerul. O atenţie deosebită le acorda celor trei pedunculi mici şi golaşi ce se înălţau din trunchi, alături de lujer, pipăindu-le frunzuliţele verzi şi catifelate între degetul mare şi cel arătător, în speranţa că textura acestora ar putea să-i spună ceva. După aceea trecea la examinarea la fel de atentă a bizarei structuri în formă de pâlnie, aflată în vârful lujerului, continuând să pufăie indecis printre firele mustăţii. Ţin minte cum m-a ridicat să privesc înăuntrul acelei cupe conice, pentru a vedea perii inelaţi din interior. Nu se deosebea prea mult de frunza strâns rulată a unei ferigi în deschidere, ridicându-se cam cinci centimetri din amalgamul cleios de la baza cupei. Nu am atins-o, dar îmi era clar că acel amestec trebuie să fie lipicios, fiindcă în el se zbăteau neputincioase câteva muşte şi insecte.

Nu de puţine ori tatăl meu mărturisise gânditor că era un lucru foarte straniu, fiind hotărât ca într-una din zile să încerce să afle despre ce este vorba. Nu s-a obosit să depună acest efort, şi, oricum, degeaba s-ar fi obosit: nu avea şanse să

descopere prea multe în acea etapă de dezvoltare.

Planta avea pe atunci aproximativ un metru şi douăzeci. Existau deja foarte multe exemplare care creşteau inofensive, fără să le acorde cineva prea multă atenţie – sau, cel puţin, aşa se părea. Iniţial, deşi biologii şi botaniştii s-au arătat foarte entuziasmaţi, în scurt timp nu au mai dat publicului larg niciun fel de informaţii despre cercetările lor. Şi astfel, planta din grădina noastră îşi continua liniştită dezvoltarea, la fel ca miile ei de surori din toate colţurile lumii – până când, nu peste multă vreme, una din ele porni la plimbare.

Acest neverosimil fapt fusese cu certitudine cunoscut de ceva timp în Rusia, unde probabil a şi fost declarat secret de stat, dar în ceea ce priveşte primul incident, confirmat pe plan mondial, acesta a avut loc în Indochina – ceea ce a însemnat practic ignorarea totală a evenimentului respectiv. Indochina era una din acele regiuni de unde, nu de puţine ori, veneau tot felul de ştiri bizare şi chiar fantasmagorice – genul de poveşti pe care un redactor le-ar folosi numai în lipsa unor informaţii serioase şi doar pentru a-şi revigora puţin ziarul cu titluri de genul *Misterele Orientului.* În orice caz, specimenul din Indochina nu ar fi făcut prea mare vâlvă, pentru că în numai câteva săptămâni ştirile despre plantele umblătoare au început să curgă din Sumatra, Borneo, Zair, Columbia, Brazilia şi din majoritatea ţărilor ecuatoriale.

Iar ştirile au luat drumul tiparului. Dar multitudinea de articole scrise cu aceeaşi frivolitate defensivă şi circumspectă prin care jurnaliştii caută să se pună la adăpost ori de câte ori vorbesc despre şerpi uriaşi de mare, spirite ale naturii, telepatie şi alte fenomene neobişnuite, i-au împiedicat pe oameni să realizeze că plantele cu pricina se asemănau perfect cu discretele şi paşnicele noastre buruieni ce creşteau prin preajma mormanelor de gunoi. De-abia când au început să apară şi fotografiile am realizat că erau identice, cu excepţia dimensiunilor.

Reporterii de actualităţi au preluat imediat ştafeta şi au început să aducă materiale filmate pe acele îndepărtate meleaguri, mai ales că, după teoria care circula printre editori, niciun subiect – poate cu excepţia unui meci de box – nu ar mai fi putut ţine trează atenţia auditoriului mai mult de câteva secunde. Astfel, prima întâlnire cu acest inedit fenomen, ce

urma să joace un rol important în viitorul meu, ca de altfel şi în viitorul multor oameni, s-a petrecut prin intermediul unui scurt reportaj strecurat între un concurs de dans hawaiian desfăşurat în Honolulu şi lansarea unui cuirasat de către Prima Doamnă. (Nu este niciun anacronism. Pe atunci continuau să construiască nave de război, pentru că amiralii trebuiau şi ei să-şi câştige pâinea.) Aşadar, am avut posibilitatea să văd câteva trifide legănându-se pe ecran, acompaniate de un comentariu electrizant, ce se dorea a fi pe gustul iubitorilor de cinema:

„Şi acum, oameni buni, priviţi ce-a descoperit cameramanul nostru în Ecuador. Legume în vacanţă! Aşa ceva nu puteţi vedea decât după o petrecere memorabilă, dar aici, în însoritul Ecuador, localnicii au tot timpul parte de asemenea spectacole – fără să fie nevoiţi să suporte mahmureala de după! Plante-monştri ce mărşăluiesc în voie! Şi nu vă grăbiţi cu concluziile, pentru că am o idee genială! Am putea şi noi să ne instruim cartofii şi să-i învăţăm să ne defileze direct în cratiţă! Ei, ce spuneţi, n-ar fi straşnic?”

Am urmărit fascinat acel scurt reportaj: misterioasa noastră buruiană, înaltă de doi metri sau chiar mai mult, „mergea” cu adevărat – nu era o halucinaţie!

Trunchiul îi era miţos, cu mici peri radiculari, şi ar fi arătat aproape sferic dacă nu ar fi existat cele trei proeminenţe conice şi boante din partea inferioară. Sprijinindu-se pe acestea, întreaga tulpină se ridica de la sol cu aproximativ treizeci de centimetri.

Când „păşea”, o făcea mai degrabă ca o persoană care merge în cârje. Două dintre „picioarele” boante lunecau în faţă, apoi, în timp ce întregul corp se balansa, membrul din spate ajungea aproape în rând cu celelalte, şi mişcarea se relua. La fiecare „pas”, lujerul lung se balansa violent, biciuind aerul înainte şi înapoi – o scenă care-ţi întorcea stomacul pe dos. Modul de deplasare părea foarte extenuant şi deopotrivă de stângaci, semănând întrucâtva cu joaca puilor de elefant. Aveam impresia că dacă mai continuă mult să se balanseze, îşi va pierde curând toate frunzele, ba chiar se va rupe. Cu toate acestea, oricât de dizgraţios îi era mersul, se părea că izbuteşte să parcurgă o distanţă similară cu aceea a unui om care merge la pas.

Era tot ce apucasem să văd înainte să înceapă reportajul

despre lansarea cuirasatului. Nu era prea mult, dar suficient ca să trezească într-un puştan curiozitatea cercetătorului. Din moment ce planta din Ecuador era în stare de un asemenea miracol, de ce n-ar fi fost capabilă şi cea din grădina noastră? Într-adevăr, ea era mai mică, dar arăta identic…

Zece minute mai târziu, ajuns acasă, săpam cu grijă în jurul trifidei, înlăturând pământul pentru a o încuraja „să meargă”.

Din nefericire, exista un alt aspect în legătură cu această plantă capabilă să se deplaseze singură, un fapt pe care jurnaliştii ori nu-l descoperiseră, ori, din motive numai de ei cunoscute, hotărâseră să nu-l divulge şi să nu dea astfel niciun fel de avertismente. Aplecat la rădăcina plantei, înlăturam pământul fără să-i provoc nici o vătămare, când deodată am simţit cum o izbitură violentă, venită de nu ştiu unde, mă trânteşte la pământ…

M-am trezit în pat, iar părinţii şi doctorul mă priveau cu mare îngrijorare. Simţeam că-mi plesneşte capul, tot corpul mă durea îngrozitor şi, după cum aveam să descopăr puţin mai târziu, pe jumătate din faţă aveam numai pete şi pustule roşii. Mi s-a cerut în mod stăruitor să explic cum de am ajuns să leşin în grădină dar a fost absolut inutil, pentru că nici eu nu ştiam ce sau cine anume mă lovise. Nu după mult timp, am aflat că mă număram printre puţinele persoane din Anglia care supravieţuiseră înţepăturii unei trifide. Probabil datorită faptului că planta din grădina noastră nu era încă matură. În orice caz, tatăl meu se pare că descoperise cine era vinovatul, pentru că, până m-am însănătoşit şi-am putut să merg din nou prin grădină, el deja se răzbunase cumplit pe trifidă noastră şi-i aruncase rămăşiţele pe foc.

Odată stabilit faptul că plantele umblătoare erau o realitate, presa a renunţat brusc la atitudinea de nepăsare şi a început să le facă o reclamă acerbă. Aşa că a fost necesar, pentru început, să li se dea un nume. Existau deja botanişti care încercau tot felul de variante polisilabice ale termenilor latineşti şi greceşti *ambulans* şi *pseudopodia*, însă publicul şi jurnaliştii doreau ceva uşor de pronunţat, ca să nu încarce titlurile ziarelor şi buletinelor de ştiri. Astfel, în toată acea perioadă, puteai citi în ziare o sumedenie de nume: tricoţi, tricuspide, trigenate, trigune, trilogi, tridentate, triniţi, tripezi, tripozi, tricheţi,

tripedali, tripiţi – şi alte câteva misterioase cuvinte care nici măcar nu începeau cu „tri”, dar făceau referire la principala caracteristică a plantei, respectiv cele trei proeminenţe ale rădăcinii.

Au existat, bineînţeles, confruntări publice şi private, pe baze aproape ştiinţifice, cvasi-etimologice, între cei mai înfocaţi susţinători ai unei denumiri sau ai alteia, dar în cele din urmă un termen a pus capăt disputelor filologice. În forma sa iniţială nu a avut prea mult succes, însă limbajul uzual i-a modificat forma originară, eliminând silaba „ho” de după primul „i”. Şi astfel a luat naştere un nou cuvânt. Un cuvânt plăcut la auz şi-a găsit locul pe prima pagină a unui ziar, ca etichetă elocventă pentru o ciudăţenie inofensivă – care într-o bună zi urma să fie asociată cu suferinţa, spaima şi disperarea: T R I F I D A...

Primul val al interesului public s-a stins rapid. Trifidele, după cum recunoşteam cu toţii, erau oarecum bizare – dar asta s-a datorat faptului că, în definitiv, apăruseră de curând în mijlocul nostru. Oamenii au avut sentimente similare şi cu ocazia altor întâlniri – când au aflat de existenţa cangurilor, a şopârlelor uriaşe, a lebedelor negre. Şi, dacă stau bine să mă gândesc, de ce-ar fi fost trifidele mai stranii decât salamandrele, struţii, mormolocii şi sute de alte organisme? Liliacul, de pildă, este un mamifer care a învăţat să zboare; acum a apărut, iată, o plantă care tocmai învaţă să meargă – de ce-ar fi trebuit să fie ceva în neregulă?

Existau însă şi aspecte ce nu ar fi trebuit ignorate. În ceea ce priveşte originile plantei, ruşii, aşa cum le stătea în fire, au evitat să facă vreun comentariu. Nici chiar aceia care auziseră de Umberto nu s-au gândit să facă legătura între el şi apariţia trifidelor. Ivirea subită a plantei şi, chiar mai mult decât atât, răspândirea ei globală au dat naştere multor speculaţii. Pentru că, deşi specimenele de la tropice ajungeau cel mai repede la maturitate, s-au găsit o mulţime de exemplare, în diverse stadii de dezvoltare, în toate colţurile lumii, cu excepţia zonelor arctice şi a celor de deşert.

Cei mai mulţi se arătau foarte surprinşi, iar unii dezgustaţi, că această nouă specie era insectivoră, hrănindu-se cu muşte şi cu alte gâze pe care le prindea şi digera în substanţa cleioasă din interiorul cupei. Pe de altă parte, noi, cei din zonele cu climă

temperată, deşi auziserăm de plantele carnivore, nu ne obişnuiserăm însă cu gândul că acestea puteau fi acum văzute aproape la tot pasul. Dar, cu adevărat alarmantă a fost descoperirea faptului că bulbul spiralat din vârful lujerului era capabil să se întindă şi să acţioneze asemeni unei şfichiuiri de bici, până la o distanţă de trei metri, putând totodată să-şi înţepe potenţiala victimă cu suficient venin cât s-o omoare pe loc.

Imediat ce oamenii au fost avertizaţi în privinţa acestui pericol, evident, a urmat măcelărirea cruntă a trifidelor, dar numai până când i-a venit cuiva ideea că ar fi fost suficientă îndepărtarea armei ucigătoare, astfel încât planta să devină complet inofensivă. Odată cu această propunere, asalturile isterice asupra trifidelor au început să scadă, mai ales că şi numărul acestora se diminuase considerabil. Ulterior, ajunsese chiar o modă să deţii o trifidă două într-unul din colţurile grădinii. Cercetătorii descoperiseră că acul ucigător nu se putea regenera mai devreme de doi ani, aşa că operaţiunea de elagaj se desfăşura anual, pentru o mai mare siguranţă şi pentru a nu-i priva pe copii de unul din cele mai amuzante mijloace de distracţie.

În ţările cu climă temperată, unde oamenii reuşiseră să modeleze şi să controleze raţional cea mai mare parte a naturii, mai puţin pe-a lor proprie, statutul trifidelor era cât se poate de clar. Dar la tropice, îndeosebi în jungle şi în regiunile sub-populate, plantele provocau adevărate nenorociri.

Străinului ajuns pe acele meleaguri, nefamiliarizat cu mediul, nu-i era deloc uşor să observe trifida ce-l pândea din spatele unui banal arbust, ascunzătoare perfectă pentru lansarea fulgerătoare a atacului fatal. Chiar şi localnicilor le era destul de greu să dibuie plantele care pândeau nemişcate pe marginea cărărilor ce străbăteau jungla. Trifidele deveniseră foarte sensibile la mişcările din preajma lor şi era din ce în ce mai greu să poată fi luate prin surprindere.

În acele regiuni, trifidele reprezentau într-adevăr o problemă gravă. Deşi metoda cea mai eficientă de apărare era împuşcarea vârfului lujerului cu acul lui veninos cu tot, indigenii utilizau însă nişte beţe lungi, cu lame încovoiate în vârf, cu ajutorul cărora se puteau apăra destul de bine, dacă reuşeau să lovească primii – pentru că altfel nu aveau nici o şansă, mai ales dacă

trifida apuca să facă un singur balans în faţă, extinzându-şi astfel raza de acţiune cu încă un metru, un metru şi jumătate. În scurt timp, aceste suliţe rudimentare au fost înlocuite cu felurite arme acţionate de arc – majoritatea dintre ele putând proiecta discuri, cruci sau mici bumeranguri lamelare din oţel. De regulă, precizia acestora se pierdea pe distanţe mai mari de zece metri, deşi erau capabile să reteze lujerul unei trifide chiar şi de la douăzeci de metri, cu condiţia să-l nimerească. Noile invenţii erau atât pe placul autorităţilor – îngrozite de perspectiva înmulţirii necontrolate a numărului carabinelor – cât şi a celor care le utilizau, întrucât lamelele ucigătoare din oţel erau mult mai ieftine şi mai uşor de cărat decât cartuşele, potrivindu-se perfect atacurilor silenţioase.

În celelalte regiuni au continuat cercetările privind natura, obiceiurile şi constituţia trifidelor – oamenii de ştiinţă încercând să afle distanţa pe care ar fi putut-o parcurge planta; dacă avea o direcţie de înaintare, sau se îndrepta în orice parte cu aceeaşi stângăcie; cât timp era nevoită să se hrănească, afundându-şi rădăcinile în pământ; cum ar fi reacţionat la prezenţa anumitor elemente chimice în sol, precum şi o nesfârşită serie de alte întrebări, unele utile, iar altele complet nefolositoare.

Exemplarul cel mai impozant, descoperit la tropice, măsura aproape trei metri înălţime. În Europa n-au fost observate plante mai mari de doi metri patruzeci, dar media se încadra undeva în jurul înălţimii de doi metri şi zece centimetri. Plantele păreau însă a se adapta cu mare uşurinţă oricăror climate şi soluri. Şi, după toate aparenţele, în afara omului nu aveau niciun duşman natural.

Existau însă o serie de caracteristici mai puţin evidente, ce scăpaseră oricărui comentariu. De pildă, acurateţea cu care-şi puteau lovi victimele, direct în zona capului. De asemenea, o vreme, nimeni nu remarcase faptul că plantele obişnuiau să poposească o vreme alături de victimele lor. Faptul devenise cât se poate de clar atunci când se descoperise că erau capabile să se hrănească la fel de bine cu carne de om ca şi cu insecte. Lujerul – cârcelul cu rol de armă – nu avea suficientă forţă ca să sfâşie carnea crudă, dar era îndeajuns de puternic pentru a smulge bucăţele dintr-un corp aflat în descompunere şi a le ridica până la cupa din care ieşea.

Prea mult interes nu stârneau nici cei trei mici pedunculi

desfrunziţi de la baza lujerului. Unele teorii susţineau că ei ar fi avut legătură cu sistemul de reproducere – acel sistem ce pare un fel de harababură botanică a organelor cu funcţii nedefinite care abia ulterior ajung să se diferenţieze ca rol şi atribuţii. În consecinţă, s-a presupus că particularitatea acestora de a-şi pierde imobilitatea şi de a zvâcni, lovind în tulpină, nu reprezenta decât o stranie formă de exuberanţă erotică trifidiană.

Este posibil ca penibila înţepătură de care am avut parte la începutul epocii trifidelor să fi avut un efect stimulator şi să-mi fi stârnit interesul pentru ele, fiindcă de atunci m-au atras atât de mult încât îmi petreceam o bună parte din timpul liber – sau mi-l „iroseam”, dacă privim prin ochii părintelui meu – observându-le fascinat.

Desigur, nu aveam de ce să-mi învinovăţesc tatăl pentru că socotea preocupare mea inutilă, mai ales că, spre surprinderea amândurora, evoluţia ulterioară a lucrurilor avea să demonstreze că nici nu mi-aş fi putut găsi o îndeletnicire mai bună, întrucât exact pe când îmi terminam studiile, Compania Arctico-Europeană de Untură de Peşte se afla în plină reorganizare, în urma căreia îşi modificase denumirea şi renunţase la cuvântul „peşte”. Adoptându-i exemplul, companii similare din mai multe ţări anunţaseră că vor cultiva la scară largă trifidele, pentru a le extrage sucurile oleaginoase şi a le transforma tulpinile hrănitoare în hrană pentru vite. Astfel, peste noapte, trifidele au devenit obiectul unor afaceri extrem de profitabile.

Fără să stau prea mult pe gânduri, convins fiind că mi-am găsit vocaţia, mi-am oferit serviciile companiei arctico-europene unde, datorită calificării mele, am reuşit să obţin o slujbă chiar în departamentul de producţie. Nemulţumirile tatălui meu au fost întrucâtva temperate de salariul pe care urma să-l primesc, chiar foarte bun pentru vârsta mea. Însă, de câte ori îi vorbeam despre viitor, nu făcea decât să pufnească dezaprobator şi sceptic printre firele mustăţii. Deşi nu avea încredere decât în genul de slujbe transmise din generaţie în generaţie, totuşi nu s-a împotrivit dorinţei mele. „În definitiv, dacă această cale nu se dovedeşte a fi una de succes, eşti încă destul de tânăr pentru a te apuca de ceva serios”, îmi spunea, înţelegător.

În cele din urmă, nu a fost nevoie să recurg la această alternativă. Înainte de tragica dispariţie a tatălui şi a mamei mele, morţi într-un accident de avion, cinci ani mai târziu, în timp ce se întorceau din vacanţă, amândoi au putut vedea cum noile companii reuşiseră să elimine complet de pe piaţă vechile uleiuri, şi cum toţi cei care intraserăm încă de la început în această afacere nu mai aveam de ce să ne facem griji pentru viitor.

Printre primii sosiţi în acest nou domeniu de activitate s-a numărat şi prietenul meu Walter Lucknor.

Iniţial, au existat unele îndoieli în privinţa lui, întrucât cunoştea foarte puţină agricultură, nu ştia mai nimic despre afaceri şi îi lipsea calificarea necesară muncii de laborator. Însă, pe de altă parte, cunoştea foarte multe despre trifide şi avea un talent nativ de a lucra cu acestea.

Ce s-a întâmplat cu Walter în acea fatală zi de mai, câţiva ani mai târziu, nu ştiu dar pot presupune. Este foarte trist că n-a reuşit să scape. Ulterior ar fi putut să ne fie de mare ajutor, pentru că nu cred că a existat sau va exista cineva care să le înţeleagă pe trifide la fel de bine cum reuşise Walter. Sau – cine ştie? – poate că-şi îndeplinea munca recurgând la sentimente intuitive…

Prima oară când m-a surprins a fost la un an sau doi de la primirea slujbei.

Soarele aproape asfinţise, iar noi ne terminaserăm programul şi priveam mulţumiţi spre cele trei noi terenuri cu trifide: în scurtă vreme aveau să ajungă la maturitate. În acele zile nu obişnuiam să le îngrădim, aşa cum aveam să o facem ulterior. Plantele fuseseră cultivate în şiruri drepte – dar acum, de fapt, în rând se aflau numai ţăruşii din oţel de care erau legate cu lanţuri, pentru că, din câte se părea, trifidelor le lipsea cu desăvârşire simţul alinierii. După calculele noastre, cam într-o lună de zile puteam începe producerea uleiului. Era o seară foarte plăcută şi liniştită, iar tăcerea era întreruptă ocazional doar de sunetele cadenţate ale pedunculilor ce loveau vioi în lujer. Walter privea întreaga scenă ţinându-şi capul puţin aplecat într-o parte. Îşi scoase pipa.

— În seara asta au chef de vorbă, constată el.

La fel ca oricine care l-ar fi auzit, i-am considerat afirmaţia una pur metaforică.

— Probabil datorită vremii, am sugerat. Cred că atunci când nu plouă sunt şi mai vorbăreţe.

Mă privi pieziş, zâmbind.

— Ţie îţi place să vorbeşti mult când aerul e uscat?

— De ce-aş face...? am vrut să continui, dar m-am oprit brusc. Chiar vrei să spui că ele vorbesc? am întrebat, urmărindu-i expresia chipului.

— De ce nu?

— Pentru că e absurd. Plante vorbitoare!

— Mai absurd decât plantele care pot merge? întrebă retoric Walter.

Am privit către trifide, apoi m-am întors spre el.

— N-am crezut niciodată... am început şovăielnic.

— Ia gândeşte-te puţin şi observă-le cu atenţie – chiar sunt foarte curios să-ţi ascult opinia, îmi răspunse.

Cel mai straniu lucru a fost că nu-mi trecuse niciodată prin minte o asemenea posibilitate, deşi lucram de ceva vreme cu trifidele. Este foarte posibil să mă fi lăsat orbit de supoziţiile teoriei ce susţinea că mişcările pedunculilor erau simple manifestări erotice. Probabil şi din acest motiv, ideea prietenului meu prinsese numaidecât rădăcini în mintea mea şi mă gândeam că era cu putinţă ca plantele să poată într-adevăr să-şi transmită reciproc mesaje numai de ele cunoscute.

Până nu demult fusesem convins că ştiam destul de multe despre trifide, dar când Walter începea să-mi vorbească simţeam că, practic, nu cunoşteam mai nimic. Atunci când avea dispoziţia necesară, putea să-mi vorbească ore în şir, avansând teorii destul de îndrăzneţe, şi nu întru totul neverosimile.

În acea perioadă, populaţia trecuse de etapa în care privea trifidele ca pe nişte ciudăţenii. Plantele, într-adevăr, datorită stângăciei în mişcări erau întrucâtva amuzante dar nu îndeajuns de excentrice. Pe de altă parte, compania unde lucram le găsea destul de interesante şi privea existenţa lor ca pe o binefacere pentru întreaga omenire – şi în special pentru ei. Walter nu împărtăşea niciuna dintre viziuni. Uneori, ascultându-l, începeam să am şi eu unele temeri.

Walter însă era convins că „vorbeau”.

— Şi, argumenta el, asta ne demonstrează clar prezenţa inteligenţei; evident că ea nu se regăseşte într-un organ similar creierului, pentru că la disecţie nu am găsit aşa ceva – dar asta

nu dovedeşte că nu există ceva care să îndeplinească funcţia creierului.

— Nici nu poate fi pusă la îndoială prezenţa inteligenţei. Nu ai observat că de fiecare dată când atacă, ţintesc exact spre zonele neprotejate. Aproape întotdeauna către craniu – şi, uneori, spre mâini. Dar mai este un lucru foarte important: statisticile ne arată că o mare parte din victime au fost înţepate direct în zona ochilor şi au orbit – un fapt deosebit de semnificativ.

— Care ne transmite ce? întrebasem nedumerit.

— Că plantele cunosc modalitatea cea mai simplă de anihilare a oamenilor. Cu alte cuvinte, ele ştiu foarte bine ce fac. Priveşte situaţia în felul următor: să presupunem că deţin într-adevăr inteligenţă. În acest caz ne-ar mai rămâne un singur avantaj – văzul. Noi suntem capabili să vedem, ele nu. Odată ce suntem privaţi de această capacitate, superioritatea noastră va dispărea. Şi, pentru ca lucrurile să stea şi mai rău, postura în care am ajunge ar fi una net inferioară, întrucât ele s-au adaptat deja unei vieţi în întuneric, pe când noi vom fi de-abia la început.

— Dar, am subliniat, chiar de-ar fi aşa, trifidelor le lipseşte abilitatea de a crea şi de a se folosi de lucruri. Prin acel cârcel firav nu pot acţiona cu suficientă forţă.

— Perfect adevărat, însă la ce ne va folosi abilitatea de a utiliza o mulţime de lucruri, dacă nu suntem capabili să vedem cum să le întrebuinţăm? Şi, în orice caz, trifidele nu au nevoie să mânuiască nimic – cel puţin, nu în modul în care o facem noi – pentru că îşi pot primi hrana direct din sol, ori din insecte sau din bucăţile de carne crudă. Nu sunt obligate să dezvolte complicate procese de cultivare, distribuire şi pregătire a hranei. De fapt, într-un concurs de supravieţuire, dacă ar fi să pariez între o trifidă şi un orb, ştiu foarte bine pe cine mi-aş pune banii.

— Aşadar, susţii că din punct de vedere al inteligenţei suntem egali.

— Nicidecum. Nu am de ce să presupun aşa ceva, întrucât inteligenţa lor este diferită, modelată după nevoile lor. Cunoşti foarte bine complicatele operaţiuni prin care obţinem din trifide un extract asimilabil de către om. Acum, priveşte din cealaltă perspectivă. Ce are de făcut o trifidă? Îi este suficientă o

singură înţepătură şi, după câteva zile de aşteptare, îndată ce procesul de descompunere s-a declanşat, va putea începe să-şi asimileze victima. Ciclul simplu şi natural al vieţii.

Era capabil s-o ţină aşa ore întregi, până când explicaţiile sale mă făceau să deformez atât de mult realitatea încât mă surprindeam cochetând cu ideea că trifidele ne-ar fi fost rivale. Walter însă n-a încercat niciodată să-şi ascundă această convingere. După cum îmi mărturisise, se gândea să scrie o carte despre acest subiect, dar, aşteptând să strângă mai mult material, în cele din urmă se răzgândise. „Şi ce anume te-a oprit?”, l-am întrebat la un moment dat.

— Exact ceea ce vezi şi tu, mi-a răspuns, făcând un gest amplu cu mâna, pentru a include întreaga fermă. Acum interesele sunt prea mari şi nu i-ar conveni nimănui să fie lansate astfel de teorii tulburătoare. De vreme ce le controlăm destul de bine, trifidele nu mai pot face decât obiectul unor discuţii pur academice, care nu cred că-şi mai au rostul.

— N-am fost niciodată prea sigur de tine, i-am răspuns. Pentru că nu ştiu în ce măsură iei în serios ce spui şi cât de mult te laşi condus de imaginaţie. Tu chiar eşti convins că trifidele reprezintă un pericol?

Înainte să-mi răspundă, pufăi puţin din pipă.

— Ai dreptate, recunoscu Walter, mai ales că… ei bine, nici eu nu sunt foarte sigur de mine. Dar sunt absolut convins de un lucru, şi anume că *ar putea* reprezenta un pericol. Dacă aş înţelege ce-şi transmit prin acele ciocănituri, cred că aş fi capabil să-ţi ofer un răspuns categoric. Straniu este că aceste legume puţin mai neobişnuite, după cum le privesc cei mai mulţi dintre noi, îşi petrec destul de mult timp clămpănind una la alta. De ce? Ce îşi transmit? Iată misterul pe care vreau să-l dezleg.

Nu cred că Walter a destăinuit şi altora aceste idei, iar eu le-am păstrat numai pentru mine, în parte fiindcă nu cunoşteam pe nimeni mai puţin sceptic decât mine şi, de asemenea, pentru că nu ne-ar fi folosit la nimic să se ducă vestea prin firmă că ne-am scrântit.

Am lucrat împreună aproape un an, dar odată cu deschiderea de noi pepiniere, precum şi din necesitatea schimburilor de experienţă, am început să călătoresc destul de des peste hotare. El renunţase la munca de teren şi se mutase în departamentul de cercetare, sector unde-şi putea efectua propriile studii, în

paralel cu cele pentru companie. Din când în când, îl vizitam la lucru şi, de fiecare dată, îl găseam efectuând noi experimente cu trifidele, însă rezultatele obţinute nu erau pe măsura aşteptărilor. Reuşise totuşi să demonstreze, cel puţin pentru propria-i satisfacţie, că plantele deţineau într-adevăr o inteligenţă bine dezvoltată – rezultate care m-au obligat să admit prezenţa unei facultăţi mai mult decât instinctuale. El continua să fie convins că răpăiala produsă de pedunculi reprezenta o formă de comunicare şi dovedise că beţişoarele aveau un rol vital, pentru că fără ele trifida începea să se deterioreze progresiv. De asemenea, tot el determinase şi procentul de infertilitate al seminţelor trifidelor – cam nouăzeci şi cinci la sută.

— Ceea ce este excelent, adăugă Walter. Pentru că dacă toate ar fi fost capabile să germineze, în scurtă vreme n-am mai fi avut loc pe această planetă.

Şi în această privinţă a trebuit să-i dau dreptate. Momentele în care trifida îşi răspândea seminţele erau un adevărat spectacol. Micuţa gogoaşă de culoare verde închis aflată puţin mai jos de cupă începea să scânteieze şi să se dilate vizibil, până când ajungea cât o jumătate de măr mare. Când plesnea, zgomotul era atât de puternic încât se auzea şi de la o distanţă de douăzeci de metri. Seminţele albe erau expulzate în aer ca un jet de abur, apoi se lăsau purtate în zare, unduind chiar şi pe cele mai line adieri. Spre sfârşitul lunii august, privit de sus, câmpul plin de trifide părea o zonă căzută pradă unui bombardament haotic.

Tot Walter a descoperit că substanţele oleaginoase extrase din trifidele cărora nu li se amputase lujerul cu acul veninos erau calitativ superioare. În consecinţă, practica de extirpare a acului a fost întreruptă în majoritatea fermelor, iar noi trebuia să purtăm echipament de protecţie de fiecare dată când eram nevoiţi să ne apropiem de plante.

Când s-a produs accidentul care m-a trimis direct în spital eram cu Walter, examinând împreună câteva exemplare ce prezentau unele anomalii. Amândoi purtam măşti protectoare cu plasă de sârmă. Nu am văzut exact ce s-a întâmplat, dar ştiu că, în timp ce mă aplecam în faţă, am fost lovit fulgerător peste mască. În majoritatea cazurilor, un asemenea atac nu ar fi avut nici o importanţă, pentru că măştile erau foarte rezistente, iar

acele nu ar fi putut pătrunde prin plasă. Dar, de această dată, lovitura a venit cu atâta forţă încât unul din săculeţii cu venin s-a spart şi câteva picături mi-au sărit direct în ochi.

Walter m-a transportat rapid în laborator şi în câteva secunde mi-a administrat antidotul. Astfel, datorită promptitudinii lui, am avut şansa nesperată de a-mi recăpăta vederea. Dar chiar şi aşa, până la însănătoşire am fost nevoit să stau o săptămână la pat, într-o beznă totală.

În timpul perioadei de recuperare – în cazul în care, bineînţeles, nu mi-aş fi pierdut vederea – hotărâsem c-a venit vremea să-mi cer transferul în alt departament. Iar dacă acest lucru n-ar fi fost cu putinţă, eram hotărât să renunţ de îndată la slujbă.

După prima înţepătură suferită în adolescenţă, organismul îşi formase o rezistenţă considerabilă la otrava trifidelor. Ştiam că pot rezista, aşa cum de altfel se şi întâmplase, unor atacuri ce ar fi răpus pe loc pe oricine. Dar, în acelaşi timp, nu uitasem vechiul proverb cu urciorul care nu merge de multe ori la apă. Avertismentul îmi fusese deja transmis.

Îmi amintesc că, în cea mai mare parte a orelor pe care am fost obligat să mi le petrec în întuneric, mă gândeam ce slujbă să-mi aleg dacă nu mi-ar fi fost aprobat transferul.

Având în vedere catastrofa iminentă ce ne aştepta, nici nu mi-aş fi putut găsi un subiect mai inutil asupra căruia să reflectez.

III. ORAŞUL ORBILOR

Am ieşit din bar, lăsând uşa să se balanseze în voie, şi am mers până la intersecţia cu strada principală. Acolo, am stat puţin în cumpănă.

Spre stânga, dincolo de kilometri întregi de străduţe şi cartiere mărginaşe, se întindeau ţinuturile rurale; în dreapta, dincolo de West End, se afla centrul capitalei. Mă simţeam cât de cât refăcut, dar şi foarte detaşat şi dezorientat. Nu aveam niciun plan şi, pus în faţa calamităţii de o grozăvie pe care abia începeam s-o pricep, eram mult prea şocat pentru a-mi face vreunul. În plus, ce plan s-ar fi putut potrivi unei asemenea situaţii? M-am simţit pustiit, pierdut în dezolare, ca într-un vis, şi parcă nu eu trăiam acele momente.

Traficul era inexistent şi nici cel mai vag sunet nu-mi indica prezenţa lui în altă parte. Singurele semne de viaţă proveneau de la cele câteva persoane care bâjbâiau precaute prin faţa magazinelor.

Era o zi perfectă de vară timpurie. Soarele se revărsa din albastrul intens al cerului unde pluteau alene câteva ghemotoace de nori albi pufoşi. Seninătatea şi prospeţimea atmosferei erau tulburate de-o singură coloană de fum negru ce se ridica de undeva din spatele caselor dinspre nord.

Am stat acolo câteva minute bune, şovăind descurajat. Apoi, m-am întors către răsărit, spre Londra…

Nici până astăzi nu pot spune de ce-am luat această decizie. Probabil am dat curs imboldului de a revedea unele locuri familiare, sau poate datorită sentimentului că, dacă ar fi existat autorităţi care să încerce să controleze situaţia, ele s-ar fi aflat cu siguranţă în acea direcţie.

Brandy-ul îmi intensificase senzaţia de foame, o problemă aparent banală dar deloc uşor de rezolvat. Aveam la dispoziţie o mulţime de magazine, unele ferecate, altele deschise şi nesupravegheate; aveam cu ce să plătesc sau, dacă mi-ar fi displăcut acest lucru, puteam foarte bine să sparg o fereastră şi să mă înfrupt din orice aş fi dorit.

Cu toate acestea, mi-a fost foarte greu să mă adaptez

situaţiei. După aproximativ treizeci de ani de viaţă paşnică şi cinstită, încă nu eram pregătit să admit că lucrurile se schimbaseră radical. De asemenea, ceva îmi spunea că, atâta vreme cât îmi păstram firea şi continuam să fiu eu însumi, lucrurile ar fi putut reveni la normalitate. Era, evident, un sentiment absurd, însă eram aproape convins că, imediat ce-aş fi spart unul din acele geamuri, ar fi trebuit să uit complet de vechea rânduială şi să mă împac cu gândul că voi fi un jefuitor, un pirat al străzilor, un hoţ infam obligat să trăiască de pe urma cadavrului unui sistem care mă hrănise şi educase. O sensibilitate puerilă, într-o lume cumplit năpăstuită! Şi totuşi, îmi face plăcere să-mi amintesc că moralitatea şi civismul nu m-au părăsit brusc şi că, pentru o perioadă, deşi principiile mele demodate nu-mi ţineau de foame, am continuat să merg prin faţa vitrinelor salivând, şi-atât.

Însă problema s-a rezolvat de la sine într-un mod destul de civilizat, după aproximativ şapte-opt sute de metri. Un taximetru, trecând peste trotuar, sfârşise cursa îngropându-şi capota în mijlocul unei grămezi de delicatese. Aceasta, desigur, era o cu totul altă situaţie, pentru că nu eu fusesem cel care spărsese geamul magazinului. M-am urcat pe maşină şi mi-am luat câteva alimente. Totuşi, vechile convenienţe continuau să nu-mi dea pace, aşa că am lăsat conştiincios pe tejghea contravaloarea produselor.

De partea cealaltă a străzii era o grădină. Părea să fi fost cândva un cimitir al unei biserici dispărute. Pietrele de mormânt fuseseră scoase şi aşezate lângă zidul împrejmuitor din cărămidă, iar terenul cu iarbă era străbătut de câteva alei aşternute cu pietriş. Locul arăta foarte frumos, aşa că m-am aşezat pe una din bănci şi mi-am luat prânzul la umbra copacilor proaspăt înfrunziţi.

Era un spaţiu retras şi foarte liniştit. Cât timp am stat acolo nu am văzut pe nimeni trecând, deşi prin dreptul porţii cu gratii de la intrare am mai zărit din când în când câte-o siluetă. Am aruncat nişte firimituri câtorva vrăbiuţe – primele păsări pe care le văzusem în acea zi, şi m-am simţit puţin mai bine urmărindu-le cum ciugulesc, vioaie şi indiferente la calamitatea petrecută.

După ce-am terminat de mâncat, mi-am aprins o ţigară, pufăind relaxat şi gândindu-mă încotro s-o apuc şi ce anume să fac. Deodată, liniştea a fost întreruptă de notele unui pian ce

răsunau din blocul de lângă parc. În acel moment se auzi vocea unei tinere ce începuse să cânte o baladă scrisă de Byron:

Hoinari nu vom mai fi în noapte,
Năluci flămânde de iubire,
Cu inimi pline ochi de şoapte,
Cerşindu-i lunii strălucire.
Teaca de sabie-i tocită,
De suflet pieptul e prea plin.
Iubirea tace, istovită,
Şi inima-i adânc suspin.
Din orice noapte de iubire
Triumfă zorile curând…
Noi, sub a lunii strălucire,
Hoinari nu vom mai fi nicicând.[1]

Am ascultat, privind modelul pe care-l ţeseau delicatele frunze şi ramurile tinere pe cerul senin şi albastru. Cântecul luă sfârşit, iar sunetele pianului se stinseră încet. Apoi, se auzi un suspin – dar nu unul pătimaş, ci duios, de neputinţă şi deznădejde, sfâşietor. Cine era fata, nu ştiu – foarte posibil să fi fost o cântăreaţă, ori poate era încă una din persoanele care-şi deplângeau soarta. N-aş fi suportat să ascult mai mult, aşa că m-am întors discret în stradă şi m-am îndepărtat, cu ochii împăienjeniţi de lacrimi.

Când am ajuns aproape de Hyde Park Corner, intersecţia era aproape pustie. Pe şosele se aflau doar câteva automobile şi camioane abandonate. Se pare că lucrurile nu scăpaseră prea mult de sub control în momentul producerii calamităţii. Un singur autobuz traversase drumul şi poposise direct în Green Park; un cal, încă înhămat, zăcea cu craniul spart în apropierea monumentului soldaţilor artilerişti. Singurele mişcări veneau dinspre câţiva bărbaţi şi femei care călcau cu precauţie pipăind grilajul gardului, şi de cum se îndepărtau de acesta îşi întindeau braţele înainte, bâjbâind şi mai prudenţi. Două pisici, a căror

---

[1] George Gordon, Lord Byron (1788-1824), *So, We'll Go no More a Roving* (1817) (Hoinari nu vom mai fi nicicând) (n. tr.).

vedere părea să nu fi fost deloc afectată, priveau strania situaţie cu calmul şi stăpânirea de sine atât de caracteristice felinelor. Nu aveau prea mult noroc pândind în sinistra tăcere ce ne înconjura – pentru că vrăbiile erau rare, iar porumbeii dispăruseră.

Atras ca un magnet de vechiul centru, am traversat în direcţia Piccadilly şi, abia ajuns pe trotuar, am auzit un sunet strident – un răpăit constant, nu departe de mine şi care creştea în intensitate. Ridicându-mi privirea înspre Park Lane, i-am descoperit imediat sursa. Un bărbat, îmbrăcat mult mai îngrijit decât toţi cei întâlniţi în acea dimineaţă, înainta rapid, lovind zidul cu un baston alb. Când îmi auzi paşii, se opri şi ascultă foarte atent.

— E-n ordine, i-am spus. Poţi trece.

M-am simţit foarte uşurat întâlnindu-l. Străinul, ca să spun aşa, chiar era orb. Ochelarii lui negri erau mult mai puţin tulburători decât orbitele holbate şi complet inutile ale celorlalţi.

— Atunci stai locului, îmi răspunse. Numai Dumnezeu ştie de câţi nerozi m-am ciocnit până acum. Ce naiba s-a întâmplat? De ce este atât de multă linişte? Ştiu foarte bine că nu-i noapte, pentru că simt căldura soarelui. Ce-i în neregulă cu lumea?

I-am povestit tot ce aflasem şi, imediat ce-am terminat, timp de un minut nu a scos niciun sunet, după care a râs scurt şi puţin îndurerat.

— Aici e problema, îmi zise el. Acum vor vedea cu toţii cât de eficientă este aşa-numita lor protecţie socială.

Spunând acestea, îşi îndreptă spatele, puţin sfidător.

— Îţi mulţumesc. Şi, mult noroc în continuare, mai adăugă, apoi porni către apus, afişând o mină exagerată de independenţă.

Sunetele cadenţate şi energice pe care le făcea destul de încrezător cu bastonul se pierdeau încet în urma mea, în vreme ce eu înaintam în continuare spre Piccadilly.

În scurt timp, am întâlnit mai multe persoane şi o serie de maşini părăsite pe şosea. În acele locuri nu am mai reprezentat o problemă pentru cei care bâjbâiau prin faţa clădirilor, fiindcă toţi se opreau imediat ce auzeau paşi în preajma lor, pregătindu-se pentru o eventuală coliziune. Astfel de incidente se mai produceau din când în când, dar unul singur mi-a atras imediat

atenţia. Persoanele implicate se apropiau din direcţii opuse, bâjbâind prin faţa unui magazin, până când, inevitabil, s-au ciocnit. Unul dintre personaje era un tânăr îmbrăcat într-un costum frumos croit, căruia îi asortase o cravată aleasă pe dibuite; celălalt era o femeie ce ţinea în braţe un copil. Copilul scânci imperceptibil. Tânărul se dădu într-o parte şi porni pe lângă femeie, când, deodată, se opri brusc.

— Vă rog, staţi o clipă, i se adresă tânărul. Copilul dumneavoastră poate vedea?

— Da, răspunse femeia. Nu şi eu.

Tânărul se întoarse şi-şi puse vârful degetului pe geamul ferestrei.

— Puştiule, ce-i aici? întrebă el.

— Eu nu-s puşti, obiectă copilul.

— Hai, Mary, spune-i domnului ce te-a rugat, o încurajă mama.

— Sunt doamne frumoase, răspunse fetiţa.

Bărbatul o luă pe femeie de braţ şi o conduse încet până la următoarea vitrină.

— Şi aici, ce este? întrebă el.

— Mere şi smochine, răspunse fetiţa.

— Excelent! exclamă tânărul, apoi îşi scoase un pantof şi lovi cu tocul direct în geam. Prima lovitură n-a produs rezultatul aşteptat, dar la a doua a reuşit să dea naştere unui zdrăngănit ce răsună pe toată strada.

Încălţându-şi pantoful, îşi întinse cu grijă braţul şi începu să pipăie în spatele ferestrei, până când dădu peste două portocale. Una i-o oferi femeii, iar pe cealaltă fetiţei. Apoi, întinse din nou mâna şi bâjbâi până când mai găsi o portocală, pe care începu s-o decojească pentru sine. Femeia i-a urmat exemplul.

— Dar… începu femeia.

— Ce-i? o întrerupse tânărul. Nu vă plac portocalele?

— Ba da, însă nu consider că este corect. Nu cred că ar trebui să profităm şi să le luăm în acest mod.

— Şi cum anume ar trebui s-o facem? întrebă bărbatul.

— Am putea… ei bine, nu ştiu, recunoscu femeia, cu îndoială în glas.

— Perfect. Acesta şi este răspunsul. Mai bine mâncaţi şi, mai târziu, o să găsim ceva mai hrănitor.

Femeia îşi ţinea portocala în palme şi capul aplecat spre ea, ca şi cum ar fi privit-o.

— Totuşi, nu mi se pare deloc corect, întări ea, dar de astădată cu şi mai puţină convingere.

Apoi îşi lăsă fetiţa jos şi începu să-şi cureţe portocala…

Piccadilly Circus a fost cel mai populat loc pe care l-am găsit. Comparativ cu ceea ce văzusem până atunci, acolo era chiar aglomeraţie – deşi nu cred să fi fost mai mult de o sută de persoane. Cei mai mulţi erau îmbrăcaţi în veşminte extravagante, prost asortate, şi bâjbâiau extenuaţi şi buimaci unii pe lângă alţii. Din când în când, în urma unor poticneli, răbufnea câte o serie de blasfemii furibunde, complet inutile – şi chiar îngrijorătoare, întrucât indicau prezenţa câtorva indivizi pe care spaima îi putea face să-şi piardă foarte uşor cumpătul. Cu o singură excepţie, nu se auzeau decât murmure slabe şi zgomote de paşi. Din câte se părea, pierderea vederii îi făcuse pe oameni să se închidă complet în ei înşişi.

Excepţia cu pricina se afla într-o poziţie destul de privilegiată, pe unul dintre refugiile pietonale. Un bărbat în vârstă, înalt, sfrijit, cu barbă căruntă, sârmoasă şi stufoasă, propovăduia autoritar şi îndemna la penitenţă, vestind păcătoşilor urgii cumplite. Nimeni însă nu-l asculta, fiindcă pentru majoritatea celor de acolo năpasta deja avusese loc.

Apoi, din depărtare, se auzi un sunet care captă atenţia tuturor – un cor răsuna din ce în ce mai puternic:

Şi când o fi să mor
Să nu mă îngropaţi,
Ci numai în alcool
Oasele să-mi scăldaţi.

Glasurile, jalnice şi complet distonante, răsunau parcă de pretutindeni pe străzile pustii. Toţi cei prezenţi în marea intersecţie îşi întorceau capetele când spre dreapta, când spre stânga, încercând fără succes să le descopere direcţia. Profetul Apocalipsei îşi ridică vocea, pentru a face faţă concurenţei. Corul discordant se apropia însă destul de repede:

La căpătâi şi la picioare
Sticle cu vinuri rubinii

Să-mi aşezaţi, îmbietoare.
Şi carnea nu-mi va putrezi.

Acompaniamentul era un târşâit, efectuat cât de cât în cadenţă.

Din locul unde mă aflam îi puteam vedea cum intră încolonaţi de pe o străduţă laterală în Shaftesbury Avenue, îndreptându-se spre Piccadilly Circus. Cel de-al doilea bărbat din coloană îşi ţinea palmele pe umerii conducătorului, cel de-al treilea pe umerii celui din faţa lui şi aşa mai departe, până la ultima persoană din grupul de douăzeci şi cinci sau chiar treizeci de membri. La sfârşitul cântecului, unul dintre ei a început să strige *Bere, bere, glorioasă bere!* Dar cu o voce atât de piţigăiată încât se stinse imediat ce începuse.

Şirul de bărbaţi şi-a continuat drumul până în centrul intersecţiei, când se auzi vocea puternică a liderului, care le ordonă ca şi cum s-ar fi aflat la o paradă militară:

— Compani-i-ee-ee, stai!

Toţi cei din Circus încremeniră şi-şi îndreptară feţele spre el, încercând să ghicească ce se întâmplă. Conducătorul începu un mic discurs, imitând gesturile unui lider profesionist:

— Domnilor, iată c-am ajuns teferi în afurisitul de Piccadilly Circus. Centrul Lumii. Axa Universului. Locul unde grangurii se bucurau de cele mai alese vinuri, aveau cele mai frumoase femei şi petreceau de seara până dimineaţa.

Bărbatul nu era orb, pentru că ochii îi fugeau în toate părţile în timp ce se adresa grupului. Probabil, văzul îi fusese cruţat din cauza unui accident, aşa cum am păţit şi eu, dar era destul de beat, la fel ca toţi cei din spatele său.

— Iar acum o să ne desfătăm *şi noi*, adăugă el. Următorul popas îl vom face la vestita Cafe Royal – unde, evident, băuturile vor fi pe gratis.

— Bine, dar cum rămâne cu femeile? se auzi o voce, urmată de un hohot de râs.

— Ah, deci, dumneata vrei femei, nu? întrebă liderul, păşind în faţă şi apucând-o pe-o tânără de braţ. Fata ţipă şi se zbătu, dar el nu-i acordă nici o atenţie, continuând să o ducă spre pretendentul care-şi manifestase făţiş doleanţele.

— Uite că ţi s-a îndeplinit dorinţa, colega. Şi nu vreau s-aud că nu-ţi convine, fiindcă, să ştii, e ca o floare, o minunăţie de

fată – dacă asta are vreo importanţă pentru tine.

— Hei, dar cu mine cum rămâne? se auzi o altă voce.

— Şi tu? Să vedem. Cum îţi plac, blonde sau brunete?

După cum aveam să înţeleg ulterior, cred că m-am comportat ca un neghiob. Prin minte însă mi se derulau necontenit o sumedenie de reguli şi principii morale şi etice care, în situaţia dată, nu-şi mai găseau aplicabilitate. Dar nici prin gând nu-mi trecuse că, de fapt, în acea bandă tânăra ar fi avut şanse mult mai mari de supravieţuire decât dacă ar fi rămas singură. Înfierbântat de-o serie de sentimente adolescentine de cavalerism şi mărinimie, am hotărât să intru de îndată în scenă. Bărbatul nu mă văzuse apropiindu-mă şi, exact în clipa când mă pregăteam să-l lovesc în falcă, din nefericire, s-a întors şi-a lovit înaintea mea…

Când mi-am recăpătat cunoştinţa, mă aflam în mijlocul drumului, iar zgomotul paşilor târşâiţi se pierdea în depărtare, în vreme ce profetul Judecăţii de Apoi, recăpătându-şi graiul, îi blestema pe membrii găştii cu flăcările iadului şi chinurile veşnice în pucioasa Gheenei.

Revenindu-mi complet, am fost chiar recunoscător că lucrurile nu scăpaseră de sub control. Dacă situaţia ar fi fost alta, nici până azi nu mi-aş fi putut ierta lipsa de discernământ şi faptul că soarta acelor oameni a depins întru totul de acţiunile mele. Şi, oricum am eticheta metodele liderului, în definitiv, ochii acestuia reprezentau farul călăuzitor al grupului, ghidul care le putea facilita accesul la hrană şi băutură. Iar în ceea ce le priveşte pe femei, mai devreme sau mai târziu, mânate de foame şi nevoite să aibă o protecţie, ar fi căutat singure să se alăture unor astfel de grupuri. Spun asta pentru că, privind în jur, persoanele de sex feminin prezente acolo nu păreau deloc deranjate de incidentul care era cât pe ce să mă promoveze în poziţia de şef al bandei.

Amintindu-mi că se îndreptau spre Cafe Royal, am hotărât să-mi limpezesc gândurile în hotelul Regent Palace, unde aveam să descopăr că şi altora le trecuse prin minte aceeaşi idee – dar mai rămăseseră totuşi o mulţime de sticle intacte.

Cred că am pierdut ceva vreme stând relaxat la una din mese, delectându-mă cu un pahar cu brandy şi cu o ţigară, până când am fost nevoit să recunosc că tot ceea ce trăisem era cât se poate de real – şi irevocabil. Nu mai exista cale de întoarcere.

Viaţa pe care o cunoşteam se sfârşise…

Probabil am avut nevoie de acea lovitură pentru a reveni cu picioarele pe pământ. Însă în acele momente pricepusem că existenţa mea nu mai avea niciun rost. Modul meu de viaţă, planurile mele, visele şi speranţele, toate îmi fuseseră spulberate, laolaltă cu factorii şi condiţiile ce le determinaseră apariţia. Cred că dacă aş fi avut rude sau persoane apropiate pe care să le compătimesc, aş fi fost mai mult ca sigur cotropit de impulsuri sinucigaşe. Dar ceea ce-mi părea uneori o existenţă searbădă, de această dată se dovedise una chiar favorabilă. Părinţii îmi muriseră, singura mea tentativă de căsătorie eşuase cu mulţi ani în urmă şi nu aveam pe nimeni să depindă de mine. Totuşi, destul de curios, ceea ce-am simţit – perfect conştient de faptul că era un sentiment contrar celui pe care-ar fi trebuit să-l am – a fost uşurare…

Sentimentul nu era provocat numai de brandy, întrucât a persistat. Cred că s-a datorat în principal ideii că am în faţă un viitor complet diferit. Toate vechile probleme, atât personale cât şi generale, s-au dizolvat dintr-odată. Numai providenţa putea şti ce dificultăţi urmau să apară – şi, din câte se părea, ele aveau să vină din belşug – dar îmi era cât se poate de clar că vor fi absolut *inedite*. Situaţia mă ajutase să simt că, de-acum înainte, sunt propriul meu stăpân şi nu un slujbaş oarecare. Chiar de-ar fi trebuit să fac faţă unei lumi a hazardului, plină de pericole şi orori, ştiam că sunt liber să acţionez aşa cum doresc – fără ca forţe şi interese pe care nu le-am înţeles şi de care nici nu mi-a păsat vreodată să mă împingă într-o parte şi-n alta, ca pe o frunză în bătaia vântului.

Nu, sentimentul nu provenea în niciun caz de la brandy, pentru că la fel simt şi astăzi, după atâţia ani – însă este foarte posibil ca şi brandy-ul să fi contribuit la clarificarea şi simplificarea lucrurilor.

Aveam totuşi o mică nelămurire: ce-ar fi trebuit să fac în continuare? Cum şi de unde să încep această nouă viaţă? Dar nu le-am îngăduit acestor întrebări să mă îngrijoreze, ci mi-am băut paharul până la fund şi am ieşit din hotel, pentru a vedea ce are să-mi ofere strania lume ce mă aştepta afară.

IV. UMBRE

Am intrat pe una din străzile laterale din Soho, intenţionând să revin mai sus pe Regent Street, dar numai după ce ocoleam gloata de la Cafe Royal.

Probabil că foamea scotea în stradă din ce în ce mai mulţi oameni. Oricare ar fi fost motivul, acestea erau cele mai populate zone văzute de mine după ieşirea din spital. Ciocniri constante aveau loc pe trotuare şi pe străduţele înguste, iar confuzia şi dificultăţile celor care încercau să-şi găsească o direcţie erau agravate de ciorchinii de oameni adunaţi în faţa vitrinelor ce-şi păstrau integritatea din ce în ce mai greu. Nimeni din mulţime nu părea să ştie în faţa cărui magazin se află. Unii, aflaţi mai în faţă, încercau să-şi formeze o idee căutând pe dibuite obiecte mai uşor de recunoscut; în vreme ce alţii, mai întreprinzători, se căţărau stângaci înăuntru, asumându-şi riscul de a se spinteca în colţurile tăioase ale geamurilor.

Simţeam că ar fi trebuit să-i îndrum pe sărmanii oameni către magazinele cu mâncare. Dar, oare, ar fi fost bine să fac asta? Chiar dacă m-ar fi ascultat, urmându-mă până la una din băcăniile rămase încă intacte, odată ajunşi acolo s-ar fi creat o învălmăşeală ce i-ar fi răpus pe cei mai slabi dintre ei şi, în cel mult cinci minute, totul ar fi fost devastat. Şi, oricum, hrana avea să se termine în curând. Aşadar, cum le-aş fi putut mulţumi pe miile de persoane care ar fi rămas înfometate? Desigur, aş fi putut ajuta un mic grup să supravieţuiască, însă pentru câtă vreme – şi în baza căror criterii puteam să-mi desemnez aleşii? Oricât de mult am încercat să găsesc o soluţie cât de cât optimă, în cele din urmă nu am ajuns la niciun rezultat.

Situaţia era într-adevăr sinistră: lumea se transformase într-o junglă, o societate lipsită complet de mărinimie şi altruism. Adeseori, în urma ciocnirilor, când una din părţi simţea în braţele celeilalte un pachet sau o sacoşă, în speranţa că va găsi în ea ceva de mâncare, o înşfăca şi se eschiva imediat, în timp ce păgubitul îşi încleşta furios degetele în gol sau începea să lovească la întâmplare. O dată chiar a trebuit să mă dau rapid

într-o parte, pentru a evita ciocnirea cu un bătrân care fugea disperat pe mijlocul drumului, fără să-l intereseze eventualele obstacole ce i-ar fi putut opri înaintarea. Şiretenia aproape că-i pietrificase chipul, iar la piept strângea cu lăcomie două cutii cu vopsea roşie. La un colţ al străzii, calea mi-a fost blocată de o mulţime de indivizi ce-şi deplângeau frustraţi soarta, alături de un copilaş speriat care putea vedea, dar era mult prea mic pentru a înţelege ce doreau toţi de la el.

Neliniştea începuse din ce în ce mai mult să-şi spună cuvântul. În inima mea se dădea o luptă aprigă între imboldul moralităţii, care mă îndemna să-i ajut pe acei oameni, şi impulsul care-mi cerea să evit orice implicare. Mulţimea de oameni îşi pierdea văzând cu ochii răbdarea şi stăpânirea de sine. Totodată, un inexplicabil sentiment de vinovăţie nu-mi dădea pace şi mă chinuia gândul că eu puteam vedea, iar ei nu. În timp ce mă strecuram încet prin mulţime am trăit o stranie şi neplăcută senzaţie, dar, ulterior, aveam să descopăr cât de corect fusese acest instinct.

În apropiere de Golden Square hotărâsem să o iau la stânga şi să reintru pe Regent Street, unde drumul mult mai lat mi-ar fi facilitat înaintarea. Exact în clipa când voiam să fac colţul, un urlet sfâşietor mă încremeni locului – aşa cum de altfel se întâmplase cu toţi cei aflaţi pe stradă. În cele câteva secunde de linişte mormântală, fiecare îşi întorsese capul în stânga şi-n dreapta, încercând să înţeleagă ce s-a întâmplat. Sperietura le amplificase starea de iritare, pentru că mai multe femei începuseră să plângă, iar bărbaţii, care din câte se părea nu stăteau nici ei prea bine cu nervii, reacţionaseră prin câteva scurte înjurături. A fost un strigăt groaznic, unul din acele răcnete pe care, în subconştient, se aşteptau să-l audă din nou.

Şi chiar l-au auzit. La fel de înspăimântător, dar transformându-se într-un icnet. Nu a mai tresărit nimeni, iar eu am încercat să-i localizez sursa. Câţiva paşi mai în faţă se afla intrarea pe o alee. După colţ, strigătul se auzi încă o dată, însă la jumătate din intensitate.

Sursa era la câţiva metri în susul aleii. O fată stătea ghemuită, în timp ce un bărbat masiv o lovea cu un baston subţire din alamă. Partea din spate a rochiei îi era sfâşiată, iar pielea îi era plină de dungi roşii-vineţii. Imediat ce m-am apropiat am descoperit de ce nu fugise – mâinile îi erau legate la

spate cu o frânghie înfăşurată în jurul taliei bărbatului.

Am ajuns în dreptul lor exact în momentul în care se pregătea s-o lovească din nou. Pentru că nu se aştepta, mi-a fost foarte uşor să-i smulg băţul şi să-l lovesc puternic în umăr; se întoarse şi încercă să-mi dea o lovitură cu piciorul, intenţie pe care i-am anticipat-o, eschivându-mă rapid în spate. Deşi raza de acţiune îi era limitată de lungimea funiei, încercă totuşi încă un şut în direcţia mea, în timp ce eu îmi căutam prin buzunare briceagul. Văzând că nu are şanse de izbândă, se întoarse şi-o lovi pe fată cu piciorul, apoi o înjură şi trase zdravăn de frânghie ca s-o ridice în picioare. L-am lovit destul de tare peste falcă, dar numai cât să-l fac să se oprească – fiindcă nu eram împăcat cu ideea de a lovi un orb, chiar şi unul atât de josnic. În timp ce încerca să-şi revină, m-am aplecat rapid şi am tăiat frânghia care-i ţinea legaţi, şi l-am împins, nu prea tare, dar îndeajuns cât să-l dezechilibrez şi să-l trimit câţiva paşi în spate, obligându-l să-şi piardă orientarea. Eliberându-şi mâna stângă, îşi încercă norocul cu o lovitură zdravănă dar o rată, nimerind direct în zidul de cărămidă. Din acel moment nu a mai fost interesat decât de cumplita durere pricinuită de zdrobirea articulaţiilor degetelor. Am ajutat-o pe fată să se ridice, i-am dezlegat mâinile şi am condus-o pe alee, în timp ce agresorul urla de durere în spatele nostru.

Când am ajuns pe stradă, fata îşi mai revenise din buimăceală, iar când îşi întoarse chipul murdar şi plin de lacrimi, îşi ridică privirea direct spre mine.

— Dar şi tu poţi vedea! spuse puţin sceptică.

— Bineînţeles, i-am răspuns.

— Slavă Domnului! Slavă Domnului! Credeam că sunt singura, adăugă fata, izbucnind din nou în plâns.

Am privit în jurul nostru. Câţiva metri mai în faţă era o cârciumă dinspre care răzbăteau sunetele unui gramofon. Geamurile barului erau sparte – ceea ce-mi spunea că acolo avusese loc o petrecere pe cinste. Puţin mai departe se afla un local mai micuţ, dar intact. Ajunşi în faţa uşii, am forţat-o împingând cu umărul şi am intrat în salon. Am ajutat-o pe tânără să intre şi am aşezat-o pe un scaun, am dezmembrat un altul şi i-am înţepenit picioarele în mânerele uşilor batante, pentru a-i descuraja pe eventualii vizitatori nepoftiţi, şi mi-am îndreptat imediat atenţia către licorile fortifiante de la bar.

Nu ne grăbea nimeni. Suspinând din când în când, tânăra şi-a sorbit încet primul pahar. Nu am vrut s-o zoresc şi, în vreme ce-şi punea în ordine gândurile, eu răsuceam alene piciorul paharului, ascultând din cealaltă cârciumă cântecul gâjâit şi lugubru al gramofonului:

Iubirea-i ferecată-n frigider,
Şi inima – un sloi de gheaţă.
Ea a fugit departe cu un „el”
Şi să n-o mai aştept mă-nvaţă.
Dar nu mă mir că nu-i mai pasă
Că bocnă sunt şi sunt stingher.
Ştiu tare e păcat, dar lasă…
Mi-e inima un sloi de gheaţă,
Iubirea-i ferecată-n frigider.

Câtă vreme am stat la masă, am privit-o pe ascuns. Hainele, sau mai bine spus ce mai rămăsese din ele, erau de bună calitate. Vocea îi era plăcută – mai mult ca sigur, glasul nu-i fusese cizelat pe scenă ori în filme, deoarece nu se deteriorase sub stres. Părul îi era blond, cu mai multe nuanţe platinate, iar în spatele petelor şi murdăriei de pe obraji se ascundea un chip atrăgător. Constituţia nu-i era slabă, ci zveltă, fiind mai mică decât mine cu opt sau poate zece centimetri. Se vedea că putea răspunde cu forţă în caz de nevoie, dar, la cei aproximativ douăzeci şi patru de ani câţi avea, foarte probabil că nu-şi folosise vigoarea decât la mânuirea bastoanelor de crichet, la dans şi la strunirea cailor. Mâinile îi erau delicate şi catifelate, iar unghiile, rămase ca prin minune intacte, erau simple detalii decorative, pentru că aveau o lungime care nu-i permitea practic să le folosească la nimic.

Băutura, încet-încet, îşi făcuse efectul şi, în cele din urmă, fata îşi revenise suficient pentru ca o veche preocupare să preia controlul.

— Dumnezeule, cred că arăt groaznic, remarcă ea.

Evident, în afară de mine nu se afla nimeni în poziţia de a-i confirma presupunerea. Însă am preferat să tac.

Se ridică şi se duse în faţa unei oglinzi.

— Şi chiar arăt, observă ea. Unde…?

— Ai putea încerca pe acolo, i-am sugerat.

După mai bine de douăzeci de minute se întoarse în salon. Având în vedere faptul că-i lipseau cele necesare, tânăra reuşise totuşi să se descurce excelent şi-şi recăpătase moralul. Înfăţişarea ei se apropia mai degrabă de modelul unei eroine de film, care tocmai scăpase cu bine dintr-un incident violent.

— Vrei o ţigară? am întrebat, oferindu-i încă un pahar cu tonifiant.

Pe parcursul procesului de înzdrăvenire ne-am povestit fiecare păţaniile. Cum nu voiam s-o zoresc, am început eu primul. Imediat ce-am încheiat, mi-a spus:

— Îmi este destul de ruşine de mine şi nu vreau să crezi că sunt ceea ce păream a fi – mă refer la situaţia jenantă în care m-ai găsit. Am destul de multă încredere în propriile mele forţe, chiar dacă uneori poate că nu arăt asta. Însă recunosc că am fost copleşită de modul cum au decurs lucrurile. Ceea ce se petrecuse era deja suficient de grav, iar perspectivele sumbre şi insuportabile ce se întrezăreau la orizont n-au fost decât picătura care-a umplut paharul şi m-a făcut să intru în panică. Eram aproape convinsă că sunt singura persoană din lume care nu şi-a pierdut vederea. Acest gând m-a dărâmat pur şi simplu, m-a terorizat atât de tare încât am cedat nervos şi-am început să urlu asemeni unei fetişcane dintr-o melodramă victoriană. Şi nu-mi închipuiam vreodată că aş putea să mă comport aşa.

— Nu-ţi face griji, i-am spus. În curând, foarte probabil, vom afla despre noi şi alte lucruri, la fel de surprinzătoare.

— Nu pot să nu fiu îngrijorată, pentru că dacă mi-am pierdut o dată cumpătul… şi se opri, fără să-şi mai încheie fraza.

— Şi eu eram cât pe ce să intru în panică pe patul de spital, i-am spus. În definitiv, suntem oameni, nu maşini de calculat.

Se numea Josella Playton. Deşi numele nu-mi era străin, nu-mi spunea totuşi nimic. Casa în care locuia se afla pe Dene Road, în St. John’s Wood. Cartierul se potrivise într-o oarecare măsură presupunerilor mele. Îmi amintisem de casele distante şi confortabile din Dene Road, toate foarte scumpe, dar majoritatea destul de urâţele. Reuşise să scape de năpasta generală printr-un noroc – probabil chiar mai mare decât al meu. În noaptea de luni fusese la o petrecere – una memorabilă, din câte se părea.

— Un asemenea lucru nu poate fi amuzant decât pentru cei care obişnuiesc să flirteze cu băutura, spuse tânăra. Niciodată

nu m-am simţit mai rău ca după acea petrecere – şi nici măcar n-am băut mult.

Ziua de marţi şi-o amintea ca pe una a suferinţei cumplite provocate de mahmureală. În jurul orei patru după-amiază, nemaiputând suporta, a dat instrucţiuni servitorilor să nu permită nimănui s-o deranjeze, nici dacă vor cădea comete, nici dacă se va cutremura întreg Pământul şi nici chiar de va veni Judecata de Apoi. Odată cu acest ultimatum, înghiţise rapid un somnifer puternic care, luat şi pe stomacul gol, o trimisese fulgerător în lumea viselor.

Din acel moment nu a mai ştiut nimic, până a doua zi dimineaţa, când a fost trezită de tatăl ei.

— Josella, i-a spus el, pentru Dumnezeu, cheamă-l repede pe doctorul Mayle. Telefonează imediat şi zi-i că am orbit – sunt cu desăvârşire orb.

Destul de surprinsă, mai ales că era aproape ora nouă, se îmbrăcă rapid şi sună după servitori, dar aceştia nu răspunseră. Ducându-se să-i trezească, avea să descopere, spre stupoarea ei, că şi ei orbiseră.

Cum telefonul nu funcţiona, singura opţiune care-i rămăsese era să ia maşina şi să-l aducă pe doctor la ei acasă. Liniştea de pe străzi şi absenţa traficului i se păruseră puţin stranii, dar parcursese deja mai mult de-un kilometru, aşa că hotărâse să meargă mai departe. Câteva momente mai târziu, realizând ce se întâmplase, a intrat în panică – spaima despre care vorbise mai devreme şi care oricum nu o putea ajuta să îmbunătăţească cu nimic lucrurile. Îmbărbătându-se cu ideea că exista totuşi şansa ca medicul să fi fost cruţat de acea maladie, aşa cum de altfel se întâmplase cu ea, a continuat să conducă, oarecum încrezătoare.

La jumătatea drumului, pe Regent Street, motorul a început să fumege şi să dea rateuri, iar în cele din urmă se opri. În graba cu care luase maşina, uitase să verifice dacă avea suficientă apă în radiator.

Deznădăjduită şi speriată, fata rămăsese locului. Chipurile tuturor celor de pe stradă erau îndreptate către ea, dar înţelesese deja că nimeni nu o putea vedea şi nici ajuta. A coborât din maşină, sperând să găsească prin apropiere un atelier auto, iar dacă nu ar fi avut noroc, era hotărâtă să parcurgă restul drumului pe jos. În timp ce închidea portiera, o

voce îi strigă:

— Hei! Prietene, stai o clipă!

Când s-a întors, a văzut un bărbat bâjbâind încet către ea.

— Ce este? a întrebat distantă. Înfăţişarea individului nu era una care să-i inspire încredere.

Auzindu-i vocea, acesta îşi îndulci puţin glasul.

— M-am rătăcit şi nu ştiu unde mă aflu, îi spuse el.

— Suntem pe Regent Street, iar în spatele tău este cinematograful New Gallery, îi răspunse tânăra, dând să plece.

— Domnişoară, te rog, arată-mi măcar unde este bordura trotuarului, o rugă bărbatul.

Fata ezită o clipă, dar îndeajuns cât să-i permită individului să se apropie şi să o prindă puternic de ambele braţe.

— Deci, poţi să vezi, nu?! exclamă el. De ce naiba nu ţi-ai pierdut vederea, la fel ca mine şi ca toţi ceilalţi?!

Înainte să apuce să înţeleagă ce se petrece, se văzu trântită pe caldarâm, având în spate un genunchi ce-o apăsa puternic. Necunoscutul îi întoarse mâinile la spate, apoi, ţinându-i ca într-o menghină ambele încheieturi, i le înfăşură strâns cu o sfoară şi se ridică în picioare, trăgând-o după el.

— Aşa e bine, îi spuse. De azi înainte, tu o să fii ochii mei. Acum mi-e foame şi vreau să-mi găseşti un loc unde să mă hrănesc pe cinste. Hai, mişcă!

Josella se îndepărtă de el.

— Nu! Dacă nu-mi dai imediat drumul la mâini…

Bruta o întrerupse, plesnind-o peste obraz.

— Gata, ajunge. Hai, mişcă-te şi găseşte-mi de mâncare.

— Nu. Nu te voi duce nicăieri.

— Ba da, fetiţo. Şi ai s-o faci chiar acum – sau vrei cumva să repet? îi porunci ameninţător.

Deşi era nevoită să-l îndrume, Josella căuta neîncetat modalitatea de a scăpa de individ. Dar răpitorul se aştepta la astfel de tentative. O dată era cât pe ce să scape, însă nu se mişcase suficient de rapid. Exact în momentul în care-şi eliberase mâinile şi dădu să fugă pe lângă el, acesta îşi întinse piciorul şi-i pusese piedică, prinzând-o din nou în strânsoare, înainte să apuce să se ridice. După această încercare, a legat-o cu o funie mai groasă, pe care şi-o înfăşurase în jurul taliei.

Prima dată l-a dus într-o cafenea, unde au găsit un frigider stricat, dar în care găsiseră multe alimente încă proaspete. Al

doilea popas a fost la un bar, unde bărbatul dorea să bea numai whisky irlandez. Văzând sticla pe unul din rafturile de sus, tânăra se sui pe tejghea.

— Dacă mă dezlegi, îţi dau sticla, îi propusese ea.

— Ca să mă pocneşti cu ea în moalele capului? Fetiţo, nu-s de ieri, de azi. Mai bine degust nişte whisky scoţian. Ia zi, unde-l găsesc?

A trebuit să-i spună ce scria pe fiecare sticlă arătată de el.

— Cred că în primele ore am fost puţin năucă, îmi explică ea. Acum însă văd cel puţin şase modalităţi prin care l-aş fi putut păcăli. Mai târziu l-aş fi omorât cu siguranţă, dacă nu ai fi apărut tu. Problema este că nimeni nu poate deveni peste noapte violent – eu, cel puţin, nu pot. La început n-am analizat situaţia prea raţional, fiindcă o serie de sentimente îmi spuneau că astfel de lucruri nu sunt posibile în zilele noastre şi că, evident, trebuie să apară cineva şi să pună capăt acestor barbarii.

Înainte să plece din bar, avusese loc o mică încăierare. Găsind uşa deschisă, mai mulţi bărbaţi şi femei intraseră în cârciumă. Complet neprevăzător, tâlharul îi ceruse să-i spună ce conţinea sticla pe care noii veniţi tocmai o descoperiseră pe una din mese. La auzul răspunsului, toţi şi-au îndreptat privirile pierdute spre fată. După câteva şoapte, doi bărbaţi au început să înainteze precauţi spre ei, iar intenţiile ce li se citeau pe chipuri nu mai aveau nevoie de nici o interpretare. Fata smuci de funie şi strigă:

— Fii atent!

Fără nici cea mai mică ezitare, bărbatul lovi puternic cu piciorul. Lovitura îşi atinsese ţinta, pentru că unul din cei doi agresori se prăbuşi, chircindu-se de durere. Cel de-al doilea făcu un salt în faţă, dar fata se feri iute într-o parte şi atacatorul se ciocni violent de tejgheaua barului.

— Nemernicilor, lăsaţi-o în pace, strigă individul care-o ţinea captivă, privind ameninţător în dreapta şi-n stânga. E a mea, blestemaţilor! Eu am găsit-o.

Însă era limpede că ceilalţi nu intenţionau să renunţe atât de uşor. Şi, mai mult ca sigur, nu s-ar fi oprit nici chiar dacă ar fi văzut expresia de furie de pe chipul însoţitorului ei. Josella realizase în acele momente cât de preţios este simţul văzului: chiar şi o vedere imperfectă întrecea cu mult cele mai

impresionante bogăţii, iar în ceea ce priveşte libertatea, înţelesese că nici ea nu putea fi obţinută fără un pic de efort. Agresorii începuseră să se apropie încet, bâjbâind cu mâinile în faţă. Tânăra trăsese cu vârful piciorului un scaun din apropiere şi-l răsturnă, împingându-l către atacatori.

— Vino după mine! îi strigă, trăgându-l pe bărbat după ea.

Doi atacatori se prăbuşiseră peste scaun, iar una dintre femei căzu peste ei. Şi, în numai câteva momente, barul devenise un mic teatru de lupte şi îmbrânceli confuze. Tânăra găsi un culoar prin învălmăşeala creată şi reuşiră să ajungă teferi în stradă.

Nu-şi putea explica de ce acţionase aşa; probabil pentru că actuala ei „logodnă” reprezenta un chin mult mai mic decât perspectiva de a fi călăuză pentru un grup atât de numeros. Odată ajunşi în stradă, bărbatul nici măcar nu-i mulţumi, ci îi porunci să-l conducă spre alt bar, unul gol.

— Deşi ţi-ai format cât de cât o părere despre el, continuă ea pe un ton imparţial, să ştii că nu era totuşi un om rău la suflet. Numai că era foarte speriat – mult mai tare ca mine. Am mâncat şi chiar am băut ceva împreună. Iar când ne-ai găsit, să ştii că mă bătea pentru că era beat şi pentru că nu voisem să merg la el acasă. Nu ştiu ce s-ar fi întâmplat dacă nu ai fi apărut.

Făcând o scurtă pauză, tânăra adăugă:

— În orice caz, îmi este ruşine de mine. Comportamentul meu îţi arată, probabil, de ce sunt capabile fetele moderne din zilele noastre, nu-i aşa? Să ţipe şi să urle ameţite de aburii alcoolului – fir-ar să fie!

Arăta şi chiar se simţea mai bine, deşi avusese o tresărire repulsivă când a întins mâna să ia paharul.

— Şi mie, i-am spus, mi-a produs multă confuzie această situaţie – dar am avut totuşi noroc. În Piccadilly eram absolut convins că trebuie să mă implic şi să o ajut pe acea femeie cu copil, dar numai şansa a făcut să nu mă dau de gol şi să nu păţesc aceleaşi necazuri ca şi tine.

— O comoară nepreţuită atrage după sine o existenţă plină de riscuri, spuse ea, meditativă.

— Pe viitor o să ţin minte, i-am răspuns.

— Mie deja mi s-a imprimat bine în memorie acest adevăr, remarcă ea.

Apoi, timp de câteva minute, am ascultat amândoi tumultul

ce răzbătea din barul alăturat.

— Şi, am spus în cele din urmă, ce crezi că ar trebui să facem?

— Eu trebuie să mă întorc acasă, la tatăl meu. Nu mai are niciun rost să-l caut pe doctor – chiar de-ar fi una din puţinele persoane îndeajuns de norocoase care să fi supravieţuit acestei năpaste.

Vru să mai adauge ceva, dar ezită.

— Te deranjează dacă te însoţesc? am întrebat. Din câte se pare, nu mai trăim vremuri când fiecare să-şi poată vedea de drumul său.

Se întoarse şi mă privi recunoscătoare.

— Mulţumesc. Chiar intenţionam să te rog acelaşi lucru, dar m-am gândit că trebuie să mergi la familia ta.

— Nu am pe nimeni, i-am răspuns. În orice caz, nu în Londra.

— Ceea ce mă sperie nu este posibilitatea că aş putea fi din nou prinsă – fiindcă de-acum înainte voi fi mult mai atentă – ci, ca să fiu întru totul sinceră, singurătatea mă înspăimântă. Nu ştiu de ce, dar încep să mă simt ca un fulg în bătaia vântului.

Începusem să văd lucrurile într-o cu totul altă lumină. Uşurarea iniţială îmi era din ce în ce mai diminuată de perspectivele sumbre ce ne aşteptau. La început, ne-a fost aproape imposibil să nu ne simţim puţin superiori şi, drept consecinţă, destul de încrezători în forţele noastre, pentru că şansele de supravieţuire ne erau mari. În majoritatea situaţiilor, de fiecare dată când ceilalţi ar fi fost nevoiţi să bâjbâie încet şi să se mişte extrem de precauţi, noi nu trebuia decât să ne îndreptăm oriunde am fi dorit şi să luăm orice ne-ar fi plăcut. Dar parcă presimţeam că aveau să apară o sumedenie de lucruri neprevăzute…

Mi-am continuat şirul gândurilor cu voce tare:

— Mă întreb câţi or fi reuşit să scape nevătămaţi? Eu am întâlnit un bărbat, o fetiţă şi un copil care puteau vedea; tu nu ai întâlnit pe nimeni. Evident, simţul vederii a devenit o raritate, fapt realizat probabil de mare parte din cei năpăstuiţi. Problema este că, imediat ce vor ajunge cu toţii la concluzia că singura soluţie prin care-şi pot asigura supravieţuirea o reprezintă capturarea celor cu vederea intactă, perspectivele nu sunt deloc plăcute.

În acele momente, nu vedeam posibile decât două opţiuni: fie

să ducem o viaţă solitară, trăind în permanenţă cu teama de a nu fi prinşi, fie să ne alăturăm unui grup care să ne poată asigura protecţia, dezvoltând astfel un soi de relaţie amiabilă de lideri-prizonieri – în timp ce în jurul nostru urmau să se ducă lupte sângeroase pentru a ne captura. Continuam să elaborez neliniştit diverse scenarii când, deodată, Josella mă trezi la realitate, ridicându-se de pe scaun.

— Trebuie să mergem, spuse ea. Sărmanul meu tată a stat prea mult timp singur. Este deja ora patru.

Pe când ieşeam din Regent Street, îmi veni o idee.

— Hai să traversăm, i-am spus. Îmi amintesc că era pe aici un magazin…

Magazinul nu fusese devastat. Înăuntru, ne-am echipat cu două centuri de care am agăţat câte un cuţit cu teacă.

— Parcă aş fi un corsar, zise Josella, în timp ce-şi încheia cureaua.

— Mai bine să fim piraţi decât concubinele lor, i-am răspuns.

Câţiva metri mai sus, am dat peste o limuzină impecabil întreţinută. Părea genul de maşină al cărei motor ar fi trebuit să toarcă asemeni unui motănel, dar când am pornit-o, tutuitul motorului a fost atât de puternic încât ar fi putut acoperi fără nici o problemă zgomotul traficului dintr-o zi normală de lucru. Am continuat să mergem spre nord, ocolind în zigzag maşinile abandonate şi pe rătăciţii care, la auzul motorului, înlemneau în mijlocul străzii. Tot drumul am întâlnit privirile oarbe şi pline de speranţe ale celor de care ne apropiam; chipuri ce se aplecau apoi resemnate, în timp ce noi continuam să ne îndepărtăm. Pe ruta aleasă am văzut o clădire în flăcări, iar un nor gros de fum ne indică prezenţa unui alt incendiu, undeva pe Oxford Street. În Oxford Circus era şi mai multă lume, dar am trecut prevăzători printre ei, apoi am depăşit clădirea BBC-ului şi ne-am continuat drumul spre nord, pe şoseaua ce ducea către Regent’s Park.

A fost o uşurare că am reuşit să ieşim cu bine de pe străzile oraşului şi să ajungem într-un spaţiu deschis – o zonă unde n-am mai văzut niciun nefericit care să bâjbâie şi să rătăcească fără ţintă. Singurele lucruri mişcătoare pe întinderile nesfârşite de iarbă erau două sau trei mici grupuri de trifide ce se legănau încet spre sud. Se pare că, într-un fel sau altul, reuşiseră să-şi smulgă ţăruşii din pământ şi îi târau acum cu lanţurile după ele.

Îmi amintisem că existau câteva exemplare cărora nu li se extirpase lujerul, unele dintre ele fiind priponite în locuri publice, dar cea mai mare parte se aflau împrejmuite într-un ţarc cu gard dublu, undeva în apropierea grădinii zoologice, şi mă întrebam cum de reuşiseră să scape. Josella le observase şi ea.

— Pentru ele oricum nu are nici o importanţă, remarcă tânăra.

Restul traseului l-am străbătut fără probleme şi, în câteva minute, ne aflam deja în apropierea casei, unde Josella îmi făcu semn să opresc. Ne-am dat jos din maşină şi am deschis poarta. Micul drum ocolea un pâlc de arbuşti ce acoperea aproape în întregime partea din faţă a casei. Când am făcut colţul, Josella scoase un strigăt şi fugi înainte. Corpul unui bărbat era întins pe prundiş, cu faţa în jos şi cu capul într-o parte, astfel încât îi puteam vedea jumătate de chip. Uitându-mă mai atent, am observat pe obrazul lui o dungă de un roşu foarte aprins.

— Stai! am strigat la ea.

Glasul mi-a fost suficient de alarmat ca s-o încremenească pe loc.

Zărisem deja trifida ce pândea din spatele arbuştilor, în apropierea locului unde se prăbuşise bărbatul.

— Vino înapoi. Acum!

Aruncând încă o privire către trupul întins pe prundiş, fata ezită.

— Dar trebuie… spuse ea întorcându-şi privirea spre mine. Şi se opri subit, ochii i se deschiseră larg şi scoase un strigăt.

M-am întors rapid şi, la numai câţiva metri în spate, o trifidă înaltă se pregătea să lovească.

Instantaneu mi-am dus palmele la ochi, auzind şuieratul şi pocnetul surd făcut de acul care tocmai izbise – însă nu am căzut şi nu am simţit nici arsura agonizantă de după lovitură. În astfel de momente, mintea poate funcţiona fulgerător, dar, din câte bănuiesc, mai degrabă instinctul – şi nu raţiunea – m-a îndemnat să fac imediat un salt spre ea, înainte să apuce să lovească din nou. Ciocnindu-ne frontal, am reuşit să o dărâm, prinzându-i în cădere partea superioară a lujerului şi încercând să-i smulg cupa. Lujerul trifidelor nu înţeapă – poate fi rupt şi strivit, drept pentru care, pe cel de faţă îl sfârtecasem aproape în întregime, înainte să mă ridic.

Josella rămăsese ţintuită locului.

— Vino aici, i-am cerut. Ai grijă că mai este una în tufişurile din spatele tău.

Aruncând o privire speriată peste umăr, se apropie.

— Dar te-a lovit! îmi zise, parcă nevenindu-i să creadă. De ce nu ai…?

— Nu ştiu. Bănuiesc că ar fi trebuit să mă răpună, i-am răspuns.

Am privit spre trifida căzută şi mi-am amintit de cuţitele din dotare, luate în ideea că va trebui să ne înfruntăm un cu totul alt tip de inamici. L-am folosit pe cel pe care-l aveam la brâu şi am tăiat de la rădăcină acul veninos, apoi am început să-l examinez.

— Iată de ce, i-am spus, arătând spre săculeţii cu venin. Uite, sunt complet goi. Dacă ar fi fost plini, sau chiar şi mai puţin de jumătate… am continuat făcând un semn cu degetul mare îndreptat spre pământ.

Avusesem acest noroc, dar un rol capital avusese şi rezistenţa mea la venin. Cu toate acestea, pe spatele palmelor aveam o palidă dungă roşie, iar pe gât mă alesesem cu o iritaţie ce-mi provoca o mâncărime îngrozitoare. Mi-am frecat puţin porţiunea inflamată şi am continuat să studiez acul.

— Straniu… am murmurat mai mult pentru mine, dar fata mă auzi.

— Ce-i straniu?

— Până acum nu am mai văzut una care să-şi golească de tot săculeţii cu otravă. Probabil şi-a petrecut o mare parte din timp înţepând tot ce mişcă.

Nu cred să mai fi auzit ce i-am spus, pentru că atenţia i se îndreptase către bărbatul întins pe alee, şi arunca din când în când câte o privire spre trifida din apropiere.

— Cum am putea s-o gonim de acolo? întrebă.

— Nu avem cum – cel puţin atâta vreme cât nu-şi va fi terminat treaba, i-am răspuns. În plus, mi-e teamă că nu putem să-l mai ajutăm pe sărmanul om.

— Vrei să spui că e mort?

Am încuviinţat din cap:

— Da, fără nici o îndoială – am mai văzut destule cazuri de acest gen. Dar cine este? am adăugat.

— Bătrânul Pearson. El ne îngrijea grădina şi era şoferul tatălui meu. Un bătrân atât de amabil – îl cunosc de când eram

mică.

— Îmi pare rău… i-am spus, intenţionând să găsesc ceva mai adecvat, dar ea interveni imediat:

— Uite! Uite! Şi-mi arătă spre o cărare ce trecea prin dreptul casei. Un picior cu ciorap lung şi negru, încălţat cu un pantof de damă zăcea chiar după colţ. L-am privit atenţi şi apoi ne-am mutat într-un loc de unde puteam zări mai bine întreaga privelişte. O fată îmbrăcată în rochie neagră era întinsă jumătate pe prundiş, jumătate în răzorul de flori. Chipul fraged şi frumos al fetei era brăzdat de-o dungă roşie, strălucitoare. Josella suspină îndurerată şi ochii i se umplură de lacrimi.

— Of, este Annie! Micuţa Annie… Am încercat s-o liniştesc puţin.

— Te asigur că niciunul dintre ei nu a suferit deloc, i-am spus. Când o plantă devine suficient de puternică pentru a putea ucide, o face extrem de rapid.

În acel loc nu era ascunsă nici o trifidă. Foarte posibil să fi fost aceeaşi plantă care-i ucisese pe amândoi. Am traversat atenţi cărarea şi am intrat în casă printr-una din uşile laterale. Josella strigă după cineva, dar nu primi niciun răspuns. Mai strigă o dată, apoi am ascultat amândoi liniştea mormântală ce domnea înăuntru. Se întoarse şi mă privi – însă niciunul dintre noi nu rosti niciun cuvânt. Tăcută, m-a condus de-a lungul coridorului până în faţa unei uşi acoperite cu pâslă. Deschizând-o încet, un şfichiuit brazdă tăcerea şi, printre toc şi canatul uşii, un ac lovi la numai doi-trei centimetri deasupra capului fetei. În acel moment, a trântit uşa şi m-a privit speriată.

— Este una în hol, îmi spuse.

Josella vorbea înspăimântată, cu jumătate de glas, ca şi cum s-ar fi temut să nu fie auzită.

Ne-am întors la uşa pe care intrasem şi am revenit în grădină, mergând pe iarbă, încet, pentru a nu face prea mult zgomot. Am ocolit casa, am ajuns în dreptul uşii cu ferestre mari şi am privit în camera de zi. Una din cele două uşi erau deschise, iar geamurile celeilalte erau sparte. O dâră de noroi trecea peste prag şi continua pe covorul din interior, în mijlocul căruia trona impunătoare o trifidă. Vârful lujerului se legăna foarte încet, aproape periind tavanul încăperii, iar în apropierea trunchiului jilav şi miţos se afla trupul unui bătrân îmbrăcat într-un halat de mătase argintie. Am luat-o de mână pe Josella, de

teamă ca nu cumva să fugă într-acolo.

— Este… tatăl tău? am întrebat, deşi întrebarea era inutilă.

— Da, îmi răspunse, acoperindu-şi chipul cu palmele. O cuprinsese un tremur uşor.

Am stat nemişcat, dar fără să pierd din ochi trifida din interior, în caz că ar fi plecat către noi. Era clar că Josella avea nevoie de o batistă, aşa că i-am dat-o pe-a mea. Nu prea mai era altceva de făcut. După ce-şi mai reveni, amintindu-i de toţi cei pe care-i văzusem pe străzi, i-am spus:

— Ştii, aş prefera să sfârşesc aşa decât să fiu ca toţi ceilalţi.

— Da, îmi răspunse după o pauză.

Fata îşi ridică privirea spre cerul catifelat, de un albastru strălucitor, presărat pe alocuri cu norişori albicioşi.

— Ah, da, repetă cu şi mai multă convingere. Sărmanul tati. Nu s-ar fi împăcat deloc cu faptul că orbise. Mai ales că iubea atât de mult acest locşor minunat.

Fata aruncă o nouă privire înăuntru şi întrebă:

— Ce-ar trebui să facem? Pentru că nu pot pleca fără să…

În acel moment, reflectată într-unul din gemuleţele rămase intacte, am surprins o mişcare în spatele nostru. Am privit imediat într-acolo şi-am văzut cum o trifidă tocmai ieşise din tufişuri, înaintând hotărâtă de-a latul pajiştii. Direcţia de înaintare ducea exact către poziţia noastră. Auzeam chiar şi foşnetul frunzelor mătăsoase, în vreme ce lujerul plesnea energic aerul înainte şi înapoi.

Nu mai aveam vreme de pierdut. Cine ştie cât de multe plante bântuiau deja pe acolo. Am apucat-o din nou pe Josella de braţ şi am fugit împreună pe acelaşi drum pe care venisem. Şi, imediat ce-am intrat teferi în maşină, fata izbucni în plâns.

Trebuia să o las să se descarce, aşa că mi-am aprins o ţigară şi am început să mă gândesc la ce aveam de făcut în continuare. Evident, nu cred că ar fi fost de acord să-şi lase părintele aşa cum îl găsisem. Eram convins că dorea să-l înmormântăm cum se cuvine – şi, după câte se părea, ritualul nu putea fi îndeplinit decât de noi doi. Dar, înainte de a ne apuca să facem rost de cele necesare acestui proces, trebuia să găsim o modalitate să ne descotorosim de trifidele deja prezente pe proprietate, precum şi de cele care şi-ar fi putut face apariţia ulterior. În ansamblu, eu aş fi ales soluţia cea mai simplă, şi anume aceea de a renunţa la o astfel de tentativă – dar, în definitiv, nu era

părintele meu…

Cu cât analizam mai profund aceste noi aspecte, cu atât mă nelinişteam mai mult. Habar n-aveam cât de multe trifide puteau exista în Londra. În fiecare parc erau câteva, dar administratorii preferau de cele mai multe ori trifidele cu lujerul amputat, cărora li se permitea să hoinărească în perimetrul parcurilor. Totuşi, în unele locuri existau şi trifide intacte, priponite de ţăruşi din oţel sau îngrădite în spatele unor plase de sârmă. Amintindu-mi de cele văzute în timp ce traversam Regent Park, mă întrebam câte dintre ele preferaseră să nu-şi părăsească ţarcul şi câte evadaseră. În plus, mai existau trifide şi în grădinile particulare; exemplare la care nimeni nu s-ar aştepta să nu fie ciuntite – dar cine ar fi putut şti cât de departe a mers neglijenţa oamenilor? Iar dacă mai pun la socoteală şi cele câteva pepiniere şi staţii de experimentare…

În timp ce stăteam şi reflectam liniştit, dintr-un ungher al minţii tot încerca să se facă auzită o asociaţie de idei. După ce-a mocnit câteva clipe, deodată, mesajul a erupt singur şi aproape că am auzit glasul lui Walter, spunându-mi: „Dacă ar trebui să intre într-o competiţie directă, o trifidă se va afla într-o postură net superioară unui orb.”

Bineînţeles, el făcuse pe atunci referire la o persoană care fusese orbită de o trifidă. Dar, oricum, acest gând mă cam zdruncinase, ba chiar mai mult decât atât: mă speriase serios.

Am analizat la rece mesajul său. Da, evident, era rezultatul unei speculaţii generale – şi totuşi, mi se părea nefirească apariţia lui în aceste momente…

— Odată ce suntem privaţi de principalul nostru avantaj, respectiv văzul, îmi spusese cândva, superioritatea ne este anihilată.

Desigur, coincidenţe se produc tot timpul – însă rareori se întâmplă să le şi observăm…

Scârţâitul ce se auzi pe prundişul din faţa porţii mă trezi instantaneu la realitate, moment în care am văzut o trifidă apropiindu-se de poartă. M-am aplecat şi am închis repede geamul.

— Porneşte! Hai mai repede! strigă Josella impacientată.

— Linişteşte-te, suntem la adăpost în maşină, i-am spus. Aş vrea să văd ce face.

Atunci am înţeles că una din întrebările mele primise deja

răspuns. Fiind obişnuit cu trifidele, pentru că lucrasem atât de mult timp cu ele, uitasem cum se comportă ceilalţi oameni atunci când au de-a face cu o trifidă neciuntită. Din acea clipă, mi-era clar că nu ne vom mai întoarce în acele locuri. Sentimentele pe care Josella le avea în privinţa unui exemplar înarmat se încadrau în tiparul general – şi anume, să plecăm cât mai repede şi să ne ţinem cât mai la distanţă.

Planta se oprise în dreptul unui stâlp al porţii. În acele momente, aş fi putut jura că încearcă să asculte. Am rămas nemişcaţi, fără o vorbă. Josella privea îngrozită, iar eu mă aşteptam ca trifida să pornească asaltul, biciuind în zadar în geam – dar nu s-a întâmplat aşa. Probabil glasurile noastre estompate din habitaclu au indus-o în eroare, obligând-o să creadă că suntem mult în afara razei ei de acţiune.

Micii pedunculi începură însă dintr-odată să ciocănească în lujer. Acesta se balansa încet, iar planta se întoarse stângace spre dreapta şi dispăru pe următoarea potecă.

Josella răsuflă uşurată.

— Te rog, hai să plecăm mai repede, înainte să apară din nou.

Am pornit motorul, am întors şi ne-am îndreptat înapoi spre Londra.

V. O LUMINĂ ÎN NOAPTE

Josella începuse să-şi recapete calmul. În intenţia deliberată şi evidentă de a uita ce se află în spatele nostru, mă întrebase:

— Şi acum, încotro?

— Mai întâi spre Clerkenwell, i-am răspuns. Iar după aceea vom căuta nişte haine pentru tine. Dacă nu te deranjează, m-am gândit că le-am putea găsi pe Bond Street; dar, în primul rând trebuie să ajungem în Clerkenwell.

— Dar de ce în Clerkenwell…? Pentru numele lui Dumnezeu!

Avea toate motivele să protesteze, fiindcă imediat după colţ, la aproximativ şaptezeci de metri, şoseaua era plină de oameni care fugeau înspre noi, cu braţele întinse în faţă. Din mulţime se auzeau ţipete şi urlete, iar în momentul în care-i zărisem, o femeie tocmai se împiedicase şi se prăbuşise, dispărând numaidecât sub mormanul de trupuri căzute peste ea. Cauza acestei îmbulzeli se afla undeva în spatele gloatei unde, deasupra chipurilor îngrozite, trei tulpini cu frunze negre se legănau ameninţător. Am accelerat şi am intrat pe un drum lăturalnic.

Josella mă privi înspăimântată.

— Ai… ai văzut? Parcă erau *mânaţi* de la spate.

— Da, i-am răspuns. Tocmai din acest motiv mergem în Clerkenwell, fiindcă ştiu acolo un loc unde s-au produs cele mai bune măşti din lume şi cele mai eficiente arme împotriva trifidelor.

După trecerea gloatei, am reintrat pe şosea şi ne-am continuat traseul, dar drumul nu a fost atât de liber cum mă aşteptam. În apropiere de King’s Cross Station erau mult mai mulţi oameni pe străzi şi, chiar dacă am claxonat fără încetare, ne-a fost destul de greu să trecem, iar în faţa gării ne-a fost chiar imposibil. Nu înţelegeam de ce erau atât de multe persoane adunate acolo. Părea să se fi strâns toată populaţia cartierului. În niciun caz nu am fi reuşit să trecem printre ei; iar când am privit în spate, drumul ne era blocat de cei pe care tocmai îi depăşisem.

— Coboară! i-am spus. Cred că vor să ne prindă.

— Dar… începu Josella.

— Haide odată! am spus scurt.

Am mai claxonat o dată şi am ieşit încet după ea, lăsând motorul să meargă. Au fost ultimele secunde în care am mai fi putut scăpa, pentru că în acel moment un bărbat reuşise să ajungă la mânerul portierei din spate. Imediat ce-a deschis uşa, bâjbâi cu mâinile prin habitaclu, în vreme ce viermuiala gloatei ne împingea încoace şi-ncolo. S-a auzit un strigăt de furie când cineva a deschis uşa din faţă şi a descoperit scaunele goale. Între timp, devenisem deja membri ai gloatei. Cineva îl înhăţă pe bărbatul care deschisese portiera din spate, crezând că acesta tocmai ieşise din limuzină. Odată cu sporirea confuziei generale, am luat-o de mână pe Josella şi ne-am strecurat încet prin mulţime, încercând să nu trezim nici o suspiciune.

Ieşind cu bine din busculadă, am continuat să mergem pe jos, în speranţa că vom găsi o altă maşină. După aproximativ doi kilometri, şansa îşi făcu apariţia sub forma unei dubiţe care, spre deosebire de un automobil obişnuit, avea să fie mult mai utilă pentru planul ce se contura vag în mintea mea.

Clerkenwell este un cartier unde, de două sau chiar trei sute de ani, sunt produse unele dintre cele mai fine şi precise instrumente. Însă mica fabrică de profil cu care avusesem legături profesionale îşi modificase vechile tehnologii, adaptându-le cerinţelor vremii. Nu mi-a fost prea greu s-o găsesc şi nici să pătrundem înăuntru. După ce-am pornit din nou la drum ne simţeam mult mai liniştiţi datorită arsenalului din spatele maşinii, respectiv câteva arme excelente, mai multe mii de bumeranguri din oţel, precum şi câteva măşti cu plasă din sârmă.

— Acum, ar trebui să urmeze hainele, nu? îmi sugeră Josella, pe când porniserăm deja la drum.

— Mai întâi proviziile. Dar planul rămâne întru totul deschis criticilor şi corecţiilor, i-am răspuns. În primul rând este necesar ceea ce eu aş numi *pied-a-terre*, adică un locşor unde să ne tragem sufletul şi să discutăm.

— Nu vreau iarăşi într-un bar, protestă ea. M-am săturat de baruri pe ziua de azi.

— Puţin probabil că m-ar crede cineva, mai ales că totul este pe gratis, dar să ştii că şi eu m-am săturat. Mă gândeam însă la un apartament gol. Nu cred că ne va fi deloc greu să-l găsim.

Acolo ne-am putea odihni puţin, astfel încât să judecăm limpede planul de acţiune. De fapt, cel mai bine ar fi să petrecem noaptea în acel adăpost – sau, dacă termenii înţelegerii ţi se par nepotriviţi în aceste stranii circumstanţe, ei bine, atunci am putea să găsim două apartamente.

— Cred c-aş fi mai liniştită să ştiu că am pe cineva aproape de mine.

— Bine, am consimţit. Aşadar, urmează operaţiunea numărul doi, şi anume achiziţionarea de noi veşminte. Pentru asta cred că ar trebui să ne despărţim pentru o perioadă – dar fără să ne pierdem vigilenţa şi, mai ales, să nu uităm de apartamentul unde trebuie să ne întâlnim.

— Mda, spuse Josella fără convingere.

— O să fie bine, am îmbărbătat-o. Spune-ţi clar că nu trebuie să intri în discuţie cu nimeni şi, astfel, nu vei avea cum să dai de bănuit că nu ţi-ai pierdut vederea. Neplăcuta conjunctură în care te-ai aflat cu câteva ore în urmă s-a datorat simplului fapt că nu erai pregătită să faci faţă unei asemenea situaţii. Ştii şi tu, „în ţara orbilor, chiorul este rege”.

— Ah, desigur – Wells a spus asta, nu-i aşa? Numai că în poveste axioma nu s-a dovedit adevărată.

— Cheia o constituie interpretarea cuvântului „ţară”, *patria* în original. *Caecorum în patria luscus rex imperat omnis* – primul care a spus asta a fost un clasic, Fullonius, dar nu se mai ştie nimic altceva despre el. Însă aici nu avem nici patrie, nici stat, nimic – doar haos. Wells îşi imaginase o populaţie adaptată la orbire şi nu cred că s-ar putea întâmpla şi aici acelaşi lucru – nu văd cum ar fi posibil.

— Şi ce anume crezi că va urma?

— Presupunerile mele nu sunt cu nimic mai optimiste decât ale tale. Oricum, în curând vom afla singuri. Mai bine să revenim la prezent. Aşadar, unde rămăseserăm?

— La alegerea hainelor.

— Ah, da. Ei bine, această operaţiune este foarte simplă: intri într-un magazin, alegi rapid câteva straie şi ieşi. Nu vei da peste nici o trifidă în centrul Londrei – nu cred să fi ajuns până acolo.

— Cu câtă uşurinţă vorbeşti despre aceste lucruri, îmi spuse.

— Nu sunt deloc nepăsător, i-am răspuns. Dar nu cred că este vorba de cinste, ci mai degrabă de obişnuinţă. Refuzul de a accepta faptele nu va readuce situaţia la normal şi, în plus, un

astfel de sentiment nu ne va fi de niciun ajutor. După cum văd eu, cel mai bine este să nu ne considerăm hoţi şi profitori, ci – ei bine – simpli moştenitori întâmplători ai bunurilor societăţii.

— Da, presupun că asta suntem, încuviinţă ea fără tragere de inimă.

O vreme a rămas tăcută. Când mi se adresă din nou, reveni la întrebarea anterioară.

— Şi, după ce facem rost de haine? întrebă.

— Urmează operaţiunea numărul trei, i-am răspuns. Care, evident, nu poate fi decât masa de seară.

În ceea ce privea găsirea unui apartament, aşa cum mă şi aşteptam, nu am întâmpinat nici o dificultate. Am lăsat maşina închisă în mijlocul drumului, în faţa unei clădiri luxoase şi am urcat până la etajul al treilea. De ce am ales tocmai acest etaj, nu ştiu, probabil pentru că era mai puţin accesibil. Procesul de selecţie a fost şi el foarte simplu: ciocăneam sau sunam la câte o uşă, iar dacă se întâmpla să răspundă cineva, plecam mai departe. După trei încercări am găsit o uşă din spatele căreia nu am auzit niciun răspuns. Încuietoarea şi tocul uşii au cedat sub umărul meu şi am intrat.

Nu eram unul din cei cărora le place să locuiască în genul de apartamente cu o chirie anuală de două mii de lire, dar lucrurile din interior mă convinseseră că merită într-adevăr să trăieşti într-un astfel de loc. Decoratorii, după câte bănuiesc, trebuie să fi fost tineri eleganţi, care avuseseră darul şi ingeniozitatea de a combina cu deosebit gust atât de costisitoarele creaţii de mobilier de ultimă oră. Apartamentul era întruchiparea exemplară a simţului estetic. Se găseau acolo câteva piese de mobilier ultramoderne, a căror utilitate nu prezenta niciun fel de dubii, dar care – dacă lumea şi-ar fi continuat evoluţia aşa cum ar fi fost normal – ar fi făcut adevărate furori în viitor; altele, aş spune, erau moarte încă din faşă. Impresia generală era similară acelora din standurile Târgului de Comerţ, unde micile şi neînsemnatele neglijenţe umane pot să ruineze într-o clipă întregul design – de pildă, o carte aşezată cu doar câţiva centimetri mai departe decât ar trebui, sau o culoare nepotrivită a copertei ar fi îndeajuns pentru a tulbura armonia şi ambianţa cromatică a imaginii în ansamblul ei; sau, când o persoană îmbrăcată cu haine neadecvate şi suficient de neatentă ar căuta să se aşeze pe unul din scaunele ori pe sofaua de lux cu care nu

s-ar asorta. M-am întors spre Josella: privea fascinată toate acestea.

— Ce spui, e bună cocioaba asta sau căutăm mai departe? am întrebat.

— Cred că ne vom descurca, îmi răspunse. Aşa că ne-am început explorarea, păşind amândoi pe covorul pufos, de culoarea untului.

Nu a fost nimic premeditat, dar nu cred că aş fi putut găsi o metodă mai bună de a-i alunga din minte evenimentele neplăcute trăite în acea zi. Scurtul nostru voiaj a fost presărat cu o serie de exclamaţii în care admiraţia, invidia, încântarea, dispreţul şi, trebuie să recunosc, maliţiozitatea şi-au jucat fiecare rolul propriu. Josella se opri în pragul unei camere ce exulta de cele mai puternice manifestări ale feminităţii.

— Eu o să dorm aici, spuse ea.

— Dumnezeule! am exclamat. Dar, în definitiv, fiecare cu gustul său.

— Nu fi răutăcios. Probabil n-o să mai am o altă şansă de a fi decadentă. În plus, nu ştii că în fiecare fată există acea scânteie a prostiei atât de caracteristică stelelor de cinema? Ei bine, azi îi voi permite să-şi aibă ultima licărire.

— Cum doreşti, i-am zis. Sper totuşi să găsesc un locşor mai liniştit, pentru că nici nu mă gândesc să dorm într-un pat deasupra căruia atârnă o oglindă atât de masivă.

— Este una şi deasupra căzii din baie, spuse ea, privind spre încăperea alăturată.

— Nu ştiu dacă acesta este zenitul ori nadirul decadenţei, i-am spus. Dar, în orice caz, nu o vei putea folosi, fiindcă nu ai apă caldă.

— Ah, uitasem. Ce păcat! exclamă dezamăgită.

Încheindu-ne inspecţia apartamentului, restul casei a fost mai puţin senzaţional. Josella plecase pentru a rezolva problema hainelor, iar eu am mai cercetat puţin locuinţa, după care am pornit într-o expediţie pe cont propriu. Imediat ce-am ieşit din apartament, am auzit pe hol deschiderea unei uşi. M-am oprit şi am rămas nemişcat. Un tânăr ieşise încet, ţinând-o de mână pe-o tânără blondă. Când fata tocmai trecea pragul, el îşi retrăsese mâna.

— Aşteaptă-mă puţin, iubito, îi spuse, apoi făcu trei-patru paşi pe holul mochetat.

Ţinându-şi mâinile întinse în faţă, căuta fereastra de la capătul coridorului. Imediat ce-a găsit-o, degetele s-au îndreptat direct către zăvor, pe care-l deschise încet. Am observat că era ieşirea către scara de incendiu.

— Jimmy, ce faci? întrebă tânăra.

— Am vrut să verific ceva, îi răspunse, îndreptându-se repejor spre ea şi căutând să o prindă din nou de mână. Hai, iubito, vino.

Fata se dădu puţin înapoi.

— Jimmy, nu cred că este bine să plecăm de aici. În propriul nostru apartament măcar ştim unde suntem. Cum ne vom hrăni? Cum vom putea trăi afară?

— Draga mea, în apartament nu avem suficientă mâncare şi, evident, nu vom mai putea supravieţui mult timp. Hai, iubito, vino. Nu te teme.

— Dar, îmi este teamă, Jimmy, mi-e chiar foarte frică.

Fata se agăţă de braţul său, iar tânărul o cuprinse de umeri.

— Totul o să fie bine, iubito. Haide, vino.

— Jimmy, dar nu pe aici trebuie să ieşim…

— Te-ai dezorientat, draga mea. Pe aici este ieşirea.

— Jimmy… sunt atât de speriată. Hai mai bine să ne întoarcem.

— E prea târziu, iubita mea.

În faţa ferestrei se opri. Cu una din mâini pipăi cu foarte mare atenţie cadrul ferestrei, după care îşi îmbrăţişă iubita cu ambele braţe şi o întoarse cu faţa spre el.

— Ar fi fost mult prea frumos să dureze, spuse în şoaptă. Te iubesc mult, scumpa mea. Te iubesc enorm.

Fata îşi ţuguie buzele pentru a primi un sărut. Ridicând-o şi strângând-o tandru la piept, se întoarse şi sări cu ea prin golul ferestrei…

„Trebuie să-ţi dezvolţi impasibilitatea, mi-am spus. *Neapărat*. Ai de ales: ori indiferenţa, ori ebrietatea permanentă. Asemenea incidente mai mult ca sigur că au loc pretutindeni. Şi vor continua. Iar tu nu poţi face absolut nimic pentru a le împiedica. Gândeşte-te că i-ai fi ajutat să-şi procure hrană pentru câteva zile – dar după aceea? Trebuie să înţelegi şi să accepţi situaţia de faţă, fiindcă altminteri vei fi nevoit să te refugiezi în mlaştina alcoolismului. Dacă nu lupţi pentru viaţa ta şi nu ignori astfel de

evenimente, atunci poţi spune adio supravieţuirii… Doar cei suficient de puternici emoţional şi mental pot trece peste această năpastă…”

A durat puţin mai mult decât mă aşteptasem, dar în cele din urmă am reuşit să adun tot ce căutam. După aproape două ore, am revenit în apartament şi, în timp ce mă chinuiam să închid uşa, am scăpat din braţe câteva lucruri. Din camera ultra-feminizată se auzi glasul uşor impacientat al Josellei.

— Eu sunt, am liniştit-o, continuând să înaintez pe hol cu braţele pline.

În bucătărie, am pus totul pe masă şi m-am întors după celelalte lucruri care-mi căzuseră. M-am oprit apoi la uşa camerei în care se afla Josella.

— Să nu intri, îmi spuse ea.

— Nici nu intenţionam aşa ceva, am protestat. Ceea ce voiam să aflu este dacă ştii cumva să găteşti.

— Doar ouă fierte, se auzi glasul înăbuşit al fetei.

— Exact cum bănuiam. Se pare că vom fi nevoiţi să învăţăm o mulţime de lucruri, i-am răspuns.

Întorcându-mă în bucătărie, am aşezat aragazul portabil deasupra plitei electrice inutilizabile şi m-am apucat de treabă.

Când am terminat de aranjat farfuriile pe măsuţa din sufragerie, atmosfera arăta chiar încântătoare. Am completat imaginea cu două sfeşnice şi am aprins lumânările. Josella nu-şi făcuse încă apariţia, deşi sunetul apei de la robinet încetase de ceva vreme. Am strigat-o.

— Vin îndată, îmi răspunse.

Aşteptând-o, m-am dus la fereastră şi am privit afară. Venise vremea să spun adio tuturor acelor lucruri. Soarele apunea, iar turnurile, turlele şi faţadele din piatră de Portland străluceau alb-rozalii în amurg. Noi incendii izbucniseră în mai multe locuri, iar fumul se înălţa în trombe mari şi negre, înteţite uneori la bază de câte-o văpaie incandescentă. Ştiam bine că de mâine încolo nu voi mai vedea clădirile ce-mi erau atât de familiare. Poate că va veni o vreme când mă voi putea întoarce, dar în niciun caz nu voi reveni în vechiul loc pe care-l cunoşteam. Incendiile şi capriciile vremii îşi vor pune cu siguranţă amprenta şi vor transforma oraşul într-unul mort şi abandonat. Dar, privit de la distanţă, în acele momente putea fi

confundat cu unul cât de cât viu.

Tatăl meu îmi povestise cum obişnuia să se plimbe prin Londra, înainte de războiul pornit de Hitler, ţinându-şi ochii larg deschişi şi fiind cât se poate de atent la frumuseţea clădirilor pe care nu o remarcase niciodată până atunci şi de la care dorea să-şi ia rămas-bun. Acum, şi eu trăiam acelaşi sentiment. Însă, din nefericire, de această dată lucrurile stăteau mult mai rău. Nu cred ca vreunul din supravieţuitorii războiului să-şi fi imaginat că este posibilă o situaţie atât de gravă – întrucât se înfruntau acum cu un duşman căruia nu puteau să-i supravieţuiască. De această dată nu aveau de-a face cu bombardamente furibunde şi incendii devastatoare, ci cu îndelungatul şi inevitabilul proces al declinului şi colapsului.

Mă aflam în faţa unor fapte indiscutabile, iar inima prefera să ignore în continuare raţionamentul elocvent al minţii. Aveam chiar sentimentul că proporţiile dezastrului erau mult prea mari şi nefireşti pentru a fi şi adevărate. Ştiam că mai existaseră catastrofe în istoria umanităţii. Cadavrele multor centre urbane zăceau îngropate prin deşerturi, iar altele fuseseră uitate prin junglele Asiei; unele au dispărut cu atât de mult timp în urmă, încât nu li se mai cunoaşte nici măcar numele. Şi, desigur, pentru acei localnici, disoluţia propriilor lor localităţi fusese la fel de improbabilă şi imposibilă cum era pentru mine necroza unei metropole moderne…

După cum realizasem în acele momente, una din cele mai persistente şi confortabile halucinaţii în care se poate încrede o comunitate este ideea că „nouă nu ni se poate întâmpla aşa ceva” – sau altfel spus, că locşorul în care ne aciuăm se află mai presus de orice cataclism. Iar acum dezastrul chiar avea loc. Eram convins că, atâta vreme cât nu apărea un miracol, asistam la începutul sfârşitului Londrei – şi, din câte se părea, existau mulţi alţii care, la fel ca şi mine, vedeau neputincioşi cum dispar, lent, dar sigur, oraşe precum New York, Paris, San Francisco, Buenos Aires, Bombay şi toate celelalte metropole al căror destin era similar acelora dispărute de milenii prin jungle şi deşerturi.

Continuam să urmăresc priveliştea dezolantă de afară, când, deodată, se auzi un sunet în spatele meu. M-am întors şi-am văzut-o pe Josella intrând în cameră. Purta o rochie lungă din crep bleu pal, peste care avea o mică jachetă din blană albă. Din

pandantivul atârnat de-un lănţişor modest sclipeau câteva diamante azurii, nuanţă reflectată şi de nestematele puţin mai mici ce-i licăreau în cerceii cu clipsuri. Părul şi chipul îi arătau la fel de proaspete ca şi cum tocmai ar fi ieşit dintr-un salon de coafură. În timp ce traversa graţioasă camera, nu am putut să nu-i remarc şi papucii argintii şi ciorapii diafani de mătase. În timp ce eu mă holbam amuţit la ea, buzele tinerei îşi pierdură zâmbetul.

— Nu îţi place? întrebă, ca un copil pe jumătate dezamăgit.

— Eşti încântătoare, i-am spus. Dar ştii… nu mă aşteptam la aşa ceva…

Simţeam că e nevoie de mai mult, pentru că acea etalare avea mult prea puţin, sau chiar nimic de-a face cu mine. Aşa că am adăugat:

— Îţi iei rămas-bun?

În ochi i-am citit o cu totul altă privire.

— Aşadar, mă înţelegi. Asta şi speram.

— Mă bucur că ai reuşit. Ai să rămâi cu o amintire minunată.

I-am întins mâna şi am condus-o către fereastră.

— Ştii, şi eu spuneam adio – tuturor acestor lucruri.

Ce gândea în acele clipe când stăteam amândoi unul lângă celălalt, rămâne secretul ei. Ştiu doar că, în mintea mea, se derula un fel de caleidoscop al vieţii şi particularităţilor acesteia, existenţă care-şi dădea acum ultima suflare – sau, poate a fost mai degrabă răsfoirea lentă a unui uriaş album de fotografii, gravitând toate în jurul laitmotivului „îţi mai aduci aminte?”

Absorbiţi în trăirile noastre lăuntrice, am continuat să privim pe fereastră o bună bucată de timp. Apoi, Josella suspină şi îşi privi rochia, mângâind ţesătura fină de mătase.

— E o prostie, nu? Ţara arde şi… spuse ea cu un zâmbet melancolic.

— Nicidecum, draga mea, i-am răspuns. Îţi mulţumesc pentru tot ce faci. E un gest minunat – şi un memento care ne spune că, în pofida tuturor greşelilor noastre, există totuşi atât de multă frumuseţe în jurul nostru. Eşti într-adevăr fermecătoare.

Zâmbetul i se pierdu în tristeţe.

— Îţi mulţumesc, Bill. Iar după o scurtă pauză adăugă: Mai înainte nu ţi-am mulţumit, nu-i aşa? Da, nu cred că am făcut-o.

Dacă nu ar fi fost ajutorul tău…

— Dacă nu te-aş fi întâlnit, am întrerupt-o, probabil că nu aş fi făcut altceva decât să-mi înec amarul prin cine ştie ce bar. Aşadar, şi eu trebuie să-ţi mulţumesc, la fel de mult. Astea nu sunt vremuri în care să trăim solitari.

Apoi, pentru a schimba făgaşul discuţiei, am continuat:

— Şi dacă tot vorbim despre băutură, să ştii că am găsit aici un amontillado excelent, precum şi alte câteva bunătăţi. După câte se pare, am nimerit într-un apartament foarte bine aprovizionat.

Am turnat sherry-ul şi am ridicat paharele.

— Pentru sănătate, vigoare şi mult noroc. Josella încuviinţă din cap. Apoi am băut.

— Ce-ai face, întrebă ea, în timp ce savuram un delicios şi foarte scump pateu, sau ce-ai spune dacă proprietarul ar veni şi ne-ar găsi aici?

— Am încerca să-i explicăm, iar respectivul – sau respectiva – nu ar putea decât să ne mulţumească pentru faptul că are alături pe cineva care să îl ajute – ori s-o ajute – să identifice mai uşor lucrurile din jur. Dar este puţin probabil să se întâmple aşa ceva.

— Da, confirmă ea gânditoare. Este puţin probabil, dar mă întreb… făcu o pauză, privind în cameră. Ochii i se opriră asupra unui piedestal alb canelat. Ai încercat radioul – bănuiesc că aparatul acela *este* un radio, nu?

— Da. Există şi un televizor, i-am răspuns. Dar nu le putem utiliza în lipsa electricităţii.

— Da, uitasem. Cred că va dura ceva timp până ne vom obişnui şi vom uita complet de aceste lucruri.

— Însă am încercat afară un radioreceptor pe baterii. Fără niciun rezultat. Pe nici o lungime de undă nu am reuşit să prind nimic – tăcere mormântală.

— Înseamnă că pretutindeni este la fel?

— Mă tem că da. Un şuierat intermitent am captat undeva pe frecvenţa de 42 de hertzi. În rest, nimic. Nici măcar ţiuitul undelor electromagnetice. Mă întreb cine este şi unde s-o afla sărmanul om.

— Bill, va fi… va fi destul de sinistru, nu-i aşa?

— Ştii… nu, în niciun caz nu vreau să ne stricăm cina, i-am răspuns. Să ne bucurăm de aceste clipe, pentru că viitorul ne va

da mult de furcă. Hai mai bine să vorbim despre ceva interesant, de pildă, câte iubiri ai avut şi de ce nu te-ai măritat până acum – sau eşti căsătorită? Vezi cât de puţin te cunosc? Te rog, spune-mi povestea vieţii tale.

— Ei bine, răspunse ea, m-am născut şi am trăit în casa aflată cam la cinci kilometri de-aici. Mama a fost destul de supărată din această cauză.

Mi-am ridicat sprâncenele în semn de mirare.

— Deşi era ferm hotărâtă să mă nască în America, în ziua când trebuia să urce în maşina ce urma să o ducă la aeroport, era deja prea târziu. Avea o fire destul de emotivă – şi cred că i-am moştenit măcar în parte această trăsătură.

Continuând să ciripească cristalin, am aflat că nu avusese o copilărie ieşită din comun, dar cred că i-a făcut plăcere să-şi reamintească acele vremuri pe care le descria cu atâta entuziasm că, uneori, îşi uita şirul gândurilor. Chiar mi-a făcut plăcere s-o ascult vorbind despre lucrurile familiare şi amuzante ce acum dispăruseră definitiv, trecând încet-încet de la anii copilăriei, la cei de şcoală şi ajungând la perioada „ieşirii în lume” – dacă această expresie mai are astăzi vreo semnificaţie.

— La nouăsprezece ani a fost cât pe ce să mă căsătoresc, îmi destăinui ea, şi nici până astăzi nu m-am împăcat cu gândul că era gata să fac o mare prostie. Deşi, pe atunci, nu simţeam acelaşi lucru. Am avut o ceartă îngrozitoare cu tati, pentru că-mi ceruse să întrerup imediat legătura cu Lionel, când a văzut că acesta nu era decât un şopârlocroc şi-un…

— Un ce? am întrerupt-o.

— Un şopârlocroc. Un hibrid între şopârlă şi escroc – din categoria trântorilor. Prin urmare, am întrerupt orice legătură cu familia şi m-am mutat în apartamentul unei prietene. Părinţii, evident, nu mi-au mai dat niciun ban – o alegere mai greşită nici că se putea, întrucât consecinţele acesteia puteau fi complet diferite de cele aşteptate. Dar totuşi nu s-a întâmplat acest lucru, fiindcă toate fetele pe care le cunoşteam şi care ajunseseră în situaţia mea îmi arătau cât de obositoare e o astfel de viaţă. Puţinele lor distracţii erau compensate din belşug cu crizele de gelozie pe care erau nevoite să le suporte – ca să nu mai amintesc cât de chibzuite trebuiau să fie. Cred că nimeni nu-şi poate imagina cât e de greu să slujeşti la doi stăpâni – sau trei să fi fost oare? se întrebă gânditoare.

— Nu contează, i-am zis. Am înţeles ideea. Nu voiai să te speteşti muncind.

— Ai intuit perfect. În fine, ştiam că nu se cuvenea să profit de pe urma prietenei la care stăteam. Trebuia să am banii mei – aşa c-am scris o carte.

Credeam că nu aud bine.

— Ai făcut o carte? am întrebat.

— Nu, *am scris* o carte, îmi răspunse, aruncându-mi o privire fugară şi zâmbindu-mi. Probabil îţi par teribil de prostuţă – la fel m-au privit toţi, când le-am mărturisit că începusem să lucrez la ea. Desigur, nu a fost una foarte strălucită – adică nu în genul lucrărilor scrise de Aldous, Charles şi alţii asemeni lor – dar s-a vândut totuşi destul de bine.

Mi-am stăpânit pornirea de a mă interesa la care din nenumăraţii Charles făcea referire şi am întrebat-o simplu:

— A fost publicată?

— Bineînţeles. Şi mi-a adus destul de mulţi bani. Iar dacă pun la socoteală şi drepturile de autor pentru ecranizare…

— Cum se numeşte cartea? am continuat curios.

— *Sexul este pasiunea mea*.

Holbându-mă năuc, mi-am dus mâna la frunte.

— Josella Playton, fireşte. Numele îmi era cunoscut, dar nu ştiam de unde să-l iau. Tu eşti autoarea acelei cărţi? am întrebat puţin neîncrezător.

Nu mi-am putut explica de ce nu-mi amintisem până atunci, pentru că fotografia ei se vedea peste tot în oraş – desigur, în comparaţie cu originalul, pot spune că nu era o poză tocmai reuşită. Iar în ceea ce priveşte cartea, imediat ce două mari biblioteci au interzis publicului accesul la ea – probabil datorită titlului – a atins vânzări incredibile, numărul exemplarelor vândute ridicându-se la sute de mii. Josella chicoti. Chiar mă bucuram pentru ea.

— Dumnezeule, îmi spuse, ai aceeaşi reacţie pe care au avut-o şi rudele mele.

— Şi nici nu le condamn, i-am răspuns.

— Măcar ai citit-o? mă întrebă.

Am negat, clătinând din cap. Ea oftă.

— Oamenii sunt atât de nostimi. Nu cunosc decât titlul cărţii şi publicitatea ce i s-a făcut, dar totuşi se arată foarte şocaţi. Şi, de fapt, cartea e chiar una nevinovată: un amalgam de aventuri

între tineri rafinaţi şi fete romantice, poveşti împletite cu pasaje emfatice de mare efect. Însă titlul a fost într-adevăr o idee foarte bună.

— Depinde ce înţelegi prin „bună”, am intervenit. În plus, te-ai semnat cu numele tău adevărat.

— Aici ai dreptate, încuviinţă ea. A fost o greşeală, dar editorii m-au convins, asigurându-mă că va fi mult mai bine pentru comercializarea cărţii. Şi, din punctul lor de vedere, au avut dreptate. În foarte scurt timp devenisem o celebritate – ceea ce adesea mă făcea să mă amuz în sinea mea, când îmi vedeam semenii privindu-mă atât de miraţi că nici măcar nu ştiau dacă să dea crezare bârfelor sau imaginii din faţa lor. O mulţime de cunoştinţe, de care nu eram interesată mai deloc, începuseră să mă viziteze periodic în apartamentul unde locuiam, aşa că, pentru a scăpa de ele şi pentru a demonstra că *nu* fusesem nevoită să revin acasă, m-am întors în căminul natal.

— Cu toate acestea, continuă ea, cartea a înrăutăţit lucrurile, în principal datorită faptului că oamenii i-au interpretat titlul *ad literam.* Începând din acel moment am fost obligată să fiu permanent pregătită să mă apăr de persoanele pe care nu le puteam suferi – cât despre cei dragi mie, nu pot spune decât că erau fie speriaţi, fie contrariaţi. Dar cel mai mult mă necăjeşte faptul că romanul meu nici măcar nu este impudic – ci doar puţin şocant şi revoltător, iar persoanele cu adevărat sensibile ar fi trebuit să înţeleagă asta.

Tânăra tăcu, privind un timp în gol, iar mie îmi trecu prin cap ideea că persoanele sensibile la care făcuse referire erau probabil convinse că şi autoarea cărţii *Sexul este pasiunea mea* este puţin indecentă şi revoltătoare, dar am tăcut. Cu toţii am trecut prin nebuniile tinereţii, peripeţii pe care puţini şi le pot aminti fără să încerce şi un oarecare sentiment de ruşine – dar, din câte se pare, oamenilor le este extrem de greu să treacă cu vederea acele nebunii ce se dovedesc în final şi succese financiare.

— Totul a fost denaturat, se plânse ea. De aceea şi începusem să scriu o altă carte, pentru a echilibra lucrurile. Dar mă bucur că nu am s-o termin – ar fi fost mult prea caustică.

— Cu un titlu la fel de izbitor? am întrebat. Clătină din cap, negând:

— S-ar fi intitulat *Iat-o odihnindu-se*.

— Hm… îi lipseşte totuşi ceva. Este cumva un citat?

— Da, confirmă ea. Din William Congreve: „Iat-o odihnindu-se, fecioara, din al iubirii tumult”.

— Mda, am murmurat, reflectând puţin la cele spuse.

— Şi acum, i-am sugerat, cred c-a venit timpul să trecem la întocmirea unui plan de campanie. Te-ar deranja dacă aş face mai întâi unele observaţii?

Ne-am aşezat în două superbe şi confortabile fotolii. Pe măsuţa joasă aflată între noi erau două pahare şi filtrul de cafea. Paharul mai mic, plin cu lichior Cointreau era al Josellei, iar mie îmi revenea generosul pahar plutocratic care conţinea un brandy extrem de fin. Josella expiră uşor fumul de ţigară şi sorbi puţin din băutură. Savurându-i aroma, spuse:

— Mă întreb, oare vom mai gusta vreodată portocale proaspete?… În fine, zi-mi ce doreai.

— Aşadar, să nu ignorăm realitatea, pentru că în curând vom fi nevoiţi să plecăm. Dacă nu mâine, atunci poimâine, fiindcă soarta acestui loc este cât se poate de clară. Pentru moment, mai există apă în rezervoare, dar în curând nu va mai fi. Întregul oraş va începe să duhnească îngrozitor. Acum sunt numai câteva cadavre pe străzi; în următoarele zile, vor fi din ce în ce mai multe.

Am văzut-o cum se înfioară la auzul vorbelor mele. În încercarea de a expune situaţia cât mai pe larg, uitasem că unele amănunte sunt destul de neplăcute pentru ea, aşa că am adăugat repede:

— Ceea ce va face să apară tifosul, holera sau Dumnezeu ştie ce alte epidemii ucigătoare. De aceea este foarte important să plecăm înainte de izbucnirea acestora.

Josella încuviinţă. Iar eu am continuat:

— Întrebarea este: încotro să ne îndreptăm? Ai vreo idee?

— Ei bine, după cum văd eu, ar trebui să găsim un loc cât mai îndepărtat, unde să dispunem de o sursă de apă potabilă, o fântână sau ceva de genul ăsta. Şi, de asemenea, cred că ar fi perfect dacă locul cu pricina s-ar afla la altitudine, pentru că astfel am beneficia în permanenţă de aer proaspăt.

— Da, i-am răspuns. Nu mă gândisem la partea cu aerul curat, însă ai dreptate. Un deal pe care să existe o sursă de apă – însă nu va fi atât de uşor de găsit. M-am oprit, reflectând

câteva momente: Ce spui de Lake District? Nu, e prea departe. Ţara Galilor, atunci? Sau poate Exmoor, ori Dartmoor – sau, mergem până în Cornwall? În zona Land's End am avea parte de vântul sud-vestic ce suflă mereu proaspăt dinspre Atlantic. Totuşi, este un drum prea lung. Ar fi bine dacă am rămâne cât de cât în apropierea marilor oraşe, pentru a le putea vizita din nou atunci când vor dispărea toate pericolele.

— Ce-ai spune de Sussex Downs? sugeră Josella. Cunosc în nordul regiunii o fermă veche foarte frumoasă, cu vedere către Pulborough. Nu e pe vârful cel mai înalt al dealurilor, dar se află totuşi pe una din culmile destul de înalte. Ştiu că au acolo pompe eoliene cu ajutorul cărora scot apa şi, în urma procesului de modernizare prin care a trecut, trebuie să fi fost utilată şi cu generatoare electrice.

— O reşedinţă atrăgătoare, e drept, dar se află totuşi mult prea aproape de locuri dens populate. Nu crezi că ar fi mai bine să ne îndepărtăm mai mult?

— Bineînţeles, dar mă întrebam: cât va dura până vom putea reintra în siguranţă în oraşe?

— Nu am nici cea mai vagă idee, am mărturisit. După cum bănuiesc, în niciun caz mai devreme de un an – cred că asta ar fi marja de siguranţă pe care trebuie să ne-o luăm.

— Înţeleg. Pe de altă parte, dacă ne îndepărtăm prea mult, nu ne va fi deloc uşor după aceea să ne aprovizionăm.

— Într-adevăr, aşa este, am consimţit.

Pentru moment, renunţaserăm să mai discutăm despre destinaţia finală şi ne-am îndreptat atenţia spre detaliile deplasării. Întocmind o listă cu lucrurile esenţiale pe care urma să le luăm cu noi, dimineaţa, după cum hotărâserăm, trebuia în primul rând să facem rost de un autocamion. Dacă reuşeam să obţinem tot ce ne propuseserăm, puteam pleca în seara următoare; dacă nu reuşeam – şi, după cât de lungă devenea lista, această a doua posibilitate era mai mult decât sigură – atunci urma să mai poposim o noapte în Londra şi să părăsim oraşul la sfârşitul celei de-a doua zile.

Cu puţin înainte de miezul nopţii am reuşit să aşternem pe hârtie toate obiectele mai puţin necesare, pe lângă cele absolut vitale, iar rezultatul se concretizase sub forma unui catalog ca acelea din magazinele universale. Însă, chiar dacă această preocupare nu a avut alt rol în afara aceluia de a ne mai relaxa

puţin şi de-a ne ajuta să uităm ce se petrecea în jurul nostru, tot a meritat cu prisosinţă efortul depus.

Josella căscă şi se ridică.

— Mi-e somn, spuse ea… Şi mă aşteaptă un pat grozav, cu îmbietoare aşternuturi de mătase.

Părea că pluteşte deasupra covorului gros şi pufos. Cu mâna pe clanţa sferică a uşii, se opri şi se întoarse pentru a se privi cu seriozitate într-o oglindă verticală.

— Unele lucruri au fost chiar drăguţe, spuse ea, trimiţând o bezea imaginii reflectate în oglindă.

— Noapte bună, diafană şi dulce nălucă, i-am spus.

Se întoarse şi-mi surâse, după care dispăru în spatele uşii ca o suavă adiere de vânt.

Mi-am turnat ultimele picături din acel delicios brandy şi, încălzind paharul între palme, am sorbit încet.

— Niciodată – absolut niciodată nu vei mai avea parte de-o asemenea privelişte, mi-am şoptit. *Sic transit*…

Apoi, înainte de a mă lăsa cu totul pradă melancoliei, m-am dus către mult mai modestul meu pat.

Mă întinsesem confortabil şi, exact în clipa în care eram gata să adorm, am auzit un ciocănit în uşă.

— Bill, se auzi vocea Josellei. Vino repede. Este o lumină afară!

— Ce lumină? am întrebat, coborând încet din pat.

— Vino să vezi.

Stătea în hol, înveşmântată într-un capot care nu i-ar fi putut aparţine decât proprietarei acelui remarcabil dormitor.

— Pentru numele lui Dumnezeu! am spus nervos.

— Nu fi prostuţ, îmi zise iritată. Vino şi uită-te la această lumină.

Într-adevăr, afară era o lumină. De la fereastra dormitorului, undeva către nord-est, am zărit o rază strălucitoare îndreptată spre cer, complet nemişcată, ca acelea proiectate de reflectoare.

— Înseamnă că mai trebuie să fie cineva care nu şi-a pierdut vederea, spuse Josella.

— Aşa s-ar părea, am confirmat.

Am încercat să văd de unde provine, dar în bezna de afară nu am reuşit să desluşesc mare lucru. În orice caz, eram sigur că nu se afla la mare distanţă şi că nu pornea direct de pe sol –

ceea ce însemna că sursa ei se afla pe acoperişul unei clădiri. Am stat puţin în cumpănă.

— Mai bine lăsăm pe mâine, am spus hotărât. Nu-mi plăcea deloc ideea să mă aventurez pe străzile întunecate ale oraşului. Şi era posibil – foarte puţin probabil, dar posibil – să fi fost o capcană. Nu era imposibil pentru un orb, puţin isteţ şi suficient de disperat, să pună în funcţiune o astfel de instalaţie.

Am luat o pilă de unghii şi m-am aplecat încet, fără să părăsesc pervazul ferestrei. Apoi, cu vârful pilei, am trasat o linie în vopseaua lemnului, marcând direcţia exactă a sursei de lumină.

După ce m-am întors în camera mea, am rămas treaz mai bine de o oră. Noaptea amplifica tăcerea mormântală ce domnea în oraş, transformând rarele sunete turbulente în zgomote dezolante şi sinistre. Din când în când, pe străzi răsunau glasuri ascuţite, convulsive. La un moment dat s-a auzit un chiot înfiorător, un urlet prin care cineva îşi manifestase pierderea definitivă a sănătăţii mintale. Undeva, nu foarte departe, suspina fără încetare o altă persoană deznădăjduită. În negura nopţii răsunară două focuri de armă… iar eu mulţumeam din inimă sorţii pentru că mi-o scosese în cale pe Josella.

Singurătatea ar fi fost alternativa cea mai îngrozitoare pentru fiecare dintre noi. Împreună, aveam un ţel, o ţintă ce ne putea ajuta să ne învingem chiar şi cele mai macabre sentimente.

Am încercat să ignor şi să uit sunetele, gândindu-mă la tot ce aveam de făcut a doua zi şi în toate zilele ce îi vor urma, cugetând la semnificaţia acelei raze luminoase şi la cum ne-ar putea influenţa ea. Dar suspinele din fundal continuau fără încetare, reamintindu-mi de toate lucrurile cărora le fusesem martor în acea zi şi pe care aveam să le văd a doua zi…

În acel moment s-a deschis uşa, iar eu m-am ridicat speriat în capul oaselor. Josella intră încet, ţinând în mâini o lumânare aprinsă. Ochii mari şi negri îi erau încă umezi de lacrimi.

— Nu pot dormi, îmi spuse. Mi-e teamă, sunt înfricoşată. Nu-i auzi pe acei sărmani oameni? Nu cred că mai pot suporta…

Se cuibărise lângă mine ca un copil în căutare de adăpost. Nu ştiu dacă nu cumva eu însumi eram cel care avea mai multă nevoie de consolare.

Adormi cu mult înaintea mea, cu capul sprijinit de umărul

meu.

Deşi întâmplările acelei zile nu-mi dădeau pace, în cele din urmă oboseala învinse, iar ultimele sunete ce-mi vibrau în minte aparţineau glasului dulce şi suav al fetei care cânta:

Hoinari nu vom mai fi în noapte…

VI. RENDEZ-VOUS

M-am trezit auzind-o pe Josella care trebăluia prin bucătărie. Ceasul arăta aproape ora şapte. În timp ce mă bărbieream cu apă rece şi mă îmbrăcam corespunzător, în întregul apartament se răspândise mirosul de frigănele şi cafea. În bucătărie, fata mânuia cu grijă o tigaie deasupra aragazului portabil. În dimineaţa asta manifesta atât de multă stăpânire de sine, încât îmi era foarte greu s-o asociez cu figura înspăimântată de noaptea trecută. Iar comportamentul ei dovedea un simţ practic impecabil.

— Din păcate, nu avem decât lapte la cutie. Frigiderul nu merge, dar alimentele sunt încă proaspete, mă întâmpină.

Mi-a fost destul de dificil să cred că persoana din faţa mea, îmbrăcată atât de adecvat, era chiar fantasma luxoasă de seara trecută. Îşi alesese un costum de schi albastru închis, cu ciorapi albi răsfrânţi peste marginile ghetelor solide. De cureaua neagră din piele era atârnat un splendid cuţit de vânătoare, înlocuind astfel lama mediocră pe care i-o dădusem în ajun. Nu mă aşteptam să o găsesc într-o astfel de ţinută şi nici nu dădusem prea multă importanţă acestui aspect, dar simţul ei practic reuşise să mă impresioneze.

— Cred că am să mă descurc, nu-i aşa? mă întrebă.

— Chiar foarte bine, am asigurat-o, privind în jos, la hainele mele şi adăugând: Se pare că ar fi trebuit să dau mai multă atenţie garderobei. Echipamentul ales de mine nu-i chiar potrivit pentru sarcina de azi.

— Da, ai fi putut să alegi altceva, consimţi ea, aruncând o scurtă şi sinceră privire către costumul meu mototolit. Sunt aproape convinsă că lumina de noaptea trecută, continuă, venea dinspre Turnul Universităţii. În acea direcţie nu se află altceva mai de seamă şi se potriveşte şi ca distanţă.

Am intrat în dormitor şi am privind în lungul scrijeliturii trasate pe pervaz. Într-adevăr, aşa cum îmi spusese şi Josella, direcţia indica Turnul. Dar am mai observat ceva. Pe catarg fluturau două steaguri. Unul rămăsese probabil atârnat numai printr-un noroc, dar cel de-al doilea nu putea reprezenta decât

transmiterea deliberată a unui semnal: pe timp de zi era echivalentul luminii. În timpul micului dejun am hotărât să amânăm programul pe care ni-l planificaserăm şi să începem cu investigarea Turnului.

După o jumătate de oră părăseam apartamentul; aşa cum sperasem, dubiţa lăsată în mijlocul şoselei scăpase de jefuitori şi era intactă. Fără să mai pierdem timpul, am aşezat în spate, deasupra armelor, valizele pe care Josella le luase şi am pornit la drum.

Afară erau foarte puţini oameni. Probabil, oboseala şi răcoarea aerului îi îndemnase să-şi caute adăpost pe timpul nopţii – dar, acum, puţini avuseseră curaj să-şi abandoneze culcuşurile. Cei pe care i-am văzut, spre deosebire de ziua anterioară, mergeau de data asta de-a lungul rigolelor şi mai puţin pe lângă zidurile clădirilor. Cei mai mulţi se echipaseră cu bastoane şi beţe cu care pipăiau marginea bordurii, înaintând precauţi. Evident, era mult mai uşor aşa decât dacă ar fi continuat să se orienteze după faţadele neregulate ale clădirilor; în plus, sunetele bastoanelor şi beţelor contribuiau la scăderea semnificativă a coliziunilor.

Ne-am strecurat pe străzi fără dificultate şi, în scurt timp, intram pe Store Street, la capătul căreia, în faţa noastră, se înălţa Turnul Universităţii.

— Mergi mai încet, îmi spuse Josella, când am ajuns în şoseaua pustie. Cred că se întâmplă ceva în faţa porţilor.

Avea dreptate. Apropiindu-ne încet, am observat că dincolo de capătul străzii era o mulţime relativ mare de oameni. Ziua de ieri ne provocase destulă aversiune faţă de asemenea grupuri, aşa că am cotit imediat pe Gower Street, am înaintat cam cincizeci de metri şi am oprit.

— Ce crezi că se petrece acolo? Să încercăm să aflăm, ori mai bine să ne facem nevăzuţi cât mai repede?

— Eu aş spune să aruncăm o privire, îmi răspunse prompt Josella.

— De acord, am consimţit.

— Îmi amintesc foarte bine această zonă, adăugă ea. În spatele caselor se află un părculeţ de unde am putea să vedem totul fără să fie nevoie să ne amestecăm printre ei.

Coborând din maşină, am trecut la cercetarea uşilor de la subsol. La cea de-a treia încercare, am găsit o uşă deschisă, în

spatele căreia se afla un hol ce trecea pe sub casă şi ducea direct în grădină. Părculeţul aparţinea unui grup de case şi, destul de curios, deşi cea mai mare parte a lui se afla la nivelul subsolului clădirilor şi străzilor dimprejur, la capătul celălalt, foarte aproape de clădirea Universităţii, se ridica într-un fel de terasă despărţită de drumul principal prin porţi masive din fier şi printr-un gard mic, din spatele căruia se auzea murmurul tulbure al mulţimii. Am traversat pajiştea şi am urcat pe o cărare aşternută cu prundiş, oprindu-ne apoi în spatele unui pâlc de arbuşti, de unde puteam privi nestingheriţi.

Mulţimea aflată în faţa porţilor Universităţii era alcătuită din câteva sute de bărbaţi şi femei. Un număr mult mai mare decât ne indicase freamătul auzit mai devreme, ceea ce m-a ajutat să realizez cât de tăcut şi de pasiv este un grup de orbi, în comparaţie cu unul similar, dar alcătuit din persoane văzătoare. E un lucru normal, desigur, fiindcă aceştia depind aproape în întregime de simţul auzului, iar tăcerea fiecăruia dintre ei este în avantajul tuturor – lucru pe care-l înţelegeam abia acum.

Motivul vociferărilor se afla undeva în faţă. Am urcat pe o movilă ceva mai înaltă, poziţie din care aveam o privelişte mai bună, printre gratii şi peste capetele celor din mulţime. Un bărbat cu şapcă vorbea repede, coerent, adresându-se celuilalt, aflat dincolo de grilaj. Nu părea să fi ajuns la vreun rezultat, întrucât interlocutorul său, de dincolo de porţi, nega încontinuu, mişcându-şi capul în stânga şi-n dreapta.

— Ce se întâmplă? întrebă Josella în şoaptă.

Am ajutat-o să ajungă lângă mine, moment în care vorbăreţul din faţa grilajului îşi întoarse puţin capul, aşa că am putut să-i zăresc profilul. După cum bănuiam, era un bărbat cam la treizeci de ani, cu nas drept şi îngust, păr negru şi cu un fizic destul de costeliv. Comportamentul lui însă mi-a reţinut atenţia mult mai mult decât aspectul fizic.

În timp ce conversaţia continua prin grilaj, fără să ajungă la niciun rezultat, glasul lui devenea tot mai puternic şi avântat, dar nu producea niciun efect concret asupra celorlalţi. Nu aveam nici o îndoială că tânărul de dincolo de grilaj putea vedea, fiindcă privea atent printr-o pereche de ochelari cu rame de baga. Câţiva metri mai în spate, se aflau alţi trei bărbaţi, văzători şi ei, pentru că-i observasem cum se uitau circumspecţi înspre mulţime şi către purtătorul ei de cuvânt. Reprezentantul

orbilor începuse să-şi piardă răbdarea. Vocea îi răsuna din ce în ce mai tare şi părea ferm convins că vorbeşte atât în avantajul mulţimii, cât şi în folosul celor de dincolo de grilaj.

— Ascultă-mă, se adresă el furios. La fel ca şi voi, aceşti oameni au şi ei dreptul să trăiască. Nu este vina lor că au orbit. De fapt, nu-i vina nimănui – însă dacă vor muri de foame, ştiţi foarte bine, culpa va cădea pe umerii voştri.

Limbajul îi era un amalgam ciudat de grosolănie şi educaţie, aşa că mi-a fost destul de greu să-l etichetez – observasem că niciunul din stiluri nu-i era propriu, nici firesc.

— Le-am arătat de unde să-şi procure mâncare şi am făcut pentru ei tot ce mi-a stat în putinţă, dar, pentru numele lui Dumnezeu, eu sunt unul singur, în vreme ce ei sunt cu miile. Iar *voi* aţi putea să-i ajutaţi, dar o faceţi? Nu, fir-ar să fie de treabă! Şi, de fapt, ştiţi ce anume faceţi? Îi daţi naibii pe toţi! Vă daţi la fund numai pentru a vă salva propria piele. Dar am mai văzut eu şi alţii ca voi, cei care nu cunoaşteţi decât un singur motto: „Mie să-mi fie bine, de ceilalţi aleagă-se praful."

Scuipă dezgustat, ridicându-şi braţul ca un orator:

— Acolo, continuă el făcând un gest amplu către Londra, acolo sunt mii de amărâţi care aşteaptă să fie conduşi către hrana ce le poate asigura supravieţuirea. Iar voi puteţi să-i ajutaţi. Tot ce trebuie să faceţi este să-i îndrumaţi. Dar o faceţi? Nemernicilor, o faceţi? Nu, pentru că v-aţi baricadat acolo şi aşteptaţi moartea semenilor voştri, când fiecare dintre voi ar putea călăuzi câteva sute de suflete către hrana cea de toate zilele. Dumnezeule, în inimile voastre nu mai există niciun dram de umanitate?

Vocea bărbatului era tot mai violentă. Trebuia să-şi susţină opinia şi o făcea cu destulă patimă. Josella mă apucă strâns de braţ, iar eu mi-am pus mâna peste a ei. Bărbatul de după gratii întrebă ceva, dar nu l-am putut auzi.

— Cât de mult? urlă oratorul. De unde naibii să ştiu cât va mai ajunge mâncarea? Tot ce ştiu e că, dacă nişte nemernici ca voi nu-şi mişcă fundul şi nu încep să-i ajute pe aceşti amărâţi, nu vor mai rămâne prea mulţi supravieţuitori atunci când cineva va reuşi să clarifice nebunia asta.

Şi, oprindu-se o clipă, adăugă sfidător:

— De fapt, sunteţi speriaţi – vă e frică să le fiţi călăuze. Şi ştiţi de ce? Pentru că aşa v-ar rămâne vouă mai puţine provizii.

Ăsta-i adevărul, nu? Dar n-aveţi nici măcar curajul să recunoaşteţi.

Nu am putut auzi răspunsul celuilalt, însă, indiferent care-o fi fost, nu-l potoli deloc pe orator. Privi înverşunat printre gratii şi spuse:

— Bine – dacă aşa doriţi!

În acel moment, îşi întinse fulgerător mâna printre gratii şi apucă braţul interlocutorului, trăgându-i şi răsucindu-i antebraţul în spatele grilajului. Apoi, luă mâna unui orb de lângă el şi o fixă ferm pe braţul captivului.

— Să nu-l slăbeşti deloc, îi spuse, după care făcu un salt către încuietoarea porţii.

Revenindu-şi rapid din surprinzătorul atac căruia îi căzuse victimă, bărbatul îl lovi cu cealaltă mână, printre gratii, pe orb în faţă. Acesta scoase un urlet de durere, strângându-şi mai tare prada. Liderul mulţimii trăgea cu sălbăticie de poartă când, deodată, se auzi o împuşcătură. Glonţul ricoşă în grilaj, iar şeful grupului se opri şi se pipăi buimac. Din spatele său răbufniră mai multe înjurături, urmate de câteva ţipete. Masa compactă de oameni începu să se unduiască înainte şi înapoi, nehotărâtă dacă să fugă, ori să asalteze porţile. În locul lor au hotărât cei din curte. Un individ ce părea destul de tânăr se pregătea să ţintească, moment în care m-am lăsat la pământ, obligând-o pe Josella să-mi urmeze exemplul, cu foarte puţin înainte să înceapă răpăitul puştii mitralieră.

Deşi tânărul ţintise mult deasupra mulţimii, şuieratul asurzitor al gloanţelor fusese mai mult decât grăitor. O singură rafală a fost suficientă pentru a rezolva disputa. Când ne-am ridicat încet capetele, mulţimea îşi pierduse omogenitatea şi elementele ei alcătuitoare alergau acum în toate celelalte trei direcţii posibile. Liderul se opri doar cât să strige ceva neinteligibil, apoi fugi şi el. Direcţia pe care şi-o alesese era una spre nord, către Malet Street, şi încerca, destul de zeflemitor, să-i mobilizeze pe cei care-l urmau.

Noi am rămas locului, iar eu am privit către Josella. Ea îşi întorsese gânditoare privirea spre mine, apoi privi în jos. Preţ de câteva minute bune, am tăcut amândoi.

— Ce părere ai? am întrebat, în cele din urmă.

Îşi ridică puţin capul, privi peste drum, apoi către ultimii rătăciţi care orbecăiau patetici, în căutarea unei direcţii.

— Are dreptate, îmi răspunse. Ştii şi tu că are perfectă dreptate, nu-i aşa?

Am încuviinţat, dând din cap:

— Da, are perfectă dreptate… Deşi, pe undeva, greşeşte. Vezi tu, nu există „cineva” care să pună lucrurile la punct – acum sunt absolut convins de asta. Nu este posibil. Într-adevăr, am putea să-i urmăm exemplul şi să le arătăm câtorva persoane – nu la foarte multe, desigur – unde pot găsi hrană. Şi am putea face asta câteva zile bune, poate chiar două-trei săptămâni – dar după aceea?

— Este o situaţie atât de sumbră, atât de necruţătoare…

— Dacă rămânem lucizi, alegerea va fi cât se poate de simplă, am continuat. Ori ne hotărâm să salvăm ce mai putem din această structură intrată în colaps, inclusiv pe noi înşine, ori vom căuta să-i ajutăm pe aceşti sărmani să mai supravieţuiască o scurtă perioadă. Iată alternativele cele mai obiective.

— Desigur, ar mai fi o posibilitate destul de controversată – alternativa sinuciderii. Ar trebui oare să ne mai pierdem timpul prelungindu-le acestor oameni suferinţa, ştiind clar că nu au nici o şansă de supravieţuire? Ar fi aceasta alegerea cea mai potrivită?

Josella negă, clătinând încet din cap.

— Aşadar, nu prea avem de ales, nu-i aşa? Şi, să presupunem că i-am putea salva pe câţiva: pe cine vom alege? Cine ne dă dreptul să alegem? Şi cât timp vom reuşi să-i ajutăm?

— Nu este deloc uşor, am continuat. Habar n-am câte persoane aproape handicapate am mai putea ajuta după ce se vor termina proviziile de care dispunem momentan, însă nu cred că ar fi prea multe.

— Din câte se pare ai ales deja, îmi spuse Josella, aruncându-mi o privire scurtă. Din glasul ei răzbătea o nuanţă de dezaprobare – sau poate să mă fi înşelat eu.

— Draga mea, i-am răspuns, la fel ca şi ţie, nici mie nu-mi place deloc această situaţie. Nu am încercat decât să-ţi arăt cât se poate de clar alternativele noastre. Îi ajutăm pe cei care au supravieţuit dezastrului să reconstruiască o nouă lume? Sau, puşi în faţa acestei alegeri, ar trebui să facem acel groaznic gest, ce nu poate fi numit nici măcar moral? Sărmanii oameni, evident, doresc să-şi ducă viaţa mai departe.

Îşi înfipse degetele în pământul cu care-şi umplu mâna şi-l

lăsă apoi să-i curgă printre degete.

— S-ar putea să ai dreptate, îmi spuse. Aş vrea totuşi să ştii că ai perfectă dreptate când afirmi că nu-mi place această situaţie.

— Până acum, alegerile ne erau influenţate de antipatiile şi simpatiile pe care le aveam; în situaţia de faţă însă, ele nu-şi mai au rostul.

— Foarte posibil, dar nu-mi poţi condamna convingerea că prin împuşcături nu poate începe nimic bun.

— Dar nu a tras în mulţime – şi, din câte se pare, a oprit totuşi o încăierare sângeroasă, am subliniat.

Mulţimea se împrăştiase, aşa că am sărit gardul şi am ajutat-o apoi pe Josella să coboare alături de mine. Un bărbat ne-a deschis poarta, permiţându-ne accesul înăuntru.

— Câţi sunteţi? întrebă.

— Doar noi doi, i-am răspuns. V-am văzut semnalul luminos de noaptea trecută.

— Bine. Urmaţi-mă şi-l veţi întâlni pe Colonel, spuse necunoscutul, conducându-ne prin curtea interioară.

Colonelul îşi stabilise cartierul general într-o încăpere mică, nu departe de intrarea principală, cameră destinată cândva portarilor. Bărbatul, puţin durduliu, nu arăta mai bătrân de cincizeci de ani. Părul îi era des, tuns scurt şi cărunt, la fel ca şi mustaţa, ale cărei fire stăteau toate aliniate perfect. Tenul roz şi proaspăt radia atâta vitalitate încât părea mai degrabă al unui tânăr, iar intelectul – aveam să descopăr ulterior – îi era pe măsură. Stătea la o masă plină cu teancuri de hârtie aranjate în grupuri perfect egale, iar în faţă avea o bucată curată de sugativă roz.

Imediat ce-am intrat, îşi ridică ochii şi ne privi pe rând, intens, fără să clipească, puţin mai mult decât ar fi fost necesar. I-am recunoscut de îndată tehnica. Voia să ne transmită că deţine capacitatea de a cunoaşte dintr-o privire ce-i poate pielea celui din faţa sa; iar noi, subiecţi ai judecăţii sale, trebuia să înţelegem că nu avea chef de glumă şi că, evident, ne descoperise deja slăbiciunile. Într-o astfel de situaţie, cel mai potrivit este să răspunzi în acelaşi mod, pentru a fi apreciat drept „un ins folositor”. Aşa am şi făcut. Colonelul îşi ridică stiloul.

— Cum vă numiţi?

I-am spus numele noastre.

— Unde locuiţi?

— În circumstanţele actuale, nu cred să mai aibă vreo importanţă domiciliile noastre, i-am răspuns. Dacă totuşi consideraţi că vă sunt utile… şi i-am spus adresele.

Continuă cu întrebări privitoare la statutul social, organizaţiile preferate şi membrii familiei, iar răspunsurile le aşternu conştiincios pe hârtie. Au urmat vârsta, educaţia, profesia şi aşa mai departe. Apoi, ne scrută din nou şi notă ceva pe fiecare foaie, după care le puse într-un dosar.

— Avem nevoie de oameni destoinici. Este o situaţie tare neplăcută şi avem atât de multe de făcut. Foarte multe. Domnul Beadley vă va da toate detaliile.

Când ne-am întors în hol, Josella chicoti:

— A uitat să ne ceară scrisorile de recomandare, în triplu exemplar – dar cred totuşi că am primit slujbele.

Imediat ce l-am cunoscut pe Michael Beadley am observat că era opusul total al antevorbitorului său. Slab, înalt, lat în spate şi puţin adus de umeri, avea aerul unui atlet trimis de arbitri la vestiare. Când era relaxat, ochii mari, negri, dădeau chipului o vagă expresie de tristeţe, deşi cred că rareori îl puteai vedea relaxat. Cele câteva fire de păr alb nu m-au ajutat deloc în privinţa stabilirii vârstei, însă ar fi putut foarte bine să se încadreze undeva între treizeci şi cinci şi cinzeci de ani. Oboseala evidentă ce-l cuprinsese în acele momente mi-a făcut şi mai dificilă estimarea. Părea că stătuse treaz toată noaptea, dar găsi puterea să ne întâmpine cu voioşie, arătând cu mâna spre o tânără care ne notă numele îndată ce i le-am spus.

— Sandra Telmont, ne-o prezentă el. Sandra este cronicarul nostru, de un profesionalism pentru care nu putem decât să-i mulţumim providenţei că nu ne-a lipsit de prezenţa ei.

Tânăra mă salută din cap şi privi puţin încruntată spre Josella.

— Noi ne-am mai întâlnit, spuse ea gânditoare, coborându-şi privirea către agenda de pe genunchi. În acel moment, un zâmbet vag apăru pe chipul atrăgător dar nu ieşit din comun al fetei.

— Ah, desigur, îşi aminti ea.

— Ce ţi-am zis? Chestia asta se ţine ca scaiul de mine, îmi spuse Josella.

— Despre ce este vorba? întrebă Michael Beadley.
I-am explicat pe scurt şi bărbatul îşi întoarse iscoditor privirea către Josella. Fata oftă.
— Nu vă mai osteniţi, îi sugeră ea. Am obosit tot încercând să-mi ascund trecutul.
Remarca tinerei părea să-l fi surprins în mod plăcut.
— De acord, spuse el încuviinţând din cap, apoi se întoarse la birou şi întrebă: Acum să ne vedem de ale noastre. L-aţi întâlnit pe Jaques?
— Dacă vă referiţi la Colonelul de la Administraţia Civilă, răspunsul este afirmativ, i-am zis.
Michael zâmbi mulţumit.
— În primul rând, trebuie să ştim cum staţi cu proviziile şi cât de hotărâţi sunteţi să mergeţi mai departe, zise bărbatul imitând destul de bine stilul Colonelului. Dar poate ar fi mai bine să vă informăm despre situaţia în care ne aflăm noi, continuă el. Până în prezent suntem aproximativ treizeci şi cinci de persoane. De toate felurile. Sperăm ca pe parcursul zilei să mai vină şi alţii. Dintre toţi cei aflaţi aici, douăzeci şi opt pot vedea, iar nevăzătorii sunt soţi şi soţii, precum şi doi sau trei copii. Pentru mai multă siguranţă, dar numai dacă vom termina toate pregătirile, am hotărât ca mâine să părăsim acest loc.
Am încuviinţat din cap.
— Şi noi hotărâserăm să plecăm din oraş chiar în seara aceasta, i-am spus.
— Cu ce mijloc de transport?
I-am povestit despre dubiţă, adăugând:
— Astăzi urma să facem aprovizionarea, pentru că până în prezent nu am adunat mai nimic, cu excepţia mai multor arme anti-trifide.
Îşi ridică sprâncenele mirat. Sandra mă privi şi ea destul de contrariată.
— Este oarecum bizar că v-aţi ales tocmai aceste obiecte ca priorităţi, remarcă el.
I-am explicat motivele deciziei noastre, dar nu cred c-am fost suficient de convingător, pentru că în final niciunul nu părea impresionat. Dădu din cap, înţelegător, şi adăugă:
— În orice caz, dacă vă hotărâţi să veniţi cu noi, iată ce vă sugerez. Aduceţi maşina aici, descărcaţi tot şi porniţi în căutarea unui camion. Apoi… da, uitam – are vreunul dintre voi

ceva cunoştinţe medicale? întrebă el brusc.

Am negat amândoi, iar el se încruntă uşor.

— Păcat. Nu avem pe nimeni calificat în acest domeniu şi m-aş mira ca în viitorul apropiat să nu avem neapărată nevoie de un doctor – pentru vaccinuri şi tratamente… Aşadar, nu are sens să porniţi în căutarea produselor medicale. Dar ce-aţi spune de alimente şi bunuri de larg consum? V-ar conveni?

Răsfoind câteva pagini prinse într-o clemă, scoase o foaie şi mi-o înmână. Purta titlul „Nr. 15”, iar dedesubt erau înşirate conservele, vesela şi aşternuturile de pat pe care trebuia să le procurăm.

— Nu vreau să par rigid, spuse el, dar dacă nu vă abateţi de la cele înscrise, vom evita să acumulăm orice surplus. De asemenea, luaţi numai lucruri de cea mai bună calitate. În ce priveşte hrana, concentraţi-vă asupra alimentelor nutritive, săţioase – vreau să spun că, dacă până acum v-aţi dat în vânt după fulgii de porumb, trebuie să uitaţi complet de ei. Şi v-aş sugera să mergeţi direct la antrepozite şi angrouri.

Îmi ceru înapoi lista şi notă pe ea două-trei adrese, continuând:

— Conservele şi sacii cu cereale sunt prioritatea voastră – dar nu derivatele lor, cum este de pildă făina, pentru că de asta se ocupă alt grup. Făcu o pauză şi privi gânditor spre Josella: Mă tem că va fi o sarcină puţin mai dificilă, însă pentru moment nu vă putem oferi altă muncă. Până deseară aveţi destul timp la dispoziţie. În jurul orei nouă şi jumătate vom ţine o adunare generală, unde vom dezbate şi definitiva ultimele amănunte.

Pe când dădeam să plecăm, întrebă:

— Are vreunul din voi un pistol?

— Nu m-am gândit că ne-ar fi necesar, i-am răspuns.

— E foarte util – pentru orice eventualitate. Şi e la fel de eficient chiar dacă tragi în aer, îmi spuse. Scoţând două pistoale dintr-un sertar, le aşeză pe masă şi le împinse spre noi. Apoi adăugă, privind cuţitul impresionant al Josellei: Şi face mai puţină mizerie. Gata, la drum – şi, spor la treabă!

Am descărcat dubiţa şi, pornind pe străzi, am observat că erau mult mai puţin populate decât în ajun. Iar cei care mergeau pe lângă borduri, păreau mai degrabă înclinaţi să urce pe trotuare decât să încerce să ne molesteze.

Primul autocamion găsit se dovedi inutil, deoarece era încărcat cu lăzi mari din lemn, mult prea grele ca să le descărcăm. La următoarea încercare am avut mai mult noroc şi am găsit un camion de cinci tone, complet gol şi aproape nou-nouţ. Am plecat cu el, lăsând dubiţa în voia sorţii.

La prima adresă de pe listă, obloanele ce dădeau spre platforma de încărcare erau închise, dar au cedat destul de uşor puterii de convingere exercitate de ranga pe care-o găsisem într-una din magaziile din apropiere. Imediat, am descoperit exact ce căutam. Trei camioane mari aşteptau trase cu spatele la platformă, iar unul dintre ele era plin ochi cu conserve cu carne.

— Poţi să conduci unul din astea? am întrebat-o pe Josella.

Privind încrezătoare către camioane, răspunse:

— Nu văd de ce nu aş putea. În definitiv, se manevrează la fel ca orice maşină, nu? Şi, în plus, nu cred că traficul îmi va crea probleme.

Hotărând să revenim acolo mai târziu, am urcat în celălalt autocamion şi ne-am îndreptat spre următorul depozit, de unde am încărcat stive de pături, cearşafuri, plăpumi şi cuverturi groase, după care am trecut la achiziţionarea mult mai zgomotoasei vesele nelipsite din orice bucătărie – tigăi, ceaune şi ibrice de toate mărimile. După ce ne-am terminat treaba, mulţumiţi că am dus la bun sfârşit o sarcină ce se dovedise mai dificilă decât crezuserăm, ne-am potolit foamea într-un mic restaurant rămas neatins de invazia gloatei.

Atmosfera sumbră din cartierele comerciale şi din cele de afaceri semăna mai degrabă cu aceea a unei duminici sau a unei zile de sărbătoare oficială, decât cu apăsarea macabră a unui dezastru mondial. Pe-acolo am văzut doar câteva persoane. Dacă flagelul s-ar fi produs în timpul zilei, când toţi oamenii s-ar fi aflat la lucru, priveliştea ar fi fost una într-adevăr groaznică.

După ce ne-am împrospătat forţele, am luat şi camionul deja încărcat cu conserve şi am condus încet şi fără niciun incident, înapoi, la Universitate. Am parcat în curtea interioară, apoi am pornit într-o nouă expediţie şi, în jurul orei şase şi jumătate, ne-am întors cu alte două camioane încărcate ochi, mulţumiţi că ne-am făcut cu prisosinţă datoria.

Michael Beadley ieşi din clădire şi controlă cum ne îndeplinisem sarcina. În final, se arătă foarte satisfăcut, mai

puţin în privinţa celor şase lăzi mari aduse de noi la cel de-al doilea transport.

— Ce sunt astea? întrebă el.

— Arme şi muniţie împotriva trifidelor, i-am răspuns.

Mă privi puţin gânditor.

— Ah, da. Ai adunat până acum un arsenal impresionant, observă.

— Fiindcă sunt convins că vom avea nevoie de el, i-am răspuns.

Reflectă câteva clipe, timp suficient ca să-mi dau seama că-i păream puţin obsedat de subiectul trifide. Cel mai probabil, punea această manie pe seama profesiei mele – amplificată şi de fobia rezultată în urma înţepăturii primite recent – şi se întreba dacă nu cumva mai aveam şi alte toane, mai mult sau mai puţin stranii.

— Uite ce e, i-am sugerat, am adus amândoi patru camioane pline şi aş dori ca într-unul din ele să-mi pot transporta aceste lăzi. Însă dacă socoteşti că nu e loc, am să caut o remorcă sau chiar un camion mai mic.

— Nu, hotărî el, stai liniştit, pentru că oricum nu ocupă mult loc.

Am intrat în clădire şi am servit un ceai la cantina improvizată cu multă competenţă de o simpatică şi amabilă femeie de vârstă mijlocie.

— Are impresia că sunt obsedat şi că am ceva împotriva trifidelor, i-am zis Josellei.

— Nu are importanţă – se va convinge singur, îmi răspunse ea. Straniu e că până acum nu le-a văzut nimeni.

— Nu-i de mirare, pentru că nimeni n-a ieşit din oraş. În definitiv, nici noi n-am văzut astăzi nici o trifidă.

— Crezi c-ar fi posibil să apară pe străzile oraşului?

— Nu ştiu. Poate vreuna rătăcită.

— Dar cum crezi că au putut scăpa? întrebă Josella.

— Când se satură să mai fie priponite de ţăruşi, e evident că în cele din urmă găsesc o soluţie. Incidente similare s-au petrecut şi în fermele noastre, unde obişnuiau să se îngrămădească toate într-o porţiune a gardului, şi împingeau în el până când ceda.

— Nu puteaţi să faceţi gardurile mai solide?

— Ba da, însă nu eram interesaţi să le ţinem permanent în

acelaşi loc. Asemenea incidente se întâmplau destul de rar şi atunci trifidele nu reuşeau să ajungă departe: le aduceam înapoi şi le îngrădeam la loc. Nu cred totuşi că vor căuta în mod intenţionat să ajungă în oraş, întrucât, din punctul de vedere al unei trifide, dacă mă pot exprima aşa, oraşul e mai degrabă un deşert. Prin urmare, bănuiesc că se vor îndrepta către câmpuri. Ai tras vreodată cu o armă anti-trifide? am întrebat-o, schimbând subiectul.

Josella negă, dând din cap.

— După ce voi trece la o ţinută mai corespunzătoare, mă gândeam că n-ar strica să exersăm puţin – aşa că, dacă doreşti să mă însoţeşti, eşti binevenită, i-am sugerat.

După aproximativ o oră, echipat într-o vestimentaţie care se asorta cu ghetele butucănoase şi costumul de schi al fetei, am revenit în cantină, unde am găsit-o pe Josella îmbrăcată într-o rochie de-un verde primăvăratic strălucitor. Ne-am înarmat apoi cu două arme şi am mers în parcul din Russell Square. Timp de aproape o jumătate de oră, am exersat ţintind vârfurile nevinovate ale tufişurilor şi arbuştilor, când, deodată, o tânără îmbrăcată cu pantaloni verzi eleganţi şi jachetă cărămizie, îşi făcu apariţia pe pajişte, apropiindu-se de noi şi privindu-ne printr-un mic aparat de fotografiat.

— Eşti cumva reporter? întrebă Josella.

— Mai mult sau mai puţin, răspunse tânăra. Dar am totuşi calitatea de jurnalist acreditat. Elspeth Cary mă numesc.

— Aşa de repede se mişcă lucrurile? am remarcat mirat. Simt aici mâna conştiinciosului şi disciplinatului nostru Colonel.

— Ai dreptate, confirmă ea şi se întoarse către Josella. Iar dumneata trebuie să fii Miss Playton. Adeseori m-am întrebat…

— Uite ce e, o întrerupse Josella. De ce trebuie ca într-o lume intrată în colaps reputaţia să-mi fie în continuare bazată pe un lucru deja mort? N-ar fi mai bine să uităm trecutul?

— Hm, făcu Miss Cary gânditoare. Bine, spuse apoi, şi abordă alt subiect: ce-mi puteţi spune despre trifide?

I-am povestit totul.

— Şi, adăugă Josella, toţi cred că Bill este ori speriat, ori obsedat de acest subiect.

Miss Cary mă scrută. Chipul îi era interesant, nu neapărat frumos, cu tenul mai închis decât al nostru. Ochii ei negri, pătrunzători, continuau să mă fixeze.

— Chiar aşa? întrebă.
— Ei bine, i-am spus, ştiu foarte bine că sunt capabile să creeze o mulţime de probleme, odată ce le scăpăm de sub control.
— Aşa s-ar părea, încuviinţă ea. Am trecut prin regiunile unde au fost scăpate de sub control: au făcut adevărate ravagii. Dar în Anglia… eh, mi-e foarte greu să-mi închipui că ar fi posibil.
— Acum nu mai este deloc imposibil, având în vedere că nu mai sunt mulţi oameni care să le poată opri.
Răspunsul tinerei, dacă va fi existat vreunul, a fost acoperit de sunetul asurzitor al unui motor. Privind deasupra noastră, am văzut un elicopter ce tocmai survola British Museum.
— Este Ivan, spuse Miss Cary. Era convins că va găsi un helicopter. Mă scuzaţi, dar trebuie să-i imortalizez aterizarea. Pe curând! mai spuse, şi plecă grăbită prin iarbă.
Josella se întinse în iarbă, îşi puse mâinile sub cap şi privi pierdută înaltul cerului. După ce zgomotul motorului se îndepărtă, îmi spuse:
— Nu-mi vine să cred. Încerc din răsputeri, dar *nu pot* crede. Nu-i posibil ca toate astea să dispară… să se ducă… să se stingă definitiv… Este un vis. Mâine, omnibuzele roşii vor hurui pe străzi, iar mulţimile de oameni vor tropăi grăbite pe caldarâm, aşteptând răbdătoare luminile verzi ale semaforului… Lumea nu se poate sfârşi… nu e cu putinţă ca totul să se termine atât de rapid…
Îi împărtăşeam sentimentele. Casele, copacii, hotelurile absurd de grandioase de dincolo de intersecţie păreau absolut normale: parcă nu aşteptau decât o singură atingere ca să revină la viaţă…
— Şi totuşi, i-am spus, dacă dinozaurii ar fi avut capacitatea de a gândi, s-ar fi aflat într-o situaţie asemănătoare. Năpaste de acest fel mai apar din când în când.
— Dar de ce trebuia să ni se întâmple nouă? Este la fel ca atunci când citeam în ziare despre nenorocirile prin care treceau alţii – necazurile erau întotdeauna ale *altora*. Noi nu suntem cu nimic diferiţi.
— Nu există întotdeauna un „de ce tocmai mie”? Fie că vorbim despre soldatul care scapă nevătămat în timp ce camarazii săi cad, răpuşi pe capete, fie că e vorba de un amărât

trimis în închisoare pentru fraudă. Eu aş spune că-i vorba de pură întâmplare, un joc al sorţii.

— Evenimentul în sine să fie o pură întâmplare? Ori faptul că s-a produs tocmai acum?

— Mă refer, desigur, la momentul producerii lui. Într-un fel sau altul, era inevitabil. Deoarece este complet nefirească ideea că o singură rasă ar putea domina veşnic.

— Nu văd de ce.

— „De ce?”, iată o întrebare al naibii de grea. Concluzia evidentă este că viaţa nu poate fi statică – ea curge necontenit. Schimbările şi transformările sunt inevitabile. Însă nu cred că această năpastă ne va provoca sfârşitul, deşi a fost foarte aproape să reuşească.

— Aşadar, nu asistăm la sfârşitul omenirii?

— Era cât pe ce să-i fim martori. Însă nu cred că se va produce acum.

Într-adevăr, nu aveam nici o îndoială că acesta *ar fi putut* să ne fie sfârşitul. Dar existau totuşi grupuri de supravieţuitori. Eram martori ai unei lumi pustii, unde câteva comunităţi izolate luptau din greu pentru a redobândi controlul. Trebuia să cred că vor reuşi, măcar unele dintre ele.

— Nu, am repetat. Nu va fi sfârşitul. Avem capacitatea să ne adaptăm şi începutul ne este foarte favorabil, în comparaţie cu al strămoşilor noştri. Câtă vreme există persoane sănătoase şi în putere, mai avem o şansă – una considerabilă.

Josella nu mai răspunse. Stătea întinsă şi privea absentă spre cer. Simţeam că aş fi putut ghici la ce se gândeşte, dar nu am spus nimic. După câteva minute de tăcere, mi se adresă:

— Ştii, unul din cele mai şocante lucruri este să realizezi cât de *uşor* am pierdut o lume ce părea să ne ofere atât de multă siguranţă şi protecţie.

Avea perfectă dreptate. Intensitatea şocului a fost tocmai simplitatea catastrofei. Datorită obişnuinţei putem uita foarte uşor de factorii de echilibru ai societăţii, gândindu-ne că siguranţa de care ne bucurăm este una firească. Nu este. Nu cred să-mi fi trecut până atunci prin minte ideea că supremaţia câştigată de fiinţa umană nu se datorează numai facultăţii de a gândi, aşa cum se susţine în majoritatea cărţilor, ci în principal datorită capacităţii creierului de a prelucra şi folosi informaţiile ce i se transmit prin îngusta bandă de raze luminoase

perceptibile. Civilizaţia noastră şi tot ce-am realizat sau am fi putut realiza depind aproape în totalitate de capacitatea noastră de a recepta întreg spectrul cromatic, de la roşu la violet. Fără această capacitate, omul e pierdut. În câteva clipe am înţeles cât de firav îi este sceptrul care-i conferă putere, revizuind succint miracolele înfăptuite cu acest instrument atât de fragil…

Josella îşi continua cu voce tare propriile reflecţii.

— Va fi o lume foarte stranie – atât cât a mai rămas din ea. Şi nu cred că ne va fi pe plac, adăugă, meditativă.

Atitudinea ei mi s-a părut destul de bizară – ca şi cum cineva ar protesta împotriva faptului că s-a născut ori că va trebui să moară. În ceea ce mă priveşte, fără să-mi exprim această poziţie, mi-am spus că ar fi mai bine să aştept întâi să văd cum vor sta lucrurile, şi abia după aceea să văd ce-aş putea face pentru a diminua sau chiar elimina elementele care-mi vor displăcea.

Din când în când, auzeam dinspre şosea motoarele camioanelor ce se îndreptau spre Universitate, ceea ce însemna că majoritatea colegilor trebuiau să se fi întors deja. M-am uitat la ceas şi m-am aplecat să ridic din iarbă armele anti-trifide.

— Dacă vrem să mai apucăm ceva din cină, înainte de a afla şi părerile celorlalţi, e timpul să mergem, i-am spus.

VII. CONFERINŢA

Îmi imaginasem că toţi se aşteptau ca întrunirea să fie o expunere sumară a orelor plecării, completată de câteva instrucţiuni referitoare la obiectivele zilei de mâine şi o recapitulare a celor realizate astăzi. În niciun caz nu mă aşteptam la dovezile de înţelepciune pe care urma să le primim.

Conferinţa s-a ţinut într-un mic amfiteatru, luminat cu această ocazie de mai multe faruri de maşină alimentate de la acumulatori. Când am intrat, şase bărbaţi şi două femei se constituiseră deja într-o comisie şi se sfătuiau de zor în dreptul scaunelor din spatele catedrei universitare. Spre surpriza noastră, pe scaunele amfiteatrului erau aproape o sută de persoane, iar tinerele predominau într-o proporţie de patru la unu. Nu am realizat însă cât de puţini văzători erau, până când Josella nu mi-a atras atenţia asupra acestui fapt.

Michael Beadley, prin înălţimea sa, se remarca numaidecât. Alături de el, l-am recunoscut pe Colonel. Celelalte chipuri nu-mi erau cunoscute, cu excepţia reporterei: Îşi înlocuise aparatul de fotografiat cu un carnet, pe care, probabil, avea să-l utilizeze în beneficiul posterităţii. Atenţia tuturor era îndreptată către un bătrân urâţel dar blajin, cu ochelari cu rame aurii şi păr alb, îngrijit, pieptănat ca al politicienilor. Cu toţii arătau foarte serioşi şi-l ascultau cu atenţie.

A doua femeie din grup era o tânără de vreo douăzeci şi doi, douăzeci şi trei de ani. Nu părea deloc bucuroasă că este acolo, fiindcă privea din când în când către auditoriu, iritată şi puţin îngrijorată.

Sandra Telmont se apropie de grup, ţinând în mână o foaie pe care-o privi un moment, după care interveni brusc şi-i repartiză pe fiecare la locurile lor. Apoi, cu un gest larg, îl invită pe Michael la catedră, semnal ce anunţa începerea conferinţei.

Oprindu-se în faţa pupitrului, puţin adus de spate, acesta privi îngândurat spre auditoriu şi aşteptă ca freamătul să se potolească. Când începu să vorbească, glasul îi era plăcut, mai puţin sumbru decât privirea, adresându-se ascultătorilor ca un orator experimentat şi într-o manieră colocvială:

— Mulţi dintre cei prezenţi aici sunt încă înmărmuriţi de catastrofa ce ne-a lovit. Lumea pe care o cunoşteam cu toţii atât de bine s-a sfârşit într-o clipită. Probabil, unii îşi spun că acesta e sfârşitul vieţii. Complet fals. Ce vă pot spune este că *ar putea* fi sfârşitul lumii – *dacă vom permite acest lucru*. Apoi, continuă: Chiar dacă dezastrul este de proporţii gigantice, şansele de supravieţuire nu au dispărut. În acest sens, ar fi bine să ne amintim că nu suntem primii care înfruntă o calamitate de-o asemenea amploare. Indiferent de contradicţiile prezente în miturile şi legendele ce fac referire la Marele Potop, acesta fără îndoială trebuie să fi existat în trecutul îndepărtat al omenirii, iar supravieţuitorii lui au avut de înfruntat un dezastru comparabil cu al nostru, dacă nu chiar mai cumplit. Strămoşii noştri însă nu şi-au pierdut speranţa şi au luat totul de la capăt – aşa cum o putem face şi noi. Autocompătimirea şi sentimentul că trăim o tragedie îngrozitoare nu ne pot ajuta cu absolut nimic. Aşadar, să izgonim aceste gânduri din minţile şi inimile noastre, pentru că noi suntem făuritorii noii lumi. Iar pentru a întâmpina tendinţele pătimaşe de dramatizare, aş dori să subliniez că această urgie nu este catastrofa cea mai cumplită pe care-am fi putut-o trăi. La fel ca mulţi dintre voi, şi eu am convieţuit ani de zile cu spaima că s-ar putea întâmpla ceva mult mai înfiorător. Şi cred în continuare că, dacă nu s-ar fi produs această năpastă, cealaltă alternativă ar fi fost inevitabilă. Începând cu data de 6 august 1945, şansele noastre de supravieţuire au scăzut dramatic. E drept, cu două zile în urmă erau mult mai mici decât sunt în prezent. Aşadar, cine doreşte să dramatizeze are ca material de referinţă anii de după 1945, când întreaga omenire îşi ţinea ochii strâns închişi, pornind în echilibristică deasupra unui abis pe o frânghie din ce în ce mai subţire. În acei ani, alunecarea fatală ar fi putut avea loc în orice moment. Este un adevărat miracol că nu s-a întâmplat aşa ceva. Iar minunea este cu atât mai mare, cu cât nu s-a petrecut nici de atunci încoace. Însă, mai devreme sau mai târziu, dezechilibrul s-ar fi produs negreşit. Şi nici nu ar mai fi avut importanţă dacă ar fi fost provocat din răzbunare, răutate, neglijenţă, ori printr-un simplu accident – pentru că în acel moment ar fi început distrugerea totală. Cât de grave i-ar fi fost efectele, nimeni nu poate spune. Cât de grave *i-ar fi putut* fi consecinţele – ei bine, cu siguranţă că nu ar fi existat

supravieţuitori şi, foarte posibil, n-ar mai fi existat nici planeta pe care trăim astăzi... Comparativ cu aşa ceva, în situaţia de acum Pământul este intact şi roditor ca întotdeauna. Descoperirile noastre ştiinţifice ne pot învăţa cum să creăm toate acele lucruri produse de noi până mai ieri – deşi pe unele dintre ele va trebui să le dăm uitării. Deţinem mijloacele şi resursele necesare, energia şi puterea de muncă pentru a reconstrui totul.

Discursul nu i-a fost lung, dar a avut destul de mult efect şi trebuie să fi impresionat câteva persoane din auditoriu, cărora să le fi insuflat sentimentul că se află la început de drum şi nu în faţa unei fatalităţi. Şi, chiar dacă nu a oferit audienţei decât generalităţi, în momentul în care a luat loc, atmosfera se mai însufleţise puţin.

Colonelul, urmându-i la catedră, a fost practic şi direct. Ne-a reamintit că, datorită riscurilor de infecţie, cel mai bine pentru noi era să ne îndepărtăm cât mai repede de zonele urbane – ceea ce şi urma să se petreacă a doua zi, la orele 12. Apoi, a menţionat că reuşiserăm să strângem din belşug obiecte de primă necesitate, alimente şi lucruri ce ne puteau asigura un trai confortabil şi sigur, complet independenţi de surse exterioare, pentru cel puţin un an de zile – perioadă în care, practic, urma să ne aflăm într-un soi de stare de asediu. Ştia că doream cu toţii să luăm cu noi o serie de obiecte suplimentare faţă de cele aflate pe listele oficiale, dar adăugă imediat că acestea vor trebui să aştepte până când personalul medical (şi în acel moment tânăra din comisie roşise până-n vârful urechilor) va hotărî că părăsirea taberei nu mai reprezintă un pericol. În ceea ce priveşte zona de refugiu, analizând temeinic această temă şi ţinând seama de nevoia de omogenitate, independenţă şi autonomie, comisia ajunsese la concluzia că un pension ar fi cel mai potrivit sau, în lipsa acestuia, la fel de bună ar fi o vilă izolată de la ţară.

Nu pot spune dacă membrii comisiei ajunseseră sau nu la un acord în privinţa acestui punct, ori secretomania atât de caracteristică militarilor îl oprise pe Colonel să dezvăluie auditoriului locul exact sau măcar regiunea aleasă, dar ştiu că această omisiune a reprezentat cea mai gravă greşeală a serii. Cu toate acestea, prin stilul său practic şi direct, reuşise să inspire oamenilor încredere.

În timp ce Colonelul îşi relua locul pe scaun, Michael se ridică şi se adresă încurajator tinerei de la prezidiu, prezentând-o auditoriului. După cum spusese chiar el, unul din cele mai îngrijorătoare lucruri îl reprezentase faptul că nu găsiseră pe nimeni care să profeseze în domeniul medicinii – acum însă, această mare problemă se rezolvase odată cu apariţia domnişoarei Berr. Deşi fata nu avea pregătire medicală superioară, absolvise cu brio şcoala de asistente şi – după părerea lui – experienţa acumulată preţuia mai mult decât titlurile pe care le-ar fi putut obţine de-a lungul anilor.

Tânăra, roşind din nou, îşi exprimă pe scurt dorinţa şi hotărârea de a-şi face treaba cât se poate de bine, apoi încheie destul de brusc, informându-ne că după terminarea conferinţei vom fi cu toţii vaccinaţi împotriva mai multor tipuri de agenţi patogeni.

Un bărbat mărunţel, înfipt ca un vrăbioi, al cărui nume nu l-am reţinut, insistă pe ideea că sănătatea ne priveşte pe toţi şi că, la cel mai mic simptom neobişnuit, trebuie să-i informăm îndată, înainte ca efectele unei boli contagioase să ne macine pe toţi, unul câte unul.

Îşi încheie alocuţiunea, apoi Sandra se ridică şi-l prezentă pe ultimul vorbitor al comisiei: din Edinburgh, domnul E.H. Vorless, doctor în ştiinţe, profesor de Sociologie la Universitatea din Kingston.

Bătrânul cu părul alb se opri la marginea catedrei, îşi sprijini degetele pe masă şi-şi lăsă capul în jos, meditativ. Cei din spate îl priviră atenţi şi puţin nelinişţiţi. Colonelul se aplecă şi-i şopti ceva lui Michael, iar acesta dădu aprobativ din cap, fără să-l slăbească pe doctor din priviri. Bătrânul privi spre auditoriu şi-şi trecu mâna prin păr.

— Prieteni, ni se adresă el, nu cred că greşesc dacă voi spune că sunt cel mai bătrân dintre voi. În cei aproape şaptezeci de ani de viaţă am învăţat şi m-am dezvăţat de o sumedenie de lucruri – deşi nu sunt atât de multe pe cât aş fi dorit. Dar, în decursul îndelungatelor studii efectuate asupra instituţiilor noastre, cel mai mult m-a surprins nu rigiditatea şi obstinaţia lor, cât varietatea acestora. Şi continuă: Aşa cum francezii obişnuiesc să spună *Autres temps, autres moeurs*[1] – şi noi

[1] La timpuri noi, obiceiuri noi (fr.) (n. tr.).

trebuie să ne adaptăm vremurilor moderne şi să înţelegem bine că virtuţile preamărite într-o comunitate, în altă societate pot fi socotite crime abominabile. Tot aşa, unele lucruri dezaprobate de noi cu vehemenţă, de alţii sunt lăudate şi ridicate în slăvi; obiceiuri condamnate într-un secol, în veacul următor sunt acceptate sau trecute cu vederea. De asemenea, trebuie amintit şi faptul că fiecare comunitate este ferm convinsă de corectitudinea morală a obiceiurilor sale. Aşadar, din moment ce multe dintre aceste uzanţe şi tradiţii se află în dezacord unele cu altele, evident, nu pot fi toate „corecte”. Cel mai adecvat mod în care le putem evalua – dacă dorim cu tot dinadinsul aceasta – este să le considerăm „corecte” numai pentru perioada cât au fost adoptate de respectiva comunitate. Desigur, unele pot fi în continuare utile, însă majoritatea îşi pierd destul de repede aplicabilitatea, iar comunităţile care le urmează orbeşte, fără să ţină seama de modificarea circumstanţelor, o fac numai spre dezavantajul lor – foarte posibil chiar spre nimicirea lor definitivă.

Din câte se părea, nimeni nu pricepuse încotro bătea această introducere. Un murmur general cuprinse întregul auditoriu. Cei mai mulţi dintre noi obişnuiesc să închidă imediat radioul când aud astfel de expuneri încâlcite. Însă, de această dată mulţimea îl păsui pe orator, fiindcă tocmai începuse să fie mai explicit.

— Prin urmare, continuă el, într-un sătuc indian, unde oamenii suferă de malnutriţie, nu vom găsi datini şi norme de conduită identice obiceiurilor şi manierelor elegante din Mayfair, de exemplu. La fel, în comunităţile din regiunile cu climă caldă, unde viaţa nu ridică mari probleme, oamenii diferă destul de mult faţă de cei din zonele suprapopulate şi puternic industrializate, unde acţionează cu totul alte norme morale. Altfel spus, în medii diferite se impun standarde diferite. Am vrut să clarificăm aceste lucruri, pentru că lumea cunoscută de noi a dispărut – definitiv. Odată cu ea, au dispărut şi condiţiile care ne-au modelat şi format standardele. Acum, necesităţile sunt altele, iar ţelurile nu mai pot rămâne aceleaşi. Dacă doriţi un exemplu, aş putea să vă amintesc faptul că întreaga zi ne-am petrecut-o, fără niciun fel de mustrări de conştiinţă, în activităţi considerate şi condamnate în urmă cu două zile drept furturi şi spargeri de locuinţe. Întrucât au dispărut vechile şabloane

morale, avem obligaţia să descoperim ce stil de viaţă este adecvat noii situaţii în care am ajuns. Nu va trebui să începem doar reconstrucţia societăţii, ci este necesar să învăţăm să *gândim* din nou – îndatorire mult mai dificilă şi mai neplăcută. Din punct de vedere fiziologic, omul este o fiinţă extraordinar de adaptabilă. Totuşi, în cadrul fiecărei comunităţi există obiceiul de a forma şi modela minţile generaţiei tinere încă din perioada copilăriei, prin inocularea liantului numit prejudecată. Astfel, produsul final va fi o substanţă deosebit de solidă, capabilă să reziste cu succes chiar şi celor mai furibunde atacuri ale impulsurilor şi instinctelor înnăscute. Numai aşa a fost posibilă crearea unei fiinţe care, în pofida instinctului fundamental de autoconservare, este gata să-şi rişte voluntar viaţa pentru un ideal; *dar*, concomitent, prin acelaşi procedeu ia naştere şi specimenul obtuz care-i întotdeauna sigur că nu greşeşte şi care cunoaşte cel mai bine ce este „corect” şi ce nu. În următoarea perioadă, multe din aceste prejudecăţi vor trebui însă eradicate, sau modificate radical. Putem accepta şi reţine o singură idee nealterată, şi anume: *rasa umană trebuie să supravieţuiască*. Având în vedere acest lucru, toate celelalte idei preconcepute îi vor fi subordonate, măcar pentru un timp. Trebuie să ne analizăm cu obiectivitate fiecare acţiune întreprinsă, întrebându-ne clar: „Va ajuta asta la supravieţuirea rasei ori ne va obstrucţiona?” Dacă respectiva acţiune este de ajutor, atunci avem datoria s-o ducem la bun sfârşit, indiferent dacă se află sau nu în dezacord cu ideile noastre. Dacă nu ne aduce vreun folos, va trebui s-o evităm, chiar şi de-ar fi să intrăm în conflict cu vechile noastre noţiuni de datorie şi dreptate. Nu va fi uşor, căci vechile prejudecăţi mor greu. Oamenii simpli se lasă călăuziţi de un număr de maxime şi precepte bine cunoscute, la fel şi cei fricoşi, precum şi persoanele indolente – şi la fel facem şi noi, mult mai mult decât ne închipuim. Acum, odată cu dispariţia organizaţiilor şi instituţiilor statului, normele de conduită nu mai au cum să ne călăuzească. *Trebuie* să avem curajul moral să gândim şi să ne organizăm singuri viaţa. Făcu o pauză, privind gânditor către auditoriu, apoi adăugă: Înainte de a vă alătura comunităţii noastre trebuie să înţelegeţi bine un lucru. Fiecare dintre noi va avea responsabilităţi incontestabile. Bărbaţii au datoria să muncească, iar femeile, să nască. Cine nu-i de acord cu aceste condiţii nu-şi va putea găsi loc în

comunitatea noastră.

După o altă pauză de tăcere mormântală, continuă:

— Ne putem permite să ajutăm un număr restrâns de femei nevăzătoare, deoarece ele vor putea da naştere unor copii sănătoşi. Însă în niciun caz nu putem accepta bărbaţi nevăzători. În noua noastră lume, copiii vor fi mult mai importanţi decât soţii.

Tăcerea continuă secunde bune după ce bătrânul îşi încheiase cuvântarea. Apoi, cele câteva murmure izolate se transformară rapid într-o rumoare generală.

M-am întors spre Josella şi, spre surprinderea mea, am văzut-o zâmbind răutăcioasă.

— Ce găseşti amuzant? am întrebat-o scurt.

— Mai ales chipurile oamenilor, îmi răspunse ea.

Privind către asistenţă a trebuit să-i dau dreptate. Îndreptându-mi apoi atenţia spre Michael, am văzut cum ochii lui inspectau rapid sectoarele amfiteatrului, încercând parcă să surprindă toate reacţiile publicului.

— Michael pare destul de nerăbdător, dar şi puţin îngrijorat, i-am spus.

— Ar trebui să fie, îmi răspunse Josella. Dacă mormonul Brigham Young a reuşit acelaşi lucru la mijlocul secolului al nouăsprezecelea, acum ar trebui să fie floare la ureche.

— Cât de răutăcioasă poţi fi uneori. Ai mai fost vreodată într-o astfel de situaţie?

— Nu, dar nici proastă nu sunt. În plus, cât timp ai fost să te schimbi, cineva a venit cu un autobuz plin cu fete oarbe, aduse de la o instituţie de profil. Ceea ce m-a făcut să mă întreb: de ce să se fi obosit să le aducă tocmai de acolo, când puteau aduna de pe stradă mii de fete? Răspunsul evident era că (*a*) fiind oarbe dinainte de producerea catastrofei ştiu să îndeplinească anumite munci, şi (*b*) sunt toate fete. Concluzia logică nu e deloc greu de găsit.

— Hm… am spus. Depinde cum priveşti. Dar trebuie totuşi să recunosc că nu mă gândisem la asta. Crezi…?

— Ssst… îmi şopti ea, în timp ce amfiteatrul se cufundă în tăcere.

O femeie înaltă, brunetă şi destul de tânără se ridicase hotărâtă în picioare. În cele câteva clipe cât a aşteptat să se facă linişte, mi-am dat seama că nu părea genul care să poată

face faţă unei dispute retorice, aşa cum avea să dovedească numaidecât, când întrebă cu o voce fermă:

— Ar trebui să privim cuvântarea stimabilului doctor ca pe o pledoarie în favoarea amorului liber? Şi se aşeză, la fel de hotărâtă şi puţin sfidătoare.

Doctorul Vorless o privi şi-şi netezi părul pe spate.

— Presupun că interlocutoarea trebuie să fi realizat faptul că nu am menţionat nimic despre amor, libertate, consimţăminte, învoieli sau trocuri în natură. Şi-ar putea exprima mai clar nedumerirea?

Femeia se ridică din nou.

— Cred totuşi că am fost bine înţeleasă. Dar voi repeta: sugeraţi cumva abolirea legilor căsniciei?

— Legile şi normele de până acum au fost abolite de împrejurările nefericite ai căror martori suntem cu toţii. Azi ne revine datoria să creăm legi adecvate condiţiilor prezente, reguli pe care să le impunem chiar şi cu forţa, dacă va fi necesar.

— Există totuşi legea lui Dumnezeu şi regulile nescrise ale decenţei.

— Doamnă, Solomon a avut trei sute – ori să fi fost cinci sute? de neveste, iar Dumnezeu nu l-a pedepsit cu nimic. Un musulman devine o persoană de vază dacă reuşeşte să aibă trei soţii. Toate acestea sunt simple tradiţii regionale. Legile noastre viitoare, referitoare la aceste probleme şi la multe altele, vor fi dezbătute pe larg de noi toţi, în beneficiul întregii comunităţi. Membrii acestei comisii, după discuţiile purtate în vederea instituirii unei noi ordini şi pentru a evita întoarcerea la barbarism – un pericol deloc de neglijat – au decis necesitatea luării unor angajamente de către cei care doresc să ni se alăture. Niciunul dintre noi nu intenţionează să recreeze condiţiile tocmai pierdute. Ceea ce vă putem promite este o viaţă activă, trăită în cele mai bune condiţii pe care le putem oferi în împrejurările de faţă, precum şi satisfacţia rezultată în urma succeselor repurtate împotriva sorţii potrivnice. În schimb, nu vă cerem decât bunăvoinţă şi fertilitate. Şi, bineînţeles, nu e vorba de nici o constrângere. Alegerea îi aparţine fiecăruia dintre voi. Cei care simt că nu li se potriveşte această ofertă sunt liberi să plece oriunde doresc şi, de asemenea, au deplina libertate să-şi formeze propria

comunitate, fundamentată pe principii mai mult sau mai puţin asemănătoare. Însă aş dori să reflectaţi cu multă chibzuinţă, ca să înţelegeţi bine dacă Dumnezeu ne dă sau nu dreptul să le văduvim pe femei de fericirea de a-şi împlini menirea firească.

Dialogul se transformase în scurt timp într-o divagaţie care atingea ipoteze şi puncte de vedere ce-ar fi putut cu greu primi vreun răspuns. Dar nu puteai nici s-o întrerupi. Era clar: cu cât dezbaterea se prelungea mai mult, cu atât subiectul devenea mai uşor de acceptat.

Eu şi Josella ne-am apropiat de masa unde asistenta Berr începuse să-şi aranjeze instrumentele medicale. După ce ne-am ales cu mai multe înţepături în braţe, ne-am aşezat pentru a asculta în continuare disputa.

— Câţi credeţi că vor hotărî să vi se alăture? am întrebat-o.

Tânăra aruncă o privire prin sală.

— Până dimineaţă, aproape toţi, îmi răspunse. Răspunsul nu-mi risipea deloc îndoielile, mai ales că începuseră să se facă auzite din ce în ce mai multe obiecţii şi întrebări. Josella îi spuse:

— Dacă ţi-ai fi petrecut o oră sau două înainte de culcare reflectând la posibilitatea alegerii între o organizaţie care să aibă grijă de tine şi de copiii tăi, şi aderarea la un principiu care să nu implice bebeluşi şi nici persoane ca să-ţi poarte de grijă, sunt convinsă că nu ai fi stat prea mult pe gânduri. În definitiv, majoritatea femeilor îşi doresc copii, iar tatăl – aşa cum spune doctorul Vorless – nu reprezintă decât mijlocul prin care-şi pot atinge scopul.

— Eşti cinică.

— Dacă această observaţie este cinică, înseamnă că discut cu o persoană extrem de sentimentală. Eu vorbesc despre femei adevărate, nu despre simulacrele prezentate în revistele mondene.

— Mda…

Reflectând tristă şi încruntată pentru câteva momente, adăugă:

— Îngrijorător e că nu a fost menţionat numărul. Şi mie îmi plac copiii dar, totuşi, există anumite limite.

Continuând în acelaşi stil hărţuitor, disputa luă sfârşit după aproximativ un ceas, iar Michael ceru ca numele tuturor celor care doreau să se alăture cauzei lor să ajungă pe biroul său

până cel târziu la ora zece, a doua zi. Colonelul îi rugă pe toţi cei capabili să conducă un camion să se prezinte la el la orele 7.00, apoi întrunirea se încheie.

Am ieşit din clădire împreună cu Josella. Era o noapte călduţă şi plăcută. Fasciculul din Turn străpungea promiţător cerul, iar luna tocmai se înălţa deasupra lui British Museum. Am găsit un gard mic din beton, ne-am aşezat şi am privit jocul umbrelor în parcul aflat în apropiere de Russell Square. Am ascultat foşnetul slab al crengilor şi frunzelor copacilor şi am fumat în linişte câte o ţigară. Când am ajuns la filtru, am aruncat-o şi am inspirat profund.

— Josella, am început eu.

— Da…? îmi răspunse, întrerupându-şi parcă şirul gândurilor.

— Josella, am repetat. Ştii… ăă… referitor la copii… mie, adică pentru mine… ăăă… ar fi o mare onoare şi aş fi foarte fericit să fie ai noştri.

Pentru câteva clipe rămase nemişcată, fără să-mi răspundă. Apoi, îşi întoarse capul. Razele lunii îi scânteiau în părul bălai, dar chipul şi ochii îi rămâneau în penumbră. Am aşteptat, înfiorat de-un tremur lăuntric surd şi iritant. În cele din urmă, surprinzător de calmă, îmi spuse:

— Mulţumesc, dragă Bill. Şi eu cred că aş fi.

Am oftat. Palpitaţia interioară nu încetase, pentru că mâna îmi tremura vizibil în timp ce se îndrepta încet către mâna Josellei. Nu ştiam ce să-i spun, dar ea mi se adresă direct:

— Ştii, totuşi, că nu-i atât de uşor.

Am tresărit.

— Ce vrei să spui? am întrebat.

Răspunsul veni cu chibzuinţă.

— Şi eu, dacă aş fi fost în locul celor dinăuntru, îmi spuse arătând cu capul în direcţia Turnului, cred că aş fi impus o regulă şi ne-aş fi împărţit în grupuri mici. Astfel, fiecare bărbat care doreşte să se căsătorească cu o fată văzătoare ar fi obligat să ia în grijă două fete nevăzătoare. Da, sunt convinsă că aşa aş fi făcut.

M-am uitat la chipul ei ascuns în întuneric.

— Doar nu vorbeşti serios, am protestat.

— Ba da, Bill.

— Dar, uite…

— După câte se pare, este posibil ca şi ei să aibă o regulă similară.

— Puţin probabil, i-am răspuns. Însă dacă *ei* fac o asemenea regulă, asta e cu totul altă poveste. Nu înţeleg…

— Vrei să spui că nu mă iubeşti suficient de mult încât să poţi trăi cu încă două femei alături de mine?

Am înghiţit în sec, obiectând:

— Dar e o nebunie. Este complet nefiresc. Ceea ce sugerezi…

Îşi ridică mâna, pentru a mă opri.

— Ascultă-mă, Bill. Ştiu că sună puţin straniu, dar nu e nici o nebunie. Totul e cât se poate de clar – şi nu-i deloc uşor, să ştii. Toate acestea, continuă, arătând cu mâna în jur, au însemnat mult pentru mine şi m-au ajutat să văd lucrurile cu totul altfel. Iar unul din lucrurile înţelese încă din primele momente este că suntem nevoiţi să fim mult mai apropiaţi unii de ceilalţi, mai interdependenţi, mai uniţi – ei bine, cam ca membrii unui *trib*. Astăzi, în orele petrecute pe străzi, când îi vedeam pe acei nefericiţi care vor muri în curând, îmi spuneam în sinea mea: „Pentru numele lui Dumnezeu…” Şi continuam: „E un miracol! Nu sunt cu nimic mai bună şi nu merit nimic în plus faţă de aceşti amărâţi, dar totuşi am scăpat.” Acum îmi revine datoria să-mi justific prezenţa. Catastrofa m-a făcut să mă simt mai apropiată ca niciodată de semenii mei şi să mă întreb necontenit ce-aş putea face pentru a-i ajuta măcar pe unii dintre ei. Ştii, Bill, *trebuie* să facem ceva pentru a ne motiva miracolul supravieţuirii. Puteam foarte bine să fiu în locul oricărei femei oarbe; aşa cum şi tu te-ai fi putut afla în locul oricărui sărman care bântuie acum pe străzi. Într-adevăr, nu putem face mare lucru, dar dacă vom încerca să avem grijă măcar de câteva fete, oferindu-le câtă fericire putem, atunci ne vom achita măcar o mică parte din imensa obligaţie ce ne revine. Înţelegi ce vreau să spun, nu-i aşa, Bill?

Am reflectat la vorbele ei mai bine de un minut, răspunzându-i:

— Cred că este cel mai bizar argument pe care l-am auzit pe ziua de azi – sau chiar vreodată. Şi totuşi…

— Şi totuşi este *corect*, nu-i aşa? Ştiu sigur că am dreptate. Mi-am imaginat cum m-aş fi simţit în locul unei fete oarbe şi *am văzut* ce înseamnă o astfel de viaţă. Câtorva dintre acele sărmane fete le putem oferi şansa să ducă o existenţă normală,

atât cât au de trăit. Aşadar, ori le dăruim această şansă ca parte a recunoştinţei noastre, ori dăm curs prejudecăţilor şi refuzăm să le întindem mâna: la această alegere se rezumă totul.

Nu mai aveam nici o îndoială că Josella vorbea cât se poate de serios, aşa că am rămas tăcut o perioadă, reflectând puţin la metodele practice şi diversioniste folosite de femei precum Florence Nightingale şi Elizabeth Fry. Nu poţi lupta cu astfel de femei – mai ales că, deseori, în final se dovedeşte că au dreptate.

— Foarte bine, i-am spus. Dacă aşa consideri tu că este corect. Dar sper…

Mă întrerupse brusc:

— Bill, ştiam că o să înţelegi. Ce mult mă bucur! M-ai făcut într-adevăr fericită.

După un timp, am început:

— Sper…

Josella îmi mângâie mâna:

— Nu trebuie să-ţi faci niciun fel de griji, dragul meu. Voi alege două fete drăguţe şi deştepte.

— Mă rog… i-am răspuns.

Am rămas pe micul gard din beton, ţinându-ne de mână şi privind către copacii pestriţi pe care eu, cel puţin, nu reuşeam să-i văd prea bine. Apoi, din clădirea aflată în spatele nostru cineva porni un gramofon şi se auzi un vals de Strauss. Ritmul vioi, cadenţat, răsuna insuportabil de nostalgic în acea curte goală. Pentru un moment, drumul din faţa noastră devenise fantasma unei săli de bal; un fuior argintiu se revărsa dinspre luna agăţată de firmament ca un candelabru din cristal.

Josella coborî de pe zid. Întinzându-şi braţele, unduindu-şi încet palmele şi degetele, dansa în cerc legănându-se uşor, ca un puf de păpădie. Ochii îi străluceau fermecător şi se apropia graţioasă de mine, asemănându-mă spre ea.

Şi-am dansat împreună în lumina caldă a lunii, în pragul necunoscut al viitorului, pe armoniile ecoului unui trecut evaporat.

VIII. FRUSTRARE

Mergeam printr-un oraş părăsit şi neştiut când, brusc, un clopot răsună sinistru, iar o voce sepulcrală, imaterială strigă în pustietate: „Bestia-i liberă! Fugiţi! Fiara e slobodă!” În acel moment m-am trezit, şi chiar am auzit un clopot sunând. Era un clopoţel de mână, ale cărui sunete metalice erau atât de stridente şi alarmante încât, pentru o clipă, nu mi-am putut aminti unde mă aflam. M-am ridicat ameţit; o voce striga: „Foc!” Am aruncat la o parte pătura şi-am fugit pe coridor, aşa cum eram. Simţeam mirosul fumului, se auziră mai mulţi paşi alergând grăbiţi, dispărând odată cu zgomotul de uşi trântite. Sunetele păreau să vină de undeva din dreapta mea, unde clopoţelul se agita în continuare, şi mai multe voci strigau speriate – aşa că, într-acolo am iuţit pasul. Prin ferestrele înalte de la capătul holului se strecurau greoaie câteva raze de lună, străpungând bezna atât cât să-mi permită să înaintez pe mijlocul culoarului şi să evit siluetele ce bâjbâiau încet pe lângă pereţi.

Când am ajuns la scări, clopoţelul răsună din sala de jos. Am coborât cât am putut de repede prin fumul înecăcios ce devenea tot mai dens, dar aproape de ieşire m-am împiedicat, prăbuşindu-mă la câţiva metri mai în faţă. Semiobscuritatea se transformă subit într-o beznă totală, spintecată de o lumină ce explodă ca un nor de ace, şi apoi totul dispăru…

Migrena a fost primul lucru pe care l-am simţit. Imediat ce-am deschis ochii, am fost izbit de o strălucire orbitoare. Am clipit şi parcă eram orbit de un bliţ care nu se mai stingea; când am întredeschis încet pleoapele, se dovedi a fi o fereastră banală, cu geamuri destul de soioase. Deşi ştiam că sunt întins pe pat, nu m-am ridicat, căci pistonul ce-mi duduia în cap mă descurajase să fac vreo mişcare. Aşa că am preferat să stau liniştit şi să studiez răbdător tavanul – până când am descoperit că aveam mâinile legate.

Deşi mă durea capul aprig, noua descoperire mă smulse imediat din letargie. Cine mă legase, ştiuse bine ce face: nu mă strânsese prea tare, însă suficient de bine cât să nu pot scăpa. În jurul fiecărei încheieturi îmi înfăşurase mai multe rânduri de

sârmă izolată şi le înnodase într-un nod complex, pe partea inferioară a antebraţelor, astfel încât să nu pot ajunge cu dinţii la el. Afurisind puţin în sinea mea, am început să privesc în jur. Camera era mică şi, cu excepţia patului pe care stăteam, complet goală.

— Hei! am strigat. E cineva aici?

Cam după o jumătate de minut, am auzit nişte paşi târşâiţi. Uşa se deschise şi-şi făcu apariţia un cap micuţ, cu o şapcă de golf pe creştet şi cu un fular murdar la gât. Nebărbierit cum era, chipul îi părea puţin tuciuriu. Privind înăuntru, nu se uită direct la mine, ci în direcţia mea.

— Salut, bărbate, zise, destul de amabil. Aşadar, îţi revenişi? Stai oleacă, să-ţi aduc un ceai. Şi dispăru imediat.

Îndemnul de a sta era de prisos, dar n-a trebuit s-aştept mult. Câteva minute mai târziu, reveni, ţinând o cană metalică de toarta din sârmă.

— Unde eşti? întrebă.

— Chiar în faţa ta, pe pat, i-am răspuns.

Bâjbâi încet cu mâna stângă până când găsi piciorul patului pe care îl ocoli, şi-mi întinse cana.

— Aşa, dragă. Dacă gustul ţi se pare bizar, să ştii că moş Charlie l-a întărit c-o duşcă de rom, da' nu cred să te deranjeze.

Am luat cana, ţinând-o cu destulă dificultate în mâini. Lichidul era dulce şi tare, ceea ce însemna că bucătarul nu se zgârcise deloc la rom. Deşi avea un gust puţin neobişnuit, îşi făcu efectul mai ceva ca un elixir al tinereţii veşnice.

— Mulţumesc, ai făcut o treabă excelentă. Eu sunt Bill.

El era Alf.

— Alf, dacă tot am făcut prezentările de rigoare, zi-mi şi mie ce se petrece aici?

Se aşeză pe marginea patului, scoţând un pachet de ţigări şi o cutie cu chibrituri. Aprinzându-i ţigara, am luat şi eu una şi i-am înapoiat pachetul.

— Dragă, îmi spuse, lucrurile stau cam în felul următor. A fost un tărăboi destul de mare ieri-dimineaţă la Universitate – probabil ai fost acolo.

I-am spus că văzusem totul.

— Ei bine, după zarva iscată, Coker – tipul care vorbea în numele nostru – s-a-nfuriat destul de rău. „Aşa, va să zică, zicea furios. Nemernicii şi-au făcut-o cu mâna lor. Eu le-am zis clar

încă de la început. Acum vor suporta consecinţele.” Apoi, a pus totul la cale împreună cu doi indivizi şi o femeie care putea vedea. Un tip pe cinste, Coker ăsta.

— Vrei să spui că a înscenat totul – nu a existat un incendiu? am întrebat mirat.

— Incendiu – pe naiba! Tot ce-au făcut a fost să vă întindă în cale două-trei sârme, aprinzând mai multe hârţoage şi vreascuri în hol, apoi a zăngănit din clopot. Ştiam că primii vor coborî cei cu vederea intactă, mai ales că razele lunii le înlesneau ieşirea. Şi chiar aşa a fost. Coker şi cu înc-un tip n-au făcut decât să-i aştepte pe împiedicaţi şi să le dea lovitura de graţie, apoi ni-i dădeau nouă, să-i ducem în camion. Simplu ca bună ziua.

— Hm, am spus mâhnit. Coker ăsta pare chiar foarte priceput. Şi câţi ageamii a prins?

— Cred că vreo două duzini – dar cinci sau şase dintre ei erau orbi. După ce i-am încărcat pe toţi şi nu ne mai rămăsese loc în camion, am şters-o imediat, lăsându-i pe ceilalţi să se descurce cum pot.

Indiferent de intenţiile pe care le avea Coker, îmi era clar că Alf nu nutrea nici o animozitate faţă de noi. Părea să privească întreaga poveste ca pe un simplu amuzament. Mie, pe de altă parte, îmi era greu s-o cataloghez drept distracţie, dar în sinea mea n-am putut să nu-l apreciez pe Alf. Îmi era limpede că, aflându-mă în postura lui, n-aş fi putut privi situaţia cu aceeaşi detaşare. Terminând ceaiul, am acceptat încă o ţigară, întrebându-l:

— Şi acum, ce va urma?

— Coker intenţionează să ne împartă în grupuri pe care le veţi călăuzi voi. Sarcina voastră va fi simplă: veţi fi ochii noştri şi ne veţi îndruma către tot ce avem nevoie, până când va veni cineva să restabilească ordinea.

— Înţeleg, i-am spus.

Îşi înălţă brusc capul spre mine, deşi nu fusese deranjat de vreo muscă sau de vreun ţânţar. Intonaţia vocii mele îi spusese mai mult decât lăsasem să se înţeleagă.

— Sper că-ţi dai seama că va dura ceva timp, îmi zise.

— Nu ştiu. Coker ce spune?

Din câte înţelesesem, Coker nu dezvăluise prea mult din detaliile planului său. Alf însă avea propriile opinii:

— După mine, nu cred să mai vină vreun ajutor, fiindcă pân’

acuşi ar fi trebuit s-apară. Alta ar fi fost situaţia dacă eram într-un oraş de provincie – dar suntem în Londra! Ar fi fost normal să fi apărut mai întâi aici. Nu, după cum văd eu, dacă n-au sosit până acum, nu vor mai veni *niciodată* – ceea ce-nseamnă că nu mai are cine să vină. Ei poftim, drăcie, cine s-ar fi aşteptat la una ca asta!

Nu i-am răspuns. Alf nu era genul de om care să se lase păcălit de încurajări false.

— Cred că şi tu vezi la fel situaţia, nu? mă întrebă după puţin timp.

— Nu-i deloc una strălucită, am recunoscut. Dar şanse mai există, pentru că mai sunt şi cei de peste hotare…

Dădu din cap.

— Ar fi apărut pân-acum şi-ar fi împânzit străzile cu maşini cu megafoane şi ne-ar fi îndemnat la calm, sfătuindu-ne ce trebuie să facem. Nu, dragă, am încurcat-o: nu mai are cine să vină. Ăsta-i adevărul.

După o scurtă perioadă de tăcere, adăugă:

— Hm, oricum n-am avut un trai rău, atât cât a ţinut.

Am discutat apoi despre viaţa lui şi am aflat că avusese diverse slujbe, desfăşurând de fiecare dată şi câteva interesante activităţi sub acoperire. Apoi, încheie scurt:

— Oricum ar fi, ştiu că nu mi-a fost greu. Dar tu, cu ce te-ai ocupat?

Nu a părut prea impresionat de răspunsul meu.

— Trifide, pfui! Afurisite lucruri şi deloc fireşti, aş putea spune.

N-am intrat în amănunte.

Alf plecă şi mă lăsă cu gândurile mele şi cu un pachet de ţigări. Examinam din priviri camera şi mă întrebam ce părere or fi având ceilalţi captivi, în special Josella.

Am coborât din pat şi m-am dus la fereastră. Perspectiva nu era deloc plăcută. Un turn interior placat cu faianţă albă cobora patru etaje sub mine, având la capăt un luminator din sticlă. În acea direcţie nu aveam prea multe de făcut. Deşi Alf încuiase uşa după el, am încercat totuşi clanţa, pentru orice eventualitate – totală lipsă de inspiraţie. După cum arăta, chiar dacă nu mai rămăsese înăuntru decât patul, camera părea să aparţină unui hotel de mâna a treia.

M-am aşezat şi am început să mă gândesc. Aş fi putut să-l

dobor rapid pe Alf, chiar dacă aveam mâinile legate – dar numai cu condiţia să nu aibă la el un cuţit, ceea ce era puţin probabil. Nu-mi făcea deloc plăcere perspectiva de a vedea un orb transformat în cuţitar; mai ales că, pentru a mă scoate din luptă, ar fi fost obligat să-l folosească. De asemenea, înainte de a ieşi în siguranţă din clădire, trebuia să aflu de câţi paznici aş fi fost nevoit să trec folosindu-mă de tehnici mai mult sau mai puţin violente. În plus, nu doream să-i fac niciun rău lui Alf. Cel mai înţelept lucru era să aştept ivirea unei ocazii – şansă care nu putea să nu apară printre toţi acei nevăzători.

Un ceas mai târziu, Alf reveni în cameră cu o farfurie cu mâncare, o lingură şi cu altă cană cu ceai.

— Condiţiile-s aspre, îmi spuse. Nu mi-au dat voie să-ţi aduc cuţit şi furculiţă, aşa că trebuie să te descurci cum poţi.

L-am întrebat ce ştie despre ceilalţi captivi, dar nu mi-a putut spune prea multe, fiindcă nici măcar nu ştia cum se numesc. Înţelesesem însă că sunt atât bărbaţi, cât şi femei. După ce am rămas singur, următoarele ore mi le-am petrecut dormind, în speranţa că voi scăpa de durerea de cap care tot nu-mi dădea pace.

Ulterior, Alf reapăru în cameră cu altă farfurie cu mâncare şi nelipsita cană cu ceai, dar însoţit de această dată de bărbatul căruia i se spunea Coker. Arăta mult mai obosit decât în ajun. Sub braţ ţinea un teanc de hârtii. Mă privi scrutător, întrebând:

— Ai înţeles despre ce e vorba?

— Din câte mi-a zis Alf, da.

— Bine, spuse Coker, dând drumul foilor pe pat, apoi o ridică pe prima şi o despături. Era harta străzilor Londrei. Îmi arătă o zonă încercuită de câteva ori cu pixul, cuprinzând un teritoriu ce acoperea mare parte din Hampstead şi Swiss Cottage.

— Ăsta-i obiectivul tău, îmi spuse. Grupul pe care-l conduci acţionează numai în acea regiune şi nicăieri în altă parte, pentru că fiecare lot operează în propria lui zonă. Sarcina ta este să găseşti alimente şi să le dai oamenilor tot ce au nevoie. E clar?

— Şi dacă nu accept? l-am întrebat, privindu-l fix.

— Dacă nu accepţi, trebuie să ştii că le va fi din ce în ce mai foame şi nu cred că-ţi va fi prea bine. Celor mai vânjoşi dintre ei le lipseşte cu desăvârşire simţul umorului. Aşa că, ai grijă. Mâine dimineaţă o să vă transportăm până acolo în camioane, după care îi vei ajuta să supravieţuiască până când va sosi

cineva şi va readuce lucrurile la normal.

— Şi dacă nu va veni nimeni? am întrebat din nou.

— Cineva *trebuie* să vină, îmi răspunse îndârjit. În orice caz, asta-i sarcina ce-ţi revine – şi ai mare grijă să nu intri pe alt teritoriu.

L-am oprit exact în clipa când ieşea, întrebându-l:

— Aveţi aici pe cineva cu numele de Playton?

— Nu cunosc numele nici unuia dintre voi, îmi răspunse sec.

— E vorba despre o tânără blondă, cu ochi albaştri, înaltă cam de un metru şaizeci şi cinci, am insistat.

— Avem pe-aici o fată blondă de statura asta, dar nu i-am văzut culoarea ochilor. Am lucruri mai importante de făcut, îmi răspunse ieşind.

Am studiat harta. Nu-mi convenea prea mult cartierul repartizat. O mare parte din el, într-adevăr, se afla într-o suburbie destul de salubră, dar în circumstanţele de faţă mi-ar fi prins mai bine o zonă cu acces la docuri şi depozite care să-mi ofere produse mai multe şi mai diverse. Aveam mari îndoieli că voi găsi prin acele părţi măcar o magazie mai acătării. Evident, „n-ajung toţi pe locu'-ntâi”, după cum foarte probabil s-ar fi exprimat Alf – dar, oricum, nici nu intenţionam să rămân acolo mai mult decât era strict necesar.

Când Alf reveni în cameră, l-am rugat să-i ducă un bileţel Josellei, însă dădu ferm din cap:

— Îmi pare rău, dragă. Nu am voie.

Am încercat să-l asigur că este vorba de o notiţă nevinovată, însă a rămas de neclintit. Nu puteam să-l învinuiesc pentru că nu-mi dădea crezare, atâta vreme cât nu putea să vadă cu ochii lui cât de inofensiv era mesajul meu. În orice caz, cum n-aveam nici hârtie şi nici creion, am renunţat rapid la idee. Am reuşit totuşi, după o vreme, să-l conving să-i transmită că sunt bine şi s-o întrebe în ce cartier a fost repartizată. La început n-a dorit să dea curs şi celei de-a doua părţi a rugăminţii, însă în cele din urmă a consimţit, înţelegând că urma să-mi fie mult mai uşor s-o găsesc, în caz că lucrurile ar fi reintrat în normal.

După ce a plecat, am rămas din nou singur cu gândurile mele. Nu reuşeam să mă hotărăsc pe ce cale să merg, pentru că alternativele îşi aveau, fiecare, avantajele lor. Ştiam că simţul practic de care dăduseră dovadă şi planificarea pe termen lung sprijineau poziţia lui Michael Beadley şi a celor din grupul său.

Dacă porneau la drum, mai mult ca sigur că ne-am fi alăturat lor şi am fi muncit alături de ei – deşi simţeam că nu ar fi fost o alegere de natură să-mi înlăture îndoielile şi neliniştea. Nu eram pe deplin convins că nu puteam face nimic pentru a împiedica scufundarea definitivă, mai ales că nici nu zăbovisem prea mult asupra acestei opţiuni. Dacă *nu* exista vreo posibilitate de salvare organizată, era evident că propunerea lor de a recupera ce mai putem şi cât se mai poate reprezenta în situaţia de faţă varianta corectă şi inteligentă de acţiune. Din nefericire, inteligenţa nu este singura rotiţă ce pune în mişcare fiinţa umană. Deşi luptam împotriva condiţionării despre care bătrânul doctor spunea că este atât de greu de învins, a trebuit să-i dau dreptate. Într-adevăr, un principiu nou nu-i deloc uşor de acceptat. De pildă, dacă, printr-o minune, s-ar fi produs salvarea mult aşteptată, ştiam cât de prost m-aş fi simţit şi cât de mult m-aş fi dispreţuit dacă aş fi dat bir cu fugiţii şi n-aş fi rămas în Londra pentru a-i ajuta pe oameni.

Însă, pe de altă parte, dacă ajutorul n-ar fi sosit, cum m-aş fi simţit ştiind că mi-am irosit timpul şi energia, în timp ce alţii, mai hotărâţi şi mai conştienţi decât mine, au recuperat ce-au mai putut şi au început o nouă viaţă?

Era clar că trebuia să mă hotărăsc o dată pentru totdeauna asupra alegerii corecte şi apoi să respect strict direcţia aleasă. Dar încă nu puteam. Timp de câteva ore am tot cântărit nehotărât variantele şi, în cele din urmă, am adormit copleşit de îndoieli.

Nu aveam de unde să ştiu ce hotărâre luase Josella, pentru că nu primisem niciun mesaj din partea ei. Totuşi, în aceeaşi noapte, Alf îşi băgă scurt capul pe uşă şi-mi comunică laconic:

— Westminster, îmi spuse. Ca să vezi! Da’ nu cred că o să aibă mare lucru de prădat în clădirea Parlamentului.

Dimineaţa devreme am fost trezit tot de Alf, însoţit de astădată de un bărbat vânjos şi viclean, care flutura ostentativ şi fără rost un impresionant cuţit de măcelărie. Alf înaintă şi puse pe patul meu un braţ de haine. Însoţitorul închise uşa şi se sprijini cu spatele de ea, privindu-mă perfid şi jucându-se impasibil cu cuţitul.

— Dragă, acum trebuie să ne dai cătuşele înapoi, mi se adresă Alf.

Am întins braţele. Îmi pipăi atent încheieturile şi tăie firele cu un briceag.

— Acum, pune-ţi catrafusele alea, continuă el, dându-se înapoi cu câţiva paşi.

În timp ce mă îmbrăcam, cuţitarul îmi urmărea ca un uliu fiecare mişcare. După ce-am terminat, Alf scoase o pereche de cătuşe veritabile: „Să ştii că astea-s mai faine”, îmi spuse, apropiindu-se.

Am ezitat puţin, dar namila din faţa uşii făcu un pas în faţă, îndreptându-şi cuţitul spre mine. Se părea că pentru el asemenea momente erau cele mai electrizante. Hotărând că nu-i momentul să încerc deocamdată nimic, am întins mâinile. Alf îmi pipăi încheieturile, îmi închise cătuşele, apoi plecă să-mi aducă micul dejun.

După două ore, namila deschise uşa şi-mi făcu semn cu cuţitul să mă apropii:

— Haidem, zise.

A fost singurul cuvânt auzit de la el.

Sub ameninţarea cuţitului care-mi dădea fiori pe şira spinării, am coborât câteva scări şi am traversat holul clădirii. În stradă ne aşteptau două camioane pline. Coker şi alţi doi bărbaţi stăteau lângă marginea rabatabilă din spatele unuia dintre camioane; îmi făcu semn să mă apropii. Fără să-mi adreseze un cuvânt, îmi trecu printre braţe un lanţ care avea la fiecare capăt câte o curea. Una dintre acestea era deja prinsă de încheietura stângă a unui orb corpolent; pe cealaltă o ataşă chiar atunci de mâna dreaptă a unui individ la fel de mătăhălos. Era evident că nu voiau să rişte nimic.

— În locul tău, n-aş încerca nici o şmecherie, mă sfătui Coker. O să vă înţelegeţi de minune toţi trei.

Am urcat cu destulă stângăcie, iar camioanele au pornit la drum.

Micul convoi se opri undeva în apropiere de Swiss Cottage, unde am şi coborât. În zonă erau deja cam douăzeci de persoane care bâjbâiau fără ţintă pe marginea şanţurilor laterale. La auzul motoarelor, toţi priviră bănuitori în direcţia noastră şi, ca elementele unui angrenaj, începură să strige cu toţii încrezători, în timp ce se apropiau încet de noi. Şoferii au dat semnalul să coborâm, apoi au întors camioanele şi s-au făcut nevăzuţi pe drumul pe care venisem. Cei risipiţi primprejur încremeniseră.

Câţiva strigară după camioane şi, deznădăjduiţi, îşi reluară orbecăiala tăcută, alături de ceilalţi. La vreo cincizeci de metri, o femeie îşi pierduse cumpătul şi începuse să urle, lovindu-se frenetic cu capul de un zid. Am simţit cum mi se face rău.

M-am întors către însoţitorii mei:

— Aşadar, ce vreţi mai întâi? i-am întrebat.

— Să ne cazăm, spuse unul dintre ei. Trebuie să găsim un loc unde să ne putem odihni.

Evident, acelaşi lucru urma să-l fac pentru toţi, fiindcă nu-i puteam lăsa să bâjbâie neputincioşi pe străzi. Aşadar, trebuia să le găsesc un sediu, un cartier general unde să-i ajut să se reorganizeze. Aveam nevoie de o clădire suficient de spaţioasă, unde depozitarea alimentelor şi hrănirea oamenilor să nu fie o problemă. I-am numărat: erau cincizeci şi două de persoane, dintre care paisprezece femei. Cel mai potrivit ar fi fost un hotel, sau o pensiune, pentru că n-ar mai fi trebuit să cărăm paturi şi aşternuturi de prin cine ştie ce locuri.

Nu a trebuit să căutăm prea mult căci am găsit clădirea care ne putea oferi tot ce ne trebuia: o pensiune pompoasă, alcătuită din patru vile în stil victorian, îngrămădite una lângă alta. Când am ajuns, acolo erau deja şase persoane. Dumnezeu ştie ce s-o fi întâmplat cu restul. Pe supravieţuitori i-am găsit într-una din săli, înghesuindu-se speriaţi unii într-alţii – un bătrân şi o bătrână (care era intendenta pensiunii), un bărbat de vârstă mijlocie şi trei tinere. Bătrâna îşi făcuse curaj la auzul paşilor şi, aşa cum îi stă bine unui manager sever, ne întâmpină cu o serie de ameninţări stridente, dar nu reuşi să impresioneze pe nimeni. Bătrânul îşi dădu silinţa s-o susţină, vociferând şi el cât putu. Ceilalţi nu scoseseră niciun sunet – doar priveau neliniştiţi în direcţia noastră.

Le-am explicat că vom rămâne acolo, iar dacă nu le convenea acest lucru erau liberi să plece, aşa cum, pe de altă parte, nu îi va împiedica nimeni să ni se alăture şi să împărţim frăţeşte bunurile existente. N-au fost deloc încântaţi de această perspectivă. După cum au reacţionat, mi-au dat de înţeles că aveau provizii pe care n-ar dori să le împartă cu nimeni. Însă, atunci când le-am destăinuit intenţia noastră de a ne mări proviziile, atitudinea lor s-a schimbat radical şi ne-au promis că vor face tot ce le stă în putinţă pentru a ne ajuta.

Hotărâsem să nu întreprind nimic timp de o zi sau două, pentru a-i familiariza cu noul lor mediu. Speram ca Josella să gândească şi ea la fel. Destul de ingenios individ, Coker – să-şi lege călăuzele atât fizic, cât şi moral. Dar chiar şi aşa, eram convins că voi reuşi în scurtă vreme să evadez şi să ajung la ea.

În următoarele două zile am lucrat sistematic, luând la rând magazinele mari din împrejurimi – de fapt, nu erau decât lanţuri de magazine mici, profilate pe diverse produse. Starea vitrinelor şi intrărilor dovedea, de departe, că trecuseră şi alţii pe acolo. Majoritatea vitrinelor fiind sparte, pardoselile erau pline de cioburi, peste care se vărsaseră conserve pe jumătate deschise, pachete, pungi şi sticle, felurite alimente şi lichide, şi formaseră băltoace cleioase şi fetide. Însă, aproape peste tot, distrugerile fuseseră nesemnificative şi, prin urmare, pierderile erau minore – aşa încât, în micile magazii din spate, am reuşit să găsim lăzi şi cutii cu alimente nealterate.

Sărmanilor nevăzători nu le era deloc uşor să care cutiile grele şi să le încarce în cărucioarele din stradă. Apoi, desigur, la fel de dificilă era şi manevrarea cărucioarelor şi depozitarea produselor în cămările pensiunii. Dar, încet-încet, practica îi ajuta să capete oarecare îndemânare.

Factorul principal de care depindeau era prezenţa persoanei mele, pentru că nu puteau face mai nimic în lipsa indicaţiilor mele. Îmi era imposibil să lucrez cu mai multe grupuri deodată, deşi am fi putut forma cam o duzină. De asemenea, nici la sediu nu puteau desfăşura vreo activitate utilă când eu eram plecat pe teren ca să cercetez, în fruntea unei singure echipe, zonele din cartier. Două călăuze ar fi făcut, cu siguranţă, munca mult mai eficientă.

Astfel, odată începută această activitate, în timpul zilei eram mult prea ocupat pentru a mă mai gândi şi la altceva, iar noaptea eram mult prea obosit şi adormeam aproape imediat ce puneam capul jos. Adeseori, îmi spuneam, îmbărbătându-mă: „Până mâine seară îi voi ajuta să se aprovizioneze suficient de mult – ceea ce-mi va permite să o şterg cât mai repede de aici şi să pornesc în căutarea Josellei.”

Da, în teorie părea perfect – dar zilele zburau şi-mi era din ce în ce mai greu să trec la punerea în practică a ideii. Unii dintre ei începuseră să înveţe să se descurce, însă nu erau capabili să facă mai nimic în lipsa mea. Şi, după cum decurgeau lucrurile,

în loc să le devin din ce în ce mai puţin necesar, le deveneam tot mai indispensabil.

Nu era, desigur, vina lor, ceea ce complica şi mai mult lucrurile. Unii dintre ei încercau din răsputeri să înveţe să se descurce, iar eu nu puteam face altceva decât să constat cum îmi venea din ce în ce mai greu să joc rolul nemernicului care urma să-i abandoneze. De zeci de ori l-am blestemat pe Coker pentru că mă pusese într-o astfel de poziţie – dar n-am rezolvat nimic, doar am început să mă întreb tot mai des cum avea să se termine totul…

Primul indiciu, pe care aproape că nu-l observasem, l-am primit în dimineaţa celei de-a patra sau a cincea zile, cu puţin înainte să pornim în expediţie. O femeie strigă de pe scări, avertizându-ne că avem sus două persoane destul de grav bolnave.

Câinilor mei de pază nu le plăcuse deloc noutatea.

— Uite ce e, le-am spus. M-am săturat până peste cap să ne târâm ca deţinuţii unul după altul. Ne-ar fi mult mai bine tuturor dacă am putea să ne mişcăm liberi.

— Ca să poţi fugi la vechii tăi amici, nu? îmi strigă cineva din mulţime.

— Nu vreau să vă păcălesc. Dacă aş fi vrut, aş fi scăpat de mult de gorilele astea. Însă nu am făcut-o, pentru că nu am nimic împotriva acestor doi sărmani năpăstuiţi de soartă…

— Ai grijă… protestă unul dintre gardieni.

— Dar, am continuat rapid, dacă nu-mi vor permite să văd ce-i în neregulă cu acei oameni, să se aştepte la o ripostă serioasă, şi asta imediat.

În cele din urmă, gardienii înţeleseră situaţia, iar când am intrat în cameră nu s-au apropiat, ci au stat atât de departe cât le permitea lanţul. Bolnavii erau doi bărbaţi, unul destul de tânăr, iar celălalt de vârstă mijlocie. Ambii aveau temperatură şi se plângeau de dureri abdominale. Pe atunci nu mă pricepeam la astfel de probleme, dar îmi puteam da seama că nu pot să-i privesc cu indiferenţă. Soluţia de moment a fost să-i izolez într-una din casele goale din apropiere, rugând-o pe-o femeie să-i îngrijească.

Era începutul unei zile pline de peripeţii. Un alt incident, de o cu totul altă natură, s-a petrecut în jurul amiezii.

După ce-am golit aproape toate magazinele din vecinătatea

pensiunii, am hotărât că venise timpul să extind puţin zona de acţiune. Îmi amintisem că exista o stradă cu magazine undeva spre nord, la şapte-opt sute de metri, aşa că mi-am îndreptat echipa într-acolo. În scurt timp am găsit magazinul, dar nu numai atât.

De cum l-am văzut, ne-am oprit. Chiar în faţa lui, un grup de bărbaţi scotea dinăuntru lăzi şi cutii pe care le încărcau într-un camion. Le-am cerut celor aproape douăzeci de oameni să rămână locului, gândindu-mă la soluţia cea mai potrivită. Primul impuls a fost să mă retrag şi să caut o altă zonă; fiindcă nu avea sens să intrăm în conflict, de vreme ce aveam la dispoziţie destule magazine. Decizia însă nu avea să-mi aparţină. În timp ce ezitam, un tânăr roşcat ieşise hotărât pe uşa magazinului. Fără nici o îndoială, putea să vadă – şi, o secundă mai târziu, chiar ne observase.

Spre deosebire de mine, tânărul nu părea să şovăie deloc. Îşi duse rapid mâna la buzunar, şi în secunda următoare un glonţ lovi în plin zidul de lângă mine.

Era limpede. Oamenii lui şi ai mei se priveau neputincioşi, încercând să înţeleagă ce se petrece, moment în care tânărul mai trase o dată. Probabil ţintise direct către mine, însă glonţul îl nimeri pe bărbatul din stânga mea. Acesta grohăi surprins, prăbuşindu-se cu un ultim suspin. M-am dat înapoi după colţul clădirii, trăgând-o după mine pe cealaltă gorilă.

— Repede, i-am zis. Dă-mi cheile de la cătuşe, fiindcă nu pot să vă ajut dacă sunt legat.

Rămase încremenit, cu un rânjet tâmp pe chip.

— Vezi să nu! spuse. Las-o mai moale, că nu mă păcăleşti.

— Pentru numele lui Dumnezeu, i-am zis trăgând de lanţ corpul celuilalt paznic, pentru a ne adăposti mai bine.

Nerodul începu să argumenteze. Nu prea avea cu ce subtilităţi să mă surprindă, prostovanul. În câteva clipe, am avut suficientă libertate de mişcare ca să mi ridic braţele şi să-l lovesc cu ambii pumni în plină figură, dându-l cu capul de zidul din spate. L-am convins astfel să-şi încheie definitiv argumentaţia, apoi am început să-i caut cheia prin buzunare.

— Fiţi atenţi, le-am spus celorlalţi. Întoarceţi-vă şi mergeţi drept înainte. Nu vă separaţi unii de alţii, altfel o păţiţi rău de tot. Haideţi, nu mai staţi.

Eliberându-mi o încheietură, m-am descotorosit de lanţ şi m-

am urcat pe gardul din apropiere, sărind într-o grădină. M-am ghemuit, mi-am scos şi cealaltă cătuşă, apoi am trecut pe partea cealaltă şi am privit prudent peste colţul îndepărtat al zidului. Tânărul roşcat nu se grăbise să pornească în urmărirea noastră, aşa cum mă aşteptam. Stătea alături de oamenii săi şi le dădea instrucţiuni. Şi, la urma urmei, de ce s-ar fi grăbit să ne hăituiască? Din moment ce nu-i răspunsesem cu alte focuri de armă, îi era clar că nu eram înarmaţi şi era conştient că nu ne puteam îndepărta prea repede.

După ce isprăvi cu indicaţiile, ieşi încrezător în mijlocul străzii, până în punctul de unde îmi putea zări oamenii, şi începu să-i urmărească fără grabă. La colţ se opri şi privi spre cele două namile întinse pe caldarâm. Lanţul care zăcea alături de aceştia îi dăduse probabil impresia că unul dintre ei fusese călăuza şi ochii grupului nostru, pentru că în acea clipă îşi băgă pistolul în buzunar şi-şi continuă urmărirea mult mai relaxat.

Fiindcă nu m-aşteptasem la aşa ceva, mi-a luat câteva clipe să-i înţeleg stratagema: intenţiona să-i urmărească până la sediu, unde avea să vadă la faţa locului ce bunuri de însuşit existau. A trebuit să recunosc: era mai rapid decât mine în localizarea şi fructificarea oricărei şanse, sau poate doar reflectase mai mult la multiplele posibilităţi. În orice caz, mă bucuram că le spusesem oamenilor mei să ţină drumul drept. Chiar dacă la un moment vor osteni, important era că, de unde aveau să se găsească, nu l-ar mai fi putut conduce pe intrus la pensiune. Şi, atâta timp cât stăteau împreună, nu mi-ar fi fost greu să-i adun. Am început apoi să mă întreb ce-mi rămânea de făcut în faţa unui individ care nu se sfia deloc să-şi folosească pistolul.

În unele părţi ale lumii, mi-ar fi fost suficient să intru în prima casă ce-mi ieşea în cale şi să-mi aleg o armă pe măsură. Hampstead, din nefericire pentru mine, era o suburbie foarte respectabilă. Desigur, poate că aş fi reuşit să găsesc prin vreun cămin o armă de vânătoare, dar ar fi trebuit să o caut îndelung. Aşa că, singura soluţie era să nu-l scap din vedere pe tânăr şi să aştept ocazia să pot acţiona. Am rupt o creangă, am escaladat înapoi zidul şi am început să merg pe lângă trotuar, bătând încet cu băţul în bordură, în speranţa că nu mă voi deosebi cu nimic de sutele de orbi care bâjbâiau pe străzi.

Drumul ducea drept înainte pe-o distanţă destul de mare.

Roşcatul se afla cam la cincizeci de metri în faţă, iar grupul meu, cu alţi cincizeci de metri înaintea lor. Am continuat să păstrăm aceeaşi distanţă preţ de vreo opt-nouă sute de metri şi, spre uşurarea mea, niciuna din persoanele din fruntea echipei nu apucase pe strada ce ducea spre pensiune. Tocmai când începusem să mă întreb cât va dura până când se vor opri, se produse o diversiune. Un bărbat care rămăsese puţin în urma celorlalţi, se opri, dădu drumul bastonului, îşi cuprinse abdomenul cu ambele braţe, şi se prăbuşi chircit pe caldarâm, zvârcolindu-se de durere. Nimeni nu se oprise pentru el. Îi auziseră, desigur, cu toţii gemetele, dar probabil nu credeau că e vorba de unul de-al lor.

Tânărul se uită descumpănit la bărbat. Îşi schimbă direcţia şi se apropie de suferind, se opri la doi-trei metri şi-i privi figura schimonosită de durere. După ce-l studie atent timp de aproape un sfert de minut, îşi scoase încet pistolul şi-l împuşcă în cap.

Grupul încremeni la auzul împuşcăturii. La fel ca şi mine, de altfel. Tânărul nu mai părea interesat să-i ajungă din urmă – de fapt, renunţase brusc la intenţia de a-i urmări şi se întoarse, pornind înapoi pe mijlocul străzii. Mi-am amintit că trebuie să-mi joc în continuare rolul şi am început să înaintez încet, lovind cu băţul în bordura trotuarului. Nu-mi acordă nici o atenţie când trecu prin dreptul meu, dar am reuşit să-i disting chipul: era din cale-afară de crispat şi îngrijorat, şi o grimasă feroce îi cuprinsese maxilarele… Am continuat să merg în acelaşi stil, până când s-a îndepărtat suficient, apoi m-am grăbit să-mi ajung din urmă membrii echipei. Aceştia rămăseseră locului şi discutau dacă să meargă sau nu mai departe.

I-am întrerupt, spunându-le că scăpasem de cei doi câini de pază – care nu făceau decât să mă încurce – şi că, din acel moment, vom organiza totul mult mai bine. Le-am explicat că voi lipsi vreo zece minute, pentru a găsi un camion ca să-i duc mai repede la bază.

Formarea unei alte echipe la sediu a fost o altă problemă, pentru că încă doi bărbaţi şi o femeie se îmbolnăviseră, aşa că au fost izolaţi în cealaltă clădire. Chiar dacă pensiunea nu fusese descoperită, pentru perioada în care urma să lipsesc am luat unele măsuri de precauţie împotriva eventualilor jefuitori. Apoi mi-am ales noul grup, i-am urcat în camion şi am pornit.

Mi-am amintit că în urmă cu ceva vreme, când ajunsesem în

apropiere de Hampstead Heath, văzusem prin zonă mai multe prăvălii şi băcănii, nu departe de capătul unei linii de autobuz. Cu ajutorul hărţii am găsit uşor locul respectiv – şi nu doar atât, ci am descoperit cu mare surprindere că era aproape neatins. Cu excepţia a trei-patru vitrine sparte, zona arăta ca şi cum ar fi fost închisă pe perioada weekend-ului.

Existau totuşi unele diferenţe. În primul rând, era o tăcere macabră nemaiîntâlnită până atunci. Apoi, mai erau cadavrele care zăceau pe stradă. Dar, cum mă obişnuisem deja cu ele, nu le mai acordam nici o atenţie. De fapt, la un moment dat chiar m-am întrebat de ce erau atât de puţine, şi am ajuns la concluzia că majoritatea oamenilor părăsiseră zona fie de frică, fie pentru a-şi găsi adăposturi mai sigure. Poate că tocmai din această pricină, ideea de a rămâne în vreuna din locuinţele din zonă nu atrăsese pe nimeni.

Am tras camionul în faţa unui depozit de alimente, am oprit motorul şi am ascultat atent. Tăcerea se aşternea, sufocantă, deasupra noastră. Nu se auzea nici cel mai mic sunet şi nu zărisem nici măcar un singur pribeag. Totul era nemişcat.

— E-n regulă, le-am spus. Gata, debarcarea.

Uşa încuiată a depozitului cedă destul de uşor. Înăuntru se aflau frumos aranjate roţi de caşcaval, cutii cu unt, jamboane, pachete cu zahăr şi multe altele. Mi-am pus imediat oamenii la treabă. Fiindcă începuseră să fie ceva mai eficienţi şi mai siguri pe ei, îmi puteam permite să-i las deocamdată singuri, şi să cercetez magazia din spate şi apoi pivniţa.

Coborâsem în subsolul clădirii şi examinam lăzile de-acolo, când am auzit de-afară mai multe strigăte, urmate de tropăieli pe podeaua de deasupra. În acel moment, un bărbat căzu prin trapa beciului, aterizând direct în cap. Am bănuit că la parter începuse o încăierare cu o bandă rivală, aşa că am trecut peste bărbatul prăbuşit pe scări şi am urcat prevăzător scara, protejându-mi capul cu braţul.

Prima imagine a fost cea a ghetelor şi cizmelor ce se târşâiau în spate, apropiindu-se ameninţător de trapă. Am ieşit repede, înainte să ajungă deasupra mea – exact la timp, pentru a vedea cum cedează fereastra mare a magazinului şi, odată cu ea, se prăbuşesc înăuntru trei bărbaţi. Un bici lung şi verde şfichiui în direcţia lor, reuşind să-l lovească pe unul dintre ei. Ceilalţi doi se retraseră rapid, în patru labe, printre cioburile geamului,

apoi se ridicară şi continuară să înainteze spre interior, înghesuindu-se în restul grupului. Datorită presiunii create, alţi doi oameni căzuseră prin trapa deschisă.

Nu mi-a trebuit mai mult de-o fracţiune de secundă ca să înţeleg ce se întâmplase. Fiind atât de ocupat cu munca în ultimele zile, uitasem complet de trifide. M-am urcat pe-o cutie şi am privit scena peste capetele oamenilor. Afară ne aşteptau trei trifide: una pe şosea, iar celelalte două pe trotuar, având în apropiere patru cadavre. Am înţeles atunci de ce rămăseseră magazinele intacte şi de ce întreaga zonă era pustie, şi mi-am reproşat neatenţia de care dădusem dovadă. Dacă aş fi privit cadavrele mai îndeaproape, chiar şi prezenţa unei singure înţepături m-ar fi avertizat numaidecât în privinţa pericolului ce ne pândea.

— Rămâneţi pe loc, am strigat. Nu mai faceţi nici o mişcare.

Am coborât de pe cutie, i-am dat la o parte pe cei doi bărbaţi care stăteau pe capacul trapei, şi am închis-o.

— În spate mai e o uşă, le-am spus. Dar să nu vă îngrămădiţi.

Primii doi nu au creat nici o problemă. În acel moment, o trifidă plesni şuierător prin cadrul vitrinei, apoi se auzi strigătul unui bărbat ce se prăbuşea pe podea. Ceilalţi au intrat imediat în panică şi s-au îmbulzit în uşă, împingându-mă şi pe mine înăuntru, în timp ce în spatele nostru lujerii trifidelor au lovit încă de două ori.

Odată ajuns în încăperea din spate, am privit gâfâind la restul grupului – mai erau doar şapte, împreună cu mine.

— Staţi liniştiţi, le-am zis. Aici suntem în siguranţă.

Am ieşit din nou. Partea din spate a magazinului se afla în afara razei de acţiune a trifidelor – atâta vreme cât acestea continuau să rămână pe trotuar. Cele două persoane care căzuseră prin trapă, reuşiseră să iasă. Unul îşi rupsese braţul, iar celălalt blestema necontenit, deşi nu se alesese decât cu câteva zgârieturi.

Dincolo de încăperea din spate era o curte mică, împrejmuită de-un gard înalt de aproape doi metri şi jumătate, întrerupt de o poartă. Devenisem mai prevăzător, aşa că, în loc să pornesc direct către uşă, m-am urcat mai întâi pe acoperişul unei magazii, să văd ce ne aşteaptă dincolo. Uşa, după cum observasem, dădea într-o stradă îngustă ce se întindea pe toată lungimea cvartalului. Era pustie, dar dincolo de zid, în partea

cea mai din spate, unde se terminau grădinile şirului de case, am zărit vârfurile lujerilor a două trifide ce pândeau nemişcate în tufişuri. Foarte posibil să fi fost mai multe. Cum zidul din acea parte era mai mic, înălţimea plantelor le permitea să lovească peste el. Le-am explicat şi celorlalţi situaţia.

— Monştri afurisiţi, spuse cineva. Întotdeauna i-am urât de moarte.

Am privit mai departe şi am văzut că penultima clădire din partea nordică aparţinea unei firme de închiriat maşini, în curtea căreia erau trei autovehicule. A fost destul de dificilă escaladarea celor două garduri dintre noi şi aceasta, mai ales pentru bărbatul cu braţul rupt, dar în cele din urmă am reuşit să ne adăpostim cu toţii într-un Daimler foarte spaţios. După ce le-am dat ultimele indicaţii, am deschis porţile curţii şi am fugit înapoi la maşină.

Trifidele n-au întârziat să-şi manifeste interesul, mai ales că hipersensibilitatea lor auditivă le indicase imediat prezenţa noastră. În timp ce ieşeam, două trifide ajunseseră deja în faţa porţii şi biciuiau neputincioase în geamurile închise ale automobilului. Am tras scurt de volan şi am intrat direct într-una dintre ele, rostogolind-o. Apoi, am pornit în trombă spre o zonă mai liniştită.

Am petrecut apoi cea mai groaznică seară de la producerea calamităţii. Nemaifiind legat de cele două brute, mi-am găsit o cămăruţă liniştită unde să pot medita. Am aprins şase lumânări şi le-am aliniat pe consola căminului, apoi m-am aşezat într-un fotoliu şi-am început să reflectez la situaţia existentă. La întoarcerea la pensiune, aflasem că murise unul din primii doi bolnavi, iar celălalt urma în curând să-i împărtăşească soarta – în plus, apăruseră încă patru cazuri; terminasem de mâncat, şi izolasem alţi doi bolnavi. Nu-mi puteam da seama cu ce maladie ne confruntam, pentru că în lipsa unor specialişti, şi după cum se precipitaseră lucrurile, ar fi putut fi vorba despre orice. M-am gândit iniţial la tifos, dar ceva îmi spunea că perioada de incubaţie era mult prea mică – oricum nu ar fi contat prea mult, nici chiar dacă aş fi ştiut. Tot ce ştiam era că avem de-a face cu o maladie îndeajuns de gravă cât să-l facă pe roşcat să-şi utilizeze pistolul şi să renunţe la a-i mai urmări pe ceilalţi.

Din câte se părea, reuşisem chiar de la început să fac un

deserviciu grupului meu, pentru că izbutisem să-l încartiruiesc exact între o bandă rivală şi teritoriul delimitat de trifide în Heath. În plus, mai era şi molima. Singura realizare cât de cât notabilă era că rezolvasem problema alimentelor, amânând astfel pentru o scurtă perioadă inevitabila înfometare a oamenilor.

Era o situaţie din care nu vedeam deloc cum puteam ieşi.

Apoi, continuam să fiu îngrijorat pentru Josella. Era foarte posibil ca şi în cartierul ei să se petreacă incidente similare, ori chiar mai grave…

După aceea am început să mă gândesc la Michael Beadley şi la membrii grupului său – persoane într-adevăr foarte logice, pe care începusem deja să le consider şi foarte umane. Ei văzuseră mult mai repede decât mine zădărnicia încercării de a-i salva pe toţi. De aceea hotărâseră să aleagă un număr restrâns de orbi. Speranţele deşarte pot fi la fel de rele ca şi cruzimea.

În plus, chiar noi eram exemplul cel mai bun. Dacă exista o noimă a evenimentelor, atunci care era rostul lor şi pentru ce supravieţuiserăm? Nu cumva doar pentru a ne irosi energia într-o sarcină sortită din start eşecului?…

Am hotărât să pornesc în căutarea Josellei chiar în ziua următoare, şi să ne continuăm planul împreună…

Clanţa se mişcă uşor, atrăgându-mi atenţia. Uşa se deschise încet.

— Cine e? am întrebat.

— Ah, tu eşti, se auzi glasul unei fete. Intră, închizând uşa după ea.

— Ce doreşti? am continuat.

Era înaltă, zveltă şi nu părea să aibă mai mult de douăzeci de ani. Părul castaniu îi era uşor ondulat. Deşi continua să tacă, nu puteam s-o ignor – tenul, înfăţişarea ei nu mi-ar fi permis. Tânăra îmi identificase poziţia după glas şi mişcări. Ochii căprui-aurii priveau puţin deasupra umărului meu stâng, dar aş fi putut jura că încerca să mă studieze.

Nu-mi răspunse imediat, iar nesiguranţa pe care o încerca nu părea să-i stea în fire. Aşteptam să-mi spună ceva. Mi se pusese un nod în gât. În definitiv, era o tânără foarte atrăgătoare, avea toată viaţa în faţă… Şi cine nu recunoaşte că, în majoritatea circumstanţelor, tinereţea şi frumuseţea nu au o nuanţă de tristeţe…?

— Ne vei părăsi, nu-i aşa? spuse încet, pe un ton pe jumătate interogativ, pe jumătate afirmativ.

— N-am spus niciodată asta, am contracarat.

— Poate că nu, zise ea, însă ceilalţi susţin că asta doreşti să faci – şi au dreptate, nu-i aşa?

Am tăcut. Ea continuă:

— Au nevoie de tine. Nu poţi pleca. Nu poţi să-i laşi.

— Nu mai am niciun rost aici, i-am spus. Speranţele cu care ne amăgim sunt zadarnice.

— Şi dacă, în cele din urmă, se vor împlini?

— Nu mai e posibil. Până acum ne-am fi dat seama.

— Dar dacă totuşi se va întâmpla, după ce tu vei fi renunţat…?

— Crezi că nu m-am gândit la asta? Repet, nu vă pot ajuta cu nimic. De fapt, sunt ca un drog administrat bolnavilor numai pentru a-i mai ţine puţin în viaţă – complet lipsit de valoare curativă şi cu unicul rol de a întârzia inevitabilul.

Nu-mi răspunse decât după câteva secunde – şovăia:

— Viaţa e nepreţuită – chiar şi în situaţia noastră, încheie cu durere.

Nu i-am putut răspunde. Îşi reveni şi continuă:

— Ne poţi ajuta să mergem mai departe, întotdeauna există încă o şansă – iar soarta ni se poate schimba în orice clipă, chiar şi acum.

Îmi exprimasem punctul de vedere, aşa că n-aveam să-l repet.

— E atât de greu… zise tânăra, ca pentru sine. Dacă te-aş fi putut *vedea*… Dar, evident, nu pot… Eşti tânăr? După voce, pari tânăr.

— Am sub treizeci de ani şi sunt un om obişnuit.

— Eu am optsprezece. I-am împlinit chiar în ziua apariţiei cometei.

În faţa acestei mărturisiri, orice răspuns ar fi fost plin de cruzime. Pauza se prelungi. Fata îşi împreună mâinile, apoi îşi lăsă braţele pe lângă corp, cu pumnii strânşi. Dădu să spună ceva, dar se opri.

— Ce este? am întrebat. Ce-aş putea face în plus, în afară de a prelungi puţin această situaţie nefastă?

Îşi muşcă încet buzele:

— Ceilalţi bănuiesc că te simţi singur. M-am gândit că –

vocea începuse să-i tremure, iar articulaţiile degetelor îi deveneau din ce în ce mai albe – dacă ai fi avut pe cineva… Adică, aici, printre noi… poate că n-ai mai fi dorit să pleci.

— Dumnezeule, am spus încet.

Am privit-o cum stătea aproape dreaptă în faţa mea, iar buzele începuseră să-i tremure uşor. Ar fi trebuit să aibă pretendenţi care să râvnească la zâmbetul ei senin. Ar fi trebuit să fie fericită şi liberă pentru o vreme – apoi, să-şi sporească bucuria în căsnicie. Viaţa ar fi trebuit să-i fie o desfătare, iar dragostea atât de dulce…

— O să fii blând cu mine, nu-i aşa? întrebă ea. Ştii, eu n-am mai…

— Opreşte-te! Încetează! N-ai de ce să spui astfel de lucruri. Acum, pleacă, te rog.

Dar nu a plecat: a continuat să mă fixeze cu acei minunaţi ochi care nu vedeau decât beznă.

— Pleacă! am repetat.

Nu-i puteam suporta dojana, reproşul ce nu era doar al ei, ci venea din partea miilor de vieţi tinere distruse…

Se apropie.

— De ce plângi? întrebă.

— Pleacă. Pentru numele lui Dumnezeu, pleacă imediat!

Ezită, dar în cele din urmă se întoarse şi porni spre uşă. Înainte să iasă, i-am zis:

— Spune-le celorlalţi că voi rămâne cu voi.

Primul lucru pe care l-am simţit în dimineaţa următoarei zile a fost un iz fetid. Mai simţisem uneori aceeaşi duhoare, dar vremea, spre norocul nostru, fusese destul de răcoroasă. De această dată, dormind mai mult decât de obicei, aveam să mă trezesc într-o zi mult mai călduroasă. Nu voi intra în detalii referitoare la acel miros greu; cei care l-au cunoscut nu-l vor uita niciodată, iar pentru ceilalţi, rămâne indescriptibil. A fost o duhoare ce-a persistat şi-a emanat săptămâni întregi din toate aşezările urbane, purtată de vânt în toate zările lumii. În acea dimineaţă, am fost absolut convins că sfârşitul se apropia cu paşi repezi. Cu toate acestea, moartea este doar încetarea bruscă şi definitivă a vieţii; catastrofa finală o reprezintă disoluţia ce-i urmează.

Am stat întins câteva minute şi m-am gândit ce alegere să

fac. Singurul lucru posibil era să-mi încarc oamenii în camion şi să ne îndepărtăm cât mai repede, mergând spre zonele rurale. Dar ce era de făcut cu proviziile strânse? Nu le puteam abandona – dar eu eram singurul care putea conduce… Mi-ar fi luat zile întregi – şi nu aveam la dispoziţie atât de mult timp…

Apoi, m-am întrebat ce se petrecea în clădire, pentru că era mult prea multă linişte. În afară de un geamăt ce se auzise dintr-o cameră alăturată, totul era cufundat în tăcere. Alarmat, m-am dat jos din pat şi m-am îmbrăcat grăbit. Ieşind pe palier, am ascultat atent. Nu se auzea nimic. Retrăiam neplăcutul sentiment că istoria se repetă şi că încă sunt în spital.

— Heei! Unde sunteţi? am strigat.

Mi-au răspuns câteva voci şi am deschis una din uşile de pe hol. Înăuntru era un bărbat care delira. Nu puteam să-l ajut cu nimic, aşa că am închis uşa şi-am coborât.

Pe scările din lemn, paşii îmi răsunaseră puternic. La etajul următor, mă strigă un glas de femeie: „Bill, Bill!”

În cămăruţă, fata din seara trecută stătea în pat. În momentul în care-am intrat, îşi întoarse capul spre mine. Şi ea fusese contaminată.

— Nu te apropia, îmi spuse. Bill, tu eşti?

— Da.

— Mă gândisem eu că n-ar putea fi altcineva. Tu încă poţi merge; ei nu mai sunt în stare decât să se târască. Mă bucur să te aud, Bill. Să ştii că le-am zis că nu-i vei părăsi, dar erau convinşi că deja ai plecat. Mulţi dintre cei care mai puteau merge au plecat.

— Am dormit până acum, i-am răspuns. Ce s-a întâmplat?

— S-au speriat când au văzut că se îmbolnăvesc pe capete.

— Cu ce-aş putea să te ajut? am întrebat neputincios. Ce-ai dori să-ţi aduc?

Chipul i se schimonosi brusc şi-şi încleşta, chircindu-se, braţele în jurul abdomenului. Spasmul nu dură mult; o picătură de sudoare i se prelingea încet pe frunte.

— Te rog, Bill. Nu sunt o fată prea curajoasă. Te rog, ai putea să-mi dai ceva – pentru a termina totul cât mai repede?

— Da, i-am spus. Te voi ajuta.

În zece minute am revenit de la dulapul cu medicamente. I-am dat un pahar cu apă, iar în cealaltă palmă i-am pus pilulele.

Aşteptă câteva clipe, apoi:

— Ce păcat! Ar fi putut să fie atât de frumos. La revedere, Bill – şi-ţi mulţumesc c-ai încercat.

I-am privit trupul gingaş întins pe pat, gândindu-mă că mai exista un lucru care făcea zădărnicia şi mai revoltătoare: cât de mulţi ar fi spus în situaţia ei „Ia-mă cu tine”, în loc de „Rămâi cu noi”!

Şi nici măcar nu ştiam cum o cheamă.

IX. EVACUAREA

Nu uitasem de tânărul roşcat care trăsese în noi, aşa că a trebuit să găsesc un traseu alternativ către Westminster.

Interesul meu pentru arme se stinsese brusc încă de la şaisprezece ani, dar într-un mediu revenit la sălbăticie şi primitivism trebuia să fii pregătit să te comporţi, mai mult sau mai puţin, ca un sălbatic, fiindcă altminteri riscai să nu te mai poţi comporta în niciun fel. Ştiam că pe St. James’s Street există mai multe magazine, unde comercianţii, foarte politicoşi şi binevoitori, vindeau tot felul de arme, de la pistolete şi puşti până la arme de vânătoare cu ajutorul cărora puteai doborî şi un elefant.

Am părăsit zona, cu sentimentul confuz că eram în siguranţă dar devenisem un fel de tâlhar. Eram însă mult mai încrezător în forţele mele, cu un cuţit de vânătoare la brâu şi în buzunar cu un pistol de nădejde. Pe scaunul de alături îmi ţineau companie o puşcă neghintuită, gata încărcată şi cu o rezervă de cutii cu cartuşe. Alesesem puşca şi nu o carabină, întrucât detunătura îi era la fel de convingătoare şi, în plus, spre deosebire de gloanţe, cartuşele cu alice îmi ofereau o precizie mult mai mare în decapitarea trifidelor. Trebuia să iau în considerare acest aspect, pentru că întâlnisem deja trifide în Londra. Chiar dacă momentan evitau să-şi facă apariţia pe străzi, nu puteam uita de cele pe care le observasem pândind în Hyde Park şi Green Park. Foarte posibil să fi fost vorba de specimene ornamentale – dar, pe de altă parte, la fel de posibil era şi contrariul.

Am ajuns apoi în Westminster.

Aici inerţia şi pustietatea macabră erau şi mai pronunţate. Pe străzi, în afară de obişnuitele vehicule abandonate, n-am văzut decât trei oameni. Doi dintre ei mergeau lovind cu beţele de-a lungul rigolelor de pe Whitehall, în timp ce al treilea stătea în Parlament Square, chiar lângă statuia lui Lincoln, strângând la piept cel mai nepreţuit bun al său: o bucată de şuncă din care tăia câte o felie zdrenţuită cu ajutorul unui cuţit tocit.

Clădirea Parlamentului trona impunătoare peste întreaga zonă, iar limbile ceasornicului încremeniseră la ora şase şi trei

minute. Mi-era greu să cred că-şi putuse pierde semnificaţia şi devenise o simplă construcţie din piatră ce-şi aştepta impasibilă năruirea. Din partea mea, turnurile ei ascuţite se puteau prăbuşi chiar atunci peste terase – nu mai existau demnitari, ca să se lamenteze indignaţi că nepreţuita lor viaţă este grav periclitată de şubrezenia turlelor. Şi, negreşit, cu timpul, acoperişurile se vor prăvăli peste sălile de unde odinioară porniseră către lumea întreagă bunele intenţii şi jalnicele meschinării politice, pentru că nu mai era nimeni căruia să-i pese şi nimeni care să le îngrijească. Alături, Tamisa curgea impasibilă ca întotdeauna. Şi va continua să curgă, până când taluzurile se vor surpa şi apa va transforma Westminster-ul în ceea ce-a fost cândva: un ostrov într-o mlaştină întinsă.

Splendidele ajururi ale Catedralei străluceau gri-argintii în atmosfera străvezie, nepoluată. Clădirea se detaşa, prin seninătatea vârstei, de toate excrescenţele efemere răsărite în juru-i şi, înălţându-se fermă pe fundaţia solidă a secolelor trecute, fusese probabil hărăzită să conserve, peste veacuri, creaţii monumentale, capodopere ce-şi începeau acum ruinarea.

N-am zăbovit mult acolo. Sper ca, în anii ce urmează să vină, mulţi să admire, romantici şi melancolici, venerabila noastră Catedrală. Dar un asemenea romantism nu reprezintă decât un aliaj, o mixtură între tragism şi amintire. Mă implicasem deja prea mult.

În plus, începeam să experimentez o nouă stare – frica de singurătate. Nu mai fusesem singur de când mersesem pe jos de la spital până în Picaddilly, unde mă confruntasem cu acea serie de ciudăţenii care pur şi simplu mă uluiseră. Acum, pentru prima dată, realizam cu groază ce înseamnă singurătatea pentru o specie sociabilă prin natura ei. M-am simţit dintr-odată complet descoperit, expus tuturor spaimelor ce pândeau de pretutindeni…

Pornind pe Victoria Street, rezonanţa zgomotelor motorului mă alarmase atât de mult, încât am fost cât pe ce să dau curs impulsului de a renunţa la vehicul şi de a mă furişa pe jos, prudent şi vigilent ca o fiară în mijlocul junglei. Am fost nevoit să-mi folosesc toată puterea de autoconvingere ca să nu renunţ la planul stabilit, fiindcă ştiam bine ce-aş fi făcut dacă aş fi fost repartizat în acest cartier – primul loc în care aş fi căutat provizii ar fi fost cel mai mare antrepozit din zonă.

Depozitele armatei şi marinei fuseseră deja golite, ceea ce însemna că trecuse cineva şi pe acolo. Acum, locul era pustiu.

Am ieşit pe una din uşile laterale. Pe trotuar, o pisică adulmeca alene ceea ce-mi păruse iniţial o grămadă de zdrenţe, dar care era cu totul altceva. Am lovit o dată din palme. Pisica îşi înălţă privirea spre mine şi se făcu nevăzută.

Un bărbat cu chipul lacom şi maliţios tocmai se apropia, rostogolind sârguincios pe mijlocul drumului o roată mare de caşcaval. Imediat ce-mi auzi paşii, se opri şi se aşeză pe roată, vânturându-şi fioros bastonul în stânga şi-n dreapta. M-am dus drept la maşina pe care-o lăsasem pe şoseaua principală.

Era foarte probabil ca şi Josella să fi ales drept sediu tot un hotel. Mi-am amintit că existau câteva hoteluri în apropierea gării Victoria, aşa că am pornit într-acolo. Problema era că se dovediseră a fi mult mai multe decât mă aşteptam. Mi-am pierdut definitiv speranţa numai după ce-am căutat în peste douăzeci de locuri, fără să descopăr nici o urmă a trecerii cuiva.

Am încercat să găsesc o persoană căreia să-i pot cere lămuriri. În tot cartierul nu văzusem decât şase oameni şi m-am gândit la posibilitatea ca măcar unul dintre ei să fi supravieţuit datorită Josellei. Acum însă, nu mai era nimeni prin preajmă. În cele din urmă, în apropiere de colţul străzii ce ducea spre Buckingham Palace, am văzut o bătrână ghemuită pe pragul unei uşi, care blestema şi se tânguia neputincioasă, încercând să desfacă o conservă.

Am intrat într-o mică băcănie din apropiere şi am luat de pe unul din rafturile înalte şase conserve cu mâncare de fasole. Găsind apoi un deschizător de conserve, m-am întors la bătrâna care se încăpăţâna să-şi zdrelească degetele zgâriind cu unghiile cutia din tablă.

— Puteţi s-o aruncaţi, fiindcă nu-i decât cafea înăuntru, i-am spus.

Punându-i în palmă deschizătorul de conserve şi-o cutie cu fasole, am continuat:

— Aş avea o rugăminte. Aţi auzit cumva de-o tânără care a stat prin această zonă – o fată care nu şi-a pierdut vederea şi are în grijă un grup de nevăzători?

Nu-mi făcusem mari speranţe, dar bănuiam că bătrâna nu putuse supravieţui de una singură atâta vreme. Când încuviinţă, dând din cap, mi se păru mult prea frumos ca să fie adevărat.

— Da, îmi răspunse, în timp ce-şi desfăcea conserva.

— Chiar aşa?! Unde este? am întrebat-o nerăbdător. Nici nu-mi închipuiam că ar fi putut fi vorba de altcineva decât de Josella.

Bătrână însă negă.

— Nu ştiu. Am fost cu ei o scurtă perioadă, apoi i-am pierdut. O amărâtă ca mine nu putea ţine pasul cu tinerii, iar ei n-au vrut să aştepte o sărmană bătrână. Aşa că ne-am rătăcit unii de alţii şi n-am mai izbutit să-i găsesc.

Continuă să spintece capacul conservei.

— Unde o pot găsi? am stăruit.

— Am stat cu toţii într-un hotel. Nu ştiu unde se află, fiindcă altfel aş fi reuşit să-i găsesc.

— Cum se numeşte hotelul?

— Nu ştiu. Nu mi-ar fi folosit la nimic, pentru că oricum nu pot citi numele străzilor şi al clădirilor.

— Trebuie totuşi să vă amintiţi ceva.

— Nu mai ţin minte nimic.

Ridicând cutia, bătrâna îi mirosi prevăzătoare conţinutul.

— Uite ce e, i-am spus rece, cred că vrei să-ţi păstrezi cutiile, nu?

Cu cealaltă mână îşi trase aproape celelalte conserve.

— În acest caz, am continuat, ar fi bine să faci un efort şi să-ţi aminteşti. De pildă, era o clădire mare sau mică?

Se gândi puţin, în timp ce-şi apăra conservele.

— La parter suna destul de gol – asta înseamnă că era destul de măricel. Dar la fel de bine putea să fie şi mic, fiindcă avea covoare pufoase, paturi confortabile şi aşternuturi fine.

— Şi altceva?

— Nu-mi mai aduc aminte… ah, ba da, mai e ceva. La intrare avea două trepte mici şi o uşă turnantă.

— Aşa-i mai bine, i-am spus. Dar eşti sigură? Pentru că dacă nu găsesc acel hotel, pe tine *sigur* te voi găsi.

— N-am de ce să mint, domnule. Două trepte mici la intrare, în faţa unei uşi turnante.

Scotocind printr-o sacoşă ponosită, scoase o lingură murdară şi începu să guste din boabele de fasole ca şi cum s-ar fi delectat cu delicatese primite tocmai din paradis.

În scurtă vreme aveam să descopăr că mai sunt destule hoteluri în afara celor prin care căutasem şi, în mod

surprinzător, cele mai multe aveau la intrare uşi turnante. N-am renunţat şi, curând, indicii şi mirosuri familiare îmi confirmară că descoperisem ceea ce căutam:

— E cineva aici? am strigat în holul spaţios al hotelului.

Când eram pe punctul să intru, un geamăt se auzi dintr-un colţ. Într-un cotlon întunecat, un bărbat stătea întins pe-o canapea. Deşi era aproape cufundat în întuneric, am putut totuşi să observ că bărbatul fusese atins de boală. Nu m-am apropiat prea mult. Deschise ochii şi, pentru o clipă, am avut impresia că poate vedea.

— Hei, tu de colo, strigase încet.

— Da, aş…

— Apă, continuă. Pentru Dumnezeu, adu-mi nişte apă…

Am traversat holul, am intrat în sala restaurantului, şi m-am îndreptat spre bucătărie. La robinet nu mai curgea niciun strop de apă. Am găsit câteva sifoane, am golit într-o frapieră puţinul lichid pe care-l mai aveau, şi am luat o cană. I le-am pus pe toate jos, ca să poată ajunge la ele.

— Îţi mulţumesc, prietene, îmi spuse. Nu te apropia – mă descurc.

Cufundă cana în frapieră, o umplu şi o goli dintr-o înghiţitură.

— Dumnezeule, exclamă uşurat, ce bună e! apoi mai bău încă una. Ce doreşti, prietene? Să ştii că nu-i prea sănătos să pierzi vremea pe-aici.

— Ştii cumva dacă a stat în acest hotel o fată, o tânără care nu şi-a pierdut vederea? Josella o cheamă.

— A fost. Din păcate, ai venit prea târziu.

M-a săgetat o bănuială macabră.

— Doar nu vrei să spui că…

— Nu, stai liniştit. N-a căpătat ce-am luat eu. Doar că a plecat – împreună cu toţi cei sănătoşi.

— Încotro s-a dus, ştii?

— Îmi pare rău, dar nu te pot ajuta.

— Înţeleg, i-am răspuns, puţin dezamăgit.

— Ar fi mai înţelept să pleci şi tu. Dacă mai zăboveşti mult, ai să rămâi aici definitiv – ca mine.

Avea dreptate. L-am privit câteva clipe.

— Te mai pot ajuta cu ceva?

— Nu. Mi-e de-ajuns. Şi, oricum, în scurtă vreme n-o să mai

am nevoie de nimic. Se opri, adăugând: Adio, şi mii de mulţumiri. Iar dacă se-ntâmplă s-o găseşti, ai grijă de ea – e o fată bună.

Mai târziu, în timp ce mă înfruptam dintr-o cutie cu şuncă, cu o sticlă de bere alături, mi-am dat seama că nu-l întrebasem *când* plecase Josella, însă mai mult ca sigur nu mi-ar fi putut spune – în starea în care ajunsese, probabil că pierduse complet noţiunea timpului.

M-am gândit că singurul loc unde trebuia să ajung era clădirea Universităţii. Credeam că şi Josella va fi gândit la fel – şi, în plus, exista şansa ca şi alţi membri ai grupului să se fi întors acolo, pentru reorganizare. Desigur, nu-mi pusesem prea multe speranţe în această idee, întrucât logic ar fi fost ca ea să fi părăsit de mult oraşul.

În aerul călduţ al serii, cele două steaguri atârnau parcă vlăguite deasupra Turnului. Din cele peste patruzeci de camioane parcate în curtea interioară, patru rămăseseră pe loc, aparent intacte. Am parcat maşina alături de ele şi am intrat în clădire, tulburând cu zgomotul paşilor mei liniştea mormântală ce mă întâmpinase chiar de la uşă.

— Heei! Heei! E cineva aici?

Vocea îmi răsună de-a lungul coridoarelor pustii, se transmise prin casa scărilor şi scăzu, ca parodia unei şoapte, apoi totul se cufundă în tăcere. Am intrat în cealaltă aripă şi am strigat încă o dată. Ecourile glasului se stinseră nealterate, sfărâmate ca o pulbere. Când m-am întors, am observat pe zidul interior de lângă intrarea principală o inscripţie cu litere mari făcute cu creta, indicând o adresă:

CONACUL TYNSHAM TYNSHAM
LÂNGĂ DEVIZES, WILTS.

Descoperisem totuşi ceva.

Am recitit, reflectând câteva momente. În cel mult un ceas se va lăsa întunericul, iar Devizes ştiam că se află la o sută şaizeci de kilometri distanţă, dacă nu chiar mai departe. Am ieşit şi-am examinat camioanele. Unul dintre ele era ultimul pe care-l adusesem – cel în care-mi depozitasem mult dispreţuitele arme anti-trifide, laolaltă cu diverse alimente şi obiecte folositoare. Decât să ajung acolo cu mâna goală, evident, era mult mai

practic să merg cu el. Dar de vreme ce nu aveam un motiv urgent să plec chiar în acel moment, nu mă vedeam în stare să conduc – cu atât mai puţin un camion plin ochi – noaptea pe drumurile pustii, pline la tot pasul de surprize. Exista riscul să fac un accident ori să se defecteze camionul: astfel aş fi fost nevoit să găsesc un altul şi să transfer încărcătura – ceea ce-ar fi însemnat să pierd foarte multă vreme sau chiar să-mi petrec noaptea acolo. Prin urmare, cea mai bună soluţie era să plec la drum a doua zi de dimineaţă. După ce am luat această hotărâre, mi-am mutat în camion puşca şi cartuşele, păstrând pistolul în buzunar.

Am găsit camera din care fugisem – la alarma falsă de incendiu – exact aşa cum o lăsasem: hainele îmi erau aranjate pe scaun, iar portţigaretul şi bricheta se aflau alături de patul improvizat.

Încă era devreme să mă duc la culcare. Aşa că mi-am aprins o ţigară, mi-am pus pachetul de ţigări în buzunar şi am ieşit.

Înainte de-a intra în parcul din Russell Square, am examinat atent zona. Începusem să fiu mai prevăzător în spaţiile deschise. Precauţia se dovedi utilă, fiindcă am zărit imediat o trifidă. Deşi stătea perfect nemişcată în partea din nord-vest a grădinii, înălţimea considerabilă o scotea în evidenţă printre tufişurile dimprejur. M-am apropiat încet şi i-am spulberat vârful lujerului dintr-o singură împuşcătură. Zgomotul armei răsunase atât de puternic în tăcerea din scuar, încât nu cred că l-ar fi acoperit nici bubuitura unei mortiere. M-am asigurat că nu mai pândeau şi altele prin grădină, şi m-am aşezat, sprijinindu-mă cu spatele de un copac.

Am rămas aşa aproape douăzeci de minute. Soarele asfinţea, şi jumătate din scuar fusese deja înghiţit de întuneric. În curând aveam să fiu nevoit să intru la adăpost. Câtă vreme mai era lumină, îmi puteam păzi pielea fără prea mari probleme, dar în întuneric aş fi putut foarte uşor să fiu luat prin surprindere. Făcusem în acele momente un salt uriaş către primitivism şi, în curând, aveam să-mi petrec ceasurile nopţii la fel de înspăimântat ca şi străbunii noştri când priveau suspicioşi bezna ce se lasă ca o cortină în faţa peşterii. Am mai întârziat puţin, pentru a mai arunca o ultimă privire în scuar – o frântură de istorie pe care doream s-o reţin înainte ca pagina să se întoarcă definitiv. Când m-am ridicat, am auzit zgomot de paşi pe strada

din apropiere – era un sunet destul de slab, dar în liniştea de acolo răsuna ca scrâşnetul unei roţi de moară.

M-am întors, pregătindu-mi pistolul. Crusoe nu a fost mai surprins de urmele paşilor de pe plajă, decât am fost eu mirat la auzul paşilor; nu aveau nimic din şovăiala mersului unui orb. În lumina clar-obscură a discului de foc ce tocmai apunea, am reuşit să zăresc o siluetă. Bărbatul părăsi drumul şi intră în grădină; mă observase înainte să-i aud paşii şi venea direct spre mine.

— Nu-i nevoie să tragi, îmi spuse, ridicându-şi palmele până în apropierea umerilor.

Nu l-am recunoscut decât în clipa când ajunsese la câţiva metri. Mă recunoscu şi el.

— Ah, tu eşti, spuse.

Continuam să-mi ţin pistolul îndreptat spre el.

— Salut, Coker. Ce mai urmăreşti de data asta? Vrei să am iarăşi grijă de unul din grupurile tale? l-am întrebat.

— Nu. Poţi lăsa pistolul. Face mult prea mult zgomot. De fapt, datorită lui te-am şi găsit. Nu urmăresc nimic, repetă el. M-am săturat şi nu mai vreau decât să plec naibii odată de-aici.

— Suntem pe aceeaşi lungime de undă, i-am spus, coborând arma.

— Ce s-a întâmplat cu echipa ta? întrebă.

După ce i-am povestit, dădu afirmativ din cap.

— La fel am păţit şi eu. Probabil că la fel au păţit toţi. Dar, măcar am încercat…

— Da, alternativa greşită, i-am răspuns.

Încuviinţă încă o dată.

— Aşa e. Cred că grupul vostru oricum a ştiut încă de la început la ce să se aştepte – numai că nu era de acceptat cu o săptămână în urmă.

— Şase zile, l-am corectat.

— O săptămână, îmi răspunse.

— Nu, sunt sigur – dar, la naiba, ce mai contează acum? În circumstanţele actuale, am continuat, ce-ai spune să încheiem un armistiţiu şi să luăm totul de la capăt?

Părea că e de acord.

— Am greşit, repetă. Credeam că numai eu sunt cel care priveşte cu seriozitate situaţia, dar s-a dovedit în cele din urmă că tocmai luciditatea îmi lipsea. Eram absolut convins că actuala

stare de fapt nu poate dura prea mult şi că, în cele din urmă, tot avea să ne vină cineva în ajutor. Dar iată că n-a fost aşa! Şi, probabil, peste tot se petrec aceleaşi lucruri. Europa, Asia, America – imaginează-ţi ce prăpăd face năpasta în America! Şi probabil că nici ei n-au scăpat, pentru că altminteri ar fi sosit deja în ajutorul nostru – nu pot accepta ideea că n-ar fi făcut acest lucru. Într-adevăr, grupul vostru a avut dreptate încă de la început.

Am reflectat în tăcere câteva momente, apoi am întrebat:

— Cu ce maladie crezi că ne confruntăm?

— N-am nici cea mai vagă idee. Iniţial am crezut că-i vorba de tifos, dar mi-a zis cineva că o asemenea epidemie nu evoluează atât de rapid – aşa că... nu ştiu ce să spun. Apoi, desigur, m-am întrebat de ce n-am fost şi eu infestat? Da, am păstrat distanţa faţă de cei contaminaţi şi m-am hrănit numai din conserve proaspăt desfăcute, iar ca lichide n-am consumat decât bere la sticlă. Oricum ar sta lucrurile, având în vedere că am avut atât de mult noroc, nu am de gând să mai pierd vremea pe aici. Tu unde ai vrea să mergi?

I-am spus de adresa scrisă pe zid. Nu o văzuse, fiindcă nu ajunsese în clădirea Universităţii. Avea de gând să intre, dar zgomotul împuşcăturii l-a făcut să-şi schimbe direcţia şi să pornească prevăzător către parc.

— Cred că... i-am spus, oprindu-mă brusc. De pe una din străzile din vest se auzi pornind motorul unei maşini. Schimbând rapid treptele de viteză, zgomotul se pierdu în depărtare.

— Înseamnă că nu suntem chiar singuri, spuse Coker. Şi bănuieşti cumva *cine* a scris acea adresă?

Am ridicat din umeri. Putea foarte bine să fi fost opera cuiva din grupul răpit de Coker şi care izbutise să revină la Universitate – sau putea fi vorba, la fel de bine, de altcineva, care nu fusese capturat în timpul raidului. Nu puteam şti de când ne aştepta acea informaţie. Coker rămase pe gânduri.

— Cel mai bine e să rămânem împreună. Ce spui?

— De acord, am consimţit. Eu tocmai mă pregăteam să mă duc la culcare, fiindcă hotărâsem să plec mâine dis-de-dimineaţă.

Coker dormea buştean când m-am trezit. Mi-am schimbat hainele lejere primite de la aghiotanţii lui Coker, şi mi-am pus

costumul de schi şi ghetele cele solide. Când m-am întors, cu o pungă plină cu diverse pachete şi conserve alimentare, l-am găsit deja îmbrăcat. După micul dejun, am hotărât că am putea beneficia de o primire mult mai călduroasă în Tynsham, dacă am sosi cu două camioane, în loc de unul singur.

— Şi ai grijă să ţii geamurile închise, i-am sugerat. Pentru că în Londra sunt destul de multe pepiniere, în special în vestul oraşului.

— Îhî, consimţi în grabă. Am văzut şi eu câteva monstruozităţi din astea.

— Eu am văzut chiar prea multe, şi chiar în plină acţiune.

La prima staţie de benzină am făcut plinul şi, deschizând drumul cu camionul meu de trei tone, am continuat să înaintăm spre vest, ca un mic convoi de tancuri trecând cu zgomot asurzitor pe străzile pustii.

Călătoria a fost obositoare, pentru că din zece în zece metri trebuia să oprim şi să îndepărtăm câte un vehicul abandonat. Uneori, când drumul ne era blocat de câte două sau trei vehicule, eram nevoiţi să înaintăm foarte încet şi să ne croim drum printre ele, împingându-le în lături. Foarte puţine fuseseră accidentate. Ceea ce însemna că orbirea, deşi se produsese destul de rapid, le permisese şoferilor să nu piardă controlul maşinilor. Cei mai mulţi reuşiseră să tragă pe marginea drumului. Însă, pe de altă parte, dacă dezastrul ar fi avut loc în timpul zilei, şoselele ar fi fost un infern. Iar în faţa blocajelor impenetrabile şi obligaţi să căutăm rute alternative, ne-ar fi luat zile întregi să putem străbate oraşul. Una peste alta, drumul n-a fost atât de lent pe cât mi se păruse în acele momente, mai ales că la numai câţiva kilometri, când am văzut o maşină răsturnată pe marginea drumului, am înţeles că aceeaşi rută aleseseră şi cei dinaintea noastră, de aceea drumul era parţial eliberat.

La următoarea periferie, Staines, am ştiut că Londra rămăsese, în sfârşit, departe în urma noastră. Am oprit şi m-am dus la Coker. După ce a oprit şi el motorul, tăcerea aceea nefirească se aşternu din ce în ce mai apăsătoare, întreruptă din când în când de pocniturile caroseriei care se răcea. Abia atunci ne-am dat seama că nu văzuserăm nici o creatură vie, cu excepţia câtorva vrăbii. Coker se dădu jos din cabina camionului şi se opri în mijlocul şoselei, ascultând şi privind în jurul său.

Şi-n faţă, iată, ni se-aştern

Eternităţile deşarte...[1] murmură el.

L-am privit contrariat. Expresia lui gravă şi meditativă se transformă subit într-un zâmbet larg, apoi mă întrebă:

— Sau îţi place mai mult Shelley?

Ozymandias mi-e numele, Rege al regilor,
Priveşte-mi Opera, tu, marele, şi pierde-ţi minţile![2]

— Hai mai bine să mâncăm ceva, continuă el.

— Coker, mă uimeşti, i-am spus în timp ce, aşezaţi pe tejgheaua unui magazin, ne serveam desertul compus din biscuiţi cu marmeladă. Ce profesie ai? Prima oară când te-am văzut – iartă-mă că nu găsesc termenul potrivit – afuriseai în dreapta şi-n stânga, iar acum citezi din Marvell. Nu înţeleg.

— Nici eu nu-mi pot explica, îmi răspunse zâmbind. Se pare că sunt un hibrid – aşa cum de altfel suntem cu toţii, pentru că nimeni nu ştie ce este cu adevărat. Nici măcar maică-mea n-a ştiut ce progenitură creşte – de fapt, n-a putut să demonstreze că sunt un copil ca toţi ceilalţi, drept pentru care n-a reuşit să primească alocaţie pentru mine. Încă din copilărie, nu-mi plăceau o mulţime de lucruri, iar după ce-am renunţat la şcoală am început să merg la tot felul de întruniri – îndeosebi la reuniuni unde se protesta împotriva a fel şi fel de lucruri. Aşa am ajuns să cunosc o mulţime de oameni. Probabil că toţi mă găseau destul de amuzant, căci mă duceau la tot felul de adunări aşa-zis politice, unde se distrau copios pe seama mea. Dar curând, plictisit să fiu atracţia principală a seratelor şi să le ofer tuturor posibilitatea să râdă de mine, mi-am dat seama că mi-ar prinde foarte bine cultura lor generală, ca să mă pot amuza şi eu pe seama altora. Aşa am ajuns să frecventez cursuri la seral şi să-mi îmbogăţesc vocabularul, pentru a vorbi la fel de elevat ca şi ei, atunci când ar fi fost necesar. Foarte mulţi oameni nu ştiu că, pentru a fi înţeleşi, trebuie să vorbească pe limba interlocutorilor lor. Dacă te exprimi cu seriozitate şi citezi din Shelley, toţi vor gândi că eşti doar o persoană simpatică şi cultivată, fără să-ţi mai dea atenţie. Dacă vrei într-adevăr să fii luat în seamă, atunci va trebui să foloseşti un limbaj specific

---

[1] Andrew Marvell (1621-1678), *To His Coy Mistress* (Iubitei celei sfioase) (n. tr.).

[2] Percy Bysshc Shelley (1792-1822), *Ozymandias* (1819) (n. tr.).

audienţei. Şi, bineînţeles, reciproca este şi ea valabilă. Jumătate din politicienii care se adresează unui auditoriu format din muncitori nu sunt înţeleşi – şi nu pentru că ar fi superiori audienţei, ci, în primul rând, pentru că ascultătorii nu sunt interesaţi de cuvintele pompoase ale oratorilor, cât de limbajul şi exprimarea acestora. Prin urmare, hotărâsem să devin bilingv, ca să spun aşa, adică să mă pot folosi de vorbele potrivite în contextul potrivit şi să am abilitatea de a-i surprinde şi de a capta de îndată atenţia celor care mă ascultă. În Anglia sistemul claselor sociale e o bijuterie. După o vreme, am început să mă descurc binişor în retorică. Desigur, nu aveam ceea ce se poate numi o slujbă stabilă, dar a fost totuşi una interesantă şi mi-a oferit destul de multă varietate. Wilfred Coker este numele meu – orator profesionist, fără obiecţii la subiecte. Ăsta-s eu.

— Nu înţeleg: fără obiecţii la subiecte? l-am întrebat.

— Ei bine, da. Eu nu fac decât să transmit cuvântul vorbit, ca un tipograf care nu obiectează şi tipăreşte ce primeşte.

— Şi cum de n-ai ajuns ca toţi ceilalţi? am continuat, după o scurtă pauză. Ai fost cumva în vreun spital?

— Nu. Întâmplarea a făcut să mă adresez în acea seară unei adunări ce protesta împotriva violenţei poliţiştilor faţă de o grevă lipsită de importanţă. Am început la ora şase, iar jumătate de ceas mai târziu poliţia a trecut la dispersarea noastră. Găsind o trapă, am coborât repede în pivniţa casei. Câţiva au coborât să mă caute, dar n-au reuşit să mă găsească în stiva de lemne şi surcele unde mă ascunsesem. Un timp au tot tropăit pe pardoseala sălii, apoi s-a aşternut liniştea. N-am ieşit, pentru că eram sigur că-mi întinseseră o capcană. Locşorul pe care mi-l găsisem era destul de confortabil, aşa că am dormit până a doua zi. Iar dimineaţa, când am ieşit prudent din ascunzătoare, am găsit lumea complet schimbată.

Făcu o pauză şi reflectă puţin, apoi adăugă:

— Ei bine, afacerea mi s-a isprăvit, fiindcă de acum încolo nu prea cred să-mi mai caute sau aprecieze cineva talentele.

Nu i-am contestat concluzia. Am terminat desertul şi am coborât de pe tejghea.

— Hai. Trebuie să ne punem în mişcare, zise. *„Iar mâine pe*

păşuni virgine şi proaspete câmpii ne-om desfăta”[1] – dacă nu te deranjează un citat răsuflat.

— Este inexact, i-am răspuns. Nu-i vorba de „câmpii”, ci de „livezi”.

Se încruntă puţin, gândindu-se:

— Aşa e, prietene, ai dreptate.

Voioşia molipsitoare a lui Coker mă cuprindea şi pe mine. Priveliştea câmpurilor şi ogoarelor ar fi dat oricui speranţe. Dar, pe de altă parte, ştiam că holdele cele verzi nu vor mai fi niciodată recoltate, aşa cum nici fructele pârguite ale pomilor nu vor mai fi culese. Ţinuturile rurale nu vor mai arăta niciodată atât de îngrijite cum ni se-nfăţişau acum, dar nici nu vor dispărea – îşi vor continua existenţa în felul lor propriu. Nu vor fi ca oraşele, sterile şi moarte pentru totdeauna. Era un loc unde puteam munci şi unde ne puteam face un viitor.

Noua atmosferă îmi dădea sentimentul că în ultima săptămână trăisem ca un rozător care scormoneşte şi se hrăneşte cu resturile găsite prin mormanele de gunoi. De aceea, când priveam câmpiile întinzându-se departe în zare, începeam să sper din nou.

Localităţile din drumul nostru, oraşe ca Reading sau Newbury, ne confirmaseră pentru scurtă vreme neputinţa şi împovărarea pe care o trăisem în Londra, dar nu reprezentau altceva decât nişte întreruperi temporare în drumul ascendent al renaşterii şi reînfloririi.

Nu poţi fi tragic şi fatalist la nesfârşit: gândul e ca pasărea Phoenix. Trăsătură utilă şi dăunătoare totodată, dar care ţine de instinctul de supravieţuire – chiar dacă ne-a împins în destule războaie devastatoare. Este un element necesar mecanismului nostru, o trăsătură ce ne ajută să nu regretăm şi să nu plângem în van prea mult – şi, pentru ca viaţa să poată continua în limite tolerabile, ineditul şi senzaţionalul trebuie să devină lucruri obişnuite. Sub cerul albastru, presărat cu nori ca nişte aisberguri albicioase, priveliştea sumbră a oraşelor începuse să fie mai puţin apăsătoare, iar sentimentul că trăim şi respirăm ne înviorase ca o briză proaspătă, răcoritoare.

---

[1] Versul de încheiere al elegiei *Lycidas* de John Milton (1608-1674) (n. tr.).

Toate astea nu-mi scuză comportamentul, dar măcar explică de ce-am fost şi eu mirat când m-am surprins de câteva ori fredonând un cântecel în timp ce conduceam.

În Hungerford am oprit ca să mâncăm şi, desigur, să facem iar plinul. Pe măsură ce străbăteam kilometri întregi prin acele meleaguri neprihănite, sentimentul de uşurare continua să se amplifice. Ţinutul nu arăta încă stingher, ci doar adormit şi prietenos. Buna dispoziţie nu mi-a fost alterată nici chiar când am văzut ocazional mici grupuri de trifide legănându-se pe câmpuri, ori odihnindu-se, cu rădăcinile înfipte în pământ. Erau, încă o dată, banale obiecte de studiu ale fostei mele profesii.

În apropiere de Devizes am oprit din nou, să consultăm harta. Puţin mai încolo am cotit la dreapta, pe un drum lateral, şi ne-am continuat drumul către satul Tynsham.

X. TYNSHAM

Puţini erau, pare-se, cei cărora le era dor de conacul Tynsham. În afară de cele câteva căsuţe care dădeau localităţii numele de Tynsham, zidul înalt al proprietăţii mergea paralel cu şoseaua, până în faţa unei porţi masive din fier forjat. Dincolo de ea, stătea o tânără cu chip atât de sobru şi responsabil, încât aproape că nu mai era uman. În mâini strângea o carabină, pe care o ţinea într-un mod nu tocmai prietenos. I-am semnalizat lui Coker să oprim şi am strigat la fată în timp ce trăgeam pe marginea drumului. Buzele i se mişcară, dar fără să poată acoperi zgomotul puternic al motorului. Oprindu-l, am întrebat încă o dată:

— Aici e conacul Tynsham?

Rămase la fel de impasibilă.

— Câţi şi de unde sunteţi? întrebă ea.

Îmi doream să nu se mai joace cu arma şi, fără să-i scap din priviri degetele neastâmpărate, i-am explicat pe scurt cine suntem, motivul pentru care venisem, ce alimente şi lucruri transportam, garantându-i totodată că nu avem pe nimeni ascuns în camioane. Nu se arătă însă deloc încrezătoare în vorbele mele. Mă privea fix, cu privirea aceea opacă, preocupată şi deloc liniştitoare pe care o întâlneşti cel mai adesea la copoi. Cuvintele mele nu-i alungaseră suspiciunea extrem de istovitoare pentru cei mult prea zeloşi în a-şi îndeplini conştiincios sarcinile. Ieşi pe poartă ca să ne inspecteze camioanele şi să se convingă de adevărul afirmaţiilor mele; mă rugam, pentru binele ei, desigur, ca nu cumva printre lucruri să se fi ascuns, întâmplător, cineva, căci aşa suspiciunile i-ar fi fost confirmate. În cele din urmă, fără să admită că este mulţumită, ca nu cumva să-şi diminueze credibilitatea şi, cu destule rezerve, consimţi totuşi să ne permită accesul în curte.

— Luaţi-o pe drumul din dreapta, îmi strigă pe când treceam pe lângă ea, după care ne întoarse brusc spatele, pentru a se ocupa în continuare de siguranţa porţii.

Dincolo de aleea scurtă străjuită de ulmi, se întindea o pajişte ca acelea de la sfârşitul secolului al optsprezecelea,

presărată ici-colo cu copaci care avuseseră destul loc să crească şi să se dezvolte în toată splendoarea lor. În faţa noastră se afla conacul: fără să fie o casă solemnă şi impozantă, în sensul arhitectural al termenilor, se întindea pe o suprafaţă considerabilă şi era un amestec de stiluri arhitectonice – ca şi cum niciunul dintre proprietari nu rezistase tentaţiei de a-şi lăsa amprenta pe aspectul clădirii. Fiecare dintre aceştia, respectând totuşi munca strămoşilor, se simţise dator să imprime construcţiei spiritul epocii în care a trăit. Tocmai lipsa de interes pentru finisajele anterioare îi dădea un aer masiv şi capricios, făcând-o să arate ciudat, dar prietenoasă şi demnă de încredere.

Drumul din dreapta ne-a condus într-o curte spaţioasă, unde erau parcate mai multe vehicule. Grajdurile, garajele şi locuinţele vizitiilor şi şoferilor înconjurau curtea într-un semicerc întins pe mai mulţi acri. Coker parcă şi el camionul alături de-al meu şi coborî. Nu ne întâmpină nimeni.

Am intrat pe una din uşile deschise în spatele clădirii şi am parcurs un hol lung, la capătul căruia o bucătărie de dimensiuni uriaşe ne îmbia cu o mireasmă plăcută de mâncare proaspăt gătită. De dincolo de uşa din faţă se auzea murmur de voci şi zgomote de pahare şi farfurii. Ca să ajungem acolo a trebuit mai întâi să traversăm un coridor întunecat şi să trecem de încă o uşă.

Încăperea, aşa cum îmi imaginasem, fusese sala de mese a servitorilor – în vremurile în care membrii personalului menajer erau în număr suficient de mare încât termenul să nu cadă în derizoriu. Sala era în de ajuns de spaţioasă pentru a adăposti mai bine de o sută de mese. Actualii beneficiarii erau aşezaţi însă la două mese lungi, susţinute de capre de lemn, şi cred că erau în jur de cincizeci-şaizeci de inşi – toţi orbi. În timp ce aşteptau răbdători, câteva persoane trebăluiau grăbite în preajma lor. La una din mesele fixate în perete, trei fete harnice tăiau şi goleau de măruntaie pui de găină. M-am apropiat de una dintre ele şi i-am spus:

— Noi tocmai am sosit. V-am putea ajuta cu ceva?

Oprindu-se din lucru, fără să lase din mână cuţitul, îşi dădu la o parte o şuviţă de păr cu dosul palmei.

— Da, cu legumele şi împărţirea veselei, îmi răspunse prompt.

Am preluat imediat iniţiativa, ocupându-mă de două oale mari, pline cu varză şi cartofi. În timp ce distribuiam raţional legumele, îi examinam atent pe meseni. Josella nu se afla printre ei, şi nu observasem pe nimeni din grupul din clădirea Universităţii, dar parcă recunoscusem câteva chipuri feminine.

Numărul bărbaţilor îl întrecea cu mult pe cel al femeilor, fiind, cu toţii, repartizaţi destul de straniu la masă. Unii dintre ei puteau foarte bine să fie londonezi sau orăşeni de prin apropiere, însă cei mai mulţi erau îmbrăcaţi în haine de lucru la câmp. Singura excepţie era un preot de vârstă mijlocie. Ceva aveau însă cu toţii în comun: erau orbi.

Femeile erau în ţinute variate, unele fiind îmbrăcate în haine de oraş, complet nepotrivite, în timp ce altele păreau să fie de prin părţile locului. Din acest ultim grup, o singură fată putea să vadă, în timp ce din grupul anterior şase persoane puteau vedea iar ceilalţi, deşi nevăzători, nu păreau deloc neîndemânatici.

Coker examinase şi el locul.

— Curioasă adunare, remarcă el cu jumătate de gură. Ai reuşit cumva s-o vezi?

Am negat, dând din cap, dezamăgit că-mi pusesem mult prea multe speranţe în ideea că o voi găsi acolo pe Josella.

— Cel mai bizar, continuă, e că n-am recunoscut pe nimeni din grupul pe care l-am capturat odată cu tine – cu excepţia fetei care curăţă pui la capătul mesei.

— Şi ea, te-a recunoscut? l-am întrebat.

— Cred că da, pentru că mi-a aruncat câteva priviri…

După ce am terminat de aranjat tacâmurile şi s-a servit masa, am mâncat şi noi. Având în vedere că majoritatea mesenilor se înfruptaseră în ultima săptămână numai din conserve şi avuseseră parte de hrană rece, n-au existat niciun fel de reclamaţii referitoare la mâncare sau la prepararea ei. La finalul ospăţului se auzi o bătaie în masă. Preotul se ridică şi, după ce se făcu linişte, îşi începu toastul:

— Prieteni, la sfârşitul fiecărei zile se cuvine să ne înnoim mulţumirile şi să-l fim recunoscători lui Dumnezeu pentru că ne-a ocrotit şi ne-a cruţat ca să nu devenim victime ale acestui cumplit dezastru. Să ne rugăm împreună şi să-l amintim Tatălui Ceresc să se milostivească de cei care rătăcesc singuri în întuneric şi să le călăuzească paşii către noi, unde să-i putem adăposti şi îngriji. Să-L rugăm stăruitor să ne ajute să trecem

peste aceste grele încercări, să depăşim năpastele ce vor urma şi, cu sprijinul Său, să izbutim în încercarea de a reclădi o lume mai bună, întru veşnica Sa glorie şi slavă.

Aplecându-şi capul, continuă:

— Tată Atotputernic şi milostiv…

După ce-a încheiat cu „Amin”, a dat tonul unui imn religios. Apoi, mesenii s-au grupat în echipe şi, ţinându-se cu toţii de mână, au fost conduşi afară de patru fete văzătoare.

Mi-am aprins o ţigară. Coker luă şi el una, absent, fără să facă niciun comentariu. O fată se apropie:

— Vreţi să ne ajutaţi să strângem? întrebă ea. Nu peste mult timp va veni şi Miss Durrant.

— Miss Durrant? am repetat nedumerit.

— Dânsa e cea care organizează totul, îmi explică fata. Veţi putea afla mai multe de la dânsa.

Un ceas mai târziu, când aproape se întunecase, ni s-a adus la cunoştinţă întoarcerea domnişoarei Durrant, pe care am găsit-o într-un mic cabinet luminat de cele două lumânări de pe birou. Am recunoscut-o îndată pe tânăra înaltă, brunetă şi cu buze subţiri, care vorbise în numele opoziţiei la întrunirea de la Universitate. Preţ de câteva clipe, îl privi ţintă pe Coker. Expresia ei nu era cu nimic mai prietenoasă decât fusese la ultima noastră întâlnire.

— După câte am înţeles, spuse ea rece, privindu-l dispreţuitoare pe Coker, dumneata eşti organizatorul raidului de la Universitate.

Coker recunoscu, aşteptând-o să continue.

— În acest caz, vreau să-ţi aduc la cunoştinţă că în comunitatea noastră nu tolerăm actele de violenţă pentru nimic în lume.

Coker zâmbi uşor şi-i răspunse într-un limbaj perfect pentru o persoană din pătura mijlocie:

— Depinde cum privim lucrurile. Cum am putea să judecăm cine a fost mai violent? Aceia care au înţeles imediat responsabilitatea ce le revine şi au rămas locului, sau cei care au dat bir cu fugiţii, pentru că intenţionau să dea curs unei responsabilităţi viitoare?

Continuă să-l privească cu asprime. Expresia feţei îi rămăsese neschimbată, dar era evident că-şi formase deja o părere diferită despre bărbatul din faţa ei. Nu se aşteptase la un

astfel de răspuns şi, mai cu seamă, la maniera în care i-a fost transmis. Amână pentru o vreme acest subiect şi îşi întoarse privirea spre mine:

— Şi tu ai fost părtaş în acest plan?

I-am explicat pe scurt rolul meu oarecum negativ din această poveste, apoi am întrebat:

— Ce s-a întâmplat cu Michael Beadley, Colonelul şi cu ceilalţi membri ai grupului?

Nu i-a convenit întrebarea, pentru că mi-a răspuns tăios:

— Au plecat în altă parte. Aici avem o comunitate decentă, cu reguli şi principii creştine, pe care intenţionăm să le urmăm. Persoanele cu vederi libertine nu-şi pot găsi locul printre noi. Decadenţa, imoralitatea şi lipsa de credinţă au fost principalele cauze ale tuturor bolilor umanităţii. Nouă, celor cruţaţi de catastrofă, ne revine obligaţia de a construi o societate în care să nu mai apară asemenea flageluri. Persoanelor cinice şi viclene li se va arăta imediat că nu sunt dorite aici, indiferent de teoriile eminente sub care-şi ascund indecenţa şi materialismul. Suntem şi intenţionăm să rămânem o comunitate creştină.

Făcu o pauză, şi mă privi provocator.

— Aşadar, v-aţi despărţit? am întrebat. Mi-aţi putea spune încotro au plecat?

Mi-a răspuns aspru:

— S-au dus mai departe, iar noi am hotărât să rămânem aici. Acesta-i singurul lucru important. Câtă vreme îşi vor ţine la distanţă influenţele nefaste, sunt liberi să-şi netezească singuri calea către damnare. Şi, din moment ce au considerat că sunt mai presus nu doar de legile lui Dumnezeu, ci şi de cele ale bunului simţ, sunt sigură că în curând vor ajunge exact acolo unde merită.

Îşi încheie afirmaţia strângând maxilarele – semn că ar fi fost pierdere de timp să o chestionez mai departe – şi se întoarse din nou către Coker.

— Tu ce ştii să faci? îl întrebă.

— O mulţime de lucruri, îi răspunse el calm. Însă până când nu văd unde mi-aş putea oferi cel mai eficient ajutorul, aş prefera să rămân să mă familiarizez cu acest loc.

Ezită surprinsă la auzul acestui răspuns. Era clar că intenţionase să-şi transmită instrucţiunile imediat ce ar fi auzit decizia bărbatului, dar se răzgândi:

— Bine. Familiarizează-te cu împrejurimile şi mâine seară îmi poţi spune ce-ai hotărât.

Însă Coker nu se lăsă expediat atât de uşor şi-i ceru femeii să-i dea detalii despre suprafaţa pe care se întinde proprietatea, numărul de persoane existente, proporţia dintre văzători şi orbi, precum şi o serie de alte informaţii, pe care chiar le primi de la ţâfnoasa domnişoară.

Înainte să ieşim, am întrebat-o dacă ştie ceva despre Josella. Miss Durrant se încruntă:

— Îmi pare cunoscut acest nume. Dar de unde…? A! Nu cumva a candidat la ultimele alegeri, din partea conservatorilor?

— Nu cred. Dar… ăă… a scris mai demult o carte, i-am spus.

— Este vorba de… începuse domnişoara Durrant, amintindu-şi. Dar, domnule Masen, nu cred că este genul de persoană interesată de comunitatea model pe care o construim noi aici!

Pe coridor, Coker se întoarse spre mine. În lumina crepusculară putea încă să-mi vadă zâmbetul.

— Se pare că prin părţile astea s-a instaurat un ortodoxism destul de represiv, remarcă el.

Şi adăugă, după ce rânjetul îi dispăru:

— Straniu şi, totodată, destul de periculos. Mândrie şi prejudecată. Şi chiar dacă ştie foarte bine că are mare nevoie de ajutor, n-are să recunoască pentru nimic în lume.

Făcu o pauză în timp ce ne apropiam de-o uşă deschisă. Întunericul nu ne lăsa să vedem ce este dincolo de prag, dar când am trecut prin dreptul ei, am văzut, în lumina difuză ce se strecura prin ferestre, un dormitor de bărbaţi.

— O să intru puţin, să discut ceva cu băieţii ăştia. Ne vedem mai târziu.

Intră încrezător şi dezinvolt, şi se adresă locatarilor cu un colocvial „Salut, băieţi! Cum stă treaba?”, iar eu m-am îndreptat spre sala de mese.

Bezna din interior era subţiată de trei lumânări ce ardeau pe una din mese. În faţa lor, o tânără privea exasperată la câteva lucruşoare pe care încerca să le cârpească.

— Bună, mă întâmpină ea. Trist, nu-i aşa? Mă întreb cum reuşeau strămoşii noştri să se descurce pe întuneric în vremurile de mult apuse?

— Nu sunt timpuri chiar atât de îndepărtate, i-am răspuns. Acesta-i şi viitorul, şi trecutul – cu condiţia să mai existe cineva

care să ne înveţe cum să facem lumânările.

— Da, aşa e, îmi spuse, ridicându-şi capul şi privindu-mă. Azi ai venit din Londra?

— Da, am confirmat.

— Bănuiesc că acolo situaţia s-a înrăutăţit serios, nu?

— Totul s-a sfârşit.

— Cred c-ai văzut multe lucruri groaznice.

— Da, i-am răspuns scurt. Dar voi, de când aţi ajuns aici?

Fără să se arate prea entuziasmată, îmi povesti totul în linii mari.

Doar şase persoane scăpaseră raidului efectuat de Coker în clădirea Universităţii. Ea şi Miss Durrant fuseseră două dintre acestea. În dimineaţa zilei următoare, Miss Durrant încercase fără succes să se impună ca lider al grupului. Încă de la început fusese clar că părăsirea oraşului nici nu putea intra în discuţie, pentru că numai unul dintre ei ştia să conducă. Pe parcursul acelei zile şi în cea mai mare parte a zilei următoare, relaţia lor a fost cam la fel cu aceea pe care am avut-o şi eu cu echipa mea în Hampstead. În după-amiaza celei de-a doua zile, Michael Beadley şi alţi doi bărbaţi reveniseră la Universitate, iar până la căderea nopţii îşi mai făcuseră apariţia câteva persoane. Până la amiaza celei de-a treia zile ajunseseră să aibă destui şoferi cât să poată porni la drum cu o duzină de camioane, aşa că hotărâseră că este mult mai înţelept să plece imediat şi să nu mai rişte aşteptând sosirea altor captivi.

Conacul Tynsham fusese ales ca destinaţie temporară numai datorită faptului că-i era cunoscut Colonelului: în lipsa altor calităţi, le putea oferi izolarea mult căutată.

Grupului i-a lipsit încă de la început coeziunea, iar liderii săi ştiau bine asta. În următoarea zi, a avut loc o întrunire mai mică dar la fel cu aceea la care participasem şi eu. Michael şi susţinătorii săi au anunţat că sunt foarte multe de făcut, susţinând totodată că nu intenţionează să-şi risipească energia în încercări inutile de a-i calma pe cei intoxicaţi de prejudecăţi şi puşi pe harţă. Problema cu care se confruntau era mult prea gravă şi stringentă. Horence Durrant încuviinţă. Ceea ce se petrecea în jurul lor însemna mult mai mult decât un semnal de alarmă. Totuşi, nu putea înţelege cum pot unii să nu fie recunoscători minunii că au supravieţuit, şi preferă să perpetueze teoriile subversive ce au subminat mai bine de-un

secol credinţa creştină. În ceea ce o privea, ştia bine că nu poate trăi într-o comunitate în care unii vor căuta permanent să pervertească evlavia şi pioşenia celor care nu se sfiesc să-şi arate gratitudinea urmând cucernici legile lui Dumnezeu. Desigur, era perfect conştientă de gravitatea situaţiei, însă calea cea mai corectă era acordarea unei atenţii depline avertismentului pe care li-l dăduse Dumnezeu şi întoarcerea fără tăgadă la învăţătura Sa.

Disensiunile dintre grupuri au dat naştere unei disproporţii evidente. Miss Durrant îşi găsise drept susţinători cinci fete care puteau vedea, douăsprezece sau mai multe nevăzătoare, câţiva bărbaţi şi femei de vârstă mijlocie, toţi orbi; prin urmare, niciun bărbat văzător în grupul ei. În atare circumstanţe, nu mai exista nici o îndoială că primul grup ce avea să plece era cel condus de Michael Beadley. Camioanele erau încărcate şi nimic nu le mai întârzia plecarea, aşa că, imediat după prânz, se puseră în mişcare, lăsând-o pe Miss Durrant şi pe adepţii ei în grija convingerilor şi principiilor pe care le preţuiau atât de mult.

După ce-au rămas singuri, au hotărât să cerceteze conacul şi împrejurimile. Partea centrală a casei era închisă, dar în aripa rezervată servitorilor au descoperit urme, ceea ce însemna că nu erau singuri. Au continuat explorarea şi au ajuns în grădina de zarzavaturi, unde au înţeles imediat ce se întâmplase cu servitorii de la conac. Alături de un coş din care se risipiseră fructele, zăceau trupurile unui bărbat, al unei femei şi al unei fetiţe, iar lângă ele aşteptau răbdătoare două trifide, cu rădăcinile înfipte în pământ. O situaţie similară au întâlnit şi la celălalt capăt al proprietăţii. Nu reuşiseră să afle dacă trifidele intraseră printr-una din portiţele deschise ale proprietăţii sau fuseseră acolo, dar important era că reprezentau un pericol ce trebuia numaidecât anihilat, înainte de a provoca şi mai multe pierderi de vieţi. Miss Durrant trimise o fată să cerceteze tot zidul împrejmuitor şi să închidă toate portiţele, iar ea intră în sala de arme a conacului. Reuşi, împreună cu altă tânără – deşi amândouă erau lipsite de experienţă – să spulbere vârfurile lujerilor a nu mai puţin de douăzeci şi şase de trifide. După această acţiune în forţă, n-au mai văzut trifide în perimetrul proprietăţii – şi nici nu mai doreau să vadă.

A doua zi, când şi-au extins investigaţia, au descoperit în sat

un număr considerabil de trifide. Singurii supravieţuitori erau cei care se baricadaseră în case, în speranţa că proviziile îi vor ajuta să supravieţuiască o vreme, precum şi cei care fuseseră destul de norocoşi şi nu întâlniseră trifide în scurtele lor raiduri după alimente. Au fost aduşi cu toţii la conac. Deşi sănătoşi şi, cei mai mulţi dintre ei, în putere, reprezentau totuşi o povară, căci erau orbi cu toţii.

Pe parcursul zilei mai sosiseră patru tinere. Două veniseră cu un camion pe care-l conduseseră cu rândul, aducând cu ele încă o fată nevăzătoare. Cea de-a patra venise singură într-un automobil. Aruncase o scurtă privire prin împrejurimi, anunţase că nu-i place deloc organizarea şi plecase mai departe. În următoarele zile, îşi făcuseră apariţia mai multe persoane, dintre care două hotărâseră să li se alăture. Cei mai mulţi dintre bărbaţii nou-veniţi, îşi exprimau făţiş şi răspicat dorinţa de a nu mai avea de-a face cu grupuri şi colective ca acelea pe care-i obligase Coker să le păstorească, şi porneau mediat în urmărirea grupului iniţial.

Tânăra nu-mi putu spune nimic despre Josella. Era clar că nici măcar nu-i auzise numele, fiindcă încercările mele de a-i împrospăta memoria nu au avut nici o reacţie din partea ei.

În timp ce vorbeam, la un moment dat, brusc, s-au aprins becurile. Fata le privi impresionată, ca şi cum ar fi avut o revelaţie. Stinse dintr-o suflare lumânările şi-şi continuă îndeletnicirea, privind ocazional către bulbii electrici, ca şi cum ar fi vrut să se asigure că încă mai funcţionau.

Câteva minute mai târziu, îşi făcu apariţia şi Coker.

— Presupun că tu eşti autorul, i-am spus, arătând spre becuri.

— Desigur, confirmă el. Am găsit un generator şi m-am gândit să-l folosim şi să nu lăsăm motorina să se evapore.

— Vrei să spui că am fi putut avea lumină chiar din prima zi în care am ajuns aici? întrebă fata.

— Numai dacă v-aţi fi obosit să porniţi motorul, îi răspunse Coker, privind-o puţin mirat. Dacă nu vă plăcea să staţi pe întuneric, de ce nu l-aţi utilizat?

— Nici măcar n-am ştiut de existenţa lui şi, în plus, nu ştiu nimic despre electricitate şi generatoare.

Coker continuă s-o privească gânditor.

— Şi vă mulţumeaţi să staţi în întuneric, o apostrofă. Sunt

totuşi curios să aflu cât timp aţi estimat că puteţi supravieţui, de vreme ce ştiţi foarte bine că trebuie să puneţi lucrurile în mişcare?

Tânăra se simţi vădit deranjată de tonul vocii lui.

— Dar nu-i vina mea că nu cunosc astfel de lucruri.

— Nu pot să nu-ţi spun că greşeşti, îi răspunse Coker. Într-adevăr, nu-i doar vina ta – pentru că aici vorbim despre o ignoranţă pe care o perpetuaţi cu bună ştiinţă. În plus, faptul că vă consideraţi mult prea spirituali pentru a fi interesaţi de lucrurile lumeşti nu-i altceva decât o paradă, o formă stupidă şi meschină de vanitate. Desigur, nimeni nu se naşte învăţat, dar Dumnezeu ne oferă inteligenţa necesară – atât bărbaţilor, cât şi femeilor – pentru a cunoaşte şi învăţa. A nu folosi cest instrument extrem de preţios nu este deloc o virtute de lăudat.

Tânăra îl privea vădit tulburată şi supărată, Coker era iritat încă de când intrase în cameră. Fata însă îi răspunse:

— Aşa este, dar fiecare om gândeşte în felul lui. Bărbaţii înţeleg mai bine cum funcţionează electricitatea şi aparatele tehnice; femeile nu se prea pricep la astfel de lucruri.

— Nu încerca să-mi bagi pe gât amalgamul ăsta de mit şi superficialitate, îi zise Coker. Ştii foarte bine că femeile sunt capabile să manevreze la fel e eficient aparate şi maşinării complexe – bineînţeles, numai atunci când îşi dau interesul. În general, preferă să nu-şi dea osteneala să înveţe decât dacă n-au încotro. Şi de ce-ar face-o, când avem în spate o tradiţie seculară care preamăreşte ca pe o virtute neîndemânarea şi nepriceperea feminină, iar aceleaşi sarcini pot fi foarte uşor lăsate altcuiva? În realitate, oricât ne-am contrazice, este vorba de o conduită nefirească, o poză, o paradă întreţinută de noi toţi. Până acum, bărbaţii îşi jucau mândri rolul de meşteri iscusiţi în a le repara iubitelor aspiratoarele şi a le schimba siguranţele arse – o făţărnicie acceptată de ambele părţi implicate. Îndemânarea şi simţul practic complinesc gingăşia spirituală şi farmecul feminin – dar în cele din urmă *el*, cel care-şi murdăreşte mâinile şi-şi pune mintea la contribuţie, devine un nemernic şi-un ageamiu. Inspiră profund şi continuă:

— Până în prezent ne-am permis să ne amuzăm cu această parazitară lene mentală. Indiferent cât de mult au dezbătut şi discutat generaţiile anterioare cu privire la egalitatea dintre sexe, au existat întotdeauna interese mult prea mari pentru ca

să ajungem măcar să visăm că femeile vor renunţa la această atitudine. Tot ce-am reuşit să realizăm a fost să ne adaptăm vremurilor şi să-i aducem stării de fapt câteva modificări superficiale, chiar chinuite şi forţate, aş putea spune.

După o pauză, îşi reluă expunerea:

— Dacă te îndoieşti cumva, atunci, ei bine, trebuie să luăm în calcul faptul că atât tinerele de rând, cât şi femeile intelectuale au simţit pe propria piele căluşul condiţionării, desigur, în moduri diferite – fiindcă, de pildă, în momentul izbucnirii conflagraţiei mondiale, sub presiunea obligaţiilor şi sancţiunilor, au putut cu foarte mare uşurinţă să fie calificate ca tehnicieni şi ingineri de mare competenţă.

— Dar toţi au spus că nu erau la fel de pricepute ca bărbaţii ingineri, remarcă tânăra.

— Aha, acum intră în acţiune mecanismul defensiv. În acest caz, dă-mi voie să-ţi amintesc că este în interesul tuturor o asemenea etichetare. Într-adevăr, admise el, într-o oarecare măsură afirmaţia e corectă. De ce? Pentru că majoritatea femeilor fuseseră obligate să înveţe rapid, fără o pregătire prealabilă temeinică, fiind nevoite, în acelaşi timp, să se *dezveţe* de obiceiurile cultivate de ani de zile, precum şi de convingerile eronate că astfel de preocupări le sunt străine şi mult prea grosiere pentru firile lor plăpânde şi gingaşe.

— În regulă, dar nu înţeleg ce ţi-a căşunat pe mine, îi răspunse fata. Nu sunt singura vinovată că n-a pornit nimeni vechitura aia de motor.

Coker zâmbi.

— Ai perfectă dreptate. Este nedrept din partea mea. Dar nu am putut să nu mă enervez când am descoperit acel generator, care nu aştepta decât să fie pornit, şi nimeni nu mişcase un deget în acest sens. Dezinteresul mă scoate pur şi simplu din minţi.

— Toate acestea ar fi trebuit să i le spui domnişoarei Durrant, nu mie.

— Am să-i transmit, fii fără grijă. Însă nu-i doar problema ei, ci a voastră, a tuturor. Vremurile s-au schimbat radical şi nu te mai poţi lamenta: „Vai, dragul meu, eu nu mă pricep la astfel de treburi!”, aşteptând ca alţii să-ţi rezolve problemele. Nimeni nu-şi mai poate permite să fie atât de obtuz încât să confunde ignoranţa cu inocenţa, fiindcă situaţia e mult prea grea. Şi,

desigur, ignoranţa nu va mai putea fi considerată amuzantă şi simpatică. Delăsarea şi dezinteresul sunt extrem de periculoase. Până când nu vom căuta să înţelegem cu toţii multe din acele lucruri cărora nu le acordam înainte cine ştie ce interes, nici noi şi nici cei care depind de noi nu vor ajunge să supravieţuiască dezastrului.

— Nu văd de ce trebuie să-ţi descarci pe mine tot dispreţul acumulat împotriva femeilor, şi asta, din cauza unei maşinării nenorocite, îi spuse ea ţâfnoasă.

Coker îşi ridică privirea.

— Dumnezeule! Şi tocmai ţi-am explicat că femeile, dacă îşi dau osteneala, *sunt* şi capabile şi competente.

— Ai spus că suntem nişte paraziţi. N-a fost deloc frumos din partea ta.

— Nici nu urmăresc să arunc în dreapta şi-n stânga cu amabilităţi. Iar ceea ce am afirmat mai devreme a fost că, în lumea care tocmai a dispărut, femeilor le *convenea* să joace rolul unor paraziţi.

— Şi toate astea numai pentru că nu ştiu nimic despre motorul ăla gălăgios şi mizerabil.

— La naiba! Uită măcar pentru un minut de generator.

— Atunci, de ce...?

— Motorul nu a fost decât un simbol. Ideea principală este că nu trebuie să învăţăm doar ceea ce ne place, ci suntem nevoiţi să aflăm totul despre conducerea şi organizarea unei comunităţi. Acum nu mai putem pur şi simplu să completăm un buletin de vot şi gata, am transferat responsabilitatea pe umerii altora. Şi, de acum înainte, o femeie nu va mai fi privită ca o persoană care şi-a îndeplinit obligaţiile sociale îndată ce şi-a găsit un bărbat s-o întreţină şi să-i asigure un locşor unde să dea naştere în mod iresponsabil cât mai multor progenituri pe care să le educe alţii.

— Totuşi, nu înţeleg ce legătură au toate astea cu motorul...

— Uite ce e, o întrerupse Coker, calm. Să presupunem că ai un copil: ţi-ai dori să ajungă un sălbatic sau un om civilizat şi educat?

— Un om civilizat, fără îndoială.

— În acest caz, mai întâi trebuie să te asiguri că trăieşte într-un mediu civilizat, pentru că standardele şi principiile pe care le va învăţa, de la noi le va primi. De aceea, trebuie să căutăm să

înţelegem şi să trăim într-un mod cât se poate de inteligent, astfel încât să-i putem oferi ce este mai bun. Desigur, pentru asta, va trebui să muncim şi să ne punem serios mintea la contribuţie. Schimbarea factorilor de mediu impune atitudini diferite.

Tânăra îşi strânse lucruşoarele. Câteva momente, îl privi pe Coker cu ochi destul de critici.

— Asemenea viziuni cred că se potrivesc mai degrabă grupului condus de domnul Beadley, îi spuse ea. Noi nu intenţionăm să ne schimbăm atitudinea şi perspectivele şi nici să renunţăm la principiile noastre. De fapt, acesta-i şi motivul pentru care ne-am separat de ei. Prin urmare, dacă tu consideri nepotrivită conduita decentă a unor persoane respectabile, cred că ai putea foarte bine să-ţi cauţi norocul în altă parte, încheie, pufnind şi întorcându-i spatele.

Coker o privi îndepărtându-se şi, după ce fata închise uşa, îşi exprimă sentimentele cu fluenţa unui pescar tocmai sosit în port.

— La ce te aşteptai? l-am întrebat râzând. Ai făcut pe grozavul şi i te-ai adresat de parcă ai fi avut în faţă o adunătură de delincvenţi, responsabili pentru declinul sistemului social occidental. Iar acum eşti surprins că s-a înfuriat.

— M-aş fi aşteptat să înţeleagă, mormăi el.

— Nu văd de ce-ar fi făcut-o. Cei mai mulţi nu privesc lucrurile raţional, ci numai prin prisma obiceiurilor. Era evident că se va opune oricărei schimbări, logice sau nu, care ar intra în conflict cu sentimentele şi noţiunile ei anterioare de bine şi rău – atitudine de care ar fi fost convinsă că denotă o fermă tărie de caracter. Eşti prea grăbit. Dacă unui om care şi-a pierdut casa îi arăţi grădinile Paradisului, nu le va da nici o importanţă; lasă-l acolo o perioadă şi, încet-încet, va ajunge să simtă că acela-i căminul lui. Aşa şi ea, în timp, va fi nevoită să se adapteze; apoi va continua să nege cu deplină convingere c-ar fi făcut aşa ceva.

— Altfel spus, e suficient să improvizăm atât cât e necesar şi să nu planificăm nimic. În felul acesta, nu vom ajunge la niciun rezultat.

— Nu, pentru că aici intră în scenă liderii. Conducătorul este cel care planifică şi chibzuieşte, dar în aşa fel încât să nu-şi arate intenţiile. Când schimbarea devine necesară, el o va sugera ca pe o concesie – temporară, bineînţeles – datorată

circumstanţelor date; iar dacă este suficient de înţelept, va prezenta în forma finală numai aspectele ei pozitive. Deşi întotdeauna vor exista obiecţii, indiferent de propunerea sau planul avute în vedere, în cazurile extreme, compromisurile nu pot fi evitate.

— Îmi sună a conspiraţie machiavelică. Mie îmi place să-mi determin clar obiectivul şi să mă îndrept exact către el.

— Cei mai mulţi nu adoptă această atitudine, deşi toţi susţin cu vehemenţă că da. Oamenii preferă să fie linguşiţi şi flataţi, ori chiar împinşi de la spate. Acesta-i şi motivul pentru care nici nu consideră că greşesc; dacă se întâmplă totuşi, atunci vina nu le aparţine în niciun caz lor, ci întotdeauna altcuiva. Această goană orbească după tot felul de lucruri nu reprezintă decât o viziune mecanicistă; or, fiinţele umane nu sunt nişte maşinării. Într-adevăr, fiecare om are propriul său mod de gândire – însă cei mai mulţi au o mentalitate rudimentară, necioplită, şi se simt în largul lor numai în medii similare propriului lor nivel.

— Prin urmare, nici lui Beadley nu-i acorzi şanse prea mari de reuşită. Deşi are un plan destul de solid.

— Va avea şi el destule probleme, i-am răspuns. Dar cel mai important este că membrii grupului său şi-au ales o ţintă. Echipa de aici este lipsită de orice entuziasm. De fapt, au rămas locului numai pentru că s-au încăpăţânat să respingă orice planificare.

După o scurtă pauză, am adăugat:

— Tânăra avea dreptate în privinţa unui singur lucru. Ţie oricum ţi-ar fi mai bine cu celălalt grup. Reacţia ei reprezintă numai o mostră din aversa de reproşuri cu care vei fi nevoit să te confrunţi dacă vei rămâne şi vei încerca să controlezi lucrurile aşa cum consideri tu că-i corect. Nu poţi convinge o turmă de oi să meargă în rând, frumos aliniate, dar există şi alte modalităţi prin care le poţi duce la târgul de animale ori pe păşune.

— În seara asta văd că eşti neobişnuit de cinic şi metaforic totodată, observă Coker.

Am obiectat:

— Nu-i deloc cinic să arăţi cum îşi conduce un cioban oile.

— Pentru oameni ar putea fi chiar foarte înjositor să-i priveşti ca pe oi.

— Este o atitudine foarte puţin cinică şi mult mai onorantă

decât dacă i-aş fi privit ca pe nişte roboţi cărora li se spune permanent ce să facă şi cum să gândească.

— Hm, spuse Coker. Va trebui să mai reflectez asupra acestor aluzii.

XI. ... ŞI MAI DEPARTE

Dimineaţa următoare a fost pentru mine una destul de haotică, pentru că n-am făcut decât să mă uit puţin prin împrejurimi, să dau mâna cu două-trei persoane şi să pun o mulţime de întrebări.

Avusesem o noapte zbuciumată. De-abia în momentul în care m-am întins în pat am realizat cât de mult sperasem s-o găsesc pe Josella în Tynsham. Deşi eram extenuat de pe drum, n-am putut adormi; în bezna camerei, mă simţeam deznădăjduit şi dezorientat. Fusesem convins că erau acolo, şi ea, şi grupul lui Beadley, drept pentru care nici nu-mi făcusem un alt plan în afara aceluia de a mă alătura lor. Chiar dacă aş fi reuşit să-i ajung din urmă, înţelegeam în acele momente că nu era deloc sigur că am s-o găsesc pe Josella alături de ei. Ştiam că plecase din Westminster cu puţin timp înainte să ajung eu în cartier, ceea ce însemna că şi ea se afla în urma grupului principal. Prin urmare, nu-mi mai rămânea altceva de făcut decât să aflu ce persoane trecuseră prin Tynsham în ultimele două zile.

Fără să am alt indiciu, am fost obligat să presupun că pornise în aceeaşi direcţie ca şi mine. Bineînţeles, cu condiţia să fi trecut mai întâi pe la Universitate şi să fi descoperit adresa scrisă pe perete – deşi existau toate şansele să nu fi ajuns acolo, ci să fi ales cel mai scurt drum, care s-o îndepărteze cât mai repede de duhoarea fetidă din Londra.

Cel mai greu îmi era să admit că s-ar fi putut îmbolnăvi de molima aceea necunoscută ce-i răpunea pe oameni. Am hotărât ca, până când nu excludeam toate variantele, să nu iau deloc în considerare atare posibilitate.

În orele de veghe şi de luciditate ale dimineţii am descoperit totuşi un lucru: dorinţa mea de a o găsi pe Josella era mult mai puternică decât aceea de a mă alătura grupului lui Beadley. Chiar dacă nu aveam s-o găsesc în grupul lor, atunci când îi voi ajunge din urmă… atunci – deşi pasul următor avea să mai aştepte – un lucru ştiam foarte bine: că nu aveam să mă dau nicidecum bătut…

Patul lui Coker era gol când m-am trezit, aşa că am hotărât

să-mi rezerv dimineaţa investigaţiilor proprii. Una din problemele întâmpinate a fost aceea că nu se gândise nimeni să le ceară numele celor care trecuseră prin Tynsham. Câteva persoane şi-o aminteau reprobator; în rest, numele Josellei nu spunea nimănui nimic. Nici după ce le-am descris-o n-am înregistrat vreo reacţie demnă de luat în seamă. Cert era că nu trecuse pe acolo nici o tânără – aşa cum o înfăţişasem eu – îmbrăcată în costum de schi bleumarin. Însă, ce-i drept, ar fi putut foarte bine să fi fost îmbrăcată altfel. În cele din urmă, întrebările mele n-au făcut decât să-mi amplifice frustrarea şi să-i exaspereze pe membrii comunităţii. Exista o vagă posibilitate ca Josella să fi fost tânăra care trecuse pe acolo cu o zi înainte de sosirea noastră, dar nu eram deloc convins că ar fi putut trece atât de uşor neobservată, fără să lase o cât de mică impresie în mintea cuiva – având în vedere sumedenia de prejudecăţi…

Coker îşi făcu apariţia abia la masa de prânz. Inspectase cea mai mare parte a împrejurimilor şi examinase cu atenţie şeptelul gospodăriei, aflând astfel câte dintre animale erau oarbe şi câte mai puteau vedea. Controlase uneltele agricole şi instalaţiile mecanice, precum şi sursele naturale de apă potabilă. Cercetase magaziile cu alimente şi provizii. Descoperise câte dintre tinere erau oarbe dinainte de producerea catastrofei, iar lor le repartizase grupuri de nevăzătoare pe care să le înveţe tot ce ştiau.

După cum observase, majoritatea bărbaţilor se aflau într-o stare lamentabilă, încurajaţi doar de asigurările optimiste ale pastorului că şi ei pot contribui la înflorirea comunităţii, prin confecţionarea multor lucruri folositoare, cum ar fi coşurile din nuiele, sau prin efectuarea a diverse operaţii de ţesătorie – situaţie pe care a căutat imediat s-o amelioreze, dându-le sarcini pe măsură. În timpul unei scurte întrevederi cu Miss Durrant, îi spusese că, dacă nu găseşte rapid o soluţie prin care femeile oarbe să preia o parte din munca istovitoare ce apasă pe umerii fetelor văzătoare, în cel mult zece zile comunitatea va intra în colaps şi, de asemenea, dacă se va întâmpla cumva să fie ascultate rugăciunile preotului şi li se vor alătura mai mulţi nevăzători, putea fi absolut sigură că întregul loc se va duce de râpă. Continuase apoi cu o scurtă serie de observaţii, referitoare inclusiv la necesitatea de a face noi provizii şi rezerve de

alimente, precum şi la confecţionarea de unelte şi instrumente care să le permită orbilor să efectueze munci folositoare, când domnişoara îl întrerupse brusc. Era evident că tânăra era mult mai îngrijorată decât arăta, însă aceeaşi rigiditate care o împinsese să rupă legăturile cu celălalt grup o determină şi de astă-dată să izbucnească şi să-i respingă nerecunoscătoare sugestiile, încheind cu informaţia răspicată că atât el, cât şi opiniile sale nu se vor putea armoniza cu cele ale comunităţii ei.

— Problema ei este că vrea cu orice preţ să fie şef, continuă el. E dreptul ei constituţional – dar încearcă să şi-l exercite în lipsa oricăror principii nobile.

— Asta e o calomnie, i-am răspuns. De fapt, vrei să spui că principiile ei ireproşabile sunt cele care-o stimulează să creadă că totul cade în propria-i responsabilitate, simţind astfel că este de datoria ei să fie călăuza celorlalţi.

— E cam acelaşi lucru, îmi răspunse el.

— Dar sună mai bine, am subliniat.

Se gândi câteva clipe:

— În orice caz, dacă nu începe să se organizeze în cel mai scurt timp, locul ăsta se va transforma într-un adevărat infern. Tu te-ai uitat prin împrejurimi?

Am negat, clătinând din cap, apoi i-am povestit pe scurt cum mi-am petrecut dimineaţa.

— Deci n-ai avut sorţi de izbândă. Şi-acum, ce vei face? mă întrebă el.

— Voi pleca în căutarea grupului lui Michael Beadley.

— Şi dacă nu e cu ei?

— Sper să fie. Trebuie să fie. Unde în altă parte s-ar fi putut duce?

Dădu să răspundă, dar se opri şi spuse:

— Cred c-am să vin cu tine. Sunt sigur că nici ei nu vor fi prea bucuroşi să mă vadă, dar am să pot trece peste asta. Am văzut un grup care-a fost spulberat în numai câteva zile şi e clar că şi colectivitatea asta se va prăpădi – mai încet şi, probabil, mai groaznic. Curios, nu-i aşa? Intenţiile decente par să fie cele mai periculoase lucruri în astfel de situaţii. Şi chiar e păcat, fiindcă acest loc, în ciuda numărului mare de nevăzători, *poate* fi administrat destul de uşor. Sunt necesare o serie de acţiuni energice şi bine organizate.

— Ai omis dorinţa de organizare.

— Da, aşa e, admise el. Problema este că, în pofida a tot ce s-a întâmplat, locul ăsta nu reprezintă pentru ei un cămin. Niciunul nu consideră că se află acasă – ar fi o catastrofă să recunoască aşa ceva. În străfundul inimii lor cred că sunt într-o scurtă vacanţă, într-o tabără, şi aşteaptă să se întâmple un miracol.

— Pe cât e de adevărat, pe atât e de surprinzător, am confirmat. Chiar şi nouă ne-a luat ceva timp să înţelegem clar cum stau lucrurile, iar ei n-au văzut nici jumătate din câte am văzut noi. Dar, într-un fel, aici la ţară, situaţia pare mai puţin catastrofală şi stringentă.

— Dacă vor să supravieţuiască, vor fi nevoiţi să realizeze cât mai rapid gravitatea stării de fapt, spuse Coker, privind în sală. Fiindcă nici o minune nu-i va putea salva.

— Mai dă-le un răgaz şi vor înţelege, aşa cum s-a întâmplat şi cu noi. Ţi-am mai zis, prea eşti grăbit. Ştii foarte bine că timpul nu mai înseamnă bani.

— Banii nu mai au importanţă: timpul este esenţial. Ar trebui să înceapă să se gândească la recoltele pe care le au de cultivat, la construirea unei mori, la strângerea nutreţului pentru animale…

L-am dezaprobat, dând din cap:

— Coker, aceste lucruri nu sunt deocamdată atât de urgente cum crezi. În oraşe există încă tone întregi de făină şi, după cum decurg lucrurile, puţini dintre noi se mai pot folosi de ele. Avem posibilitatea să trăim multă vreme cu stocurile existente. Prioritatea o reprezintă instruirea persoanelor oarbe, educarea şi pregătirea lor pentru muncă, fiindcă altminteri nu vor fi capabile să facă nimic.

— Într-adevăr, dacă nu fac ceva în acest sens, fetele care nu şi-au pierdut simţul vederii vor claca. Şi e de ajuns să cedeze una sau două, şi întreaga comunitate va cădea pradă haosului.

N-am putut decât să-i dau dreptate.

După-amiaza târziu, am avut o întrevedere cu Miss Durrant. Între timp, nimeni nu părea să ştie, sau nu-i păsa încotro plecase Michael Beadley şi grupul lui, deşi nu puteam să cred că nu lăsaseră măcar o informaţie pentru cei care ar fi dorit să-i urmeze. Miss Durrant nu se arătă deloc mulţumită. Iniţial crezusem că va refuza să-mi dezvăluie destinaţia. Şi, după cum

aveam să aflu, reţinerea ei nu se datora preferinţei mele pentru celălalt grup. A pierde încă un bărbat în putere însemna un dezavantaj semnificativ în circumstanţele date. Însă, cu toate acestea, nu-şi manifestă slăbiciunea de a-mi cere să rămân, şi-mi răspunse tăios:

— Intenţionau să ajungă undeva în apropiere de Beaminster, în Dorset. Mai multe nu-ţi pot spune.

I-am comunicat şi lui Coker informaţia. Privi în jurul său, dădu din cap în semn de regret şi-mi zise:

— Prea bine. Mâine vom părăsi groapa asta de gunoi.

— Acum n-ai vorbit ca un englez, ci mai degrabă ca un colonist, i-am răspuns.

Când se făcu de nouă, eram deja la peste douăzeci de kilometri distanţă, conducând prevăzători cele două camioane cu care veniserăm. Am discutat puţin pe tema continuării traseului într-un autovehicul mai rapid, în caz că am fi donat cele două camioane comunităţii din Tynsham dar, în ceea ce mă privea, n-am vrut să renunţ la mijlocul meu de locomoţie, pentru că ştiam bine ce transportam în el. În afară de armele atât de dispreţuite de Michael Beadley, reuşisem să adun o mulţime de lucruri pe care le-aş fi găsit cu mare greutate în afara marilor oraşe: un mic dispozitiv de iluminat, câteva pompe şi mai multe cutii cu unelte. Desigur, toate aceste mărunţişuri ne-ar fi fost inutile ulterior, dar numai după ce-ar fi trecut perioada de ţinere la distanţă de oraşe. Membrii comunităţii din Tynsham aveau posibilitatea să-şi procure toate cele necesare din orăşelele neafectate de molimă. Şi, pentru ei, oricum nu ar fi contat prea mult câteva produse în plus, aşa că ne-am continuat drumul încărcaţi cu aceleaşi lucruri cu care sosiserăm.

Vremea era minunată. În zonele deluroase, aerul proaspăt nu fusese viciat, dar în majoritatea satelor atmosfera era destul de greu de respirat. N-am văzut decât rareori câte un cadavru, pe câmp, ori pe marginea drumului – însă din câte se părea, la fel ca şi în Londra, instinctual, oamenii îşi găsiseră refugiu în locuri ascunse. Străduţele şi drumurile din sate erau pustii, la fel ca şi grădinile şi câmpurile din împrejurimi – parcă, dintr-odată, oameni şi vieţuitoare, s-ar fi evaporat cu toţii. Până când am ajuns în Steeple Honey.

În timp ce ne apropiam, coborând un deal lin, am avut în faţa ochilor priveliştea unei localităţi ale cărei case şi clădiri se

înghesuiseră toate dincolo de capătul unui pod de piatră ce trecea peste un pârâu cristalin. Părea un loc liniştit, unde căsuţe cochete, văruite în alb, se aciuaseră în jurul unei biserici adormite de secole. Orăşelul arăta ca şi cum nimic nu i-ar fi tulburat tihna veche de-un veac a caselor cu acoperişuri din paie. Eram pe la jumătatea pantei, când o mişcare îmi atrase imediat atenţia.

Dincolo de pod, pe partea stângă, una din case era aşezată puţin oblic faţă de şosea, astfel încât îi puteam vedea foarte bine faţada principală. De peretele exterior atârna firma unui han, iar la fereastra de deasupra flutura ceva alb. Apropiindu-ne, am putut vedea figura unui bărbat care se aplecase mult în afara pervazului, agitând energic un prosop. Am crezut că este orb, pentru că altminteri ar fi ieşit să ne întâmpine pe drum. După vigoarea mişcărilor nu părea să fie bolnav.

I-am semnalizat lui Coker şi, imediat după pod, am tras pe marginea şoselei. Bărbatul de la fereastră dădu drumul prosopului şi, înainte să dispară, strigă ceva, dar nu l-am putut auzi din cauza zgomotului motorului. Am oprit camioanele. Liniştea era atât de profundă că-l auzeam tropăind grăbit pe scara din lemn a casei. Uşa se deschise şi el ieşi afară, ţinându-şi ambele mâini întinse în faţă. În aceeaşi clipă, asupră-i se năpusti fulgerător lujerul unei trifide ascunse în spatele gardului viu din stânga. Bărbatul urlă scurt, strident, şi se prăbuşi pe loc.

Mi-am luat imediat puşca şi am urcat pe cabina camionului, căutând din priviri trifida ce pândea din umbra arbuştilor. În doar câteva clipe, am descoperit-o şi i-am spulberat dintr-un foc lujerul.

Coker coborâse din camion şi stătea foarte aproape de mine, privind spre bărbatul căzut la pământ şi apoi spre trifida proaspăt frezată.

— Nu se poate!… crezi că-l *aştepta?* întrebă el nedumerit. Trebuie să fi fost pură întâmplare… Nu avea de unde să ştie că va ieşi… Spune-mi că nu-i posibil!

— Chiar să nu fie posibil? Atacul a fost imparabil şi fulgerător, i-am răspuns.

Coker mă privi neliniştit.

— Executat perfect. Dar nu e cu putinţă! Doar nu vrei să spui că…?

— Sunt multe lucruri pe care oamenii nu vor să le accepte în privinţa trifidelor, i-am răspuns, adăugând: De fapt, prin împrejurimi s-ar putea să mai fie câteva.

Am verificat cu grijă arbuştii din apropiere, ca să nu mai avem alte surprize.

— Mi-ar prinde bine o tărie, sugeră Coker.

Micul bar al hanului, în afară de praful de pe tejghea, arăta perfect normal. Ne-am turnat fiecare câte un păhărel cu whisky. Coker dădu pe gât băutura şi mă privi îngrijorat:

— Nu mi-a plăcut deloc ce-am văzut. Absolut deloc. Bill, tu trebuie să ştii mai multe despre monştrii ăştia. Nu era posibil – trebuie să fi fost o simplă întâmplare, nu-i aşa?

— De fapt… mi-am început eu răspunsul, dar m-am oprit brusc şi am ascultat bătăile sacadate ce răsunau de-afară. M-am ridicat, am deschis fereastra şi i-am oferit trifidei deja coafate şi cartuşul de pe cealaltă ţeava. Am tras de astă-dată chiar la baza lujerului, şi răpăiala amuţi.

— … problema cu trifidele, am continuat, în timp ce turnam al doilea pahar, este că nu ştim încă multe lucruri în legătură cu ele.

I-am povestit apoi două din teoriile lui Walter, şi el tresări:

— Doar nu vrei să spui că prin acele răpăituri chiar „vorbesc” una cu alta?

— Încă n-am ajuns la o concluzie, dar nu cred că greşesc dacă afirm că poate fi un soi de semnalizare. Walter chiar era convins că plantele „vorbesc”, şi el le cunoştea mult mai bine decât oricine altcineva.

Am scos cele două cartuşe goale şi am încărcat arma.

— Şi chiar a menţionat superioritatea pe care o au în faţa unui orb? întrebă el.

— Da, şi asta în urmă cu câţiva ani, am subliniat.

— Chiar şi aşa, nu poate fi decât o coincidenţă stranie.

— Te grăbeşti, ca întotdeauna, i-am răspuns. Dacă te străduieşti suficient şi eşti destul de răbdător, ai să vezi că aproape fiecare lovitură a sorţii poate fi considerată o stranie coincidenţă.

Ne-am terminat băutura şi ne-am ridicat să plecăm. Coker aruncă o privire pe fereastră şi mă apucă imediat de braţ, arătându-mi spre ieşire: două trifide îşi făcuseră apariţia de după colţ şi înaintau balansându-se către arbuştii unde-şi găsise

adăpost prima surată. Am aşteptat până când s-au oprit, şi le-am decapitat rapid pe amândouă. Am hotărât să ieşim pe fereastră, ca să fim în afara razei de acţiune a vreunei trifide care s-ar fi putut ascunde în dreapta intrării, şi ne-am îndreptat foarte precauţi spre camioane.

— Ce zici, o altă coincidenţă? Sau veniseră să vadă ce s-a-ntâmplat cu amica lor? întrebă Coker.

Am părăsit localitatea şi, în timp ce înaintam pe şoselele înguste din zonele rurale, vedeam, spre deosebire de călătoria anterioară, din ce în ce mai multe trifide. Sau poate că mi se părea, pentru că devenisem mai conştient de prezenţa lor... Poate că nu întâlniserăm, până atunci, decât puţine pentru că parcurseserăm numai artere principale. Ştiam din experienţă profesională că evitau suprafeţele dure, probabil deoarece le produceau mult disconfort celor trei membre rădăcinoase. Însă, în scurt timp, am fost convins că nu m-am înşelat şi începu să nu-mi mai dea pace gândul că nu se arătau deloc indiferente de prezenţa noastră – deşi nu puteam fi sigur că acelea pe care le vedeam din când în când venind spre noi din mijlocul câmpurilor îşi aleseseră dinainte acea direcţie.

Un incident semnificativ s-a petrecut nu peste multă vreme, când am fost ţinta unui atac nereuşit. De pe marginea drumului, ascunsă într-un şir de tufişuri, o trifidă atacase cabina. Din fericire, nu era un specimen experimentat în lovirea unui vehicul în mişcare, fiindcă-şi pornise atacul prea devreme şi nimerise direct în parbriz, stropindu-l cu câteva picături de venin. Până să apuce să lovească din nou, trecusem de ea. Din acel moment am hotărât, în ciuda zăpuşelii, că este mai sănătos să merg cu geamul închis tot restul drumului.

La trifide nu mă mai gândisem de mai bine de-o săptămână şi, dacă nu ni s-ar fi încrucişat drumurile, probabil că nici nu m-ar fi preocupat prea mult. Cele văzute în curtea şi grădina Josellei, ca şi grupul ce-mi atacase oamenii în apropiere de Hampstead Heath, mă neliniştiseră într-o oarecare măsură – dar în cea mai mare parte a timpului avusesem lucruri mult mai importante cu care să-mi bat capul. Acum însă, analizând evenimentele din ultima parte a călătoriei, şi anume, starea în care se afla satul Tynsham înainte ca Miss Durrant să-l cureţe cu ajutorul armelor, precum şi starea localităţilor pe unde tocmai trecusem, începeam să mă întreb cât de însemnat era

rolul trifidelor în dispariţia locuitorilor.

În satul următor am condus mai încet, ca să putem observa împrejurimile. În câteva grădini am zărit mai multe cadavre, şi în apropierea fiecăruia am putut distinge şi câte o trifidă. Din câte se părea, trifidele pândeau şi atacau numai în locurile unde aveau în apropiere pământ afânat în care să-şi poată înfige rădăcinile, pentru perioada cât erau nevoite să aştepte. În faţa căminelor cu ieşire direct în stradă, rareori am văzut câte un cadavru, şi niciodată o trifidă păzindu-l.

Aş putea spune, ca simplă presupunere, că sătenii porniţi în căutarea hranei – cei mai mulţi dintre ei, în orice caz – puteau rămâne în afara oricărui pericol câtă vreme nu părăseau zonele asfaltate şi pietruite, dar imediat ce treceau prin apropierea unei grădini, ori a unui spaţiu verde, chiar şi îngrădit cu ziduri înalte, riscau să fie doborâţi de loviturile fatale ale trifidelor. Mai mult ca sigur, unii dintre cei loviţi strigaseră neputincioşi, alarmându-i şi îngrijorându-i din ce în ce mai mult pe cei rămaşi la adăpostul caselor. Când şi când, mânaţi de foame, îşi încercaseră şi alţii norocul. Unii, suficient de norocoşi, poate că reuşiseră să se întoarcă acasă, dar cei mai mulţi ajungeau să rătăcească până cădeau epuizaţi, ori sfârşeau doborâţi de trifide. Cei care hotărâseră să nu iasă din case şi aveau în curte o grădină, înţeleseseră probabil ce se petrece – auzind şfichiuiturile fatale, şi realizaseră că nu le rămâneau decât două opţiuni: ori rămâneau în case şi mureau de foame, ori îşi încercau norocul şi riscau să aibă aceeaşi soartă ca şi vecinii sau membrii familiilor lor. Ştiam că mulţi se vor încăpăţâna să nu iasă afară, trăind cu câte provizii aveau până la sosirea ajutorului ce nu avea să vină niciodată. În aceeaşi situaţie trebuie să se fi aflat şi sărmanul bărbat din hanul de la intrarea în Steeple Honey.

De asemenea, nu excludeam posibilitatea să fi existat totuşi grupuri izolate de supravieţuitori în satele traversate. Ceea ce nu-mi alunga deloc gândurile sumbre şi mă aducea din nou în faţa dilemei cu care mă confruntasem şi în Londra: pe de o parte, datoria-mi spunea că trebuie să-i găsesc şi să-i ajut, aşa cum îmi dictau principiile şi standardele lumii civilizate, să-i salvez de la sfârşitul fatal ce-i aştepta; pe de altă parte însă, era frustrarea de a şti că orice încercare de oprire a inevitabilei lor prăbuşiri era sortită eşecului.

Aceeaşi veche întrebare: ce puteam să fac? Chiar de-aş fi avut cea mai de nezdruncinat voinţă din lume, n-aş fi reuşit decât să le prelungesc agonia. Şi, într-adevăr, pentru o vreme, mi-aş fi domolit mustrările de conştiinţă, dar în final tot mi-aş fi văzut zădărnicite toate eforturile şi bunele-mi intenţii.

Mi-am spus cu hotărâre că nu avea niciun rost să mă aventurez într-o zonă devastată de cutremur, unde clădirile continuau să se prăbuşească – salvarea nu poate începe decât după ce replicile seismice au încetat. Numai că logica nu-mi potolise deloc zbuciumul lăuntric. Bătrânul doctor avusese perfectă dreptate în privinţa greutăţii de adaptare mentală şi sufletească…

Trifidele reprezentau o problemă complexă şi întru totul neaşteptată. În afară de plantaţiile ce aparţineau companiei la care lucrasem, mai existau şi alte pepiniere, unde erau cultivate trifide, fie pentru cumpărători particulari, fie pentru a fi vândute unor firme interesate să le utilizeze în diverse scopuri. Iar toate aceste culturi, din raţiuni climaterice, se întindeau mai ales în sudul ţării. Dar dacă ceea ce văzusem era doar o mică parte din trifidele ce reuşiseră sa scape şi să se împrăştie în regiune, însemna că puteau fi în număr mult mai mare decât bănuiam. La fel de îngrijorătoare era şi perspectiva, foarte probabilă, ca zi de zi tot mai multe plante să ajungă la maturitate şi să le înlocuiască astfel pe cele ciuntite, care de-acum erau libere să-şi regenereze lujerii amputaţi…

După alte două opriri, una pentru alimentarea cu combustibil şi cealaltă pentru a mânca, am mers mai repede şi am reuşit să ajungem în Beaminster în jurul orei patru şi jumătate. Până în centrul oraşului nu am găsit niciun semn al prezenţei grupului lui Beadley.

La prima vedere, la fel ca în celelalte localităţi, locul era lipsit de viaţă. Strada cu magazinele principale era şi ea pustie, cu excepţia a două camioane parcate lângă trotuar. Am rulat încă vreo douăzeci de metri, când un bărbat ieşi dintre camioane, ridicându-şi puşca spre mine. Trase un foc, ţintind dinadins deasupra cabinei, apoi coborî ţinta.

XII. CAPĂT DE LINIE

Când am de-a face cu atare avertismente, prefer să nu intru în polemică. Aşa că am oprit camionul.

Bărbatul era solid şi blond. Ţinându-şi arma cu îndemânare şi familiaritate, îmi făcu de două ori semn cu capul să cobor. Am coborât şi mi-am ridicat braţele. În timp ce mă apropiam, din spatele camionului ieşise un alt bărbat, însoţit de-o tânără. În spate se auzi atunci vocea lui Coker:

— Prietene, poţi să laşi arma deoparte şi hai să dăm cărţile pe faţă.

Privirile blondului se îndreptau acum către Coker. În acel moment aş fi putut să-l dezarmez, dar am preferat să-l liniştesc:

— Are dreptate. Şi, oricum, suntem paşnici.

Bărbatul coborî ţeava puştii, fără prea multă convingere. Coker ieşi din spatele camionului meu, care-i servise drept paravan şi-i mascase ieşirea din cabină.

— Ce înseamnă asta? Am ajuns să ne omorâm între noi? întrebă el.

— Sunteţi doar doi? îşi exprimă mirarea blondul.

Coker îl privi sarcastic:

— La câţi te-ai fi aşteptat? La o congregaţie? Da, suntem numai doi.

Cei trei răsuflară uşuraţi. Blondul ne explică:

— Am crezut că sunteţi o bandă de prin alte oraşe, fiindcă ne aşteptam să vină aici în căutarea hranei.

— Aha, îi răspunse Coker. Ceea ce înseamnă că n-aţi mai ajuns şi-n alt oraş. Dacă asta-i singura voastră grijă, atunci puteţi sta liniştiţi. Grupurile care au mai rămas pe acolo, momentan, aşteaptă ca hrana să vină ea la ei. De fapt, ca să zic aşa, nu vă deosebiţi prea mult.

— Aşadar, nu crezi că vor veni aici?

— Sunt convins că n-o vor face, îi răspunse, privindu-i pe toţi trei şi continuă: Voi faceţi cumva parte din grupul lui Beadley?

Răspunsul negativ a fost prompt şi categoric.

— Păcat, spuse Coker. După atâta amar de vreme am fi putut să avem şi noi puţin noroc.

— Ce-i cu grupul ăsta al lui Beadley? întrebă blondul.

Eram obosit şi foarte însetat după atâtea ore de condus în zăduful din cabină, aşa că le-am sugerat să nu mai stăm în mijlocul drumului şi să ne continuăm discuţia într-un loc mai răcoros. Am trecut printre camioanele lor, am ocoli lăzi cu biscuiţi, cutii cu ceai, saci cu zahăr, pungi cu sare, calupuri de şuncă şi alte provizii, şi am intrat într-un mic bar din apropiere. În faţa halbelor cu bere, Coker şi cu mine le-am oferit versiunea prescurtată a peripeţiilor noastre şi informaţiile pe care le deţineam, apoi a venit rândul lor să povestească.

Cei trei erau componenţii activi ai unei echipe formate din şase persoane – celelalte două femei şi un alt bărbat rămăseseră în vila ce le servea de sediu.

Marţi, 7 mai, pe la amiază, blondul şi tânăra de faţă călătoreau cu maşina spre vestul ţării, intenţionând să-şi petreacă o vacanţă de două săptămâni în Cornwall. Călătoria fusese plăcută, până în apropiere de cotitura spre Crewkerne, unde le ieşise în cale un omnibuz. Coliziunea a fost destul de dură, şi ultimul lucru pe care şi-l aminteau era imaginea înspăimântătoare a maşinii înalte ca o faleză ce se prăvălea peste ei.

Ulterior, când s-a trezit întins în pat, a fost surprins, aşa cum fusesem şi eu, de tăcerea mormântală din jur. În afară de câteva zdrelituri, o durere de cap atroce şi două-trei cucuie, nu se accidentase grav. Văzând că nu vine nimeni la el, hotărâse să afle ce se petrece şi, astfel, descoperise că era internat într-un mic spital de ţară. Într-unul din saloane îşi găsise prietena şi alte două femei, dintre care una era conştientă însă imobilizată la pat, cu un picior şi unul din braţe puse în ghips. Într-altă cameră a găsit doi bărbaţi – unul cu piciorul fracturat şi, de asemenea, în ghips, iar celălalt era însoţitorul lui de acum. În total, fuseseră acolo unsprezece persoane; opt dintre ele nu-şi pierduseră văzul. Dintre cei orbi, doi erau grav bolnavi şi abia mai puteau vorbi. În ceea ce privea personalul medical, nici urmă de el. Spre deosebire de mine, ei au trecut prin experienţe mult mai dificile. În speranţa că va veni cineva ca să pună lucrurile la punct, au hotărât să rămână în spital şi să-i ajute cât pot pe suferinzi. Însă habar n-aveau de boala celor doi orbi şi nici nu ştiau ce tratament să le acorde. Tot ce-au putut face a fost să-i hrănească şi să încerce să le aline durerile. Din păcate,

a doua zi s-au stins din viaţă. Unul din bărbaţi a dispărut fără urmă, iar restul răniţilor, care se dovediseră a fi localnici şi fuseseră spitalizaţi ca urmare a răsturnării autobuzului, odată însănătoşiţi, au plecat în căutarea rudelor şi a familiilor. Astfel, grupul se redusese la numai şase membri, iar doi dintre ei aveau câte un picior în ghips.

În scurtă vreme, au înţeles că trecuse prea mult timp ca să mai aştepte vreun ajutor din afară, şi că, o vreme, erau nevoiţi să se descurce singuri – deşi în momentele acelea nici nu-şi imaginau proporţiile catastrofei. Prin urmare, au hotărât să părăsească spitalul şi să găsească un loc potrivit să le ofere o protecţie concretă, mai ales că-şi imaginau că în oraşele mari erau destule persoane văzătoare, care profitaseră de dezordinea socială şi impuseseră probabil legea junglei. Zilnic se aşteptau să fie asaltaţi de acele bande care, odată ce terminau stocurile şi proviziile din oraşe, aveau să devasteze celelalte localităţi cu disperarea unui nor de lăcuste înfometate. Din acest motiv, principala lor grijă era să adune destule provizii şi să fie pregătiţi în caz de asediu.

Când i-am asigurat că este puţin probabil să se întâmple aşa ceva, s-au privit puţin nedumeriţi.

Era un trio destul de bizar. Bărbatul blond, pe numele său Stephen Brennell, fusese agent la bursă, iar frumoasa lui prietenă, o tânără zveltă şi graţioasă, deşi uneori se dovedea capricioasă şi superficială, nu părea deloc surprinsă de ceea ce i-ar fi putut oferi viaţa în continuare. Până nu de mult, îşi încercase norocul în mai multe domenii: creatoare de modă, roluri minore în pelicule cinematografice, câteva încercări ratate de a ajunge la Hollywood, animatoare în câteva cluburi obscure – plus alte felurite activităţi ce ar fi putut-o ajuta să-şi dezvolte calităţile; şi, după cum ne spusese, vacanţa pe care intenţiona să o petreacă în Cornwall fusese una din oportunităţile ce i se oferiseră în acest sens. Tânăra era absolut convinsă că nu se întâmplase nimic în America şi că nu va mai dura mult până când vor sosi americanii şi vor pune totul la punct. Era cea mai liniştită şi mai încrezătoare persoană întâlnită de mine de la momentul producerii catastrofei. Din când în când, totuşi, am surprins-o suspinând după luminile strălucitoare şi sperând că americanii se vor grăbi să ni le reaprindă, cât de curând.

Cel de-al treilea membru al grupului era un tânăr brunet, ambiţios şi destul de invidios. Muncise din greu şi reuşise să strângă ceva bani, ca să-şi împlinească visul şi să-şi deschidă propriul magazin cu aparate radio. „Uitaţi-vă la Ford, ne spuse el, sau la Lordul Nuffield[1] – care a început c-un magazinaş de biciclete şi iată unde-a ajuns! Acelaşi drum mi-am dorit şi eu. Dar acum totul a devenit un haos! Nu e drept!” Soarta, după cum vedea el, n-a mai vrut să-i protejeze pe cei ca Ford sau Nuffield – dar el nu avea de gând să renunţe pentru nimic în lume. Evenimentele la care asistam nu însemnau pentru el decât o încercare, o probă, şi o va trece cu brio – aşa încât, într-o bună zi, îşi va deschide magazinul, şi va călca apăsat pe prima treaptă a scării ce-l va duce direct în împărăţia miliardarilor.

Ceea ce ne-a dezamăgit la ei era că nu ştiau nimic despre grupul lui Michael Beadley. Singurii oameni întâlniţi fuseseră în apropierea unui sat dincolo de care începea cartierul Devon, unde doi bărbaţi înarmaţi cu carabine îi avertizaseră să nu mai încerce să revină prin acele locuri. Cei doi bărbaţi păreau să fie localnici. Coker credea că putea să fi fost vorba de un grup mic.

— Pentru că dacă ar fi fost un grup numeros, fără îndoială că ar fi dat dovadă de mai multă amabilitate, îşi continuase el punctul de vedere. Dacă oamenii lui Beadley au ajuns în aceste regiuni, trebuie să existe o modalitate să-i găsim.

Apoi, se întoarse către blond şi-l întrebă direct:

— Ce-aţi zice dacă am veni şi noi aici? O să ne vedem de treburile noastre şi după ce-i vom găsi, negreşit, ne va fi mai bine tuturor.

Cei trei s-au privit întrebători, apoi consimţiră.

— Bine. Daţi-ne o mână de ajutor la încărcarea proviziilor şi ne-am înţeles, îi răspunse bărbatul.

După cum arăta, bătrânul conac Charcott fusese în trecut o clădire fortificată; acum însă, consolidările erau în toi. Şanţul de apărare împrejmuitor fusese secat cu multă vreme în urmă, iar Stephen era de părere că l-ar fi putut umple foarte uşor cu apă,

[1] William Morris, lord Nuffield (1877-1963), supranumit „Henry Ford al Angliei”, unul dintre cei mai de seamă industriaşi englezi, fondatorul companiei constructoare de maşini Morris Motors Ltd, recunoscută ca fiind printre cele mai bune la nivel mondial, după primul război (n. tr.).

dacă arunca în aer porţiunile astupate şi distrugea sistemul de canalizare. Când i-am sugerat că nu e nevoie de o asemenea muncă, ne privise dezamăgit şi puţin visător. Zidurile din piatră ale conacului erau destul de groase; la cel puţin trei dintre ferestrele faţadei principale montaseră puşti mitralieră, iar alte două se aflau poziţionate pe acoperiş. Înăuntru, în sala mare, depozitaseră un mic arsenal de mortiere, dinamită, bombe şi – ne arătă mândru – mai multe aruncătoare de flăcări.

— Găsiserăm prin apropiere un depozit de muniţie, ne explică el, şi am hotărât că n-ar strica să pierdem o zi întreagă pentru a transporta aici câteva maşinării din astea.

În timp ce priveam impresionat armamentul mi-am dat seama, pentru prima dată, că dezastrului iniţial ar fi putut foarte bine să-i urmeze o altă catastrofă, de proporţii mai reduse. Dacă zece sau cincisprezece la sută din populaţie ar fi scăpat nevătămată, pretutindeni s-ar fi constituit mici comunităţi asemănătoare acesteia şi ar fi început să se măcelărească unele pe altele, fie pentru a-şi apăra propriile vieţi, fie pentru a respinge atacurile celor înfometaţi. Însă după cum stăteau lucrurile, pregătirile de război ale lui Stephen fuseseră inutile. Existau totuşi câteva instrumente ce s-ar fi putut dovedi foarte utile. Arătând înspre aruncătoarele de flăcări, i-am spus:

— Sunt perfecte pentru trifide.

Îmi răspunse zâmbind larg:

— Într-adevăr, foarte eficiente. De fapt, de asta le-am şi adus. Evident, este singurul tip de armă care le poate termina definitiv. Gloanţele nici măcar nu le clintesc din loc, dar o singură vâlvătaie este suficientă pentru a le face să se zvârcolească până devin cenuşă.

— Aţi avut necazuri cu ele? l-am întrebat. Răspunsul său îmi dădu de înţeles că nu se confruntaseră cu mari probleme. Din când în când, mai apăreau câte două-trei exemplare, însă le prăjeau fără să stea prea mult la discuţii. De cele câteva ori când ieşiseră în împrejurimi, avuseseră norocul să scape atacurilor acestora, dar în general nu ieşiseră din maşini decât în zonele cu clădiri, unde erau puţine şanse să fie pândiţi de vreo trifidă.

În acea seară, după lăsarea întunericului, ne-am urcat cu toţii pe acoperiş. Era destul de devreme şi încă nu răsărise luna.

Încercam să desluşim ceva în peisajul întunecat care ni se aşternea în faţă, dar n-am reuşit să zărim nici măcar o luminiţă cât un vârf de ac. Pe parcursul zilei, membrii grupului nu observaseră nici o urmă de fum. Când ne-am întors în salonul luminat de lămpile cu gaz, am simţit cum mă învăluie deprimarea.

— Am putea face altceva, sugeră Coker. Împărţim teritoriul în sectoare mai mici şi îi căutăm în fiecare dintre ele.

Dar nici el nu părea convins de ce spune. Probabil, la fel ca şi mine, se gândea că Beadley ar fi semnalizat pe timpul zilei printr-o coloană de fum, iar noaptea cu o sursă de lumină.

În cele din urmă, pentru că nimeni nu venise cu o propunere mai bună, am trecut la împărţirea zonei în sectoare, având grijă ca fiecare zonă să aibă cel puţin o clădire, o colină sau o zonă mai înaltă, care să ne ofere o perspectivă amplă.

A doua zi am urcat într-un camion şi am pornit spre centru, de unde ne-am împrăştiat, fiecare la volanul câte unui autovehicul mai mic.

A fost cea mai tristă şi mai melancolică zi, după cea trăită în Westminster, când încercasem să dau de urma Josellei.

La început, nu i-am simţit deloc amărăciunea. De vină erau, probabil, şoseaua liberă, netedă în soare, verdele proaspăt şi reconfortant al începutului de vară, indicatoarele impasibile „Spre Exeter” şi către zona de vest, locuinţele şi căminele care arătau ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, puţinele păsări zărite ici-colo, sau iarba şi florile sălbatice de pe marginea drumului, neschimbate.

Dar cealaltă faţă a imaginii nu era la fel de relaxantă. Pe câmpuri zăceau moarte sau orbecăiau o mulţime de vite, în timp ce altele mugeau şi se chinuiau căzute la pământ. În vreme ce unele ovine îşi acceptaseră cu resemnare soarta şi sucombaseră împleticite în firele de sârmă ghimpată sau agăţate în tufele de mure, altele păşunau orbecăind pe unde apucau, ori se prăbuşeau înfometate, cu priviri oarbe, acuzatoare.

Fermele deveniseră locuri de care nu te puteai apropia din pricina dezgustului. Din motive de siguranţă, mi-am permis să-mi ventilez habitaclul coborând geamul numai un centimetru, şi închizându-l îndată ce mă apropiam de câte o fermă.

Trifidele însă se simţeau în largul lor. Unele traversau alene câmpiile, în timp ce altele aşteptau nemişcate printre arbuşti. În

curţile mai multor ferme îşi stabiliseră reşedinţa în apropierea gropilor cu bălegar, aşteptând ca procesul de putrefacţie a animalelor să ajungă la stadiul potrivit asimilării. Însă, de această dată, le-am privit cu mai multă aversiune ca oricând. Erau bestiile oribile create de unii din noi, fiarele, monştrii pe care alţii, în nepăsarea lor, hotărâseră să-i înmulţească şi să-i răspândească în întreaga lume. Şi nici măcar nu puteam da vina pe natură, pentru că erau propriile noastre creaţii – la fel ca atâtea încântătoare specii de flori, sau groteşti rase de câini... Începusem să le detest nu doar pentru că le plăcea să se hrănească cu stârvuri şi putreziciuni, ci, mai ales pentru că profitau şi înfloreau pe seama dezastrului nostru...

Pe măsură ce trecea ziua, singurătatea mă năpădea tot mai mult. Hotărât să-mi duc la bun sfârşit sarcina, am oprit pe fiecare deal sau colină din zonă, scrutând ţinuturile atât cât îmi permiteau lentilele binoclului. La un moment dat am văzut o coloană de fum şi am pornit numaidecât într-acolo, dar n-am găsit decât o haltă feroviară pe a cărei linie ardea o mică garnitură de tren. N-am reuşit să aflu cauza incendiului, pentru că n-am găsit pe nimeni în preajmă. Cu altă ocazie, un steag ce flutura pe un catarg mă trimisese degrabă către o casă cufundată într-o linişte mormântală – deşi interiorul nu-i era pustiu. Apoi, pe vârful unui deal îndepărtat am zărit o unduire lăptoasă: prin binoclu am văzut cum vreo şase oi alergau bezmetice, gonite de o trifidă care încerca în zadar să le înţepe prin lâna lor miţoasă şi deasă. Nu am văzut însă nici ţipenie de om.

La prânz n-am zăbovit mult, ci am mâncat repede, ascultând tăcerea care începea să mă calce pe nervi tot mai mult şi dorindu-mi să ajung cât mai repede în maşină, unde îmi putea ţine companie zgomotul motorului.

În astfel de situaţii imaginaţia îi poate juca feste oricui. La un moment dat mi se păruse că văd un braţ făcându-mi semne de la o fereastră, dar când am ajuns acolo am văzut că era o simplă creangă ce se legăna încet în bătaia vântului. Mai târziu, am zărit un bărbat care se oprise în mijlocul unui câmp şi se întorsese către mine, privindu-mi maşina fără să se clintească; însă imediat ce am dus binoclul la ochi am înţeles că n-avea nici cum să se întoarcă, nici cum să privească – era o simplă sperietoare de ciori. De câteva ori am auzit voci, glasuri ce

acopereau huruitul motorului şi parcă mă strigau; am tras imediat pe dreapta şi-am oprit motorul. Nu erau glasuri, ci – undeva foarte departe – mugetele jalnice ale unei vaci nemulse.

Mă gândeam că nu e cu putinţă să nu mai existe oameni, oricât de puţini, care să fi scăpat şi care-şi imaginau că sunt singurii supravieţuitori. Numai că nu reuşeam să-i găsesc. Mi-a părut rău şi pentru ei, la fel de mult ca pentru toţi ceilalţi pieriţi în catastrofă.

După-amiaza, dezamăgit şi deznădăjduit, m-am încăpăţânat să continui căutarea, pentru că nu îndrăzneam să permit certitudinii că totul e pierdut să pună stăpânire pe mine. În cele din urmă, m-am consolat cu gândul că, dacă într-adevăr exista un grup în zona ce-mi fusese repartizată, acesta s-a ascuns de noi în mod deliberat. Desigur, n-am putut cerceta fiecare străduţă şi alee mărginaşă, însă ştiam că sunetul strident al claxonului, pe care-l folosisem neîncetat, putea fi auzit în fiecare colţişor al cartierului. Terminându-mi căutarea, mai trist şi mai abătut ca niciodată, m-am întors la locul unde parcasem camionul. Am ajuns primul la locul nostru de întâlnire, aşa că, pentru a-mi trece timpul şi pentru că aveam neapărată nevoie să-mi păstrez liniştea interioară, am intrat într-o cârciumă din apropiere şi mi-am turnat un pahar cu brandy.

Următorul sosit a fost Stephen. Am observat că scurta lui campanie îl afectase la fel de mult ca şi pe mine, pentru că răspunse privirii mele întrebătoare cu o negaţie scurtă din cap şi se îndreptă către sticla abia începută. După zece minute se întoarse şi tânărul cel ambiţios, aducând cu el pe un altul, un ins cu părul răvăşit şi privirea rătăcită, care părea să nu se mai fi spălat şi bărbierit de câteva săptămâni. Individul, după cum arăta, era un vagabond, un om al străzii. Într-o seară, aşa cum ne povesti chiar el, fără să ştie exact data, găsise un hambar confortabil unde hotărâse să-şi petreacă noaptea. Fiindcă în acea zi parcursese mai mulţi kilometri decât de obicei, adormise aproape imediat ce-a pus capul jos. A doua zi s-a trezit în coşmarul în care ne zbăteam cu toţii şi încă nu ştia foarte sigur dacă ei îşi pierduse minţile sau dacă nu cumva întreaga lume înnebunise. Prima variantă părea să fie valabilă doar într-o oarecare măsură, dar, în orice caz, tânărul ne demonstra că nu-şi pierduse deloc luciditatea, nici îndemânarea de a goli o halbă de bere.

La o jumătate de oră, apăru şi Coker, însoţit de un căţel alsacian şi de-o bătrână matusalemică. Femeia se îmbrăcase cu cele mai bune veşminte, iar curăţenia şi politeţea ei contrastau puternic cu comportamentul celui venit înaintea ei. Se opri în pragul cârciumii şi, cu o uşoară ezitare, privi spre Coker. Acesta începu imediat să facă prezentările:

— Dânsa este doamna Forcett, unic proprietar al lanţului universal de magazine Forcett, plus a zece vile, două restaurante şi a unei biserici numite Chippington Durney. Dar, cel mai important este că doamna Forcett ştie să gătească. Şi, Doamne, ce bine mai găteşte!

Doamna Forcett ne salută respectuoasă, păşind cu încredere spre masa la care stăteam, apoi se aşeză rezervată, consimţind să fie servită cu un pahar de porto, urmat de încă unul.

Răspunse curiozităţii noastre, şi ne mărturisi că dormise neîntoarsă, încă de la începutul serii fatale şi până a doua zi. Nu ne dezvălui motivul exact al letargiei, iar noi am socotit că este mai civilizat să nu intrăm în amănunte. Aşadar, continuase să doarmă profund până la prânz, dar, simţindu-se destul de rău, nu se dăduse jos din pat decât pe la trei după-amiaza. I se păruse puţin bizar şi totodată providenţial că nu-i solicitase nimeni prezenţa în magazin. Câteva minute mai târziu, ieşind pe uşă, a rămas foarte surprinsă când a văzut în grădină „una din acele oribile trifide”, iar pe aleea din faţa porţii un bărbat întins pe caldarâm – de fapt, nu-i remarcase decât picioarele. Voise să-l ajute pe sărmanul om; în momentul în care era gata să treacă pragul, trifida îşi pornise lovitura, dar bătrâna trântise uşa la ţanc. Momentul acela atât de dificil pentru ea, precum şi amintirea evenimentului o răvăşiră atât de mult, încât îşi mai turnă un pahar cu porto.

După incident, hotărâse că-i mai înţelept să aştepte până când avea să apară cineva şi să o scape de trifidă, ajutându-l totodată şi pe bietul om căzut în faţa porţii. I se păruse destul de straniu că dura atât de mult până să vină cineva să clarifice lucrurile, însă nu-şi făcuse prea multe griji, mai ales că avusese la dispoziţie proviziile şi alimentele din magazin, stocuri care-i puteau asigura supravieţuirea destul de mult timp. Astfel, ne povesti turnându-şi un al patrulea pahar cu porto, a continuat să aştepte răbdătoare, până azi, când Coker zărise fumul ce ieşea pe coşul casei, intrase în curte şi spulberase dintr-un foc lujerul

trifidei.

După ce-l servise cu o masă copioasă, Coker i-a oferit în schimb mai multe sfaturi. Nu-i fusese deloc uşor să accepte starea de fapt a lucrurilor. Drept urmare, Coker îi sugerase că ar fi mai bine să se convingă singură şi să arunce o privire prin zonă, dar să fie cu mare băgare de seamă la trifide, spunându-i că se va întoarce în jurul orei cinci, pentru a afla ce a hotărât. Când a revenit, la ora stabilită, a găsit-o aranjată, cu bagajele făcute şi pregătită de plecare.

Seara, odată întorşi în conacul Charcott, ne-am strâns în jurul hărţii. Coker trecuse la încercuirea altor arii de căutare, în timp ce noi toţi îl priveam deloc entuziasmaţi. Stephen rupse tăcerea şi îi spuse ce gândeam cu toţii, probabil exact ceea ce gândise şi Coker:

— Am verificat deja o zonă de aproape două sute de kilometri. Este clar că nu se află în această regiune. Fie informaţia este greşită, fie s-au hotărât să nu se oprească aici şi au mers mai departe. După cum văd eu, nu are niciun rost să mai continuăm căutarea astfel.

Coker îşi lăsă compasul pe masă:

— Aşadar, ce propui?

— Ei bine, din aer sunt sigur că putem survola rapid cea mai mare parte a cartierului. În acest fel, avem şanse mult mai mari să descoperim pe cineva, fiindcă nimeni nu va ignora zgomotul puternic al motorului şi, într-un fel sau altul, va încerca să semnalizeze.

Coker confirmă, dând din cap:

— Într-adevăr, de ce nu ne-am gândit până acum la această soluţie? Cel mai bun ar fi un elicopter – dar unde să-l găsim, şi cine să-l piloteze?

— Eu aş putea să-l manevrez destul de uşor, spuse, încrezător, tânărul ambiţios.

Glasul însă îl trădase.

— Ai mai pilotat astfel de aparate? îl întrebă Coker.

— Nu, recunoscu tânărul, dar nu cred să fie prea greu, odată ce-i prinzi şpilul.

— Hm, răspunse Coker, privindu-l cu rezerve.

Stephen îşi aminti că, nu departe de noi, se aflau două baze ale forţelor aeriene britanice, iar în apropiere de Yeovil exista o firmă care închiria avioane şi elicoptere.

În ciuda îndoielilor noastre, tânărul se dovedi chiar foarte priceput. Fiind absolut convins că abilitatea înnăscută de manevrare a maşinăriilor nu-l va dezamăgi, reuşi, după o jumătate de oră de practică, să conducă elicopterul cu destulă dexteritate şi-l aduse în Charcott.

Timp de patru zile am survolat în cercuri vaste întregul ţinut. În primele două zile, Coker a fost observatorul, iar în următoarele două l-am înlocuit eu. În total, am descoperit zece mici grupuri de supravieţuitori, dar niciunul nu ştia nimic despre echipa lui Beadley şi nici despre Josella. Cele mai multe dintre grupuri erau constituite din două sau trei persoane, unul singur fiind format din şapte. Înainte să aterizăm în dreptul fiecărui grup, ne semnalizau cu toţii entuziasmaţi, ne întâmpinau cu mare bucurie şi speranţă, dar interesul şi însufleţirea le dispăreau brusc de cum aflau că suntem o echipă similară lor şi nu vârful de lance al unei forţe naţionale de salvare. Nu le-am putut oferi nimic în plus faţă de ceea ce deja îşi procuraseră. Datorită dezamăgirii pe care le-o produceam, câte unii îşi pierdeau cumpătul şi începeau chiar să ne ameninţe, dar majoritatea se resemnau deznădăjduiţi. Ca regulă, cei mai mulţi nu se arătaseră dornici să se alăture altor grupuri, fiind mai degrabă convinşi că soluţia cea mai bună este să adune cât mai multe provizii şi să se baricadeze în case până la sosirea americanilor care aveau negreşit să vină şi să-i salveze – o idee fixă, ce părea să câştige tot mai mult teren printre ei. Sugestiile noastre referitoare la ipoteza că, la fel ca şi noi, americanii – adică puţinii lor supravieţuitori – erau mult prea ocupaţi să-şi asigure protecţia propriilor vieţi, au fost primite cu reproşuri şi răceală. Americanii, după cum ne încredinţau ei, n-ar fi permis pentru nimic în lume ca o asemenea catastrofă să se producă în ţara lor. Cu toate acestea, şi în pofida fixaţiei lor micawberiene[1] pentru americani, pe care îi priveau ca pe nişte eroi salvatori, le-am lăsat câte o hartă, indicându-le poziţia aproximativă a celorlalte grupuri, în

[1] Convingerea neclintită dar lipsită de temei a persoanelor foarte sărace, care trăiesc cu speranţa exagerat de optimistă într-un viitor mai bun – după numele lui Wilkins Micawber, personaj din romanul *David Copperfield* de Charles Dickens (n. tr.).

eventualitatea că poate se vor răzgândi şi vor dori să-şi unească forţele.

Zborurile n-au fost nici ele prea plăcute, dar erau de preferat căutărilor solitare cu maşina. În cele din urmă, la sfârşitul celei de-a patra zile, am hotărât să abandonăm survolurile.

De fapt, această decizie a fost luată de majoritatea membrilor grupului. Eu nu le împărtăşeam viziunea, deoarece, spre deosebire de obiectivul lor, căutarea mea era una personală. Indiferent pe cine ar fi găsit, pentru ei ar fi fost nişte simpli străini. Faptul că pornisem în căutarea grupului lui Beadley nu era un scop în sine, ci numai mijlocul ce m-ar fi condus la ţinta dorită. Dacă n-aş fi găsit-o pe Josella cu ei, mi-aş fi continuat căutarea. De aceea, nu mă aşteptam ca restul echipei să-şi irosească vremea în investigaţii care pur şi simplu nu-i interesau.

Destul de straniu, în toată această perioadă nu întâlnisem pe nimeni interesat, ori doritor să caute pe cineva apropiat. Cu excepţia lui Stephen şi a prietenei sale, rămaşi împreună datorită unui accident, toţi fuseseră despărţiţi pentru totdeauna de prietenii şi familiile lor, iar acum îşi începeau o nouă viaţă, alături de nişte străini. Eu eram singurul care-şi formase destul de rapid o relaţie – o legătură ce durase atât de puţin timp că nici nu realizasem cât de importantă a fost pentru mine în acele momente…

O dată luată decizia de a suspenda căutările, Coker ni se adresă solemn:

— Acum trebuie să hotărâm ce avem de făcut în continuare.

— Şi anume, golirea tuturor magazinelor şi depozitelor, fiindcă trebuie să ne pregătim din vreme pentru iarnă. Ce altceva am putea face? întrebă Stephen.

— Da, la acest lucru mă gândisem şi eu, îi răspunse Coker. Pentru o perioadă nu vom avea probleme – dar după aceea?

— Nu contează dacă epuizăm stocurile din împrejurimi, căci în oraşele mari trebuie să existe provizii din abundenţă, adăugă proaspătul nostru pilot.

— Da, iar americanii vor ajunge la noi cu mult înainte de Crăciun, se trezi vorbind şi prietena lui Stephen.

— Uite ce e, îi răspunse calm Coker. N-ai vrea să-i laşi pe americani deoparte şi să-ţi imaginezi că trăieşti într-o lume în care americanii au dispărut?

Fata îl privi mirată.

— Dar trebuie să… continuă ea.

Coker oftă şi-şi întoarse privirea către tânărul pilot.

— Stocurile din magazine şi depozite n-au cum să ne ajungă pentru o viaţă de-acum înainte. După cum văd eu, am făcut vertiginos primii paşi într-o nouă lume. Într-adevăr, avem la dispoziţie suficient capital cât să nu ne îngrijorăm pentru o perioadă, însă toate acele lucruri nu vor ţine o veşnicie. Generaţii întregi s-ar putea înfrupta liniştite din rezervele imense de mâncare păstrate în depozite – însă problema este că se vor altera, şi asta chiar foarte curând. Şi nu vorbesc numai de alimente. Absolut totul se va deteriora, încet dar sigur. Prin urmare, dacă dorim ca anul viitor să avem parte de alimente proaspete, va trebui să învăţăm cum să le cultivăm, cum să le producem prin propriile noastre forţe. Desigur, aceste lucruri par foarte îndepărtate în momentul de faţă, dar va veni o vreme când vom fi nevoiţi să le punem în practică. De asemenea, va veni o vreme când petrolul se va epuiza, iar tractoarele şi utilajele se vor strica şi vor rugini, obligându-ne astfel să ne întoarcem la origini şi să binecuvântăm natura pentru că ne-a oferit ajutorul cailor şi bivolilor – dacă-i vom mai avea până atunci. Acesta-i un răgaz, o binecuvântată pauză cerească, pentru că ne oferă timpul şi odihna ce ne sunt necesare pentru a trece peste şocul primit şi a ne regrupa forţele. Atât şi nimic mai mult: o simplă pauză. În curând va trebui să învăţăm să arăm cu plugul, să topim fierul şi să-l transformăm în lame pentru plug. În prezent ne aflăm pe-un drum care ne va duce departe, foarte departe în negura istoriei, dar numai atâta vreme cât vom reuşi – *dacă* vom reuşi – să învăţăm cum să reparăm şi să recondiţionăm tot ce uzăm. Aşa că nu avem voie să ne oprim nici măcar o clipă din acest drum, pentru ca să nu ne prăbuşim înapoi, în primitivism. Apoi, odată ce vom fi izbutit în eforturile depuse, încet-încet, vom începe, din nou, să evoluăm.

Coker se opri şi ne privi pe toţi, pentru a vedea dacă-l urmărim.

— *Suntem* capabili să realizăm aceste lucruri – dacă vrem să le facem, desigur. Instrumentul cel mai valoros aflat la îndemâna noastră îl reprezintă cunoaşterea deja acumulată. Astfel, încă de la început, suntem scutiţi să mai trecem prin dificultăţile cu care s-au confruntat strămoşii noştri. Cărţile ne

pot oferi tot ce dorim să aflăm, dar numai dacă ne ostenim puţin în acest sens.

Îl priveau cu toţii, destul de uimiţi. Era pentru prima dată când îşi etalase în faţa lor calităţile de orator.

— După exemplele oferite de istorie, continuă el, educaţia şi dezvoltarea socială nu pot apărea decât în relaxare şi tihnă. Când *toţi* sunt nevoiţi să muncească din greu pentru a-şi asigura cele necesare traiului de zi cu zi, fără ca nimeni să aibă răgazul necesar gândirii, cunoaşterea stagnează şi, evident, odată cu ea, va stagna şi progresul societăţii. Spiritele creatoare nu-s direct productive – cei care par să trăiască pe munca altora, stabilesc, în realitate, o relaţie reciproc avantajoasă cu restul, o legătură pe termen lung. Dezvoltarea a luat naştere odată cu apariţia marilor oraşe, dar în special a instituţiilor de cercetare – aşezăminte ce-şi găseau sprijin în munca ţăranilor pe ogoare. Nu eşti de acord?

Stephen se încruntă:

— Mai mult sau mai puţin; dar nu înţeleg totuşi unde vrei să ajungi.

— Pe scurt, la ştiinţa socio-economică. O comunitate ca a noastră nu poate spera să supravieţuiască mai mult de cincisprezece-douăzeci de ani, fără ca apoi să intre în declin. Dacă vom rămâne atâţia câţi suntem, respectiv zece persoane, sfârşitul ne va fi inevitabil. Mai devreme sau mai târziu vor apărea şi copiii printre noi, iar din acel moment va trebui să avem la dispoziţie suficient de mult timp liber, astfel încât să le putem oferi măcar o educaţie rudimentară, dacă nu ne putem permite una temeinică; pentru că altminteri, peste o generaţie numai, vom reuşi să ajungem la performanţa de a trăi alături de sălbatici sau de nerozi. Aşadar, pentru a nu pierde ceea ce deja am moştenit, şi pentru a ne folosi de cunoaşterea şi descoperirile aşternute în paginile cărţilor ce zac prin biblioteci, este imperativ să avem alături un profesor, un doctor şi un lider, cărora să le asigurăm toate cele necesare traiului, în vreme ce ei ne vor ajuta cu educaţia odraslelor, cu sănătatea, cu planificarea şi coordonarea colectivă.

— În acest caz, ce-i de făcut? întrebă Stephen, după o scurtă pauză.

— M-am gândit la moşia vizitată de Bill şi de mine – este vorba de Tynsham. Femeia care încearcă să conducă acea

comunitate redusă are mare nevoie de ajutor. S-a angajat ca lider al unui grup ce numără aproximativ şaizeci de persoane, dintre care doar douăsprezece pot vedea. În acest stil nu va fi capabilă să o scoată la capăt. Şi, evident, ştie foarte bine acest lucru, doar că nu vrea să recunoască. Chiar dacă nu a vrut să ne ceară ajutorul, probabil din mândrie, sunt sigur că va fi mai mult decât bucuroasă când ne va vedea pe toţi acolo.

— Asta-i bună! am răbufnit. Doar nu crezi că ne-a trimis în mod deliberat într-o direcţie greşită?

— Nu pot spune cu certitudine. Şi, desigur, n-aş vrea să o judec pe nedrept, dar nu ţi se pare bizar că n-am auzit nimic despre Beadley şi ai lui prin aceste împrejurimi? În orice caz, indiferent de intenţiile ei, eu am hotărât să mă întorc. Iar dacă doreşti să-mi auzi motivele, atunci iată-le – primele două, şi cele mai importante: În primul rând, câtă vreme locul nu ajunge pe mâini competente, va intra negreşit în colaps – o realitate cruntă şi deloc plăcută pentru acei oameni; al doilea îl reprezintă poziţia lui mult mai bună decât a acestuia în care ne aflăm noi, datorită fermei ce poate fi uşor repusă în funcţiune. Tynsham este un loc autonom şi, la nevoie, am putea cu uşurinţă să-i extindem suprafaţa. Comparativ, sediul de aici va necesita din partea noastră mult mai multă muncă. În plus, un alt factor foarte important, comunitatea de acolo este mai numeroasă şi ne poate oferi răgazul necesar învăţării – atât a persoanelor oarbe, cât şi a copiilor. Am convingerea că putem reuşi şi voi face tot ce-mi stă în puteri pentru asta – iar dacă trufaşa Miss Durrant nu are să suporte, este liberă să plece oriunde doreşte. Problema însă este următoarea. Deşi sunt destul de convins că mă voi putea descurca şi singur, ştiu foarte bine că, dacă vom merge cu toţii acolo, îl vom putea reorganiza şi pune în funcţiune în numai câteva săptămâni. Apoi, vom trăi liniştiţi într-o comunitate ce se va dezvolta şi va deveni an de an tot mai competitivă. Iar ca alternativă avem posibilitatea să rămânem în această mică formaţie care, odată cu trecerea vremii, va regresa şi ne va cufunda în dezolare şi amărăciune. Aşadar, ce spuneţi?

Au urmat câteva întrebări şi i s-au cerut detalii suplimentare, dar nimeni nu arătase vreo îndoială. Pe când cercetam regiunea, ne confruntaserăm deja cu un exemplu al singurătăţii îngrozitoare ce ne ameninţa. Încă de la început îmi fusese limpede că nimeni nu agrea acest loc, ales mai mult pentru

calităţile lui defensive, nu pentru altceva. Observasem că majoritatea membrilor grupului simţeau apăsarea izolării ce începuse să-i împresoare necruţătoare. Şi, bineînţeles, imaginea unei comunităţi numeroase şi variate n-avea cum să nu fie atractivă. După o oră întreagă de discuţii, după ce s au pus la punct amănuntele referitoare la transport şi deplasare, decizia de a fi de acord cu propunerea lui Coker a venit aproape de la sine. Doar prietena lui Stephen avea îndoieli.

— Locul ăsta, Tynsham, este însemnat pe hartă? întrebase puţin neliniştită.

— N-avea grijă, o asigurase Coker. E marcat pe cele mai bune hărţi ale americanilor.

Încă de la primele ore ale dimineţii am ştiut că nu-i voi însoţi pe ceilalţi în călătoria spre Tynsham. Ulterior, probabil i-aş fi urmat, dar în acel moment nu…

Primul impuls a fost să-i însoţesc, numai pentru a obţine de la Miss Durrant destinaţia reală a grupului condus de Beadley. Dar a trebuit să admit că nu ştiam cu certitudine dacă Josella era cu ei, iar toate informaţiile acumulate până în acea zi îmi sugerau mai degrabă a doua variantă. Era foarte posibil să nu fi trecut prin Tynsham. Dacă nu pornise în căutarea grupului, atunci încotro să se fi îndreptat? Într-adevăr, de la clădirea Universităţii ar fi putut să pornească în altă direcţie, una la care probabil nu mă gândisem…

Atunci, ca o străfulgerare, mi-am amintit de discuţia din apartamentul transformat în mic comandament. Parcă o şi vedeam stând în faţa mea înveşmântată în rochia azurie de seară şi, în vreme ce vorbeam, diamantele scânteiau în lumina lumânărilor… „Ce-ai spune de Sussex Downs? Cunosc în nordul regiunii o fermă veche, foarte frumoasă…” Instantaneu, am ştiut exact ce aveam de făcut…

I-am spus lui Coker despre hotărârea mea. Deşi mă înţelesese, se arătă totuşi puţin îngrijorat, ca să nu-mi dea, probabil, prea multe speranţe.

— Bine. Procedează după cum crezi de cuviinţă, îmi spuse. Sper… În orice caz, ştii unde să ne găseşti. Sunteţi amândoi bineveniţi în Tynsham şi sunt sigur că ne veţi putea ajuta să o convingem pe îndărătnica aia de femeie să revină la realitate.

Dimineaţa, de îndată ce am urcat în camion, vremea s-a

înrăutăţit şi ploaia începu să cadă în averse puternice. În pofida vremii urâte, eram foarte vesel şi încrezător; fiind totodată convins că şi de-ar fi plouat de zece ori mai tare, tot nu mi-ar fi putut strica buna dispoziţie şi nu m-ar fi determinat să-mi modific planul. Coker mă însoţi până la cabină. Am înţeles de ce: îl obligase amintirea consecinţelor primelor sale intenţii, complet nesăbuite. L-am privit cum stătea în dreptul cabinei, salutându-mă cu mâna ridicată, în timp ce ploaia îi pleoştise părul şi-i curgea şiroaie pe gât.

— Bill, să fii atent. Ştii că de-acum nu mai există ambulanţe şi, mai mult ca sigur, aleasa inimii doreşte să te vadă întreg. Mult noroc – şi transmite-i mii de scuze când o găseşti.

Cuvântul era „când”, dar tonul fusese de „dacă”.

Le-am urat şi eu mult succes în Tynsham, apoi am apăsat pedala de acceleraţie şi-am pornit încet pe drumul noroios.

XIII. CĂLĂTORIA SPERANŢEI

A fost o dimineaţă presărată cu mici ghinioane. Primul a fost apa din carburator. Următorul s-a petrecut mai târziu, după ce izbutisem să parcurg peste douăzeci de kilometri spre nord, fiind ferm convins că mă îndrept spre răsărit, iar până când să reuşesc să recuperez distanţa în direcţia potrivită, pe-o şosea pustie de munte am avut o problemă la sistemul de aprindere. Astfel, speranţa şi încrederea cu care pornisem la drum mi-au fost spulberate destul de repede – poate, datorită acestor întârzieri, ori poate a fost o reacţie naturală. În orice caz, până când am reuşit să readuc lucrurile pe făgaşul lor, se făcuse deja ora unu, iar cerul se înseninase.

Soarele scălda totul în strălucirea proaspătă a razelor sale – însă nici atmosfera reconfortantă şi nici faptul că străbătusem fără probleme aproape patruzeci de kilometri nu-mi alungaseră depresia ce nu mă slăbea deloc. Acum eram într-adevăr singur şi nu mai puteam ignora asta. Se revărsase asupra mea la fel ca în ziua când căutam, solitar, grupul lui Michael Beadley – doar că de această dată efectul fusese dublu… Până în acele momente mă gândisem întotdeauna la singurătate ca la o stare negativă – absenţa unei companii şi nimic mai mult, o situaţie temporară, desigur… Dar, în ziua aceea, mi-a fost limpede că singurătatea însemna mult mai mult: era ceva care putea pietrifica şi oprima, care putea foarte uşor să distorsioneze realitatea şi să-i joace minţii o mulţime de feste. Un duşman nevăzut ce pândea din toate părţile, îmi întindea nervii la maximum şi mă alarma fără încetare, mă asalta necontenit cu ideea că nu există nimeni să mă poată ajuta, nimeni căruia să-i pese, şi mă făcea, în acelaşi timp, să mă simt ca un atom ce pluteşte în derivă pe necuprinsul spaţiului; un duşman ce folosea din plin orice ocazie pentru a mă teroriza şi îngrozi – acestea erau ţelurile singurătăţii, sentiment pe care ştiam că nu trebuie să-l îngădui…

Când privezi o fiinţă sociabilă de orice companie înseamnă să-i mutilezi şi să-i paralizezi natura lăuntrică. Întemniţatul şi sihastrul sunt perfect conştienţi de existenţa lumii ce le

împresoară exilul; ei reprezintă un aspect al sociabilităţii. Însă când mulţimea dispare, făptura sociabilă încetează să mai existe ca entitate – pentru că nu mai face parte dintr-un întreg, ci devine instantaneu o anomalie, un monstru ce nu-şi mai poate găsi un cămin. Iar dacă individul pus într-o asemenea situaţie nu este capabil să-şi păstreze luciditatea şi raţiunea, atunci e pierdut pentru totdeauna, devenind pur şi simplu spasmul final al unui cadavru.

De acum înainte trebuia să dau dovadă de mult mai multă forţă interioară. Speranţa şi siguranţa că la finalul călătoriei îmi voi întâlni semenii m-au ajutat să nu fac cale întoarsă şi să nu-mi caut refugiul şi tihna în prezenţa lui Coker şi a celorlalţi.

Priveliştile ce-mi treceau prin faţa ochilor aveau prea puţin sau, aş putea spune, chiar deloc de-a face cu acest sentiment. Indiferent cât de oribile au fost, de-acum eram obişnuit cu acele imagini. Umbra terorii le părăsise la fel de repede cum se risipise în negura istoriei oroarea ce-a plutit cândva deasupra câmpurilor de luptă. Şi, în plus, nu le mai priveam ca părţi ale unei vaste şi impresionante tragedii. Bătălia pe care o duceam acum era una lăuntrică, un conflict aprig între raţiune şi instincte. Simţeam însă că mă aflu într-o defensivă continuă, că nici nu mă puteam gândi la victorie şi că nu voi mai putea continua multă vreme de unul singur.

Fiind hotărât să-mi găsesc şi alte ocupaţii, am hotărât să conduc mult mai repede decât ar fi trebuit şi, într-un orăşel al cărui nume n-am mai apucat să-l reţin, imediat ce-am cotit pe şosea am intrat direct într-o dubă aşezată de-a curmezişul drumului. Din fericire, camionul meu s-a ales numai cu două-trei zgârieturi, însă cele două vehicule reuşiseră să se poziţioneze atât de ingenios încât, pe acea stradă îngustă, singur fiind, mi-a fost destul de greu să le despart. Am reuşit să rezolv problema într-un ceas, răstimp în care mi-am îndreptat atenţia doar către lucruri practice.

După acest incident am preferat să conduc mult mai încet, cu excepţia câtorva minute, imediat ce am intrat în New Forest. Motivul goanei a fost silueta unui elicopter zărit printre crengile copacilor, ce zbura la mică înălţime. Traiectoria aparatului urma să se intersecteze curând cu şoseaua. Din nefericire, în acea zonă, coroanele copacilor acopereau aproape în întregime drumul. Am apăsat până la podea pedala de acceleraţie, însă

până când am reuşit eu să ajung într-un spaţiu mai deschis, elicopterul devenise un punct ce se micşora vizibil înspre nord. Dar, chiar şi aşa, imaginea maşinăriei zburătoare îmi dăduse oarece speranţe.

După câţiva kilometri, am trecut printr-un sătuc aflat în apropierea unei pajişti triunghiulare. La prima vedere, priveliştea fermecătoare a caselor cu acoperişuri din ţigle roşii sau din paie, precum şi grădinile viu colorate de petalele florilor, părea o ilustrată de basm. Cu toate acestea, am preferat să nu privesc în grădini, mai ales că, în multe dintre ele, observasem cu coada ochiului formele hidoase şi complet nepotrivite ale trifidelor ce pândeau din mijlocul florilor. Cu puţin înainte de-a părăsi satul, un copil fugi din ultima grădină în mijlocul drumului, făcându-mi semn cu braţele. Am oprit şi, căutând instinctiv din priviri vreo trifidă prin apropiere, mi-am luat puşca şi-am coborât.

Fetiţa era îmbrăcată într-o rochiţă albastră din bumbac, iar în picioare avea şosete albe şi sandale. Nu părea să aibă mai mult de nouă-zece ani. Era foarte drăguţă – îi remarcasem imediat frumuseţea, în pofida cârlionţilor castanii nepieptănaţi şi-a obrăjorilor plini de urme de lacrimi amestecate cu ţărână. Veni în fugă la mine şi mă apucă de mânecă:

— Vă rog mult, zise speriată. Vă rog, veniţi şi spuneţi-mi ce-a păţit Tommy.

Privind-o, singurătatea groaznică a întregii zile se risipi într-o clipită, iar mintea mi se eliberă brusc din cuşca încropită cu atâta migală. Mi-am dorit s-o ridic în braţe şi s-o strâng la piept, însă m-au oprit lacrimile ce-mi apăruseră în colţul ochilor. I-am întins mâna, iar micuţa mă apucă încrezătoare. Am intrat împreună pe poarta grădinii de unde venise mai devreme.

— Uite, acolo-i Tommy, îmi spuse, arătându-mi către un băieţel care nu părea să aibă mai mult de patru ani şi zăcea, întins pe un petic de iarbă, între două răzoare de flori. Am înţeles numaidecât ce i se întâmplase.

— Chestia aia l-a lovit, continuase fetiţa. L-a înţepat şi-a căzut. Şi-a vrut să mă lovească şi pe mine, atunci când am încercat să-l ajut. Uite, aia e!

Mi-am ridicat privirea şi-am zărit imediat lujerul unei trifide ce se înălţase deasupra gardului împrejmuitor al grădinii.

— Acoperă-ţi bine urechile, i-am spus. Pentru c-o să urmeze

un bubuit puternic.

După ce fetiţa îşi astupă urechile cu palmele, am ochit şi i-am spulberat trifidei lujerul ucigaş.

— Oribilă plantă, îmi zise. E moartă?

Era cât pe ce să-i confirm, dar am auzit păcănitul pedunculilor de la baza lujerului şi, la fel ca în hanul din Steeple Honey, am fost nevoit să-i reduc la tăcere, folosindu-mă de cartuşul de pe cealaltă ţeavă.

— Da, i-am zis. Acum e ca şi moartă.

Ne-am îndreptat încet către băieţel. Dunga stacojie îi brăzda unul din obrăjorii livizi. Totul se petrecuse în urmă cu numai câteva ore. Fetiţa îngenunche lângă el.

— Nu mai are rost, i-am spus cu blândeţe.

Mă privi cu lacrimi în ochi.

— Tommy a murit?

Am îngenuncheat alături de copilă, dând încet din cap:

— Da, din păcate.

După o scurtă pauză, spuse:

— Sărmanul Tommy! Nu-l îngropăm şi pe el? Fiindcă pe căţeluşi i-am îngropat.

— Bineînţeles, i-am zis.

A fost singurul mormânt pe care l-am săpat în toată acea perioadă catastrofală. Fetiţa aduse un braţ de flori şi le aşternu peste pământul afânat. Apoi am plecat.

O chema Susan. Cu ceva vreme în urmă, după cum îmi povesti, părinţii ei n-au mai putut deodată să vadă nimic. Îşi aminti că tatăl ei plecase după ajutor, însă nu se mai întorsese acasă. Mama, după ce le ordonase ferm să nu iasă din casă, a plecat şi ea după ajutor; s-a întors puţin mai târziu, plângând amarnic. În ziua următoare avea să plece din nou, dar, de această dată, fără să se mai întoarcă. Copiii se hrăniseră o perioadă cu ce mai găsiseră prin casă, dar în scurt timp isprăviseră toate proviziile şi începuse să li se facă foame. În cele din urmă, foamea a obligat-o pe Susan să încalce instrucţiunile mamei şi-a pornit direct către magazinul doamnei Walton. Băcănia era deschisă, însă doamna Walton nu se afla înăuntru. Susan a strigat-o, dar văzând că nu vine nimeni, a hotărât să-şi ia câteva prăjituri, mai multe pachete de biscuiţi şi două-trei ciocolate, promiţând în sinea ei că-i va spune mai

târziu doamnei Walton.

La întoarcere văzuse prin grădini câteva *chestii* din acelea. Una dintre ele chiar încercase s-o lovească, dar nu-i apreciase bine înălţimea şi, drept urmare, şfichiuirea lujerului îi trecuse cu puţin pe deasupra capului. Atacul nereuşit a speriat-o atât de mult încât, până acasă, nu s-a mai oprit din fugă. După acest incident, ştia că trebuie să fie foarte atentă, iar pe parcursul scurtelor expediţii ulterioare îl învăţase şi pe Tommy să aibă grijă şi să nu încerce să se apropie de ele. Dar, în acea dimineaţă când ieşise să se joace, sărmanul Tommy era prea mic şi nu putuse să vadă planta ce pândea din grădina alăturată. Susan încercase de câteva ori să ajungă la el, însă de fiecare dată când încerca să se apropie, indiferent cât de încet ar fi înaintat, vedea cum vârful trifidei începea să tremure şi să se mişte uşor…

Un ceas mai târziu am hotărât c-a venit vremea să oprim pentru a dormi. Pe fetiţă am lăsat-o în camion, iar eu am trecut la cercetarea câtorva căsuţe ţărăneşti, apoi am intrat împreună într-o locuinţă cochetă şi am luat cina. Nu ştiam prea multe despre copii, însă observasem că acea fetiţă era capabilă să consume cantităţi impresionante de alimente, mărturisindu-mi printre îmbucături că dieta ei constituită numai din biscuiţi, dulciuri şi prăjituri se dovedise mult mai puţin săţioasă decât se aştepta. După ce-am ajutat-o să se aranjeze şi, la strictele ei instrucţiuni, i-am pieptănat părul, am început să-mi recapăt încrederea şi buna dispoziţie. Şi, în ceea ce o privea, după bucuria manifestată şi după debitul verbal al povestirilor, fetiţa părea să fi uitat tot ce se petrecuse în ultima vreme.

O înţelegeam perfect, fiindcă şi eu simţeam acelaşi lucru.

Dar în scurt timp, după ce i-am făcut patul, am învelit-o şi am coborât în sufragerie, i-am auzit suspinele. Am urcat imediat la ea.

— Linişteşte-te, Susan. Nu te mai gândi. Acum totul va fi bine. Să ştii că pe Tommy nu l-a durut deloc, n-a suferit.

M-am aşezat pe pat, alături de ea, şi am luat-o de mânuţă; se opri din plâns.

— Nu-i vorba numai de Tommy, îmi răspunse printre ultimele suspine. După ce s-a dus Tommy, m-am speriat tare, pentru că nu mai era nimeni cu mine. Mi-a fost aşa de frică…

— Ştiu, i-am spus. Te înţeleg, pentru că *şi eu* am fost speriat.

Mă privi puţin mirată.

— Acum însă nu mai eşti speriat, nu-i aşa?

— Bineînţeles că nu. Şi nici tu nu mai trebuie să fii. Acum suntem împreună şi ne vom încuraja reciproc.

— Da, consimţi ea, foarte serioasă. Da, acum totul o să fie bine…

Am continuat apoi să discutăm despre o mulţime de lucruri, până când fetiţa adormi, iar eu am ieşit încet din cameră.

— Unde mergem? întrebă Susan, dimineaţa, imediat ce-am pornit la drum.

I-am răspuns că suntem în căutarea unei fete.

— Şi unde stă? continuă ea.

Asta nu ştiam nici eu exact.

— Şi când o s-o găsim? întrebă din nou.

Nu aveam nici certitudinea că o vom găsi.

— Şi e frumoasă?

— Da, i-am răspuns ferm, bucuros că de astă dată fusesem mai clar.

Răspunsul, nu ştiu din ce considerente, părea s-o fi mulţumit şi pe fetiţă.

— Foarte bine, observă pe un ton aprobator, şi trecu la alt subiect.

Pentru că eram cu ea, am încercat să ocolesc marile oraşe, însă mi-a fost imposibil să evit priveliştile neplăcute din zonele rurale. După o vreme, am renunţat să mă prefac că nu existau. Susan, pe de altă parte, le privea cu aceeaşi detaşare cu care ar fi privit un peisaj ca oricare altul. Scenele nu o speriau, doar o nedumereau şi o făceau să pună o sumedenie de întrebări. Am înţeles că, în lumea în care avea să crească, eufemismele şi vorbele rafinate învăţate de mine în copilărie nu-şi mai aveau rostul, şi am făcut tot posibilul să privesc ororile sau diversele curiozităţi din jurul nostru cu aceeaşi obiectivitate ca şi ea. Şi mi-a prins foarte bine.

Pe la amiază, norii întunecaseră rapid cerul şi începu din nou să plouă. Pe la ora cinci, când am oprit în apropiere de Pulborough, ploaia tot nu se oprise.

— Unde mergem acum? întrebă Susan.

— Tocmai asta e problema. Ţinta noastră e undeva acolo, i-am spus arătând cu mâna spre sud, de-a lungul lanţului de

dealuri ce se cufundau în ceaţă.

Încercam să-mi aduc aminte ce-mi spusese Josella despre acel loc, dar nu-mi aminteam decât că ferma se afla undeva în partea nordică a dealurilor, ceea ce mă făcu să trăiesc cu impresia că se află pe latura ce-o separă de Pulborough prin multe ţinuturi mlăştinoase. Acum, ajungând până în acest punct, informaţia tinerei mi se păruse destul de vagă, având în vedere că lanţul deluros se întindea de la est la vest pe zeci de kilometri.

— Cel mai bine ar fi să încercăm să ne uităm după rotocoalele de fum, am sugerat.

— Pe ploaie nu poţi vedea mai nimic, îmi răspunse Susan, practic şi la obiect.

O jumătate de ceas mai târziu, când ploaia se opri, am coborât din cabină şi ne-am aşezat pe un mic zid, unul lângă celălalt, studiind o bună bucată de vreme pantele şi crestele mai mici ale dealurilor – dar nici privirea ageră a lui Susan şi nici binoclul meu nu ne-au ajutat să zărim coşuri fumegânde sau alte semne de activitate umană; între timp, ploaia îşi reluă imperturbabila activitate.

— Mi-e foame, spuse Susan.

În acele momente, hrana reprezenta pentru mine un lucru mult prea puţin interesant. Cum ajunsesem aşa de aproape de finalul călătoriei, eram atât de nerăbdător să aflu dacă presupunerile mele fuseseră corecte, încât nu puteam să mă mai gândesc la altceva. În vreme ce Susan mânca, am înaintat puţin cu camionul pe dealul din spatele nostru, de unde aveam o imagine mai de ansamblu. Printre aversele de ploaie şi într-o atmosferă din ce în ce mai întunecată, am scrutat şi cealaltă parte a văii, dar fără niciun rezultat. În întreaga zonă nu reuşeam să disting nici o mişcare, cu excepţia câtorva oi, vite şi, ocazional, a câte unei trifide ce se legăna pe câmpul desfăşurat mult mai jos, în faţa noastră.

Îmi venise o idee, aşa că am hotărât să cobor în sat. Iniţial, n-am vrut s-o iau şi pe Susan, fiindcă ştiam că locul nu va fi unul plăcut vederii dar, în acelaşi timp, nu puteam nici să o las singură. Odată ajunşi, spre surprinderea mea, priveliştea o afectă mult mai puţin decât pe mine. Câtă vreme nu-i învăţăm şi nu le descriem acele lucruri ce ne îngrozesc pe toţi, copiii nu le vor percepe la fel ca o persoană adultă. Prin urmare, eu am fost

cel deprimat. Susan părea mai degrabă interesată decât dezgustată de acele scene oribile. Mohorârea şi tristeţea ei au fost rapid compensate de bucuria descoperirii unui pardesiu din mătase purpurie – l-a îmbrăcat imediat, deşi era mult prea mare pentru trupul ei firav. Şi mie mi-au fost răsplătite căutările, pentru că m-am întors la camion cu un far ce putea funcţiona ca un mic reflector şi pe care-l găsisem pe capota unui impresionant Rolls Royce.

Am fixat farul deasupra capotei, în dreptul geamului şoferului, pe un pivot improvizat, pregătindu-l apoi pentru conectarea la baterie. După ce-am terminat, nu mai aveam decât să aşteptăm lăsarea întunericului, şi să sperăm că până atunci se va opri şi ploaia.

Se întunecase bine când abia mai picura. Am aprins farul, străpungând bezna cu fasciculul strălucitor, şi l-am mişcat încet dintr-o parte într-alta, îndreptându-i raza către dealurile din faţă, în speranţa că voi primi un răspuns pe măsură. Am măturat de mai mult de douăsprezece ori crestele deluroase, oprind pentru câteva secunde lumina la finalul fiecărei curse, dar întunericul continua să învăluie crestele şi culmile dealurilor. Nu peste mult timp, ploaia reîncepu la fel de puternic, drept pentru care am lăsat farul să lumineze drept în faţă şi m-am aşezat mai confortabil pe scaun, ascultând tăcut dansul picăturilor pe acoperişul cabinei, în timp ce Susan adormise sprijinită de umărul meu. O oră mai târziu, cadenţa picăturilor se rărise, pentru ca, în final, să înceteze. Susan se trezi, iar eu mi-am reluat cercetarea. La sfârşitul celei de-a şasea curse a farului, Susan strigă:

— Uite, Bill! Uite, acolo-i o lumină!

Degetul fetiţei îmi arătase chiar în faţă, câteva grade la stânga. Am oprit imediat farul şi am privit în acea direcţie, dar n-am putut fi sigur că era într-adevăr o lumină. Dacă nu era o halucinaţie, atunci părea mai degrabă un licurici foarte îndepărtat. În plus, în timp ce încercam să văd mai bine, ploaia începu din nou, parcă şi mai tare. Până când mi-am luat binoclul şi-am coborât, luminiţa dispăruse de tot.

Am şovăit câteva momente. Era foarte posibil ca lumina – dacă într-adevăr a fost o lumină – să nu fie vizibilă de la nivelul solului. Aşadar, am reaprins farul şi m-am reaşezat pe scaun, hotărât să aştept cât se poate de răbdător. După încă o oră,

ploaia se opri. Am stins imediat farul şi-am tresărit:

— Da, chiar e-o lumină! strigă Susan entuziasmată. Uite! Uite!

Da, era o lumină, atât de strălucitoare încât nu mai era nici o îndoială – deşi nu reuşisem să desluşesc prin lentilele binoclului nici cel mai mic detaliu al sursei de la care provenea.

Am reaprins farul şi-am semnalizat rapid litera V, semnul victoriei – singurul semnal din codul morse ştiut de mine, în afara celui de S.O.S. – urmărind apoi cum cealaltă lumină efectua o serie de aprinderi lungi şi scurte, care, din nefericire pentru mine, nu-mi spuneau nimic. Am mai transmis de câteva ori semnul V, pentru siguranţă, am trasat pe hartă o linie directă, aproximativ până în punctul unde se afla sursa de lumină, apoi am aprins farurile camionului şi-am pornit la drum.

— Ea este? întrebă Susan.

— Posibil, i-am răspuns. *Trebuie* să fie ea.

Scurta călătorie nu a fost una rapidă. Pentru a trece de zonele mlăştinoase am fost nevoiţi să parcurgem un drum ce ducea către vest şi apoi să revenim spre răsărit, pe o şosea ce şerpuia pe lângă poalele unui deal înalt. După nici doi kilometri am pierdut din vedere lumina şi ploaia, ca să ne îngreuneze parcă şi mai mult drumul, reîncepu, mai tare, iar noi înaintam anevoie pe drumurile lăturalnice, cufundate în beznă. Cum nu se mai ocupase nimeni cu desfundarea canalelor şi a şanţurilor de scurgere, o bună parte din câmpuri se inundaseră, iar apa se revărsase în multe locuri pe şosea. Am fost nevoit să conduc cu mare atenţie şi foarte încet, deşi îmi venea să apăs pedala până la podea.

Odată ajunşi de partea cealaltă a văii, am ieşit din zona inundată dar tot n-am putut merge mai repede, pentru că şoseaua era atât de întortocheată şi nu mi-am putut îndepărta nici o clipă atenţia de la drum, în vreme ce Susan cerceta cu privirea colinele din dreptul nostru, aşteptând să reapară lumina. În cele din urmă, am ajuns într-un punct unde şoseaua părea să se intersecteze cu linia trasată pe hartă. Neavând niciun indicator în preajmă, am cotit pe primul drum ce ducea spre deal. După ce ne-am învârtit puţin prin faţa unei cariere de calcar, jumătate de oră mai târziu ne-am trezit din nou în locul de unde plecaserăm.

Am continuat pe acelaşi drum şi, nu peste multă vreme, în

dreapta noastră, Susan întrezări un licăr printre ramurile copacilor. De astă-dată, avusesem mai mult noroc. Şoseaua ne conduse pe coasta dealului, până în punctul din care puteam vedea bine în susul pantei, la aproximativ un kilometru, rama unei ferestre puternic luminate.

Nici chiar aşa, cu harta la îndemână, nu ne-a fost uşor să găsim direcţia potrivită. Am continuat să urcăm încet, într-o treaptă inferioară de viteză, dar de fiecare dată când zăream fereastra, ea părea să se fi apropiat cu foarte puţin. Evident, drumul nu fusese construit pentru camioane masive, pentru că în zonele mai înguste vehiculul îşi forţa înaintarea printre tufişurile şi arbuştii de mure ce i se agăţau de margini, ca şi cum ar fi încercat să-l tragă înapoi.

În cele din urmă, am zărit în faţă lumina unui felinar, ondulându-se încet. Mişcările lui legănate au continuat, până când începură să oscileze mai mult într-o parte, indicându-ne astfel pe unde trebuie să cotim, ca să trecem printr-o poartă. În acel moment, lumina atinse nivelul solului. Am continuat să înaintez încă doi-trei metri şi am oprit. Când am deschis uşa, mă orbi un fascicul orbitor.

Reuşisem însă să observ o siluetă îmbrăcată într-un impermeabil ud.

Vocea care mă întâmpină era calmă dar tulburată de o uşoară ezitare:

— Bună, Bill. A trecut ceva vreme…

În două secunde am coborât din cabină.

— Oh, Bill, nu-mi vine să cred… Dragul meu, mi-am făcut atâtea speranţe… Vai, Bill… îmi spuse Josella.

Uitasem complet de Susan, când am auzit o voce din cabină:

— Nu vezi că te uzi tot? De ce nu intri să vă pupaţi înăuntru?

XIV. SHIRNING

Sentimentele mele anterioare sosirii la ferma Shirning – unde locul părea să-mi spună că toate problemele mele luaseră sfârşit – sunt interesante numai pentru a dovedi cât de îndepărtat de realitate poate fi un sentiment. Reîntâlnirea cu Josella a decurs foarte bine, dar nu şi consecinţele acesteia, respectiv intenţia de a ne alătura cât mai curând comunităţii din Tynsham. Din mai multe motive.

Încă din primul moment în care-mi amintisem unde se putea afla Josella, mi-am imaginat-o, trebuie să recunosc, ca pe o eroină în luptă cu vitregiile şi forţele dezlănţuite ale naturii etc, etc. Într-un anumit sens, aş putea spune, viziunea nu-mi fusese întru totul greşită, dar scenografia diferea mult de închipuirile mele. Planul meu iniţial fusese foarte simplu: „Hai, urcă. Mergem să ne alăturăm colectivului lui Coker” – însă lucrurile nu aveau să decurgă atât de simplu. Puteam intui această posibilitate – dar, pe de altă parte, cum se spune, tot răul spre bine…

Desigur, nu pot spune că n-am preferat încă de la început ferma Shirning moşiei din Tynsham, dar asocierea cu un grup mai numeros ar fi fost o mişcare înţeleaptă. Cu toate acestea, Shirning era într-adevăr un loc fermecător. Cuvântul „fermă” nu mai reprezenta decât o etichetă, un titlu moştenit din trecut. Până în urmă cu douăzeci şi cinci de ani fusese o fermă şi chiar arăta ca o fermă, dar în realitate devenise o vilă impresionantă. În Sussex şi în comitatele din împrejurimi puteai găsi o mulţime de vilişoare şi case cochete confortabile, unde londonezii obişnuiau să se retragă pentru odihnă şi relaxare. Modernizarea şi reconstruirea interiorului casei fuseseră de o asemenea anvergură că nici foştii locatari n-ar mai fi putut recunoaşte vreuna din camere. Pe dinafară, totul era curat şi ordonat. În ogrăzile şi şoproanele proprietăţii domnea o rânduială mai degrabă urbană decât rurală, pentru că nu mai adăpostiseră de ani de zile nici o formă de viaţă animală, cu excepţia câtorva ponei şi cai de călărie. Curtea principală, acoperită toată cu gazon, nu adăpostea utilaje agricole şi nu răspândea nici o

mireasmă rustică. Câmpurile spre care dădeau ferestrele de sub acoperişul cu ţigle roşii fuseseră arate şi cultivate de proprietarii altor ferme din împrejurimi. Hambarele şi magaziile erau şi ele în stare bună.

Prietenii Josellei, actualii deţinători ai fermei, doreau să-i redea acesteia funcţionalitatea, la o scară mai redusă, şi, în pofida multor oferte avantajoase refuzaseră să o vândă, în speranţa că la un moment dat, nu ştiau nici ei exact când şi cum, vor face rost de banii necesari pentru a răscumpăra terenurile ce le aparţinuseră de drept.

Având propria fântână şi un generator electric autonom, vila îndeplinea mare parte din condiţiile unei reşedinţe ideale; la o examinare mai atentă însă, am înţeles raţionamentul lui Coker privitor la necesitatea eforturilor cooperative. Nu ştiam mai nimic despre agricultură, dar nu mi-a fost greu să-mi dau seama că, dacă vom rămâne acolo, va trebui să muncim serios pentru a ne hrăni toţi şase.

Celelalte trei persoane, pe care Josella le găsise deja acolo, erau Joyce Taylor, Dennis şi Mary Brent. Dennis era proprietarul casei, iar Joyce, sosită iniţial pentru a-i ţine companie soţiei lui Dennis, rămăsese pe o durată nedefinită, intenţionând să-i ajute la treburile casei, pentru că Mary urma să nască.

În noaptea cu meteoriţii – fragmente ale unei comete, ar spune cei care continuă să creadă că a fost o cometă – avuseseră alţi doi invitaţi, Joan şi Ted Danton, sosiţi pentru a petrece acolo o vacanţă de-o săptămână. Seara au urmărit din grădină spectacolul celest, iar dimineaţa s-au trezit cu toţii într-o lume cufundată complet în beznă. Iniţial au încercat să telefoneze, dar le-a fost imposibil, aşa că au hotărât să aştepte sosirea unor ajutoare ce întârziau să apară. Ted îşi exprimase intenţia de a ieşi din casă, sperând că va descoperi ce se întâmplase, iar Dennis se oferise să-l însoţească, dar fusese în cele din urmă oprit de plânsul isteric al soţiei sale. Astfel, Ted plecă singur, şi nu se mai întoarse. Câteva ore mai târziu, în aceeaşi zi, fără să sufle o vorbă, dorind probabil să-şi găsească soţul, Joan se strecurase şi ea afară din casă şi nici ea nu mai revenise.

Dennis reuşise să nu-şi piardă noţiunea timpului, pipăind regulat limbile unui ceasornic. Seara, târziu, au înţeles că nu pot sta fără să facă nimic. Bărbatul hotărâse să plece în satul

din apropiere, dar ambele femei au obiectat vehement şi a trebuit să li se supună – mai ales datorită condiţiei soţiei sale. În schimb, în locul lui plecase Joyce, dar tânăra nu reuşise să ajungă decât până la pragul uşii, unde, imediat ce-şi întinse bastonul peste prag, simţise în mâna stângă o pişcătură dogoritoare. Ţipând şi făcând câţiva paşi înapoi, se prăbuşise în holul unde ulterior avea s-o găsească Dennis. Din fericire, pentru că nu-şi pierduse cunoştinţa, a reuşit să-i indice printre gemete locul dureros. Dennis, pipăindu-i umflătura de pe dosul palmei, bănuise despre ce-ar putea fi vorba şi, în pofida faptului că nu vedeau nimic, împreună cu Mary au reuşit să-i aplice comprese fierbinţi. Mary încălzise apa într-un ibric iar Dennis improvizase un garou şi-i supse din rană o mare parte din venin. După ce i-au acordat primul ajutor, au urcat-o în pat, unde a rămas câteva zile, până când s-au diminuat efectele toxinei.

În acest răstimp, Dennis încercase mai multe ieşiri, mai întâi până în faţa casei, apoi până în spate. Deschidea încet uşa şi scotea o mătură cu coadă, pe care o ţinea la nivelul capului. De fiecare dată, rezultatul era acelaşi: un şuierat fulgerător, urmat de o lovitură în lemnul cozii. Ferestrele păreau însă libere, cu excepţia uneia, ce dădea în grădină. Ar fi putut încerca să iasă pe una din ele, dar Mary nu i-a permis cu niciun chip să-şi asume atare risc, fiind convinsă că, de vreme ce trifidele ajunseseră în preajma casei, mai mult ca sigur că existau şi prin împrejurimi.

Din fericire, deşi le fusese destul de dificil să le prepare, aveau la dispoziţie alimente pentru o perioadă îndelungată; şi, în plus, Joyce, chiar dacă mai avea temperatură, părea să suporte bine efectele veninului. Prin urmare, situaţia era mai puţin stringentă decât ar fi putut fi. Dennis îşi petrecuse cea mai mare parte a zilei următoare confecţionând un fel de cască, un coif pentru protecţia capului şi a gâtului. Fiindcă n-a avut la îndemână decât o plasă din sârmă cu ochiuri largi, s-a văzut nevoit să suprapună mai multe foi, pe care le-a legat la bază cu sfoară. Confecţionarea coifului i-a luat ceva timp, dar în cele din urmă, echipat cu acea caschetă şi protejat de o pereche de mănuşi din pâslă groasă, a reuşit să ajungă în satul din apropiere. Prima lovitură o primise la nici trei paşi de casă. Bâjbâind în direcţia de unde venise atacul, îşi găsise destul de repede agresorul, şi îi răsucise pe loc lujerul. Două minute mai

târziu, o altă şfichiuire îl pocnise în cască. N-a mai reuşit s-o găsească pe autoare, ca să-şi încheie amândoi socotelile, deşi planta îl mai lovise de încă şase ori înainte de a renunţa definitiv. Apoi, bâjbâise încet până la magazia cu scule şi, de acolo, pornise prevăzător pe alee ţinând în braţe trei gheme mari de sfoară pentru grădinărit, pe care urma să le desfăşoare unul câte unul în timpul mersului, ca să regăsească drumul la întoarcere.

Pe cărarea spre sat a mai fost atacat de câteva ori, dar n-a avut probleme. Străbaterea celor aproximativ doi kilometri îi luase foarte mult, iar sfoara i se terminase cu puţin înainte de destinaţie. Pe tot parcursul drumului, tăcerea funebră din jur îl înspăimântase de moarte. Din când în când, se mai oprise şi strigase, dar fără să primească vreun răspuns. De asemenea, de câteva ori se temu că se rătăcise, dar îndată ce păşi pe asfalt, îşi dăduse seama unde se află, lucru confirmat şi de prezenţa indicatorului rutier al localităţii.

Bâjbâind mai departe, după o distanţă destul de mare, îşi dăduse seama că zgomotul paşilor avea un ecou slab. Astfel, îndreptându-se către marginea drumului, găsi trotuarul, apoi un zid, iar puţin mai încolo o cutie poştală – ceea ce însemna că intrase deja în sat. A strigat şi, foarte vag, de undeva din faţă se auzi glasul unei femei, ale cărei cuvinte nu reuşi să le desluşească. A strigat încă o dată şi a pornit încet în direcţia din care venea sunetul, dar răspunsul se transformă brusc într-un ţipăt – apoi se aşternu tăcerea. În acel moment înţelese, oricât de greu i-ar fi fost, că nici sătenii nu erau într-o situaţie mai bună ca a lor. Se aşeză pe bordura ce împrejmuia spaţiul verde de pe trotuar şi începu să se gândească la ce avea de făcut.

După răcoarea ce se lăsase în atmosferă, s-a gândit că trebuie să fi venit noaptea. Plecase de mai bine de patru ore şi, evident, n-avea altă soluţie decât să se întoarcă acasă. Dar, în acelaşi timp, nu avea niciun rost să revină cu mâinile goale... Folosindu-se de baston, îşi găsise repede drumul de-a lungul zidurilor, până când tabla galvanizată a unei reclame îl avertizase că a ajuns în dreptul băcăniei. Pe ultimii cincizeci-şaizeci de metri fusese atacat de trei ori de trifide, iar a patra lovitură o primise în clipa când deschisese poarta şi se poticnise de un corp întins pe alee. Trupul bărbatului era rece.

Odată ajuns înăuntru, pricepuse numaidecât că mai

trecuseră şi alţii pe acolo. Cu toate astea, reuşise să găsească o bucată mare de şuncă – a aruncat-o imediat într-un sac – alături de câteva pachete de unt şi margarină, biscuiţi, zahăr şi mai multe feluri de conserve descoperite pe unul din rafturi şi care, fără îndoială, după forma lor specifică, nu puteau fi decât sardine. Mai puse apoi în sac o duzină de gheme de sfoară, îl aruncă pe umăr şi porni către casă.

Se rătăci o singură dată şi, izbutind să-şi păstreze calmul, fără să intre în panică, făcu imediat cale întoarsă. Se reorientă, iar siguranţa şi încrederea îi reveniră complet când regăsi cărarea pe unde sosise, iar după ce localiză şi capătul sforii ce-l condusese până aproape de şosea, restul călătoriei nu mai fusese o problemă.

În următoarea săptămână, mai coborâse doar de două ori până la băcănia din sat şi, de fiecare dată, trifidele din jurul casei şi de pe drum păreau tot mai multe. Izolaţi şi lipsiţi de orice ajutor, celor trei nu le rămăsese altceva decât speranţa. Şi, ca printr-o minune, ea se materializase prin apariţia Josellei.

Mi-a fost limpede încă de la început că nici nu se putea pune problema plecării spre Tynsham. În primul rând, Joyce Taylor era foarte slăbită – când am văzut-o m-am mirat că putuse supravieţui. Evident, ajutorul prompt dat de Dennis îi salvase viaţa, însă vindecarea i-a fost mult încetinită pentru că, pe de o parte, nu beneficiase de-o dietă corespunzătoare, iar pe de alta, pentru că nu-i putuseră oferi medicamentele şi fortifiantele necesare însănătoşirii. Aşadar, pentru cel puţin o săptămână-două, ar fi fost o prostie din partea noastră să încercăm să o deplasăm pe distanţe mari. În plus, sarcina soţiei lui Dennis se apropia de final, ceea ce însemna că tot ce puteam face era să aşteptăm până când depăşeam cu bine aceste obstacole.

Încă o dată, îmi reveni sarcina să-mi însuşesc lucruri ce nu-mi aparţineau, dar acum am fost nevoit să lucrez la o scară mai mare, la un nivel ce nu cuprindea doar produse alimentare, ci şi gazolină, necesară sistemului de iluminare, câteva găini, pentru ouă, două vaci care tocmai fătaseră (şi reuşiseră să supravieţuiască, deşi erau numai piele şi os), medicamente pentru Mary şi câteva obiecte necesare traiului.

Spre deosebire de alte regiuni, în zona aceea trifidele se aflau în număr mult mai mare. Aproape în fiecare dimineaţă ne

trezeam cu două-trei plante pândind în preajma casei, aşa că prima sarcină a zilei era eliminarea atacatorilor – asta până în ziua în care am reuşit să împrejmuim curtea şi grădina cu un gard din sârmă. Însă, chiar şi atunci, continuau să se poticnească şi să se împingă în gard, şi trebuia să le potolim, înainte să-l dărâme.

Am deschis una din cutiile cu armament special şi am învăţat-o pe Susan să folosească o armă anti-trifide. În scurt timp, fetiţa devenise expertă în dezarmarea acelor *chestii*, cum continua să le numească. Prin urmare, sarcina ei zilnică era să-şi verse năduful pe ele.

Între timp, Josella îmi povesti ce păţise după alarma falsă din clădirea Universităţii.

Şi ea, ca şi mine, fusese desemnată călăuza unui grup de oameni, dar reuşise să rezolve mult mai repede problema dezlegării de cele două femei de care fusese legată. Încă de la început le dăduse un ultimatum: fie renunţă de bunăvoie să o mai constrângă, iar ea va face tot posibilul să-i ajute, fie, dacă preferă să o ţină în continuare legată, vor trebui să se aştepte ca în scurt timp să înghită la mesele de dimineaţă, prânz şi seară, rând pe rând, acid cianhidric şi clorură de potasiu. Fiind cu toţii liberi să aleagă, au preferat soluţia cea mai înţeleaptă şi mai convenabilă pentru ambele părţi.

În zilele următoare, lucrurile au decurs aproape la fel ca în grupul căruia îi fusesem eu desemnat ghid. Pe măsură ce oamenii din grupul ei erau decimaţi pe capete, Josella se gândise serios la ce opţiuni avea şi hotărâse să găsească mai întâi o maşină, apoi să pornească în căutarea mea, în cartierul Hampstead. Nu întâlnise niciun supravieţuitor din fostul meu grup şi nu dăduse nici peste roşcatul irascibil cu care avuseserăm noi de-a face. A rămas în zonă până la apus, apoi pornise spre clădirea Universităţii. Nu ştia cu ce surprize se putea întâlni, aşa că-şi lăsase maşina la câteva străzi distanţă şi parcursese restul drumului pe jos. Nici nu se apropiase bine de porţile instituţiei când, deodată, auzise o împuşcătură. Şi-a schimbat imediat direcţia, şi s-a adăpostit în grădina de unde observaserăm împreună disputa din faţa porţilor Universităţii; îl văzuse pe Coker înaintând cu mare precauţie. Nu avea de unde să ştie că eu fusesem autorul acelei bubuituri – în urma căreia Coker se îndreptase prevăzător spre micul parc unde mă aflam –

şi, cum se temea să nu fie o capcană în care nu mai voia să cadă pentru a doua oară, făcuse imediat cale întoarsă şi demarase în trombă. Nu avea nici cea mai vagă idee încotro se îndreptaseră ceilalţi, în eventualitatea că reuşiseră să scape. Singurul loc ce-i trecuse prin minte fusese acela menţionat în convorbirea cu mine şi pe care nu-l ştia nimeni în afară de noi. Aşa că pornise într-acolo, în speranţa că şi eu, dacă mai eram în viaţă, mi-aş fi amintit de el şi aş fi încercat s-o găsesc.

— La scurt timp după ce-am ieşit din Londra, am oprit, m-am ghemuit pe bancheta din spate a maşinii şi am adormit, continuă Josella. Dimineaţa am ajuns destul de devreme, iar zgomotul maşinii îl făcu pe Dennis să iasă la unul din geamurile de la etaj şi să mă avertizeze că sunt o mulţime de trifide prin împrejurimi. Privind mai atentă, am văzut şapte-opt exemplare pândind în jurul casei. Dennis şi cu mine am continuat să strigăm unul la altul, până când una din trifide se puse în mişcare, apropiindu-se rapid. Am urcat imediat în maşină şi, când a ajunse destul de aproape, am accelerat şi am intrat direct în ea. Mai erau destule şi nu aveam altă armă, în afara cuţitului; dar cu ajutorul lui Dennis am rezolvat problema. „Dacă ai cumva o canistră cu benzină, toarnă-le în cale cinci-şase litri şi dă-le foc apoi cu o cârpă,” îmi sugerase el. „Aşa vei putea scăpa mai uşor de ele.”

Şi chiar am reuşit. Din acel moment, de fiecare dată când treceam prin grădină, am folosit un pulverizator, pentru că aşa nu riscam să dau foc la casă.

Cu ajutorul unei cărţi de bucate, Josella învăţase să gătească multe feluri de mâncare şi izbutise cât de cât să readucă lucrurile pe făgaşul lor. Fiind nevoită să lucreze, să înveţe lucruri noi şi să improvizeze zi de zi, s-a văzut mult prea ocupată pentru a-şi mai face vreun plan pentru următoarele săptămâni. În toate acele zile nu întâlnise pe nimeni, însă era convinsă că trebuiau să mai existe supravieţuitori. Deşi scrutase întreaga vale, atât pe timpul zilei, cât şi noaptea, singura rază de lumină apăruse odată cu sosirea mea şi a lui Susan.

Dennis era cel mai afectat dintre cei trei. Joyce se afla în continuare într-o stare de uşoară invaliditate, iar Mary stătea mai mult retrasă şi-şi ocupa timpul gândindu-se la rolul de mămică pe care avea să şi-l asume în curând. Dennis însă se simţea ca un animal în cuşcă. Spre deosebire de mulţi alţii, nu

blestema în deşert, ci pur şi simplu detesta condiţia în care-l adusese soarta şi nu şi-o accepta cu niciun chip. Până să-mi fac apariţia, îi ceruse Josellei să-i găsească prin enciclopedii scrierea Braille şi să-i copieze alfabetul la scară mai mare, ca să-l poată învăţa mai uşor. După cum am aflat, îşi petrecuse ore în şir exersând şi scriind fel şi fel de notiţe pe ciorne, şi încerca apoi să le desluşească. Însă cel mai mult timp îşi petrecuse plimbându-se încolo şi-ncoace, frământându-se din pricina neputinţei sale – dar rareori îşi exprimase nemulţumirea în acest sens. L-am văzut cum se încăpăţâna inutil să încerce să facă anumite lucruri şi am avut nevoie de mare stăpânire de sine ca să nu-mi ofer ajutorul, chiar şi nesolicitat – n-aş fi reuşit decât să-i sporesc amărăciunea. Chiar dacă reuşise să mă impresioneze cu sumedenia de lucruri pe care învăţase să le facă, cea mai importantă realizare a sa rămânea casca din plasă de sârmă confecţionată chiar a doua zi după ce orbise.

Când i-am propus să mă însoţească în expediţiile prin împrejurimi, şi-a mai revenit şi se simţea mult mai încrezător în forţele proprii. Dorea foarte mult să căutăm cărţi scrise în Braille, dar am convenit că asta trebuie să mai aştepte până când avea să scadă riscul de contaminare şi vom putea cutreiera fără probleme oraşele mari.

Timpul trecea repede, mai ales pentru noi trei, cei care puteam vedea. Josella avea o mulţime de treburi de făcut prin casă, Susan învăţa cum să-şi ofere şi ea ajutorul, iar în ceea ce mă privea, am avut şi eu o sumedenie de îndeletniciri. Joyce îşi mai reveni, reuşi să se dea jos din pat şi, chiar dacă arăta foarte slăbită, în scurtă vreme se înzdrăveni binişor. Curând au început durerile de naştere ale lui Mary.

A fost o noapte grea pentru toţi. Probabil, cel mai rău a fost pentru Dennis, pentru că ştia că totul depindea de cele două tinere foarte amabile dar complet lipsite de experienţă. Calmul şi autocontrolul lui îmi stârniseră admiraţia.

Dis-de-dimineaţă, Josella coborî – arăta foarte obosită:

— Este fetiţă. Şi se simt bine amândouă, ne spuse ea, apoi îl conduse pe Dennis în camera de la etaj.

Câteva minute mai târziu, bărbatul coborî, veni lângă mine şi luă paharul pe care i-l pregătisem.

— Slavă Domnului, a fost destul de uşor, îmi spuse. Sărmana Mary, a fost tot timpul îngrozită că ar putea naşte un copil orb,

dar fetiţa e perfect sănătoasă. Mama, însă, plânge în hohote că nu o poate vedea.

Tăcuţi, ne-am băut paharele.

— E straniu, am spus eu. Mă refer la modul cum decurg lucrurile. Ca o sămânţă, care pare mai degrabă un grăunte de nisip, inert şi putred în interior – şi, când crezi că nu mai există nici o speranţă, brusc, încolţeşte şi dă naştere unei noi vieţi…

Josella îşi acoperi chipul cu palmele.

— Doamne! Bill, aşa va fi mereu? La nesfârşit?…

Şi izbucni în plâns.

După trei săptămâni am plecat spre Tynsham, să vorbesc cu Coker despre sosirea noastră în comunitatea lor. Am mers cu un autoturism, ca să mă pot întoarce până seara. Imediat ce-am intrat în hol, Josella văzu dintr-o privire că e ceva în neregulă:

— Ce s-a întâmplat? mă întrebă ea.

— Se pare că nu vom mai merge acolo, i-am răspuns. Moşia din Tynsham este terminată.

Mă privi din nou:

— Zi-mi, ce e?

— Nu sunt sigur, dar cred că molima a ajuns şi la ei.

I-am descris apoi pe scurt întreaga privelişte. Nu avusesem nevoie de prea multe investigaţii, încă de la sosire, porţile erau larg deschise, iar trifidele ce pândeau în dreptul copacilor şi în jurul casei mă avertizaseră la ce să mă aştept. Mirosul îmi confirmase supoziţiile încă de când am coborât din maşină. Am intrat apoi în casă: după cum arăta, fusese părăsită de mai bine de două săptămâni. Apoi am încercat să caut în camere, dar două mi-au fost de ajuns. Am strigat şi ecoul vocii a răsunat neputincios în pustietatea dinăuntrul conacului, semn că era mai bine să abandonez orice căutare.

Pe uşa de la intrare fusese prins un bileţel din care nu mai rămăsese decât un colţ. Am căutat prin împrejurimi, fără succes, foaia ruptă probabil de vânt. În curtea din spate nu se aflau nici camioane şi nici autoturisme, iar proviziile dispăruseră şi ele într-o direcţie necunoscută. Nemaiavând de ce să pierd vremea în acel loc, m-am întors acasă.

— Şi, acum? întrebă Josella.

— Acum, draga mea, vom rămâne aici. O să învăţăm să ne întreţinem singuri şi ne vom ajuta reciproc, până când vor veni

ajutoare – fiindcă trebuie să existe pe undeva o organizaţie…

Josella negă din cap.

— Cred că ne-ar fi mult mai bine dacă am uita complet de ajutoarele din afară. Milioane de oameni au sperat şi au aşteptat sosirea acestor ajutoare, care nu vor veni niciodată.

— Este imposibil să nu existe nicăieri, i-am răspuns. Grupuri ca ale noastre trebuie să fie pe ici, pe colo, prin întreaga Europă, şi, de fapt, în toată lumea. Unele se vor uni şi vor începe să reclădească societatea.

— În cât timp? întrebă Josella. Sau, mai bine zis, în câte generaţii? Chiar dacă se va întâmpla asta, noi n-o să mai apucăm. Nu, lumea s-a sfârşit şi-am rămas… Avem obligaţia să devenim stăpânii propriilor noastre vieţi şi să planificăm totul singuri, fără să ne bazăm, ori măcar să ne gândim la sosirea vreunui ajutor…

În acel moment, se opri. Privirea îi devenise absentă şi stranie, expresie pe care n-o mai văzusem niciodată pe chipul ei. Ochii i se umpluseră de lacrimi.

— Scumpa mea… i-am spus.

— Bill! Nu sunt făcută pentru o astfel de viaţă. Dacă n-ai fi fost alături de mine…

— Linişteşte-te, iubito, i-am şoptit. Gata, va fi bine, am continuat, mângâindu-i cu tandreţe părul.

Îşi reveni în câteva clipe.

— Iartă-mă, Bill. Autocompătimirea este o stare jalnică… revoltătoare. Îţi promit că n-are să se mai întâmple.

Îşi şterse ochii cu o batistă şi-şi trase încet nasul.

— Prin urmare, voi fi soţie de fermier. În orice caz, să ştii că-mi face plăcere să fiu măritată cu tine, Bill – chiar dacă nu va fi o căsătorie veritabilă, una ca la carte.

Deodată, zâmbi şi chicoti aşa cum n-o mai auzisem de multă vreme.

— Ce e?

— Mi-am amintit cât de înspăimântătoare mi se părea ideea că va trebui cândva să mă cunun.

— O atitudine cuviincioasă şi potrivită pentru o fecioară – deşi e puţin surprinzător, i-am spus.

— Ei, nici chiar aşa. Cel mai mult îmi era teamă de editori, de jurnalişti şi de persoanele din lumea cinematografiei – ce s-ar mai fi distrat pe seama mea. Sunt convinsă că ar fi scos încă o

ediţie a cărţii mele puerile, probabil ar mai fi turnat un film, iar ziarele ar fi fost pline cu fotografii. Nu cred că mi-ar fi plăcut deloc o atare situaţie.

— Şi eu îmi amintesc de un lucru nu foarte agreabil, i-am spus. Mai ştii seara aceea cu lună plină, când mi-ai pus o condiţie?

Mă privi surâzând şi-mi răspunse:

— Fii pe pace, cred că lucrurile nu s-au agravat chiar atât de mult.

XV. LUMEA SE MICŞOREAZĂ

Din acel moment am început să ţin un jurnal – de fapt, o combinaţie între un fel de agendă contabilă, listă de însemnări şi caiet de notiţe – unde am consemnat date despre toate locurile prin care am trecut – menţionând estimativ stocurile de alimente şi provizii – alături de observaţii sumare privind împrejurimile, precum şi informaţii referitoare la produsele ce aveau să se altereze sau deterioreze în curând. Alimentele, combustibilii şi seminţele erau ţintele ideale, dar nu erau singurele. Am notat în carneţel o sumedenie de amănunte referitoare la haine, scule, pânzeturi şi lenjerii, echipamente şi haine de protecţie, ustensile de bucătărie, o mulţime de stâlpi şi nenumăraţi colaci cu sârmă groasă, dar şi detalii despre cărţi.

După cum mi-am notat, în mai puţin de-o săptămână de când mă întorsesem din Tynsham, am ridicat un gard în jurul grădinii şi curţii principale, şi în scurt timp am conceput un plan mult mai ambiţios, şi anume de-a împrejmui o suprafaţă de mai multe sute de acri. Desigur, aveam nevoie de un gard mult mai solid, pe care l-am întins până în dreptul câtorva bariere naturale, dublându-l pe interior cu un gard mai mic, menit să ne împiedice, atât pe noi cât şi animalele noastre, să intrăm în raza de acţiune a eventualelor trifide poticnite în gardul principal. A fost o muncă foarte dificilă şi anostă, dar am izbutit s-o duc la bun sfârşit în câteva luni.

În acelaşi timp, am căutat să învăţ totul despre agricultură – un domeniu despre care nu poţi afla mare lucru din cărţi. În primul rând, pentru că nici unui autor nu-i trecuse prin minte că ar putea exista fermieri care să fie obligaţi să înceapă totul de la zero. Prin urmare, toate lucrările privitoare la acest subiect începeau direct din miezul problemei, după considerentul că eventualii cititori ar deţine deja un bagaj de cunoştinţe şi un vocabular ce mie îmi lipseau. Cunoaşterea specializată în domeniul biologiei mi-a fost complet inutilă în faţa noilor probleme practice. Majoritatea autorilor vorbeau despre materiale şi substanţe pe care fie nu le putusem găsi, fie nu reuşisem să le recunosc din multitudinea de produse specifice

domeniului. Am înţeles rapid că toate acele lucruri – îngrăşăminte chimice, nutreţuri şi furaje din import, precum şi piese de schimb pentru utilaje – aveau să se epuizeze destul de repede şi voi avea serios de lucru până să le găsesc înlocuitori.

De asemenea, informaţiile teoretice furnizate de cărţi nu erau suficiente pentru a ne oferi un fundament adecvat practicilor de oierit, de creştere a cailor şi vitelor, de producere a brânzeturilor sau de întreţinere a unui mic abator. Adeseori eram nevoiţi să ne întrerupem activitatea, pentru a consulta cu şi mai multă atenţie capitolele respective, întrucât simplitatea cuvintelor tipărite intra în contrast izbitor cu realitatea.

Din fericire, nu am fost presaţi de timp şi-am reuşit astfel să învăţăm foarte mult din greşelile făcute. Ştiind că aveam la dispoziţie câţiva ani până când să fim nevoiţi să ne bazăm exclusiv pe resursele proprii, am reuşit să nu ne transformăm dezamăgirile şi micile eşecuri în deznădejde şi disperare. În plus, ne liniştea şi gândul că utilizam bunurile şi proviziile existente şi nu lăsam să se irosească munca predecesorilor noştri.

Din motive de siguranţă, am preferat să aştept un an de zile până să mă întorc în Londra. Pentru raidurile mele a fost zona cea mai profitabilă, dar şi cea mai deprimantă. Deşi multe din maşinile abandonate pe străzi începuseră să fie atinse de rugină, locul îmi lăsa impresia că aştepta o vrajă care să-l readucă la viaţă. Un an mai târziu, deteriorarea era şi mai vizibilă. Bucăţi mari din tencuiala caselor se desprinseseră de pe faţade şi se prăbuşiseră pe caldarâm şi pe trotuare, amestecându-se cu ţiglele şi cărămizile coşurilor sfărâmate. Iarba şi buruienile năpădiseră şanţurile şi rigolele, sufocând fiecare gură de canal. Frunzele blocaseră burlanele clădirilor, iar jgheaburile acoperişurilor se umpluseră cu smocuri dese de iarbă şi, în unele locuri, răsăriseră mici tufe. Aproape fiecare clădire purta câte o perucă verde peste acoperişurile măcinate şi putrezite de umezeală. Prin ferestre am putut observa plafoane năruite şi bucăţi de tapet jupuindu-se de pe zidurile ce luceau de igrasie. Grădinile din parcuri şi scuaruri deveniseră mici jungle şi cotropeau încet străzile din împrejurimi. Vegetaţia părea hotărâtă să atace din toate părţile, trimiţându-şi la înaintare cioturi groase ce dislocau pavajul, ori cercetaşi abili ce răsăriseră în micile crevase din beton, găsindu-şi avanposturi

chiar şi pe scaunele vehiculelor abandonate. Asediul necontenit avea ca unic ţel recucerirea teritoriilor aride create de om. Dar, cel mai interesant era că, pe măsură ce plantele preluau controlul, locul devenea tot mai puţin insuportabil. Iar când ajunsese într-o stare din care nu-l mai putea salva nici cea mai eficientă baghetă magică, armata de fantome ce-l bântuise dispăruse şi ea, retrăgându-se încet în istorie.

Odată – nu în acel an, nici în următorul, ci mai târziu – stăteam în Piccadilly Circus, privind la paragina din jurul meu şi încercând să-mi recreez în minte mulţimile de oameni ce viermuiau cândva prin marea intersecţie. N-am izbutit. Oamenii nu mai aveau realitate nici măcar în amintiri. Cu toţii deveniseră o pagină îngălbenită a istoriei, ca auditoriul din Colosseumul Romei sau ca vasta armată asiriană. Scenele în paragină nu-mi stârneau regrete, dar uneori, în acele peregrinări ale tăcerii, mă cuprindea nostalgia. Când umblam singur pe drumurile de ţară, îmi mai puteam aminti farmecul vechii societăţi, dar printre clădirile dărăpănate şi respingătoare, nu-mi aminteam decât învălmăşeala, frustrarea, goana nebunească de colo până colo, vociferările fără noimă ale unor făpturi ca şi inexistente – şi atunci nici nu mai ştiam foarte bine cât de mult pierdusem…

Prima călătorie am întreprins-o de unul singur, întorcându-mă cu mai multe lăzi cu discuri şi bumeranguri anti-trifide, hârtie, piese de schimb pentru autovehicule, cărţi în Braille şi o maşină de scris – Dennis şi-o dorise foarte tare – băuturi fine, dulciuri, discuri de vinil, precum şi foarte multe cărţi pentru noi. O săptămână mai târziu, Josella m-a însoţit în intenţia mult mai practică de a aduna noi articole vestimentare, nu atât pentru adulţi, cât mai ales pentru fetiţa lui Mary şi a pruncului pe care de-acum îl aştepta şi ea. Călătoria a tulburat-o foarte mult, aşa că a rămas singura ei vizită în capitală.

Din când în când, am continuat să vizitez oraşul în încercarea de a găsi ultimele lucruri esenţiale nedeteriorate, şi m-am folosit totodată de atare ocazii pentru a aduce şi câteva produse de lux. Niciodată n-am văzut nici măcar un semn de viaţă, cu excepţia câtorva vrăbiuţe şi, ocazional, a câte unei trifide. Numărul câinilor şi al pisicilor creştea cu fiecare nouă generaţie, dar nici ele nu puteau fi văzute prin oraşe, ci numai la ţară. Câteodată, descopeream semne că nu sunt singurul care scotocea prin acele zone, însă nu reuşisem să întâlnesc pe

nimeni.

La sfârşitul celui de-al patrulea an mi-am întreprins ultima călătorie, în timpul căreia am descoperit că pericolele deveniseră mult prea mari pentru a mai risca să mă aventurez prin acele zone. Primul indiciu mi l-a transmis un bubuit asurzitor, venind din spatele meu, după ce trecusem printr-o suburbie. Am oprit imediat camionul şi-am privit în urmă, pentru a vedea norul de praf ce tocmai se ridica din dărâmăturile ce blocaseră strada. Evident, duduitul zguduitor al camionului dăduse, indirect, ultima lovitură clădirii gata să se prăbuşească. În acea zi am reuşit să nu mai dărâm altă clădire, dar am trăit cu teama că aş putea în orice moment să mă trezesc sub o avalanşă de cărămizi şi mortar. Prin urmare, din ziua aceea n-am mai intrat decât în localităţi mici, pe care obişnuiam să le străbat numai pe jos.

Brighton, un oraş ce ar fi putut deveni cea mai importantă sursă de provizii din apropiere, a fost ultima mea opţiune. Astfel, până când m-am hotărât să-l vizitez, mi-au luat-o alţii înainte. Cine, sau câţi erau, n-am izbutit să aflu: chiar la intrare m-a întâmpinat ceva ce se voia a fi un zid dar era un maldăr de blocuri din piatră, pe care scria mare cu vopsea: „INTERZIS!"

Avertismentul fusese întărit cu un foc de puşcă şi cu un norişor de ţărână ce se ridicase brusc, chiar la picioarele mele. N-am văzut pe nimeni şi, în plus, nu cred că aveam vreun argument relevant de partea mea.

Am întors camionul şi am condus încet, gândindu-mă că ar putea veni un moment când ne vom vedea nevoiţi să apelăm la metodele defensive pe care Stephen le adoptase cu multă vreme în urmă. Astfel, pentru orice eventualitate, am instalat în casă câteva mitraliere şi mortiere, aduse din acelaşi loc de unde procurasem şi aruncătoarele de flăcări, folosite cu succes împotriva trifidelor.

În luna noiembrie a celui de-al doilea an, Josella născu primul ei copil. I-am dat numele David. Bucuria pricinuită de micuţ era deseori umbrită de presimţirile sumbre asupra situaţiei cu care avea să se confrunte şi el în viitor. Pe Josella însă, această perspectivă nu o îngrijora prea mult. Îl adora, pur şi simplu. Pentru ea, copilul compensa tot ce pierduse în trecut şi, paradoxal, spre deosebire de anii anteriori, nu-şi mai făcea griji în privinţa dificultăţilor ce-l aşteptau. În orice caz, pofta de

viaţă a copilului era premisa cea mai solidă a capacităţii sale viitoare de a-şi purta singur de grijă, aşa că mi-am reprimat presimţirile şi mi-am intensificat eforturile de a transforma reşedinţa într-un domiciliu care să poată într-o bună zi să ne susţină pe toţi.

Nu peste multă vreme, Josella mă sfătui să acord mai multă importanţă trifidelor. În ultimii ani, mă obişnuisem atât de mult să mă protejez împotriva lor în timp ce munceam, încât, spre deosebire de ceilalţi, ajunsesem să le privesc ca pe nişte componente fireşti ale peisajului. Desigur, de fiecare dată purtam o mască din sârmă şi mănuşi protectoare, accesorii care-mi permiteau să acord trifidelor aceeaşi atenţie ca şi ţânţarilor dintr-o zonă infestată de malarie. Josellei i-au revenit în memorie într-o seară, când stăteam în pat şi nu se mai auzea nimic în afara sunetului intermitent şi distant al pedunculilor ce loveau baza tulpinii cu cioturile lor tari şi boante.

— În ultima perioadă fac un zgomot tot mai mare, zise ea.

Iniţial n-am înţeles despre ce vorbea. Fundalul sonor în care trăisem şi muncisem ani de zile îmi devenise atât de familiar, încât, dacă nu-mi concentram atenţia spre el, pur şi simplu nu-mi dădeam seama dacă s-a oprit sau nu. Am ascultat câteva clipe.

— Nu-mi sună deloc diferit, i-am răspuns.

— Nici n-am zis c-ar fi *diferit*. Sunetul s-a amplificat, semn că sunt mult mai multe decât până acum.

— Nu remarcasem, am zis, indiferent.

După ce am terminat de ridicat gardul, interesul mi-a fost acaparat de solul pe care-l împrejmuisem, fără să mai mă preocupe nimic din afara lui. După expediţiile prin ţară ajunsesem să cred că nici în alte zone numărul trifidelor nu părea totuşi să crească. Mi-am amintit, desigur, de ziua când ajunsesem la fermă, când fusesem puţin surprins de numărul lor destul de mare, dar m-am gândit că pricina o fi fost, probabil, existenţa vreunei pepiniere de trifide în vecinătate.

— Chiar sunt mai multe. Să le vezi mâine dimineaţă, îmi spusese Josella.

A doua zi, în timp ce mă îmbrăcam şi priveam pe fereastră, a trebuit să-i dau dreptate. Cred că trebuie să fi fost peste o sută de plante strânse în spatele micii porţiuni de gard vizibilă de la

fereastră. În timpul micului dejun le-am spus şi celorlalţi. Susan a fost foarte surprinsă:

— Zi de zi apar tot mai multe, îmi răspunse ea. Tu chiar n-ai observat?

— Am avut lucruri mult mai importante de făcut, i-am zis, întrucâtva iritat de tonul vocii ei. Şi, în orice caz, nu prezintă niciun pericol câtă vreme rămân în afara gardului protector. Dacă nu intervin în cultura pe care urmează să o recoltăm, sunt libere să facă tot ce doresc.

— În orice caz, întrebă Josella, puţin neliniştită, pe mine mă interesează să aflu de ce vin atât de multe în această zonă – fiindcă sunt convinsă că nu mă înşel – şi aş vrea să aflu motivul.

Chipul lui Susan era contrariat, iritat.

— Cum de ce? Pentru că *el* le aduce, răspunse.

— Nu arăta cu degetul, o opri instinctiv Josella. Şi, de fapt, ce vrei să spui? Bill nu are cum să le aducă aici.

— Dar aşa e: din cauza zgomotelor.

— Uite ce e, i-am răspuns. Nu înţeleg ce vrei să insinuezi. Ai cumva impresia că fluier în somn şi le chem la aport?

Susan mă privi ţâfnoasă.

— Bine. Dacă nu mă crezi, atunci îţi voi demonstra după micul dejun, emise solemnă, apoi tăcu îmbufnată.

Am terminat de mâncat şi, de îndată, Susan se ridică prima de la masă, pentru ca să se întoarcă ţinând într-o mână puşca mea şi un binoclu în cealaltă. Apoi am pornit spre pajişte. Fata scrută zarea preţ de câteva clipe, până când observă o trifidă aflată mult în spatele gardului nostru, şi-mi dădu binoclul. În mijlocul unui câmp, la mai mult de doi kilometri distanţă, trifida se îndrepta spre răsărit, clătinându-se agale.

— Priveşte-o în continuare, îmi spuse Susan, şi trase un foc în aer.

În câteva secunde, trifida îşi modifică rapid cursul, îndreptându-se spre sud.

— Vezi? întrebă ea, frecându-şi energic umărul.

— Da, pare să... Eşti sigură? Mai încearcă o dată, i-am sugerat.

Susan clătină din cap.

— Nu are niciun rost: toate trifidele care au auzit zgomotul se vor îndrepta spre noi. În zece minute, se vor opri şi vor asculta. Dacă sunt îndeajuns de aproape pentru a-şi auzi

suratele clămpănind în spatele gardului, se vor orienta fără probleme. Dacă sunt prea departe şi nu le aud, vor aştepta încă un zgomot din partea noastră; iar dacă nu le mai oferim acest indiciu, vor zăbovi puţin şi-şi vor continua călătoria în direcţia iniţială.

Recunosc că mă uimise revelaţia ei.

— Ei bine… i-am spus. Dar, Susan, tu le-ai urmărit îndeaproape!

— Întotdeauna le-am observat. Le urăsc de moarte, îmi răspunse, ca şi cum atâta explicaţie ar fi fost suficientă.

Între timp, Dennis ni se alăturase şi el.

— Sunt alături de tine, Susan, spuse. Nici mie nu-mi plac deloc. Şi nu mi-au plăcut niciodată. Monştrii ăştia au ceva cu noi.

— Fii serios, am început eu.

— Crede-mă, nu ştim mai nimic despre ele. Şi, gândeşte-te – cum de-au *ştiut!* Pentru că s-au eliberat imediat ce n-a mai fost nimeni să le poată opri. Aminteşte-ţi că în jurul casei au apărut chiar de-a doua zi. Ai remarcat acest amănunt?

— Nu-i o noutate, i-am răspuns. În ţările tropicale obişnuiau să pândească pe marginea cărărilor din păduri şi jungle. Dacă nu erau oprite la timp, adeseori se întâmpla să înconjoare şi să invadeze sătucurile întâlnite în cale. În multe locuri au produs adevărate nenorociri.

— Dar nu şi aici – iată ce vreau să spun. Aici nu au putut face absolut nimic, până când nu le-au fost create condiţiile necesare. Nici măcar nu au încercat. Iar odată ce situaţia le-a fost favorabilă, au acţionat *neîntârziat* – ca şi cum *ar fi ştiut* că sunt libere să facă orice doresc.

— Dennis, fii rezonabil. Îţi dai seama ce spui?

— Ştiu foarte bine ce spun – şi nu intenţionez să susţin că am ajuns la o concluzie categorică; vreau doar să menţionez că au profitat rapid de împrejurările nefavorabile în care ajunseserăm. De asemenea, nu pot să nu observ că par a se fi organizat. Fiind ocupat până peste cap cu treburile zilnice, n-ai observat cum se adunau zi de zi în faţa gardului şi aşteptau acolo. Susan însă le-a văzut. Am auzit-o vorbind deseori despre asta. Şi *ce* crezi că aşteaptă?

Am încercat să nu-i răspund la întrebare şi i-am zis:

— Înţeleg. Din motive de silenţiozitate, vrei să nu mai

folosesc carabina, ci una din armele anti-trifide.

— Nu-i vorba doar de armă, ci de toate sunetele, spuse Susan. Tractorul e cel mai cumplit dintre toate, fiindcă zgomotul lui foarte puternic şi constant le atrage imediat. De asemenea, le-am văzut cum îşi schimbă direcţia şi se îndreaptă spre noi imediat ce aud că pornim motorul generatorului electric.

— Aş vrea, i-am răspuns iritat, să nu mai vorbeşti despre ele ca şi cum ar aparţine regnului animal. Ele nu sunt capabile să „audă”. Sunt doar nişte plante.

— Indiferent ce-ar fi, important e că *aud*, îmi replică, încăpăţânată, Susan.

— În fine, va trebui să facem ceva în privinţa lor, le-am promis în încheierea discuţiei.

Şi chiar am făcut. Primul mecanism-capcană a fost un fel de moară de vânt, ce producea un zumzăit puternic. Am pironit maşinăria improvizată la aproximativ opt sute de metri de casă şi a funcţionat perfect: le-a îndepărtat imediat de lângă gard şi din împrejurimi. Acolo unde se strânseseră câteva sute de exemplare, am preferat să folosesc, împreună cu Susan, aruncătoarele de flăcări. Am avut succes şi de astă-dată, numai că, la scurt timp după aceea, foarte puţine plante se mai apropiau de zonele respective. Următoarea mişcare a fost construirea unei bucle largi în interiorul gardului, iar porţiunea întreruptă a fost umplută cu două porţi solide. Alesesem zona din apropierea generatorului. Imediat ce-am terminat lucrul, am deschis porţile şi am aşteptat. Două zile mai târziu, le-am blocat ieşirea închizând porţile şi nimicind mai bine de două sute de trifide ce se încumetaseră să intre în ţarc. Şi această acţiune ne-a fost încununată de succes, dar nu s-a repetat, ca de altfel în niciunul din locurile în care am amplasat alte capcane.

O soluţie ar fi fost să parcurgem în mod regulat împrejurimile, odată la câteva zile, înarmaţi cu aruncătoare de flăcări. Ceea ce ne-ar fi ajutat să reducem semnificativ numărul agresorilor, dar ne-ar fi luat foarte mult timp şi ar fi avut drept consecinţă isprăvirea combustibilului. Consumul unui aruncător de flăcări este destul de mare, iar rezervele din depozitele de armament nu erau nelimitate, aşa că, odată ce ne-am fi terminat gazolina, preţioasele noastre aruncătoare de flăcări ar fi devenit la fel de utile ca un morman de fiare vechi – ţinând cont de

faptul că niciunul dintre noi nu cunoştea formula chimică sau metoda de producere a unui combustibil eficient.

De două sau trei ori ne-am încercat şi mortierele pe grupuri mari de trifide, dar rezultatele au fost dezamăgitoare. Trifidele, la fel ca şi copacii, aveau abilitatea de a suporta stricăciuni însemnate, fără să sufere leziuni letale.

Odată cu trecerea timpului, în pofida capcanelor noastre şi a masacrelor ocazionale, reîncepuseră să se strângă în apropierea gardului. Interesant era că nu încercau nimic: îşi cufundau rădăcinile în pământ şi aşteptau. Privite de la distanţă, cu excepţia răpăitului specific şi neîntrerupt, cu care câteva dintre ele erau însărcinate, arătau la fel de inactive şi inofensive ca şirurile de arbuşti. Dacă vreunul dintre noi s-ar fi îndoit de vigilenţa lor, se putea convinge foarte uşor conducând pe aleea aflată dincolo de gardul împrejmuitor: o scurtă călătorie era presărată cu o serie de atacuri atât de violente, încât n-ai mai fi putut înainta fără să foloseşti imediat ştergătoarele, ca să cureţi stratul de venin de pe parbriz.

Din când în când, unuia dintre noi îi mai venea câte o idee nouă, cum a fost bunăoară stropirea solului cu o soluţie concentrată de arsenic – însă retragerea plantelor nu era decât de scurtă durată.

Vreme de un an sau doi, am tot încercat diverse metode, până în dimineaţa în care Susan a intrat în camera noastră şi ne-a informat că trifidele au înconjurat întreaga vilă. Fata se trezise ca de obicei, mai devreme, ca să mulgă animalele. Se uitase pe geam, iar cenuşiul cerului o anunţase că era vremea să se scoale, dar imediat ce ajunsese la parter, întunericul de acolo o avertizase că ceva nu era în regulă. A înţeles ce se întâmplase abia când a aprins lumina şi-a văzut verdele catifelat al frunzelor lipite de ferestre.

Am traversat tiptil dormitorul şi am închis brusc fereastra – exact când acul veninos al unui lujer plesni direct în geam. Privind în jos, am putut vedea cum vreo zece-douăsprezece trifide se îmbulzeau în zid. Cum aruncătoarele de flăcări erau într-una din dependinţele din afara casei, am înţeles că nu e cazul să-mi asum nici cele mai mici riscuri. Îmbrăcat foarte gros, cu mănuşi, o caschetă din piele tăbăcită pe cap, ochelari de protecţie pe sub casca din sârmă, şi înarmat cu cel mai impresionant cuţit de măcelărie pe care l-am putut găsi, am

reuşit să-mi croiesc drum prin desişul format de trifide în dreptul uşii. Frecvenţa loviturilor a fost atât de mare încât coiful mi-a fost umezit în câteva clipe, şi în interior au fost pulverizate particule fine de venin. Chiar dacă lentilele ochelarilor nu fuseseră acoperite de tot, odată ajuns în magazie, primul gest a fost să-mi spăl faţa cu multă apă. De teamă ca nu cumva să dau foc atât cadrului ferestrei cât şi tocului uşii, n-am îndrăznit să arunc asupra lor decât un jet scurt, ţintit la joasă înălţime – dar vâlvătaia a fost suficientă pentru a le agita atât cât să-mi permită să mă întorc în casă nevătămat.

Josella şi Susan se înarmaseră fiecare cu câte un extinctor, în vreme ce eu – un hibrid între un scafandru de mare adâncime şi-un cosmonaut tocmai sosit de pe Marte – am luat la rând fiecare fereastră de la etaj, jucând rolul asediatului care prăvăleşte văpăi ucigătoare deasupra hoardelor năvălitoare. Nu-mi luă prea mult timp să incinerez un mare număr de plante şi să le pun pe fugă pe cele rămase. Susan, îmbrăcându-se şi ea adecvat, s-a înarmat cu un aruncător de flăcări şi, după cum se exprima, a pornit într-o foarte plăcută campanie de decimare, în timp ce eu am trecut la investigarea problemei: cauza aveam s-o descopăr destul de repede. Pe una din coline, puhoiul compact de trunchiuri, frunze şi lujeri îmi indică dincotro veneau. Se desfăşurau în evantai pe partea stângă a pantei, îndreptându-se toate spre casă. Mi-a fost foarte simplu să le blochez înaintarea. Un jet îndreptat direct în centru le-a oprit brusc, iar încă două, direcţionale în flancuri, le-a obligat să se retragă. Din când în când le mai zoream, stropindu-le cu benzină, ca să grăbească pasul şi să le întoarcă din drum pe noile venite. La vreo douăzeci de metri mai încolo, o porţiune a gardului şi stâlpii de susţinere fuseseră culcaţi la pământ. I-am proptit, temporar, apoi am incendiat mai multe trifide din zona respectivă, asigurându-mă astfel că nu vom mai avea niciun fel de probleme, cel puţin pentru câteva ore.

Cea mai mare parte a zilei mi-am petrecut-o împreună cu Josella şi cu Susan, reparând breşa din gard. După alte două zile, Susan şi cu mine ne-am asigurat că nu mai avem niciun intrus în perimetru şi apoi am trecut la examinarea amănunţită a gardului împrejmuitor şi la efectuarea consolidărilor de rigoare. Patru luni mai târziu, trifidele aveau să reuşească o nouă intruziune...

Ocazie cu care destul de multe dintre ele rămăseseră blocate în şanţul împrejmuitor. După cum ne-am imaginat, pasivitatea lor s-a datorat, probabil, presiunii din momentul prăbuşirii gardului, când cele din avangardă au ajuns un soi de punte pentru restul cotropitorilor.

Din acel moment, a fost limpede că trebuie să apelăm la metode defensive mult mai categorice – mai ales că acea porţiune a gardului fusese cea mai solidă. Electrificarea gardului părea cea mai potrivită soluţie. Astfel, pentru a ne pune în aplicare planul, am pornit în căutarea unui generator mobil al armatei, pe care am reuşit să-l tractez cu succes până acasă. Conexiunea am realizat-o cu ajutorul lui Susan şi nici nu apucasem să ne terminăm lucrul că bestiile izbutiseră să pătrundă printr-un alt loc.

Sistemul ar fi fost cel mai eficient dintre toate, dar numai dacă am fi avut posibilitatea să-l menţinem permanent în funcţiune – sau măcar cea mai mare parte a timpului. Însă problema o reprezenta consumul de combustibil. Benzina era unul din cele mai valoroase lucruri. Alimentele puteau fi cultivate, dar când benzina şi motorina aveau să se isprăvească, cu ele s-ar fi risipit şi mare parte din confortul cu care ne obişnuiserăm. Din acel moment n-am mai fi putut efectua nici o expediţie, ceea ce echivala cu încetarea aprovizionării şi reîntoarcerea la primitivism. Aşadar, din considerente economice, bariera electrică funcţiona doar câteva minute, de două-trei ori pe zi – când le opream să mai împingă în gard şi le obligam să reculeze câţiva metri. Ca măsură suplimentară de precauţie, am întins pe partea interioară a gardului un fir care să ne avertizeze imediat ce se produce o breşă, înainte ca ruptura să se lărgească.

Vulnerabilitatea noastră se datora şi aparentei capacităţi a trifidelor de a învăţa din experienţă – într-o măsură limitată desigur. Spre exemplu, la un moment dat se obişnuiseră cu programul nostru, când electrificam gardul noaptea şi dimineaţa, pentru numai câteva minute – interval pe parcursul căruia se îndepărtau de sârmele încărcate electric înainte să pornim generatorul, revenind în poziţia iniţială la scurt timp după ce-l opream. Atunci nu credeam că plantele reuşeau să asocieze zgomotul motorului cu sarcina electrică din sârme, dar ulterior n-am mai avut nici o îndoială în această privinţă.

Desigur, ne-a fost foarte uşor să modificăm orarul şi să acţionăm generatorul la ore diferite, dar Susan – trifidele reprezentau pentru ea un duşman ce nu trebuia pierdut o clipă din vedere – observase curând că răstimpul în care şocul le obliga să rămână departe de gard se micşora vizibil. Cu toate acestea, sârmele electrificate şi atacurile ocazionale efectuate de noi în secţiunile unde se adunau în număr mare ne-au ajutat să nu mai avem nici o intruziune vreme de un an, iar ofensivele ulterioare, datorită sistemului de avertizare, au fost îndeajuns de slabe cât să reprezinte doar neplăceri minore.

Astfel, la adăpostul campusului nostru am continuat să învăţăm noi lucruri despre agricultură, în timp ce viaţa se transforma încet într-o rutină.

Într-una din zilele de vară ale celui de-al şaselea an, am mers împreună cu Josella la ţărmul mării, călătorind într-un autoblindat cu şenile – vehicul pe care începusem să-l folosesc în mod curent, pentru că drumurile se stricaseră destul de rău. Pentru ea a fost o scurtă şi binemeritată vacanţă, fiindcă nu mai ieşise de luni de zile din perimetrul reşedinţei. Treburile casei şi îngrijirea copiilor îi răpiseră cea mai mare parte a timpului şi nu-i îngăduiseră să participe decât la expediţii scurte, absolut necesare; însă de-acum ştiam că pot lăsa întregul domeniu în grija lui Susan, în timp ce noi aveam să ne relaxăm urcând şi coborând dealurile din sudul ţării, oprind în cele din urmă pe una din coastele aflate în apropierea ţărmului.

Era o zi perfectă de iunie, iar albastrul pur al cerului era tulburat doar de câţiva norişori albi. Soarele scânteia pe nisipul plajelor şi pe întinderea de apă ce se unduia spre orizont, la fel de orbitor ca în vremurile trecute, când plajele erau pline de oameni şi marea împestriţată cu mici ambarcaţiuni răzleţe. Am admirat în linişte priveliştea. După câteva minute, Josella îmi spuse:

— Bill, ţie nu ţi se pare uneori că dacă închizi ochii pentru o clipă, în momentul următor ai putea regăsi totul neschimbat? Eu *încă* mai am această impresie.

— Nu foarte des, i-am răspuns. Însă am şi umblat prin mai multe locuri decât tine. În orice caz, uneori…

— Uite câţi pescăruşi, la fel ca odinioară.

— Da, mă bucur că anul acesta sunt mai multe păsări.

Deşi de la distanţă arăta foarte impresionant, orăşelul de la poalele costişei era o localitate ca toate celelalte: o îngrămădeală de case mici cu acoperişuri roşii şi bungalouri locuite cândva de foştii pensionari ai clasei mijlocii – o impresie care însă n-a putut persista mai mult de două-trei minute. Spre deosebire de ţiglele clădirilor, zidurile şi pereţii nu se mai vedeau. Vechile grădini cochete dispăruseră sub excrescenţa verde, împestriţată ici-colo de urmaşii unor flori cultivate cândva cu gust. De la distanţă, străzile arătau ca nişte covoare pufoase, dar iluzia mochetei verzi şi mătăsoase se risipea de cum te apropiai şi găseai în locul ei un desiş încâlcit de buruieni şi mărăcini.

— Şi când te gândeşti că în urmă cu câţiva ani doar, spuse Josella gânditoare, oamenii se plângeau că bungalourile distrug mediul înconjurător. Şi acum, uită-te la ele.

— Da, rusticul a fost răzbunat, i-am răspuns. Pe atunci natura părea îngenuncheată – şi cine-ar fi crezut că bătrânica mai are atât de multă vlagă?

— Pe mine mă înspăimântă. Natura pare să se fi dezlănţuit, bucurându-se că ne-am găsit sfârşitul şi că e liberă să-şi facă de cap. Dar mă întreb… n-am făcut altceva decât să ne amăgim? Bill, oare chiar suntem terminaţi?

Spre deosebire de ea, pe parcursul expediţiilor mele avusesem mult mai mult timp să reflectez la această problemă.

— Draga mea, dacă n-ai fi fost cine eşti, ţi-aş fi putut oferi un răspuns eroic şi pompos – de genul acelor iluzii deşarte ce sunt deseori confundate cu credinţa şi dârzenia.

— Şi din moment ce *sunt* cine sunt?

— Îţi voi oferi răspunsul cel mai sincer, în mare măsură. Dar nu trebuie să uiţi că, atâta vreme cât există viaţă, există şi speranţă.

Am continuat amândoi să privim în tăcere priveliştea, apoi mi-am continuat expunerea:

— După cum văd eu, avem totuşi o şansă – foarte mică – să ne refacem societatea. Dacă nu ar fi existat trifidele, bineînţeles, şansa ne-ar fi fost mult mai mare, chiar dacă perioada ar fi fost aproape la fel de îndelungată. Trifidele însă reprezintă un factor important, un element cu care nu s-a confruntat nici o civilizaţie anterioară. Iar întrebarea este: lumea va fi a lor sau a noastră? Problema o constituie descoperirea unei modalităţi de a le

contracara, am continuat. Nu ne aflăm într-o situaţie fără scăpare, şi le putem face faţă cu succes. Însă cum se vor descurca nepoţii noştri? Îşi vor irosi întreaga viaţă trăind în rezervaţii, căutând mereu noi metode de apărare împotriva asalturilor trifidelor? Sunt sigur că trebuie să existe o cale mai simplă. Cel mai greu este că soluţiile cele mai simple apar după îndelungi cercetări şi studii complexe. În plus, nu avem resursele necesare.

— Dimpotrivă, avem la dispoziţie toate rezervele din lume, interveni Josella.

— Din punct de vedere material, da – însă nu şi mental. Avem nevoie de experţi, de-o echipă de oameni de ştiinţă capabili să le reducă pe trifide la tăcere. Sunt sigur că nu-i imposibil. Sau, la fel de benefic ne-ar fi ajutorul unei echipe de mercenari biologici. De pildă, am putea produce anumiţi hormoni care să le afecteze numai pe ele… Şi nu-i deloc imposibil – dacă punem la lucru destule minţi inteligente…

— Dacă tot susţii asta, de ce nu încerci chiar tu? întrebă ea.

— Din mai multe motive. În primul rând, nu am calificarea necesară – pentru că sunt un biochimist mediocru. În plus, mi-ar trebui un laborator şi instrumente specifice. Şi, mai mult decât atât, este nevoie de timp, iar eu am mult prea multe lucruri de făcut. În orice caz, chiar de-aş putea să-i creez, producţia în masă a hormonilor sintetici se face într-un institut pe măsură. Şi, înainte de toate, este imperativă echipa de cercetare.

— Oamenii pot învăţa.

— Bineînţeles, dar numai când au răgazul necesar, fără să fie nevoiţi să muncească pentru a se întreţine. Am adunat până acum o mulţime de cărţi din domeniul biochimiei în speranţa că, în viitor, generaţiile se vor putea folosi de învăţăturile din ele. Voi căuta să-l învăţ pe David tot ce ştiu, astfel încât să poată, la rândul lui, să transmită mai departe cunoştinţele dobândite. Dar, atâta vreme cât nu există răgazul necesar studiului, nu ne rămâne decât alternativa rezervaţiilor.

Josella privi încruntată către un grup de patru trifide ce traversau agale câmpul din preajma orăşelului.

— Ştii, înainte toţi spuneau că adversarii cei mai de temut ai omului sunt insectele. După cum văd eu, trifidele au ceva în comun cu insectele. Nu vreau să mă înţelegi greşit, fiindcă ştiu că sunt plante. Însă mă intrigă faptul că nu acordă nici o

importanţă indivizilor. Luate separat, par să aibă ceva ce seamănă vag cu inteligenţa, dar când se strâng în grupuri par destul de isteţe. Ca şi albinele sau furnicile, muncesc împreună cu un scop precis, deşi putem spune că, individual, niciuna dintre ele nu pare să priceapă planul sau schema pe care o pune în practică grupul. E foarte straniu – şi, probabil, ne va fi imposibil să le înţelegem. Sunt aşa de diferite. Contravin tuturor concepţiilor noastre referitoare la caracteristicile ereditare ale unei specii. Există oare într-o albină, sau într-o trifidă, o genă responsabilă cu organizarea socială? Au furnicile o genă capabilă să le înzestreze cu abilitatea de-a construi? Şi, dacă posedă într-adevăr aceste gene, de ce nu şi-au dezvoltat pe parcursul vremii o genă pentru limbaj, ori pentru gătit? Oricum ar sta lucrurile, trifidele par să aibă ceva din toate acestea. Chiar dacă, individual, nu au habar de ce se învârt în jurul gardului nostru, împreună ştiu că scopul final este să ajungă la noi – şi, mai devreme sau mai târziu, vor reuşi.

— Mai sunt totuşi multe lucruri care ne pot ajuta să le oprim, i-am răspuns. Şi n-am intenţionat, în niciun caz, să te deprim.

— Nu mă simt deloc deprimată sau deznădăjduită, cu excepţia momentelor când sunt foarte obosită. În cea mai mare parte a timpului sunt mult prea ocupată, să-mi fac griji pentru viitor. Nu, de obicei nu trec dincolo de stadiul unei tristeţi trecătoare – o melancolie uşoară, la mare preţ în secolul al optsprezecelea. Uneori devin sentimentală când ascult discurile pe care le pui, deşi ar trebui să fiu puţin înspăimântată când o mare orchestră, dispărută de atâta vreme, continuă să cânte unei mâini de oameni împresuraţi şi constrânşi să devină din ce în ce mai primitivi. Acordurile muzicii mă transportă în timp şi mă întristează când îmi amintesc de toate acele lucruri pe care nu le vom mai putea face vreodată. Tu nu ai acest sentiment?

— Câteodată, am recunoscut. Însă, pe măsură ce a trecut timpul, am descoperit că pot accepta cu mai multă uşurinţă situaţia prezentă. Desigur, dacă mi s-ar putea îndeplini măcar o dorinţă, aş cere să ne recăpătăm vechea noastră lume – dar cu o condiţie. Vezi tu, în pofida a tot ce s-a întâmplat, acum sunt mai fericit ca oricând. Iar tu ştii foarte bine asta, nu-i aşa, Josie?

Îmi răspunse, luându-mă de mână:

— Da, Bill. Şi tu-mi eşti la fel de drag. Însă ceea ce mă întristează cu adevărat nu sunt lucrurile pe care le-am pierdut,

cât faptul că nu vor avea şi copiii noştri bucuria să le cunoască.

— Vom avea o problemă când va veni vremea să le insuflam în inimi speranţa şi ambiţia, i-am mărturisit. Desigur, nu-i vom putea împiedica să privească spre trecut, dar îi putem ajuta să nu rămână ancoraţi în el. Unul din cele mai periculoase obiceiuri este acela de a privi numai în urmă, la epocile glorioase când strămoşii noştri erau ca nişte vrăjitori. Multe civilizaţii au sucombat din pricina complexului de inferioritate: el a pulverizat în reverie şi lâncezeală vremile maiestuoase de odinioară. Şi cum vom putea împiedica ca asta să nu apară din nou?

— Dacă aş fi copil, îmi răspunse gânditoare, cred că cel mai bine mi-ar prinde un argument întru totul raţional. Altminteri, dacă nu mi s-ar oferi o explicaţie logică şi aş fi lăsată să cred că m-am născut într-o lume devastată iremediabil, sigur că aş considera inutil să mai trăiesc. De aceea, problema este, într-adevăr, extrem de dificilă, pentru că exact asta e situaţia în care *ne aflăm*…

Făcu o pauză, reflectând puţin, şi continuă:

— Crezi că ar fi corect să dăm naştere unui mit? O poveste despre o lume minunată şi foarte inteligentă, dar atât de putredă pe dinăuntru că a trebuit distrusă ori s-a autodistrus printr-un accident. De pildă, am putea imagina o variantă a Potopului lui Noe. Astfel, noile generaţii nu vor cădea pradă deznădejdii şi decăderii, ci se vor simţi stimulate să reconstruiască societatea, să reclădească o civilizaţie mai bună.

— Da… i-am răspuns meditativ. Dar, adeseori, cel mai bine este să le spui copiilor adevărul. În acest fel le va fi mult mai uşor mai târziu. De ce să pretindem că totul e un mit?

Josella obiectă:

— Ce vrei să spui? Trifidele au fost greşeala cuiva, recunosc. Dar restul…?

— Nu ne putem învinui prea mult pentru apariţia lor. În definitiv, substanţele pe care ni le ofereau erau chiar foarte valoroase. Nimeni nu poate prevedea consecinţele unei mari descoperiri – indiferent că vorbim de un motor nou sau de o trifidă – mai ales că, în condiţii normale, le-am făcut faţă cu succes. Nu trebuie să uităm că am beneficiat mult de pe urma lor, în împrejurări ce le erau întru totul defavorabile.

— Ei bine, schimbarea condiţiilor nu s-a petrecut din vina

noastră. După cum l-ar cataloga orice companie de asigurări, incidentul – la fel ca orice cutremur sau uragan – a fost un caz de forţă majoră, o calamitate naturală. Şi poate chiar aşa a fost – un fel de Judecată de Apoi, căci nu noi am provocat dezintegrarea acelei comete.

— Josella, poţi fi chiar atât de sigură?

Se întoarse şi mă privi mirată.

— Ce vrei să spui, Bill? Cum am fi putut face aşa ceva?

— Draga mea, poţi afirma cu certitudine că a fost o cometă? Vezi tu, în mintea oamenilor a persistat o veche superstiţie referitoare la comete. Ştiu că în vremurile moderne nimeni n-ar mai fi căzut în genunchi, închinându-se, dar a fost o fobie ce-a dăinuit secole de-a rândul. Cometele au fost întotdeauna privite ca semne prevestitoare de rele, simboluri ale mâniei providenţei, avertismente ce ne arătau că sfârşitul ne este aproape, fiind excesiv folosite în povestirile şi profeţiile din toate timpurile. Prin urmare, când se produce un uluitor fenomen celest, asemănător celui de care am avut noi parte, tendinţa naturală este să-l catalogăm imediat ca fiind o cometă. O dezminţire în acest sens nu mai avea când să fie dată, pentru că am avut la dispoziţie foarte puţin timp. Astfel, îndată ce evenimentul a fost încununat cu dezastrul trăit de noi toţi, am primit şi confirmarea mult aşteptată, şi anume că numai o cometă ar fi putut produce o asemenea catastrofă.

Josella mă privea încruntată.

— Bill, tu chiar nu crezi că a fost o cometă?

— Nu cred, am confirmat.

— Dar… nu înţeleg. Imposibil – ce altceva ar fi putut fi?

Am desfăcut o cutie cu ţigări închisă ermetic şi am aprins câte una pentru fiecare.

— Îţi mai aminteşti ce-a spus Michael Beadley la acea conferinţă: că umanitatea face echilibristică deasupra unui abis, pe o frânghie ce devine din ce în ce mai subţire?

— Da, însă…

— Ei bine, cred că în acea zi s-a produs inevitabilul, şi numai câţiva dintre noi au reuşit să supravieţuiască prăbuşirii.

Am tras din ţigară, privind în largul mării şi spre necuprinsul cerului azuriu.

— Acolo, am continuat, acolo sus existau – şi poate că mai există – o sumedenie de sateliţi militari ce orbitau în jurul

Pământului. Monştri mecanici ce gravitau inactivi deasupra noastră şi aşteptau să-i trezească cineva din letargie. Ce transportau ei? Ştie cineva? Nu, evident. Erau informaţii strict secrete. Tot ce auzisem pe atunci nu erau decât zvonuri – rachete nucleare, materiale radioactive, bacterii, virusuri… Însă gândeşte-te că unul dintre aceste elemente fusese construit pentru a emite radiaţii pe care ochii să nu le poată suporta – un aparat special de distrugere sau măcar de vătămare a nervului optic…

Josella mă strânse de mână:

— Nu, Bill! Nu-i posibil… Ar fi fost diabolic din partea lor… Nu pot crede aşa ceva… Nu, Bill!

— Draga mea, toate acele lucruri din spaţiu au fost diabolice… Gândeşte-te că s-a produs o eroare umană, sau un accident, o avarie – dacă vrei – provocată chiar de ciocnirea cu rămăşiţele unei comete, dar suficient de gravă cât să le destabilizeze… Apoi, am continuat, cineva începe să vorbească entuziasmat despre comete şi nimeni nu mai are răgaz să reflecteze şi să nege o atare ipoteză – având în vedere că totul s-a petrecut destul de rapid. Evident, sateliţii au fost probabil construiţi în aşa fel încât să poată acţiona asupra unor zone terestre bine delimitate. Dar, ca urmare a deflagraţiei, mulţi dintre ei au explodat pe orbită, ori s-au dezintegrat în momentul intrării în atmosferă, reuşind astfel să iradieze întregul glob… În orice caz, nimeni nu poate şti cu certitudine ce s-a întâmplat, dar de un lucru sunt aproape convins: într-un fel sau altul, am reuşit să-i doborâm chiar peste capetele noastre. Şi, de asemenea, să nu uităm de molimă – pentru că în niciun caz nu era vorba de ciumă… Coincidenţele sunt mult prea stranii şi nu pot crede că, de-a lungul atâtor mii de ani în care şi-ar fi putut oricând face apariţia o cometă devastatoare, tocmai acum am avut ghinionul să se lovească de noi, la numai câţiva ani după ce am reuşit să trimitem pe orbită sateliţi de apărare. Nu e bizar? După cum văd eu, am preferat să înaintăm pe acea funie subţire, ştiind bine la ce să ne aşteptăm – până în ziua când un picior a călcat greşit.

— Într-adevăr, prezentată aşa… şopti Josella, cufundându-se în tăcere pentru câteva clipe. Şi continuă: Este chiar o idee abominabilă, spre deosebire de ipoteza că însăşi natura ne-a decimat orbeşte. Totuşi, nu pot crede varianta ta. Desigur, îmi

alungă o mare parte din deznădejde, deoarece mai clarifică puţin lucrurile, dar *dacă* a fost aşa cum susţii, atunci măcar ştim un lucru de care strănepoţii noştri trebuie să se ferească şi în privinţa căruia îi putem avertiza – şi sunt atât de multe greşeli ce vor trebui evitate. Vai, dragul meu, au existat atât de multe greşeli! Însă e bine că-i putem măcar atenţiona în privinţa lor.

— Hm, aşa e… i-am răspuns. În orice caz, odată ce vor scăpa de trifide şi-şi vor reorganiza viaţa, vor avea suficient timp să facă singuri noi greşeli din care să înveţe.

— Bieţii de ei, spuse Josella, de parcă ar fi avut în faţă mii de strănepoţi. Nu le oferim prea mult, nu-i aşa?

— Mai demult exista o vorbă: „Viaţa e aşa cum ţi-o faci."

— Dragul meu Bill, afirmaţia ta, pe lângă faptul că-i un clişeu răsuflat, mai este şi foarte… Însă nu vreau să fiu nepoliticoasă. Îmi amintesc totuşi că unchiul Ted obişnuia să o repete ori de câte ori avea ocazia – până când o bombă bine plasată i-a retezat ambele picioare. Din acea zi şi-a schimbat radical părerea. În plus, viaţa mea de acum *nu* e cauzată de acţiunile mele din trecut.

Îşi aruncă chiştocul şi continuă:

— Bill, ce-am făcut *noi* ca să fim atât de norocoşi? Din când în când – adică atunci când nu-s istovită şi nici egoistă – mă tot gândesc la faptul că am fost atât de norocoşi, şi aş dori să-mi arăt recunoştinţa – dar cui? Simt în acele clipe că, dacă acel ceva sau cineva căruia să-i mulţumesc ar exista, ar fi putut alege o persoană mult mai merituoasă. Tot ce se întâmplă e mult prea confuz pentru o fată simplă ca mine.

— Şi eu am acelaşi sentiment: dacă ar fi existat ceva sau cineva la pupitrul de comandă, nu ar mai fi avut loc multe lucruri neplăcute în istoria umanităţii. Dar nu-mi fac prea multe griji. Draga mea, important este că soarta ne-a fost prielnică. Dacă mâine se va întoarce roata, atunci, ei bine, asta e. Indiferent ce s-ar întâmpla, timpul petrecut împreună nu ni-l mai poate lua nimeni. Am primii mult mai mult decât am meritat şi am avut parte de bucurii pe care mulţi nu le cunosc nici măcar o singură dată în viaţă.

Am rămas unul lângă celălalt, privind în tăcere marea pustie, apoi am coborât spre orăşel.

Terminând rapid cu strângerea majorităţii produselor de pe listă, ne-am dus la un picnic pe malul mării, scăldându-ne

relaxaţi în razele soarelui, dar asigurându-ne că avem în spate o porţiune întinsă de pietriş, suprafaţă imposibil de parcurs pentru o trifidă fără ca noi s-o auzim.

— Ar trebui să ieşim mai des, îmi spuse Josella. Susan a crescut şi nu mai sunt nevoită să fac totul singură.

— Dacă există vreo persoană care să-şi fi câştigat dreptul la o binemeritată vacanţă, aceasta nu poţi fi decât tu, draga mea.

Aveam sentimentul că vom merge împreună şi ne vom lua rămas-bun – cât timp mai era cu putinţă – de la acele locuri şi lucruri, cândva atât de familiare. Odată cu trecerea fiecărui an, perspectiva izolării devenea o certitudine – mai ales că ţinuturile mlăştinoase din împrejurimi îşi întinseseră vertiginos hotarele. De exemplu, dacă doream să mergem din Shirning spre nord, eram nevoiţi să ocolim zeci de kilometri. Drumurile se erodau rapid datorită ploilor şi torentelor, dar şi din cauza rădăcinilor ce străpungeau fără milă pavajul. Se cam duseseră vremurile când puteam transporta fără probleme până la fermă o cisternă cu benzină sau motorină. Mai devreme sau mai târziu, rădăcinile vor invada aleea în pantă ce ducea până la reşedinţă, blocându-ne definitiv drumul. Autoblindatul mai putea merge o vreme pe porţiunile mai uscate şi puţin denivelate ale şoselei, dar în curând urma să avem destule greutăţi în a ne croi drum printre buşteni şi desişuri.

— Într-una din zilele următoare, i-am spus, trebuie neapărat să facem o nebunie: te vei găti din nou, aşa cum ştii tu, şi mergem la…

— Sssst! mă întrerupse Josella, ţinându-şi degetul în dreptul buzelor şi ascultând atentă.

Mi-am ţinut răsuflarea, ascultând şi eu la fel de atent. Sunetul părea mai degrabă un tremur uşor al aerului. Era foarte vag, dar se intensifica semnificativ.

— Da, este un avion! spuse Josella.

Am privit amândoi spre apus, cu mâinile streaşină la ochi. Zumzetul nu se deosebea prea mult de cel al unei albine şi se amplifica atât de încet încât ne convinsese că nu putea proveni decât de la un elicopter, căci orice alt tip de aeronavă ne-ar fi depăşit rapid, înainte să-i auzim măcar huruitul.

Josella îl zărise prima. Era un punct puţin îndepărtat de coastă dar zbura paralel cu aceasta şi se îndrepta chiar spre noi. Ne-am ridicat imediat şi am început să-i facem semne cu

braţele. Pe măsură ce se mărea, ne-am agitat şi mai tare, strigând amândoi cât am putut – o acţiune nu tocmai înţeleaptă, pentru că oricum nu ne-ar fi putut auzi. În orice caz, pilotul ne-ar fi putut observa dacă ar fi continuat să înainteze paralel cu plaja. Însă, din păcate, cu numai câţiva kilometri înainte să ne poată distinge, hotărî brusc să întoarcă spre nord, probabil în intenţia de-a survola teritoriul terestru. Am continuat să-i facem disperaţi semne, în speranţa că poate ne va zări, dar traseul elicopterului nu se schimba defel, iar zgomotul motorului nu arăta nici o variaţie, pierzându-se încet şi imperturbabil către dealurile din depărtare.

Ne-am oprit din gesticulat şi ne-am privit în tăcere.

— Dacă a ajuns până aici, s-ar putea întoarce, spuse Josella cu încăpăţânare, deşi nu foarte convinsă.

Apariţia maşinăriei zburătoare ne schimbase dispoziţia, ruinându-ne în mare măsură resemnarea pe care ne-o construiserăm cu atâta migală. Până nu de mult ne încurajam reciproc, spunându-ne că trebuie să mai existe şi alte grupuri de supravieţuitori şi că, dintre toţi, puţini s-ar fi putut afla într-o situaţie mai bună ca a noastră. Dar când un elicopter îşi face apariţia ca o nălucă a vremurilor de odinioară, nu poţi să nu te gândeşti că, deşi incredibil, unii reuşiseră totuşi să se descurce mai bine decât noi. (Să fi fost, amândoi, puţin măcinaţi de invidie?) În orice caz, evenimentul ne aduse aminte că, oricât de norocoşi fuseserăm, tot creaturi sociabile prin definiţie eram.

Neastâmpărul provocat de ivirea elicopterului ne-a schimbat total starea de spirit şi ne-a întrerupt şirul gândurilor. Într-un acord tacit, am început să ne strângem lucrurile şi, fiecare cu gândurile lui, ne-am întors la vehiculul autoblindat şi-am pornit către casă.

XVI. CONTACT

Străbătuserăm aproximativ jumătate din drumul până în Shirning când Josella a văzut o coloană de fum. La prima vedere părea un nor ca toţi ceilalţi, dar, pe măsură ce ne apropiam de vârful unui deal, vedeam tot mai bine coloana cenuşie ce se împrăştia difuz în atmosferă. Josella îmi arătă într-acolo, fără să rostească un cuvânt. Cu excepţia incendiilor provocate de fulgerele de la sfârşitul verii, nu mai văzusem pârjoluri de ani de zile. Am înţeles numaidecât că sursa focului se afla undeva în apropiere de Shirning.

Am accelerat şi am gonit cu o viteză pe care nu o mai încercasem niciodată pe acele drumuri stricate. Deşi ne-am ţinut bine de barele din habitaclu, am fost zguduiţi zdravăn de câteva ori. Josella nu scoase o vorbă; cu buzele strâns lipite, fixa din priviri coloana de fum. Ştiam că urmărea un indiciu că sursa incendiului se afla în apropiere de Shirning. Pe măsură ce înaintam, nu mai aveam nici o îndoială. Am intrat pe aleea în pantă, uitând şi ignorând complet şfichiuiturile şi loviturile ce atacau caroseria vehiculului, şi, imediat ce-am cotit şi ne-am îndreptat către poartă, ne-am mai liniştit puţin, pentru că nu casa ardea, ci stiva de lemne din apropiere.

La auzul claxonului, Susan ieşi din casă şi trase de frânghia ce-i permitea să deschidă porţile de la o distanţă sigură. Ne strigă ceva, dar n-am auzit din cauza trepidaţiilor şi zgomotului motorului. Cu una din mâini ţinea funia, iar cu cealaltă ne făcea semn să privim nu spre foc, ci către faţada casei. Înaintând în curte, am înţeles rapid de ce – în mijlocul pajiştii noastre poposise chiar elicopterul pe care-l văzuserăm mai devreme.

Până când ne-am dat jos din autoblindat, un bărbat în jachetă din piele şi pantaloni de călărie ieşi din casă şi se opri în prag. Era înalt, blond şi avea tenul bronzat. La o primă privire figura lui îmi păru cunoscută. În timp ce ne grăbeam să ajungem, ne salută cu mâna şi zâmbi larg.

— Domnule Bill Masen, îmi pare bine să vă cunosc. Numele meu este Simpson – Ivan Simpson.

— Îmi amintesc, spuse Josella. Dumneata ai adus în acea

noapte un elicopter la Universitate.

— Aşa e. Aveţi o memorie de invidiat. Dar pentru a vă arăta că nu sunteţi singura cu memorie bună, vă pot spune că sunteţi Josella Playton, autoarea…

— Domnule, aici greşiţi, îl întrerupse ea hotărâtă. Eu sunt Josella Masen, autoarea lui David Masen.

— Ah, desigur. V-am admirat ediţia originală şi vă pot încredinţa că este o operă lăudabilă, dacă-mi permiteţi să mă exprim aşa.

— Ce s-a întâmplat, de ce-a izbucnit focul? i-am întrerupt eu.

— Nu este niciun pericol, pentru că nu poate ajunge la casă. Dar mi-e teamă că v-a consumat stocul de lemne.

— Dar cum a izbucnit?

— Susan l-a provocat, din dorinţa ca nu cumva să nu vă observ. Cum a auzit vuietul elicopterului, a înşfăcat rapid un aruncător de flăcări şi-a semnalizat cât de repede a putut. Iar cel mai la îndemână i-a fost acea grămadă de lemne – aşa a provocat o vâlvătaie pe care nimeni n-ar fi putut-o ignora.

Am intrat în casă şi ne-am alăturat celorlalţi.

— Apropo, mi se adresă Simpson. Michael mi-a spus că, în primul şi-n primul rând, trebuie să vă transmit scuzele lui.

— Pentru ce? l-am întrebat mirat.

— Fiindcă aţi fost singurul care a văzut un pericol în trifide, iar el n-a crezut deloc în acel avertisment.

— Înseamnă că ştiaţi că ne aflăm aici, nu?

— Cu numai câteva zile în urmă vă descoperisem reşedinţa probabilă dintr-o informaţie primită de la un individ pe care-l vom ţine minte cu toţii: unul pe nume Coker.

— Deci Coker a izbutit să vă găsească, i-am spus. Scena îngrozitoare văzută în Tynsham mi-a lăsat impresia că şi el a fost atins de molimă.

Mai târziu, după ce-am mâncat şi am desfăcut cea mai bună sticlă de brandy, ne-a povestit prin ce trecuse grupul lor.

După ce Michael Beadley şi oamenii săi părăsiseră moşia din Tynsham, lăsând-o pe Miss Durrant cu principiile ei, nu se îndreptaseră spre Beaminster şi nici spre altă zonă din apropierea acelei regiuni, ci porniseră către nord-est, prin comitatul Oxfordshire. Informaţia primită de la Miss Durrant fusese în mod intenţionat greşită, pentru că nu menţionase absolut nimic despre Beaminster.

Odată ajunşi acolo, au găsit o proprietate ce părea să le poată oferi toate cele de trebuinţă şi pe care puteau să o fortifice, împrejmuind-o cu garduri solide aşa cum am făcut şi noi în Shirning, dar pe măsură ce trifidele deveneau din ce în ce mai ameninţătoare, locul începuse să-şi arate dezavantajele. După un an, atât Michael cât şi Colonelul erau foarte nemulţumiţi de planurile pe termen lung pe care şi le făcuseră în privinţa acelui loc. Deşi munciseră foarte mult pentru a îmbunătăţi reşedinţa, înainte de sfârşitul celei de-a doua veri petrecute acolo au hotărât că ar fi mai bine să renunţe. Pentru construirea unei comunităţi le erau necesari ani îndelungi de muncă, şi ştiau foarte bine că le va fi cu atât mai dificil, cu cât întârziau mai mult. Aveau nevoie de un loc unde să se poată extinde şi dezvolta; o zonă care să le ofere bariere şi protecţie naturală şi unde, odată ce vor scăpa de trifidele din împrejurimi, să se poată apăra fără prea mari eforturi de potenţialii atacatori. În regiunea aleasă pe atunci, o mare parte a timpului era consumată cu repararea gardurile împrejmuitoare şi, pe măsură ce numărul trifidelor creştea, lungimea gardului trebuia şi ea extinsă. Evident, cea mai bună linie defensivă o constituia apa. Aşa că au avut o discuţie colectivă, de analiză a calităţilor şi defectelor mai multor insule din sud. Factorul decisiv îl reprezentase, desigur, climatul – aşa că au ales insula Wight, deşi existaseră unele îndoieli şi temeri în legătură cu acel loc. Astfel, în luna martie a anului următor, au împachetat totul şi au pornit la drum.

— Dar când am ajuns acolo, a continuat Ivan, trifidele ne-au întâmpinat într-un număr mult mai mare decât erau acolo de unde tocmai plecaserăm. La scurtă vreme după ce ne-am stabilit într-o vilă impresionantă, în apropiere de Godshill, plantele au început să se perinde cu miile prin dreptul gardului şi zidurilor moşiei. Le-am lăsat în pace vreo două săptămâni, apoi le-am decimat cu aruncătoarele de flăcări. După ce-am scăpat de primul lot, le-am lăsat să se regrupeze şi am pornit o nouă ofensivă fulgerătoare – şi tot aşa. Ne puteam permite să utilizăm numai aruncătoarele de flăcări, fiindcă odată ce-am fi scăpat de ele, nu mai aveam nevoie de acele arme. Pe mica insulă nu puteau fi în număr foarte mare şi, cu cât preferau să vină mai multe la exterminare, cu atât era mai bine pentru noi. Un rezultat relevant am înregistrat abia la sfârşitul celui de-al

douăsprezecelea asalt. Am dublat gardul, pe toată lungimea lui, cu un parapet de cioturi şi butuci carbonizaţi, drept pentru care au început să fie mai reţinute. În orice caz, au fost mult mai multe decât ne aşteptaserăm.

— Da, fiindcă pe acea insulă existau cel puţin şase plantaţii de trifide, unde erau cultivate specimene de foarte bună calitate – ca să nu mai vorbim de cele aflate în parcuri şi pe domeniile private, i-am spus.

— Nu mă mir. După câte probleme ne-au făcut, cred c-au fost sute de pepiniere. Dacă mi s-ar fi cerut părerea înainte de producerea catastrofei, aş fi fost convins că nu există mai mult de câteva mii de exemplare în întreaga ţară – însă acum sunt sigur că trebuie să fi fost sute de mii.

— Într-adevăr, am confirmat. Fiindcă, practic, pot creşte oriunde şi au fost foarte profitabile. Pe atunci nu păreau multe pentru că erau îngrădite în ferme şi plantaţii. În orice caz, judecând după puhoaiele cu care ne-am confruntat şi noi, cred că terenurile agricole din jurul nostru sunt complet goale.

— Aşa e, încuviinţă el. Însă dacă v-aţi muta pe oricare din acele câmpuri, s-ar aduna în jurul vostru în numai câteva zile. Am văzut din aer cum înconjoară ca un laţ negru orice zonă populată de oameni. De fapt, aşa am şi aflat că aici locuieşte cineva, înainte ca Susan să dea foc la stiva de lemne… Aşadar, reuşiserăm să subţiem rândurile trifidelor ce dădeau târcoale zidurilor moşiei. Probabil au considerat că nu le prieşte zona, ori poate nu le plăcea să se plimbe printre rudele lor proaspăt incinerate – în orice caz, important era că le reduseserăm semnificativ numărul. Apoi, fără să mai aşteptăm să vină ele la noi, am început vânătoarea – o sarcină care ne-a luat luni de zile. Pe parcursul acelei perioade am controlat şi curăţat fiecare metru pătrat de pământ al insulei – sau cel puţin aşa am crezut noi. Fiindcă, deşi eram convinşi că am terminat-o definitiv cu ele, tot au mai apărut câteva în următorii doi ani. Din acest motiv, în fiecare primăvară cercetam amănunţit coastele învecinate, pentru a ne asigura că nu sunt exemplare care să-şi răspândească seminţele spre noi. În tot acel timp, continuam să ne organizăm. La început eram doar cincizeci-şaizeci de membri. Cu ajutorul elicopterului am survolat mare parte din teritoriu şi, ori de câte ori vedeam câte un grup de supravieţuitori, aterizam şi-i invitam să ni se alăture. Unii au

acceptat bucuroşi – dar foarte mulţi n-au fost interesaţi; probabil pentru că tocmai scăpaseră de sub tutela guvernanţilor, iar acum, deşi aveau o mulţime de probleme, nu mai doreau să facă parte dintr-o structură socială. În sudul Ţării Galilor există câteva comunităţi care şi-au organizat un fel de orânduire tribală şi resping orice altă formă organizatorică, fiind mulţumite cu ceea ce-şi pot asigura singure. Colectivităţi similare am mai întâlnit şi în preajma zonelor miniere, iar liderii acestor grupuri sunt, în general, foşti muncitori în schimbul de noapte, care n-au văzut ploaia de meteoriţi verzi – deşi, numai Dumnezeu ştie cum au mai reuşit să iasă din adâncuri. Alţi câţiva, însă, nici măcar n-au vrut să discute, iar unii au şi tras spre elicopter – un asemenea grup se află în Brighton…

— Da, l-am întrerupt, şi pe mine m-au avertizat să nu mă apropii.

— Recent au mai apărut comunităţi similare. Una se află în Maidstone, alta în Guildford, şi mai sunt şi în alte regiuni. Din cauza lor n-am putut să vă descoperim mai repede. Zonele respective nu sunt prea sigure; şi nu înţeleg ce urmăresc acei oameni – probabil au reuşit să facă rost de provizii serioase şi se tem să nu cumva să le fie furate. În orice caz, ştiind că nu are niciun rost să-mi asum riscuri inutile, am considerat că este mai înţelept să-i las în pace. Oricum, mulţi au socotit că este mai înţelept să ni se alăture şi, astfel, într-un an de zile reuşiserăm să recrutăm cam trei sute de persoane – desigur, nu toate văzătoare. Despre Coker şi grupul său nu ştiam nimic, până în urmă cu o aproximativ o lună – iar unul dintre primele lucruri pe care a vrut să-l afle era dacă eraţi şi voi în comunitatea noastră. Nici ei nu fuseseră scutiţi de o serie întreagă de dificultăţi, cel puţin la început. La numai câteva zile după ce Coker revenise în Tynsham, două femei sosite din Londra aduseseră epidemia în tabără. De la primele simptome, Coker le pusese în carantină dar era prea târziu. Ca urmare, a hotărât să părăsească imediat domeniul, dar Miss Durrant fusese de neclintit: a rămas singură, ca să-i îngrijească pe bolnavi, urmând să vină după ei ulterior. Din câte se pare, n-a mai reuşit. Deoarece luaseră boala cu ei, le-a fost necesară schimbarea a încă trei reşedinţe până când au reuşit să scape definitiv de ea. În cele din urmă, s-au stabilit în vestul comitatului Devonshire, unde n-au avut mari probleme, la început. Apoi, s-au confruntat cu dificultăţi serioase, la fel ca noi

toţi. Coker a reuşit să rămână acolo aproape trei ani, după care a început să se gândească la un loc mai sigur. Spre deosebire de noi, el nu a ales o insulă, ci zona vestică a ţinutului Cornwall, o zonă cu deschidere la mare şi delimitată în interior de un râu. Imediat ce-au ajuns acolo, în primele luni au construit bariere solide în porţiunile neprotejate natural, apoi au trecut la anihilarea trifidelor din interiorul perimetrului, aşa cum făcuserăm şi noi. Însă ţinutul lor le-a dat mult de furcă, motiv pentru care nici n-au reuşit să scape de toate trifidele. Gardul ridicat de ei, deşi era unul zdravăn, nu le asigura o garanţie certă, aşa cum ne garanta nouă marea. Astfel, se vedeau nevoiţi să-l verifice periodic, ceea ce echivala cu diminuarea semnificativă a forţei de lucru. Coker era însă de părere că vor reuşi să se descurce mai bine, odată ce copiii comunităţii vor fi crescut şi vor fi devenit apţi de muncă – dar până atunci mai era mult de lucru. Când i-am descoperit, nu au şovăit nici o clipă: ne-au urmat. S-au apucat imediat să-şi încarce vasele pescăreşti şi în două săptămâni au fost pe insulă. Când Coker a aflat că nu sunteţi cu noi, ne-a sugerat că aţi putea fi prin această regiune.

— Îi puteţi transmite că, graţie gestului său, îi iertăm tot, îi răspunse Josella.

— În orice caz, spuse Ivan, este o persoană care ne va fi de ajutor. Şi, din câte ne-a povestit, la fel puteţi fi şi dumneavoastră, adăugă el, privind spre mine. Am înţeles că sunteţi biochimist, nu-i aşa?

— Biolog, i-am răspuns. Cu puţină biochimie la bază.

— Ajunge şi atât. Ceea ce urmăreşte Michael este descoperirea unei metode ştiinţifice de eliminare definitivă a trifidelor. Dacă vrem să ne continuăm liniştiţi dezvoltarea, *trebuie* să acţionăm rapid în acest sens. Însă, din păcate, puţinii oameni care lucrează la rezolvarea acestei probleme au uitat aproape complet chiar şi puţina biologie învăţată în şcoală. Aşadar, ce spuneţi – v-ar satisface un post de profesor? Este o slujbă de toată lauda.

— Nici nu m-aş fi putut gândi la alta mai valoroasă, i-am răspuns.

— Să înţelegem prin asta că ne invitaţi să locuim pe insula voastră? întrebă Dennis.

— Desigur, dar numai dacă suntem cu toţii de comun acord, îi răspunse Ivan. Bill şi Josella îşi mai amintesc probabil de

principiile expuse pe larg în seara conferinţei ţinute în cadrul Universităţii. Regulile nu s-au modificat. Noi nu urmărim doar reconstrucţia societăţii – ci vrem să dăm naştere unei comunităţi mai bune, complet primenite. Însă unii nu pot accepta aceste criterii şi, drept urmare, nu ne vor putea fi de folos. Nu dorim să ţinem în mijlocul nostru mici grupuri opozante, care să nu încerce decât să perpetueze vechile caracteristici negative ale fostei noastre civilizaţii. Astfel de persoane sunt libere să plece oriunde doresc.

— În circumstanţele de faţă, acest „oriunde" nu ne oferă prea mult, remarcă Dennis.

— Nu cumva să credeţi că-i aruncăm în mijlocul trifidelor. Dar unii au considerat că nu-şi au locul lângă noi, preferând în acest sens să plece pe una din insulele Canalului Mânecii, pe care au curăţat-o aşa cum am făcut şi noi cu insula Wight. În jur de o sută de persoane s-au mutat acolo şi trăiesc chiar foarte bine… Aşadar, de ceva timp am pus în practică acest sistem de acceptare reciprocă. Noii veniţi îşi petrec alături de noi cam şase luni, apoi urmează o întrevedere cu Consiliul comunităţii. Dacă nu le place comunitatea noastră, sunt liberi să-şi exprime acest punct de vedere; aşa cum şi nouă ne este permis, dacă vom considera că nu se pot încadra în colectivul nostru, să le-o spunem făţiş. Dacă ambele părţi sunt de acord, rămân; dacă nu, avem grijă să-i transportăm pe una din insulele Canalului Mânecii – sau chiar pe teritoriul principal, în caz că sunt atât de nechibzuiţi încât să aleagă o atare soluţie.

— Mie îmi sună puţin a dictatură; şi cine formează acel Consiliu? a mai întrebat Dennis.

Ivan clătină din cap.

— Ne-ar lua mult prea mult timp să intrăm acum în analize constituţionale. Cel mai bine este să veniţi şi să vă convingeţi la faţa locului. Dacă veţi fi mulţumiţi, veţi rămâne cu noi şi chiar dacă nu veţi fi satisfăcuţi, cred că una din insulele Canalului ar putea fi un loc mult mai bun decât va fi acesta în scurt timp.

Seara, după ce Ivan a decolat, dispărând undeva spre sud-vest, am ieşit şi m-am aşezat pe băncuţa mea favorită, într-un colţ al grădinii.

Am privit valea ce mi se aşternea în faţă, amintindu-mi de pajiştile şi luncile cândva bine drenate, care se întorseseră de-

acum la sălbăticie. Complet neîngrijite, câmpurile se umpluseră de smârcuri, hăţişuri de netrecut, pâlcuri de trestii şi stufăriş, în vreme ce copacii mai înalţi depuneau armele, aplecându-se încet către pământul mustind de apă.

Mi-am amintit în acele momente de Coker şi de povaţa sa, referitoare la necesitatea de-a avea alături un profesor, un doctor şi un lider, şi m-am gândit la munca necesară pentru a ne asigura traiul pe cei câţiva acri ai reşedinţei. M-am gândit apoi la influenţa nefastă pe care ar fi putut-o avea asupra noastră încarcerarea, izolarea ce ne aştepta în viitor. La cei trei orbi care încă se simţeau inutili şi erau tot mai frustraţi, pe măsură ce îmbătrâneau. La Susan, căreia i se cuvenea şansa de a-şi găsi un soţ şi de a avea copii. La David şi la fetiţa lui Mary, precum şi la toţi ceilalţi posibili bebeluşi care aveau să devină agricultori încă din adolescenţă. La Josella şi la mine, muncind amândoi din greu chiar şi la bătrâneţe, întrucât noile guri de hrănit echivalau cu suplimentarea orelor de muncă manuală…

Pe lângă toate astea, mai erau şi sutele de trifide aşteptând răbdătoare printre tufişurile şi arbuştii verde închis de dincolo de gard. Prin urmare, cercetarea ştiinţifică era absolut necesară; trebuia să descoperim dacă au un duşman natural sau să producem o toxină eficientă, un destabilizator, orice le-ar fi putut decima. Numai că un asemenea studiu necesită timp şi întreruperea muncii fizice. Iar timpul nu se scurgea în niciun caz în favoarea noastră. Ele nu aveau altceva de făcut decât să aştepte momentul în care ne-am fi consumat definitiv resursele. Mai întâi combustibilul, apoi colacii de sârmă pentru repararea gardului. Dacă nu generaţia actuală, atunci urmaşele lor ar fi putut aştepta chiar şi până când sârma avea să se corodeze…

Cu toate acestea, ferma din Shirning era noul nostru cămin. În timp ce oftam, pe iarbă se auziră câţiva paşi.

Josella veni şi se aşeză lângă mine. Am cuprins-o tandru de umăr şi am întrebat-o:

— Ce spun *ceilalţi!*

— Sărmanii, sunt foarte neliniştiţi. Fiindcă nu le pot vedea, aproape nu le vine să creadă că suntem în continuare înconjuraţi de trifidele ce nu aşteaptă decât decăderea noastră. În plus, aici s-au obişnuit şi se pot descurca mai uşor. Gândeşte-te cât de străini se vor simţi într-un loc nou. Ei nu ştiu decât ce le spunem noi şi nu sunt foarte convinsă că pot înţelege cât de

gravă va deveni situaţia în curând. Dacă nu ar fi fost copiii, mai mult ca sigur că ar fi spus un „nu” hotărât mutării. În definitiv, este locul lor, tot ce le-a mai rămas, şi-l preţuiesc foarte mult.

Se opri câteva clipe, apoi continuă:

— De fapt, *ei* cred asta – deoarece, în realitate, Shirning nu le mai aparţine; acum este al nostru, nu-i aşa? Am muncit atât de mult pentru el, îmi spuse, luându-mă de mână. Bill, tu l-ai întreţinut şi l-ai menţinut pe linia de plutire, pentru noi. Ce zici? Să mai rămânem un an-doi?

— Nu, i-am răspuns. Am muncit din greu, fiindcă nu avea cine altcineva. Acum, totul a devenit inutil.

— Nu, dragul meu, nu! Faptele de arme ale unui cavaler rătăcitor nu pot fi zadarnice. Tu ai luptat pentru noi toţi şi ai reuşit să ne scapi din ghearele monştrilor.

— Am făcut-o mai ales pentru copii, i-am răspuns.

— Da, pentru copii, încuviinţă Josella.

— Să ştii însă că multă vreme am fost măcinat de ideile lui Coker, ţii minte? Că prima generaţie va aparţine agricultorilor, apoi vor urma sălbăticia şi primitivismul… Cred c-a sosit timpul să ne recunoaştem învinşi, înainte de a ajunge în pragul dezastrului. Ar trebui să mergem pe insulă.

Mă strânse de mână.

— Bill, nu suntem învinşi, ci – încerc să găsesc fraza cea mai potrivită – doar ne retragem strategic. Abandonăm pentru o vreme poziţia cucerită, pentru a munci şi a planifica totul mai bine, astfel încât, într-o bună zi, să ne putem întoarce. Şi chiar aşa vom face. Tu ne vei arăta cum să le exterminăm o dată pentru totdeauna şi ne vom putea apoi redobândi pământurile.

— Scumpa mea, eşti mult prea încrezătoare.

— De ce să nu fiu?

— Ei bine, vom lupta cu ele, dar înainte de toate trebuie să avem o poziţie mai avantajoasă. Aşadar, când plecăm?

— Ce-ai spune totuşi să mai petrecem aici măcar vara? Ar fi un fel de vacanţă, fiindcă nu vom mai face niciun fel de pregătiri pentru iarnă. În definitiv, merităm cu toţii o perioadă de relaxare.

— Da, am putea să mai zăbovim o perioadă, am încuviinţat.

Am continuat să privim cum amurgul cuprinde întreaga vale. Josella îmi spuse:

— Bill, e destul de straniu. Pot pleca în orice moment, dar

simt totuşi că nu doresc asta. Uneori am impresia că trăim într-o închisoare, dar, în aceeaşi măsură, simt că ar fi o laşitate din partea noastră să părăsim acest loc. Ştii... aici am fost cu adevărat fericită – în pofida tuturor necazurilor, am fost mai fericită ca oricând.

— Şi eu, iubito, înainte parcă nici nu simţeam că trăiesc. Şi îţi promit că vom avea parte de vremuri mai bune.

— Ştiu că voi părea puţin sentimentală, dar am să plâng. Când vom pleca, simt că voi plânge în hohote. Să nu te superi, încheie ea.

Numai că, după cum aveau să decurgă lucrurile, am fost cu toţii mult prea ocupaţi pentru a mai avea timp să vărsăm lacrimi...

XVII. RETRAGERE STRATEGICĂ

Aşa cum propusese Josella, nu aveam de ce să ne grăbim. Pe parcursul verii petrecute în Shirning, aveam timp să caut un nou cămin pe insulă: aş fi mers de câteva ori până acolo, transportând totodată şi proviziile pe care le mai aveam precum şi mare parte din ustensilele şi aparatele adunate prin magazii. Între timp, datorită incendiului ce ne carbonizase stocul de lemne, aveam nevoie de combustibil pentru funcţionarea bucătăriei timp de câteva săptămâni, aşa că în dimineaţa imediat următoare am plecat împreună cu Susan în căutarea unui depozit sau a unei mine de cărbuni.

Autoblindatul nu era deloc potrivit pentru o atare misiune, aşa că am luat o camionetă cu tracţiune integrală şi am pornit la drum. La numai douăzeci de kilometri exista un depozit de cărbune ce aparţinea căilor feroviare, dar – nevoiţi fiind să ocolim mult din cauza blocajelor rutiere şi a stării foarte proaste a şoselelor – această simplă incursiune ne-a luat aproape întreaga zi. Deşi n-am avut dificultăţi sau piedici majore, am reuşit să ajungem acasă abia cu puţin înainte de lăsarea întunericului.

Am cotit spre poarta fermei, în timp ce de pe marginile aleii trifidele biciuiau de zor cabina şi geamurile camionetei, şi am rămas amândoi muţi de uimire. Dincolo de porţi, parcat în interiorul curţii, se afla un vehicul monstruos. Imaginea hidoşeniei ne impresiona atât de mult încât ne-am holbat la ea preţ de câteva clipe, până când Susan hotărî să-şi pună casca şi mănuşile şi să coboare ca să-mi deschidă poarta.

Odată intraţi în curte, am dat amândoi ocol maşinii. Şasiul, după cum observasem, era sprijinit pe arcuri lamelare – aşa cum au toate vehiculele militare. Impresia generală pe care ne-o făcuse îl încadra undeva între un iaht sau o motonavă fluvială şi-o rulotă construită de-un amator. Am privit-o, împreună cu Susan, apoi ne-am uitat unul la altul, ridicându-ne sprâncenele în semn de mirare. Aveam să aflăm mai multe de îndată ce am intrat în casă.

În camera de zi, în afara alor noştri, se mai aflau patru

bărbaţi, îmbrăcaţi toţi în uniforme gri-verzui. Doi dintre ei aveau la şoldul drept tocuri cu pistoale, iar ceilalţi doi îşi sprijiniseră automatele de scaunele pe care şedeau.

Cum am intrat, Josella ne întâmpină cu o mină complet inexpresivă.

— El este soţul meu. Bill, dânsul este domnul Torrence. Mi-a explicat că este un fel de oficial al statului şi a venit până aici pentru a ne face câteva propuneri.

Nu o auzisem niciodată vorbind atât de rece.

Pentru o secundă, am ezitat să răspund. Bărbatul pe care mi-l prezentase Josella nu mă recunoscuse, dar eu mi-am amintit imediat de chipul său. În anumite împrejurări, sunt trăsături ce se întipăresc perfect în memorie. În plus, părul roşcat nu-mi mai lăsase nici o urmă de îndoială. Îmi amintisem şi de modalitatea foarte eficientă cu care acelaşi tânăr pusese pe fugă grupul condus de mine în Hampstead. L-am salutat din cap. Mă privi şi-mi spuse:

— Domnule Masen, după cum am înţeles, dumneavoastră aţi preluat conducerea aici. Este adevărat?

— Proprietatea îi aparţine domnului Brent, i-am răspuns.

— Mă refer la faptul că sunteţi organizatorul acestui grup.

— În circumstanţele date, desigur.

— Bine, îmi răspunse, arborând o mină de genul „acum-că-ne-am-înţeles-putem-continua”, şi adăugă imediat: Eu sunt comandantul regiunii de sud-est.

Mi se adresase ca şi cum mi-ar fi transmis ceva de maximă importanţă. Nu mă impresiona deloc – ceea ce i-am şi spus.

Cu vocea uşor ridicată, sublinie:

— Altfel spus, statul-major al Marii Britanii m-a numit Guvernator Plenipotenţiar al Regiunii de Sud-Est. Prin urmare, una din îndatoririle mele este aceea de-a organiza, supraveghea şi coordona distribuirea şi alocarea de personal în teritoriu.

— Înţeleg, i-am răspuns. Dar n-am auzit niciodată de acest… ăăă… stat-major al Angliei…

— Foarte posibil. Aşa cum nici noi nu ştiam de existenţa dumneavoastră până mai ieri, când v-am reperat datorită coloanei de fum.

Fără să-i răspund, am aşteptat să continue.

— Imediat ce descoperim grupuri izolate, sarcina mea este să investighez punctul în care se află, să fac evaluările de

rigoare şi eventualele ajustări necesare. Prin urmare, puteţi considera că mă aflu aici în calitate oficială.

— Trimis de un stat-major oficial sau de unul autoproclamat? întrebă Dennis.

— Trebuie să menţinem legea şi ordinea, îi răspunse înţepat roşcatul şi continuă imediat cu o voce mai caldă: Domnule Masen, aţi găsit aici un locşor foarte confortabil, şi chiar prosper.

— Acesta-i meritul domnului Brent, l-am corectat.

— Pentru moment să nu-l luăm în discuţie pe domnul Brent: dumnealui se află aici numai datorită dumneavoastră.

L-am privit pe Dennis, dar chipul îi era de nepătruns.

— Cu toate acestea, a dânsului este proprietatea, i-am răspuns.

— *A fost*, ştiu. În prezent, nu mai există vechea societate, unde dreptul asupra proprietăţii să fie consfinţit. Valabilitatea titlurilor de proprietate a încetat de mult. Pe lângă toate acestea, domnul Brent mai este şi nevăzător, ceea ce-i anulează încă din start orice competenţă şi autoritate.

— Înţeleg, i-am răspuns, amintindu-mi de dezgustul pe care mi-l provocase încă de la prima noastră întâlnire.

Revederea de acum nu-mi ameliora cu nimic vechile sentimente. Roşcatul continuă:

— Acum vorbim de supravieţuire şi subzistenţă. Sentimentalismele nu-şi mai au locul în aceste vremuri în care trebuie să primeze interesele practice. Puţin mai devreme, doamna Masen m-a informat că sunteţi opt la număr. Cinci adulţi, tânăra de lângă dumneavoastră şi doi copii. Cu excepţia acestor trei persoane, continuă arătând spre Dennis, Mary şi Joyce, restul nu v-aţi pierdut simţul vederii.

— Aşa este, am confirmat.

— Hm... Grupul vostru e puţin disproporţionat, aşa că va trebui să facem unele modificări. Ştiţi, în vremurile astea avem datoria să fim cât se poate de obiectivi.

Privirea mi se încrucişă brusc cu a Josellei. Deşi observasem un avertisment clar în ochii ei, pentru moment nu intenţionam să întreprind nimic. În trecut, fusesem martorul metodelor extreme de acţiune ale roşcatului, aşa că voiam să văd ce anume urmărea. Şi, din câte se părea, îmi intuise intenţia, fiindcă spuse răspicat:

— Cel mai bine este să clarificăm totul chiar de la început, ne spusese el. Pe scurt, iată cum stau lucrurile. Deoarece Londra a devenit un loc care ne-ar fi dat prea mult de furcă, ne-am stabilit cartierul general în Brighton. Am izolat cu promptitudine focarele de infecţie, şi am izbutit să administrăm zona cu destul de multă uşurinţă. Ştiţi foarte bine că Brighton este un oraş măricel. Imediat ce am reuşit să scăpăm cu bine de molimă, am trecut la rechiziţionarea tuturor proviziilor din zonele puse sub carantină, rezerve pe care le-am suplimentat cu o sumedenie de produse adunate din alte locuri. În prezent, lucrurile nu mai decurg chiar atât de bine. Drumurile devin din ce în ce mai grele pentru camioanele de aprovizionare, nevoite să străbată distanţe tot mai mari. Desigur, era o situaţie inevitabilă. Am crezut că vom putea să mai rămânem acolo câţiva ani, dar împrejurările s-au schimbat. Foarte posibil să ne fi supraestimat forţele şi să fi luat încă de la început în îngrijire prea multe persoane. În orice caz, în prezent suntem nevoiţi să ne dispersăm, fiindcă singurele locuri unde vom putea trăi de-acum încolo sunt aşezările rurale. În acest sens, trebuie să ne împărţim în grupuri mai mici. Am stabilit o unitate standard de o persoană văzătoare la zece orbi, plus eventualii copii ai acestora. Văd că aveţi aici o reşedinţă impresionantă, ce poate adăposti fără probleme două unităţi. Aşadar, vă vom da în îngrijire şaptesprezece orbi, plus copiii acestora, astfel încât împreună cu cele trei persoane oarbe să ajungeţi la un număr de douăzeci de adulţi.

L-am privit uluit.

— Dacă sugeraţi cumva că acest mic teren agricol este suficient pentru a hrăni douăzeci de persoane, plus copiii acestora, atunci mă văd nevoit să vă spun că aşa ceva este practic imposibil. De curând, chiar şi noi începuserăm să ne întrebăm dacă vom mai fi capabili să trăim în aceste condiţii.

Negă din cap foarte încrezător.

— Este perfect posibil. Totodată, vă ofer şi funcţia de şef al celor două unităţi ce vor fi instalate de noi aici. Şi, ca să fiu pe deplin sincer, dacă nu doriţi să acceptaţi această propunere, vă vom înlocui cu un bărbat care va dori. În aceste vremuri de restrişte nu ne putem permite să pierdem timpul.

— V-aţi putea măcar uita prin împrejurimi, am repetat. Pur şi simplu nu este posibil.

— Vă asigur că *este* foarte posibil, domnule Masen. Desigur, veţi fi nevoiţi să vă mai coborâţi puţin standardul de viaţă – aşa cum o vom face cu toţii în următorii ani; dar, odată ce copiii vor creşte, veţi avea posibilitatea să vă împărţiţi mai bine sarcinile. Recunosc, pentru o vreme veţi avea serios de muncă – însă acestea-s condiţiile. Ulterior, treptat, veţi ajunge să aveţi din ce în ce mai mult timp liber, până când nu veţi mai face altceva decât să-i supravegheaţi. O recompensă chiar mulţumitoare, primită numai cu preţul câtorva ani de greutăţi. În plus, ce speraţi să vă aducă viitorul în situaţia în care vă aflaţi? Singuri, nu veţi reuşi decât să munciţi până la bătrâneţe, când veţi muri, prăbuşindu-vă printre răsaduri – iar copiii şi nepoţii voştri vor împărtăşi aceeaşi soartă. Din mica voastră comunitate nu au cum să apară liderii şi administratorii vremurilor viitoare. După modul cum aţi început, peste douăzeci de ani tot pe ogor v-aş găsi – iar progeniturile voastre vor fi toţi nişte nătângi. Acceptând oferta noastră, veţi deveni şeful membrilor clanului; ei vor munci pentru dumneavoastră *şi*, nu peste mult timp, vă vor lăsa un domeniu pe care să-l puteţi transmite moştenitorilor.

Am înţeles foarte bine unde voia să ajungă, dar i-am spus, aparent mirat:

— Să înţeleg cumva că-mi oferiţi un fel de… titlu nobiliar feudal?

— Da, îmi răspunse, văd că pricepeţi! Datorită conjuncturilor, este forma socială cea mai normală şi mai economică pe care am putea s-o adoptăm.

Nu aveam nici o îndoială că era convins de temeinicia planului său. Am evitat să-i comentez afirmaţia, repetând:

— Totuşi, acest loc nu poate hrăni atât de mulţi oameni.

— Câţiva ani de-acum înainte veţi fi nevoit să-i hrăniţi în principal cu terci din trifide – iar în această privinţă nu vă puteţi plânge că duceţi lipsă de materie primă.

— Mâncare pentru vite! am exclamat.

— Foarte hrănitoare şi, din câte am înţeles, chiar bogată în vitamine. În plus, cerşetorii – în special cei orbi – nu se află în postura să emită pretenţii.

— Prin urmare, sugeraţi să-i primesc pe acei sărmani oameni şi să-i hrănesc cu furaje?

— Uitaţi cum stau lucrurile, domnule Masen. Fără noi, n-ar fi trăit niciunul dintre ei – şi, desigur, nici copiii lor n-ar fi reuşit

să supravieţuiască. Depinde numai de ei dacă vor să facă tot ce le cerem, să accepte şi să fie recunoscători pentru ce le putem oferi. Dacă simt că-i mai înţelept să ne refuze oferta – atunci, ei bine, nu vor face decât să-şi sape singuri groapa.

Hotărâsem că-i mai chibzuit să nu-mi arăt sentimentele în privinţa filosofiei sale, aşa că am schimbat puţin subiectul discuţiei:

— În acest caz, ce rol aveţi dumneavoastră şi statul-major de care vorbeaţi?

— Noi reprezentăm autoritatea supremă şi puterea legislativă. Statul-major va da toate legile şi va controla forţele armate.

— Forţe armate!? am întrebat, cu vocea albă.

— Bineînţeles. Forţele militare vor fi constituite – numai atunci când va fi necesar – din recruţi mobilizaţi de pe feudele nou înfiinţate. În schimbul acestor tineri, veţi avea dreptul să cereţi ajutorul statului-major dacă sunteţi atacaţi de alte comunităţi, ori în eventualitatea unor revolte interne.

Simţeam cum încep să mă sufoc:

— O armată! N-aţi putea forma, de pildă, o mică brigadă mobilă de poliţie…?

— Văd că tot nu reuşiţi să înţelegeţi aspectele esenţiale, domnule Masen. Năpasta actuală nu s-a abătut doar asupra insulelor britanice. A fost o catastrofă mondială. În toată lumea domneşte acelaşi haos – altminteri, dacă n-ar fi fost aşa, până acum am fi aflat contrariul – şi nu cred să existe mai mult de câţiva supravieţuitori în fiecare ţară. Aşadar, se înţelege de la sine că primul stat ce se va pune pe picioare va reuşi să restaureze ordinea şi în celelalte regiuni. Prin urmare, aţi fi cumva de acord cu ideea să abandonăm orice eforturi şi să le permitem altora să devină puterea dominantă din Europa? Şi – foarte posibil – de pretutindeni? Eu nu pot crede aşa ceva. Fiind cetăţeni responsabili ai acestei ţări, avem datoria să ne revenim cât mai repede posibil şi să contracarăm eventualele forţe opozante ce s-ar putea organiza împotriva noastră. În concluzie, cu cât mai repede vom reuşi să formăm o armată, cu atât mai bine ne va fi.

Preţ de câteva momente, în cameră se aşternu tăcerea. Apoi Dennis izbucni într-un râs nefiresc:

— Dumnezeule! Am supravieţuit tuturor acestor nenorociri –

şi dumneata propui să stârnim un *război?*

Torrence răspunse scurt:

— Se pare că n-am reuşit să mă fac înţeles. Cuvântul „război” este o exagerare inadmisibilă. Noi nu vom face decât să restabilim ordinea şi să administrăm triburile dedate anarhiei şi primitivismului.

— Desigur, numai în cazul în care nu le-a venit şi altora aceeaşi mărinimoasă idee, sugeră Dennis.

Observasem că atât Josella, cât şi Susan mă priveau cu insistenţă. Josella îmi făcu un semn discret către Susan – am înţeles imediat ce dorea.

— Aş dori să înţeleg mai bine, i-am spus roşcatului. Vă aşteptaţi ca noi trei – văzătorii – să ne asumăm responsabilitatea pentru douăzeci de adulţi orbi, plus copiii acestora, al căror număr nu l-aţi specificat. După cum văd…

— Orbii nu sunt deloc neputincioşi. Ei pot face foarte multe lucruri, inclusiv pentru propriii lor copii, pe care îi pot învăţa de mici cum să-şi pregătească hrana. Dacă veţi fi chibzuiţi, o mare parte din timp nu veţi face decât să supravegheaţi şi să daţi ordine. Însă veţi fi numai doi, domnule Masen – dumneavoastră şi soţia, nu trei.

Îmbrăcată în salopeta ei albastră, având părul prins cu o panglică roşie, Susan rămăsese nemişcată, perfect dreaptă. Aruncându-mi o privire îngrijorată, ochii i se îndreptaseră imediat către ai Josellei.

— Trei, i-am spus.

— Îmi pare rău, domnule Masen. Proporţia trebuie să fie de zece la unu. Fata va veni cu noi la sediul central, unde îi vom găsi o muncă utilă, până când va deveni suficient de matură cât să poată primi în grijă un grup al ei.

— Pentru noi, Susan e ca şi fiica noastră, i-am răspuns ferm.

— Repet, îmi pare rău, dar acestea sunt ordinele.

L-am privit ţintă. Fără să schiţeze nici cel mai mic gest, îmi întoarse aceeaşi privire. În cele din urmă, am rupt tăcerea:

— Dacă aşa stau lucrurile, atunci mă văd nevoit să vă cer câteva asigurări şi promisiuni în ceea ce priveşte noua ei destinaţie.

Se linişti răsuflând scurt, de câteva ori.

— Evident, vă vom oferi toate garanţiile posibile, îmi spuse.

Am consimţit, spunându-i:

— Însă, cu toate acestea, am nevoie de un timp de gândire. În definitiv, este o situaţie inedită şi chiar puţin surprinzătoare. Sunt câteva lucruri ce trebuie rezolvate rapid. Echipamentul nostru s-a uzat şi ne va fi foarte greu să găsim unul similar, care să nu se fi deteriorat între timp. Nu peste multă vreme vom avea nevoie de cai puternici, pentru arat.

— Caii sunt foarte greu de găsit. În prezent, numărul lor este foarte redus şi, pentru o vreme, veţi fi nevoiţi să folosiţi la muncile agricole mâna de lucru umană.

— Desigur, am continuat, nu trebuie să pierdem din vedere spaţiul de locuit. Dependinţele sunt destul de mici chiar şi pentru nevoile noastre – iar de unul singur nu voi avea cum să ridic barăci din prefabricate.

— În această privinţă, cred că vă putem ajuta noi.

În următoarele douăzeci de minute am dezbătut detaliile mai puţin importante, apoi, cu falsă amabilitate, am scăpat de el trimiţându-l într-un tur al împrejurimilor, cu Susan drept călăuză bosumflată.

— Bill, ce înseamnă toate astea? începu Josella, imediat ce uşa se închise în spatele vizitatorilor nepoftiţi.

I-am povestit tot ce ştiam despre Torrence şi despre metodele lui de-a rezolva problemele numai cu ajutorul armelor.

— Nu mă surprinde deloc, remarcă Dennis. Ce mă uluieşte însă este că nu mai resimt prea multă aversiune faţă de trifide. Fără atacurile lor, cred că ne-am fi confruntat cu mult mai multe probleme de acest gen. Iar dacă trifidele reprezintă singurul element de natură să oprească întoarcerea la feudalism şi sclavagism, atunci eu, unul, chiar le urez baftă.

— Propunerea lui este absolut ridicolă, am adăugat. Nu are nici o şansă de izbândă. Cum aş putea eu şi cu Josella să avem grijă de un număr atât de mare de oameni *şi* să respingem totodată atacurile trifidelor? Doar că nu ne aflam într-o situaţie în care să fi putut spune „nu” ofertei venite din partea a patru bărbaţi înarmaţi.

— Înseamnă că n-ai vrut…?

— Draga mea, chiar mă vezi în postura de senior feudal, strunindu-mi şerbii şi iobagii cu biciul? N-aş fi făcut aşa ceva nici sub ameninţare cu aruncarea în mijlocul trifidelor.

— Dar ai spus…

— N-are importanţă ce-am spus. În curând se va lăsa

întunericul şi nu vor mai putea pleca, fiind nevoiţi să rămână peste noapte. Ceea ce înseamnă că mâine vor intenţiona să o ia pe Susan cu ei – sau, altfel spus, vor avea un ostatic şi astfel ne pot condiţiona drastic conduita. De asemenea, s-ar putea să lase aici un om sau doi, pentru a fi siguri că nu încercăm nimic neobişnuit. Prin urmare, doriţi să-i ascultăm?

— Dar…

— Ei bine, sunt sigur că l-am convins pe Terrance că am cele mai bune intenţii şi că sunt de acord cu ideea propusă. Desearā vom avea o cină care va consfinţi înţelegerea. Va trebui să ne comportăm cu toţii perfect. Să pregătiţi o masă copioasă, atât pentru adulţi, cât şi pentru copii. Desfaceţi sticlele cu cele mai fine băuturi, dar aveţi grijă să nu beţi prea mult, ci serviţi-i în special pe invitaţii noştri. Spre sfârşitul mesei eu voi dispărea pentru câteva minute, iar în acest răstimp voi trebuie să-i întreţineţi şi să le distrageţi atenţia. De pildă, puteţi asculta discuri cu muzică sau orice altceva. În orice caz, important este să însufleţiţi atmosfera şi, încă un lucru, la fel de esenţial: nimeni să nu amintească nimic despre Michael Beadley şi grupul său. Torrence trebuie să fi aflat deja de comunitatea stabilită pe insula Wight, însă nu trebuie în niciun caz să afle că şi noi ştim de existenţa acesteia. Acum, spuneţi-mi în ce magazie pot găsi un sac cu zahăr.

— Zahăr? întrebă, contrariată, Josella.

— N-avem? Ei bine, atunci cred că mă voi descurca şi cu un borcan mare cu miere.

Toţi s-au comportat admirabil pe parcursul cinei. Atmosfera nu numai că se încălzise, ci devenise chiar înflăcărată. Josella suplimentase băuturile tradiţionale aflate pe masă cu o licoare specială, creaţie proprie – şi totul decursese perfect. În scurt timp, vizitatorii căpătaseră dispoziţia şi relaxarea care să-mi permită să mă strecor neobservat afară.

Am luat câteva pături, haine de schimb şi o traistă cu mâncare, pregătite dinainte şi-am traversat în goană curtea, până la adăpostul unde ne ţineam autoblindatul. Am umplut ochi rezervorul vehiculului – pusesem din vreme un furtun în cisterna cu combustibilul – apoi mi-am îndreptat atenţia către strania maşină a lui Torrence. Ajutându-mă de-o lampă acţionată de un dinam manual, am găsit rapid capacul de la rezervor, am turnat

înăuntru puţin mai mult de un sfert de borcan de miere, iar restul l-am aruncat cu tot cu borcan în cisternă.

Îi auzeam cum cântă şi petrec în casă, ceea ce însemna că totul se desfăşoară conform planului. După ce-am mai pus în autoblindat câteva arme anti-trifidă şi alte lucruri la care m-am gândit în ultimul moment, m-am întors în casă şi m-am alăturat petrecăreţilor, într-o atmosferă ce putea fi confundată, chiar şi de un observator foarte critic, cu o reuniune de cheflii.

Le-am dat un răgaz de două ore, ca să fim siguri că dorm buştean.

Luna se înălţase pe cer, iar curtea se îmbăia deja în lumina albă şi răcoroasă a astrului nopţii. Cum uitasem să ung balamalele garajului, le-am afurisit în sinea mea pentru fiecare scârţâit comis. Restul grupului m-a urmat fără zgomot. Soţii Brent şi Joyce cunoşteau bine împrejurimile, astfel încât n-au avut nevoie de călăuzirea nici unuia dintre noi. În urma lor se aflau Josella şi Susan, ducându-i pe copii în braţe. La un moment dat, glasul somnoros al lui David tulburase puţin liniştea înconjurătoare, dar Josella îl oprise la timp, astupându-i gura cu palma, şi trecuse imediat pe scaunul din faţă, cu el în braţe. Când i-am văzut pe toţi urcaţi în spate, am închis încet portierele. M-am instalat pe scaunul şoferului, am sărutat-o pe Josella şi-am tras aer în piept.

Dincolo de gardul împrejmuitor al curţii, trifidele se adunau înghesuindu-se la poartă, aşa cum făceau de fiecare dată când nu erau deranjate de oarece vreme.

Providenţa a vrut ca motorul autoblindatului să pornească la prima cheie. Conducând încet, într-o treaptă inferioară, am ocolit vehiculul lui Torrence şi-am accelerat direct spre poartă. Apărătoarea din oţel izbi porţile în plin, prăbuşindu-le. Am înaintat printr-un hăţiş de sârme şi ţăruşi sfârtecaţi sub şenilele vehiculului, doborând în calea noastră mai bine de douăsprezece trifide, în timp ce restul biciuiau violent în caroserie. Am trecut cu bine peste această barieră şi ne-am continuat înaintarea.

La o cotitură a pantei, într-un loc de unde puteam observa ferma din Shirning, am oprit motorul şi-am privit spre fosta noastră reşedinţă. Câteva ferestre erau luminate din interior şi, în scurt timp, aveam să vedem cum farurile vehiculului iluminau întreaga faţadă a casei. Demarorul, deşi dăduse câteva rateuri,

pornise în cele din urmă motorul. În acel moment am avut o tresărire, deşi ştiam foarte bine că vehiculul nostru putea să înainteze cu o viteză mult mai mare decât rabla eventualilor urmăritori. În secunda următoare aveam să mă liniştesc, pentru că motorul se înecă şi se opri. Demarorul porni din nou şi hurui o vreme – fără niciun rezultat.

Între timp, trifidele descoperiseră că poarta s-a prăbuşit. Lumina farurilor şi razele lunii mi-au permis să văd cum siluetele lor înalte şi zvelte se legănau greoi şi înaintau, ca într-o procesiune, spre curte, în vreme ce altele se clătinau încet de-a lungul aleii ce le ducea spre poartă…

M-am uitat la Josella. N-am văzut-o plângând, deloc. Îl privi pe David, care dormea liniştit în braţele ei, şi-mi spuse:

— Tot ce-mi trebuie e cu mine. Şi, într-o bună zi, Bill, ne vei duce alături de ceilalţi.

— Scumpa mea, încrederea soţiei în soţul ei este o trăsătură de admirat, dar…

— Nu, fir-ar să fie! Fără niciun „dar”!

— Am să vă duc *negreşit* la ei.

Am coborât ca să dau la o parte resturile de sârmă şi cioturile de lemne din faţa autoblindatului, apoi am şters veninul de pe parbriz şi-am plecat, pe şoseaua şerpuind printre dealuri, înspre sud-vest.

Din acel moment povestea mea personală se contopeşte cu a celorlalţi şi poate fi regăsită în excelenta istorie a coloniei noastre, scrisă de Elspeth Cary.

Avem cu toţii mari speranţe în acest centru. Chiar dacă mai există câteva fiefuri unde oamenii – după cum am auzit – duc o viaţă nefericită, la adăpostul palisadelor şi fortificaţiilor primitive, este puţin probabil ca planul societăţii neo-feudale iniţiate de Torrence să reuşească. Şi fiefurile sunt din ce în ce mai puţine. Din când în când, Ivan ne mai povesteşte cum asistă la căderea unui domeniu, iar trifidele se împrăştie imediat şi pornesc în căutarea altor ţinte de asediat.

Nu ne bazăm decât pe propriile forţe în lupta ce ne aşteaptă. Cred că am reuşit să descoperim metoda, dar mai avem foarte mult de muncit şi de cercetat până vom fi martorii acelei zile când noi, sau copiii, sau nepoţii noştri vor trece istmurile înguste pornind în marea cruciadă împotriva trifidelor,

eliminându-le până la ultima de pe faţa Pământului pe care ni l-au uzurpat.